

ISSN: 1305-774X

FİKRÎ VE SİNÂİ HAKLAR
DERGİSİ
JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY
RIGHTS

Üç Ayda Bir Yayınlanır
Quarterly Journal

Cilt: 9 / Sayı: 34
Volume: 9 / Issue: 34
Yıl / Year: 2013

Fikrî ve Sınai Haklar Dergisi
JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY
RIGHTS

“Hakemli Dergidir” / “Peer reviewed Journal”

Cilt: 9 / Sayı: 34
Volume: 9 / Issue: 34
Yıl / Year: 2013

Yayın Sahibi / Publisher: Legal Yayıncılık A.Ş. adına
Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni/
On Behalf of Legal Yayıncılık A.S. Publisher and Executive Editor
Av. / Aal. Lütürrahman BAŞÖZ
(Sertifika No. / Certificate No. 27563)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Responsible Manager: Av. / Aal. Ramazan ÇAKMAKCI

Basımcının Adı / Printed by: Net Kırtasiye Tanıtım ve Matbaa San. Tic.
Ltd. Şti (Net Copy Center)
(Sertifika No. / Certificate No. 13723)
Tel.: 0 212 249 40 60

Basıldığı Yer / Place of Publication: İnönü Cad. Beytülmalcı Sk. No: 23/A
Gümüşsuyu/Beyoğlu-İstanbul

Basım Tarihi / Publication Date: Kasım / November 2013

Yönetim Yeri/Place of Management: Bahariye Cad. No: 63/6 Kadıköy/İstanbul
Tel.: (216) 449 04 85 – 449 04 86
Faks / Fax: (216) 449 04 87

E-posta / E-mail: legal@legal.com.tr

URL: www.legal.com.tr

Yayın Türü / Type of Publication: Bu dergi yılda dört sayı olarak yayımlanan yerel, süreli hakemli bir hukuk dergisidir.
This journal is a peer reviewed national law journal published four times a year.

ISSN: 1305-774X

Derginin Önerilen Kısa (Atıf) Adı: FSHD
For citations please use the abbreviation: "FSHD"

Katkıda bulunmak isteyenler için iletişim bilgileri: /
*All correspondence concerning articles and other submissions should
be addressed to:*

E-mail: akademi@legal.com.tr

Telefon / Phone: 0 216 449 04 85

Faks / Fax: 0 216 449 04 87

Posta Adresi / Postal Address:

Bahariye Cad. Çam Apt. No: 63 D. 6 Kadıköy – İstanbul

**Bu dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlara
aittir.**

*Articles published in this journal represent only the views of the
contributors.*

Copyright © 2013

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, LEGAL YAYINCILIK A.Ş.'nin yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınmaz.

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by means, without the prior expressed permission in writing of the LEGAL YAYINCILIK A.S.

FİKRÎ VE SİNÂİ HAKLAR DERGİSİ
Bahariye Cad. Çam Apt. No: 63 D. 6 Kadıköy – İstanbul
Tel: (216) 449 04 85 – 449 04 86 Fax: (216) 449 04 87
www.legal.com.tr
legal@legal.com.tr

Yayın Yönetmeni / Editor

Av. Gülsaniye EKMEKÇİ

Yayın Koordinatörü / Publishing Coordinator

Av. Haydar AKSOY

Yayın Kurulu / Editorial Board

Av. Gülsaniye EKMEKÇİ

Av. Hatice UÇUM

Av. Haydar AKSOY

Av. Başak DÖKER BAYLAN

Av. Mehmet UÇUM

Av. Burcu SARI

Av. Kağan ULAŞ

Av. Yunus ARAS

Av. Gülendam SAN KARABULUTLAR

Av. Emrah ÖNGÖREN

Av. Dilek SALMAN

Av. Mehmet Şerif SAĞIROĞLU

Av. Nuran ASLANER

Doç. Dr. Mustafa Erdem CAN

Av. Pınar SÖNMEZ

Yrd. Doç. Dr. Remzi Tamer PEKDİNÇER

Danışmanlar Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Ziya AKINCI
Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Nigan BAYAZIT
İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü

Prof. Dr. Ömer EKMEKÇİ
İst. Üniversitesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD Öğr. Üyesi

Prof. Dr. Şafak N. EREL
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Abuzer KENDİGELEN
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku ABD

Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ
Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku ABD

Prof. Dr. Alkan SOYAK
Marmara Üniversitesi İİBF İktisat Politikası ABD

Prof. Dr. Arzu OĞUZ
Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Bahadır ERDEM
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Devletler Özel Hukuku ABD

Prof. Dr. İlhan HELVACI
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk ABD

Prof. Dr. Gürsel ÖNGÖREN
İstanbul Aydın Üniversitesi

Prof. Dr. Muhammet ÖZEKES
Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku ABD

Prof. Dr. Tekin MEMİŞ
İstanbul Şehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Sami KARAHAN
Marmara Üniversitesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Başkanı

Doç. Dr. K. Emre GÖKYAYLA
Bahçeşehir Üniversitesi

Doç. Dr. Gülay HASDOĞAN
ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü

Yrd. Doç. Dr. Sinan BAYINDIR
İstanbul Aydın Üniversitesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Yrd. Doç. Dr. Gül OKUTAN NILSSON
Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku ABD

Yrd. Doç. Dr. Hamdi PINAR
Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Tahir SARAÇ
Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Ticaret Hukuku ABD

Yrd. Doç. Dr. Mete TEVETOĞLU
Özyeğin Üniversitesi

Dr. Gürsel ÜSTÜN
İTÜ Mimarlık Fakültesi End. Tasarım Böl. Genel Hukuk ve Tasarım Hukuku

Av. Ali ÇAVUŞOĞLU
Avrupa Patent Vekili-ASİAD ve MESİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Av. Dr. Kemal EROL
Rekabet Derneği İstanbul Şubesi Başkanı ve TÜSİAD Rekabet Çalışma Grubu Başkanı

A. Bülent DALOĞLU
Türk Patent Enstitüsü Uzmanı

FİKRÎ VE SINAİ HAKLAR DERGİSİ YAYIN İLKELERİ
PUBLICATION AND SUBMISSION REQUIREMENTS OF JOURNAL OF
INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

1. Fikrî ve Sınai Haklar Dergisi, üç ayda bir yayımlanan hakemli bir dergidir.

The Journal of Intellectual Property Rights is a peer reviewed journal published four times a year.

2. Dergi’de yayımlanabilecek yazılar, fikrî ve sınai haklar alanını ilgilendiren içerikte her türlü makale, karar incelemesi, ve kitap incelemesi ile çevirilerdir. Yazıların dili, Türkçe veya diğer Avrupa dilleridir.

This is a journal of law focusing on legal issues concerning intellectual property rights. Articles, case notes and comments, discussions of legislative development, book reviews and other similar type of papers which are written in Turkish and in other European languages are welcome.

3. Dergi’de yayımlanmak üzere gönderilen yazılar başka bir yerde yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.

Articles that will be sent to the editor should not be published elsewhere, nor be submitted to other journals simultaneously.

4. Yazılar Microsoft Word (Microsoft Office 98 ve üzeri versiyonlar) formatında (.doc veya.docx dosya uzantılı olarak) yazılmış olmalıdır. Ayrıca yazılar, aşağıdaki şekil şartlarına uygun olarak kaleme alınmış olmalıdır:

Kağıt boyutu: A4

Üst: 2, 5 cm; Alt: 2, 5 cm; Sol: 2 cm; Sağ: 2 cm

Metin: Times New Roman, 12 punto, 1.5 satır aralığı, iki yana yaslı

Dipnotlar: Sayfa altında, Times New Roman, 10 punto, 1 satır aralığı, iki yana yaslı

Articles should be submitted as Microsoft Word (either with.doc or.docx file extensions) documents (Microsoft Office 1998 or higher versions). Articles should be written according to the following style guidelines:

Paper size: A4

Top: 2.5 cm; Bottom: 2.5 cm; Left: 2 cm; Right: 2 cm

Text body: Times New Roman, 12 points, at 1.5 line spacing, justified

Footnotes: Times New Roman, 10 points, at 1 line spacing, justified

5. Her yazı, kaydedildiği bir CD ile ya da elektronik posta yolu ile Microsoft Word formatında editöre teslim edilmelidir. Yazının basılı olarak teslimi gerekmemektedir.

Softcopy of the article either on a CD or as an attached Microsoft Word Document via e-mail should be submitted to the editor. There is no need to submit any hardcopy of the article.

6. Yazıyla birlikte yazarın (veya yazarların) adına, unvanına, çalıştığı kuruma, açık adresine, kolay ulaşım sağlanabilecek telefon numaralarına ve elektronik posta adreslerine ilişkin bilgiler de editöre ulaştırılmalıdır.

The name (s), formal position (s), institutional affiliation (s) and contact details (especially e-mail (s)) of the author (s) must be clearly included with the submission to the editor.

7. Dergi'ye gönderilen makaleler Türkçe ve İngilizce **başlık** ile hem İngilizce hem de Türkçe **özet** kısmı içermelidir.

*Each submission should contain a Turkish and an English **Title**, as well as an **Abstract** part in Turkish and English.*

8. Dergi'ye gönderilen makalelerde, ilgili makaledeki konuyu tanımlayan Türkçe ve İngilizce uygun **anahtar kelimeler** bulunmalıdır.

*All articles should be accompanied by a sufficient number of **key-words** in Turkish and English that reflect the content of the article.*

9. Dergi'ye gönderilen makalelerde kullanılan kaynaklar, makale sonunda **kaynakça** olarak alfabetik sırada verilmiş olmalı ve kullanılan kaynaklar dipnotunda veya metin içerisinde kısa olarak yer almalıdır.

*All references cited in the text should be numbered in the order of mention in the text and should be given in abbreviated form in footnotes. They should be listed in full form at the end of the article in an alphabetically arranged **bibliography** as well.*

10. Dergi'ye gönderilen makalelerin yazım bakımından son denetimlerinin yapılmış olduğu ve **basılmaya hazır** olarak verildiği kabul edilir.

*All submissions are regarded as **ready to publish** and already proofread by the author himself.*

11. Yayım Kurulu'nda ilk değerlendirilmesi yapılan makaleler, anonim olarak hakeme gönderilecek, hakemden gelen rapor doğrultusunda makalenin yayımlanmasına, hakemden gelen rapor çerçevesinde dzeltme istenmesine ya da yayımlanmamasına karar verilecek ve yazar durumdan en kısa zamanda ve genellikle e-posta yolu ile haberdar edilecektir. Tamamlanmış veya dzeltilmış yazı, Yayım Kurulu'nca, tekrar hakeme gnderilebilir.

Initial assessment of the articles will be done by the editorial board. After the assessment is completed, the articles will be sent to an anonymous peer reviewer. In accordance with reviewer's report, amendments may be done or the article may be decided not to be published. After the amendments are completed, the article may be sent to peer reviewer again, by the editorial board.

12. Dergi, hakemin yazarı bilmemesi esasına (**kr hakemlik**) dayanır. Hakeme gnderilecek makalelerde de yazarın kimliğine ilişkin bilgilerin gizliliği sağlanır.

*All articles submitted are subject to a **blind peer review**. The identity of the author (s) and reviewer (s) will not be revealed to the other party.*

13. Dergi basıldıktan sonra ilgili sayının yazarlarına ve bu sayıda hakemlik yapmış olanlara ücretsiz olarak gönderilir.

Free copies of the of the published issue will be sent both to the author (s) and to the reviewer (s).

Dergimiz Hakkında / About Our Journal

Fikrî ve Sınai Haklar Dergisi (FSHD), yılda dört sayı olarak yayımlanan, hakemin yazarı bilmemesi esasına dayalı hakemli bir hukuk dergisidir. 2005 yılından beri yayın hayatını sürdürmekte olan dergide hakem denetiminden geçmiş makaleler, karar tahlilleri, içtihat ve mevzuat kronikleri ile eser incelemelerine yer verilmektedir. Her sayıda Türk ve yabancı akademisyenler ve hukuk uygulamacıları tarafından kaleme alınan, fikrî ve sınai haklar hukuku ile ilgili değerli eserler yayımlanmaktadır.

Okuyucularımızın göndereceği fikrî ve sınai haklar alanına ilişkin makaleler ve diğer türdeki eserlerle (karar tahlilleri, eser incelemeleri vb.), dergimizin daha da zenginleşeceğine inanıyoruz.

Journal of Intellectual Property Rights (FSHD) is a peer reviewed academic law journal published regularly four times a year, concentrating on issues of intellectual property rights law and considers for publication articles, case notes and comments, discussions of legislative developments and book reviews. It has been in publication since 2005. Each issue contains scholarly works concerning intellectual property rights law, authored by scholars and practitioners around the globe.

We welcome your contributions in the form of articles, notes, comments or reviews on topics reflecting a broad range of perspectives on intellectual property rights; with your contributions and support our journal will progress.

SUNUŞ.../PRESENTATION...

Legal Fikri ve Sınai Haklar Dergisi, 2013 yılının ikinci sayısı ile sizlerle birlikteliğimiz devam etmektedir.

Makaleler bölümünde; Prof. Dr. Feridun YENİSEY'in "*Bilgisayarda Arama*", Dr. Ecz. Pınar BULUT'un "*İlaçlarda Patent Tecavüzü Davası Konusunda Bir İnceleme – Eszopiklon Vakası*" ve Av. Zeki Emre KURT'un "*Tablet Savaşları Apple v. Samsung: İngiltere Yüksek Mahkemesi Kararı Yorumu*" isimli makalelerine yer verilmiştir.

Yabancı Mahkeme Kararları bölümünde Bilen Patent A.Ş.'nin çevirisini yaptığı "Mahkeme Kararı (Büyük Daire), 19 Haziran 2012 (Markalar – Üye devletlerin kanunlarının birbirlerine yakınlaştırılması – 2008/ 95 sayılı Direktif– Başvurusu yapılan mal ve hizmetlerin tanımlanması– Açıklık ve kesinlik şartları – Markanın tescili için Nice Sınıflandırılmasındaki sınıf başlıklarının kullanımı– İzin verilebilirliği – Markanın koruma kapsamı) hakkında karara yer verilmiştir.

Fikri mülkiyet haklarına ilişkin uygulamaların gelişim yönünü göstermesi açısından önemli bir yeri olduğunu düşündüğümüz Yüksek Mahkeme kararları bu sayımızda da yerini almış bulunmaktadır.

Dergimizin yararlı olmasını diliyor, katkı ve eleştirilerinizi bekliyoruz.

Yayın Kurulu / Editorial Board

FİKRÎ VE SİNÂİ HAKLAR DERGİSİ

Cilt: 9 / Sayı: 34

Yıl: 2013

İÇİNDEKİLER

Makaleler	1
Bilgisayarda Arama <i>Prof. Dr. Feridun YENİSEY</i>	3
İlaçlarda Patent Tecavüzü Davası Konusunda Bir İnceleme – Eszopiklon Vakası <i>Dr.Ecz. Pınar BULUT</i>	15
Tablet Savaşları Apple v. Samsung: İngiltere Yüksek Mahkemesi Kararı Yorumu <i>Av. Zeki Emre KURT</i>	21
Yabancı Mahkeme Kararı	27
MAHKEME KARARI (Büyük Daire) 19 Haziran 2012 (Markalar – Üye devletlerin kanunlarının birbirlerine yakınlaştırılması – 2008/ 95 sayılı Direktif– Başvurusu yapılan mal ve hizmetlerin tanımlanması– Açıklık ve kesinlik şartları – Markanın tescili için Nice Sınıflandırılmasındaki sınıf başlıklarının kullanımı– İzin verilebilirliği – Markanın koruma kapsamı) <i>Çeviren: Bilen Patent A.Ş.</i>	41
Haberler	57
Yargıtay Kararları	109
Yargıtay Hukuk Daire Kararları.....	111
Danıştay Kararı	132
Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Kararı.....	134
Danıştay Daire Kararları	136

Uygulamaya İlişkin Bilgiler	155
Marka İşlemlerinde Sunulması Gereken Vekaletnameler.....	157
Özelgeler	159
Faydalı Bilgiler	169
LEGAL HUKUK DERGİLERİ SİPARİŞ FORMU	204
Yüksek Mahkeme Kararları Arama Dizinleri	205
Kavramlara Göre Arama Dizini	207
Kanun Maddelerine Göre Arama Dizini	209
LEGALBANK ABONELİK FORMU.....	211

JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

Volume: 9 / Issue: 34

Year: 2013

CONTENTS

Articles	1
Computer Searches	
<i>Prof. Dr. Feridun YENİSEY</i>	3
A Review of the Patent Infringement on Pharmaceuticals – Eszopiclone Case	
<i>Ph.D. Pinar BULUT</i>	15
Battle over Tablets Apple v. Samsung: Comment on UK’s Supreme Court’s Decision	
<i>Atty. Zeki Emre KURT</i>	21
Foreign Judgment	27
JUDGMENT OF THE COURT (Grand Chamber) 19 June 2012 (*) (Trade marks – Approximation of laws of the Member States – Directive 2008/95/EC – Identification of the goods or services for which the protection of a trade mark is sought – Requirements of clarity and precision – Use of class headings of the Nice Classification for the purposes of the registration of trade marks – Whether permissible – Extent of protection of the trade mark)	
<i>Translated by: Bilen Patent A.Ş.</i>	41
The News.....	57
Decisions of the Court of Appeal	109
Decisions of Civil Chambers of the Court of Appeal	111
The Council of State’ Decision.....	132
Plenary Session of the Administrative Law Chamber Decision	134
Chamber of Council State Decisions	136

Practical Informations.....	155
Power of Patent Attorney	157
Rulings	159
Useful Informations	169
ORDERING FORM FOR THE LEGAL LAW JOURNALS.....	204
Index of Supreme Court Decisions	205
Index of Related Legal Terms	207
Index of Related Statutory Provisions.....	209
SUBSCRIPTION FORM FOR THE LEGALBANK LAW DATABASE.....	211

MAKALELER *ARTICLES*

* Bilgisayarda Arama
Computer Searches

Prof. Dr. Feridun YENİSEY

* İlaçlarda Patent Tecavüzü Davası Konusunda Bir İnceleme –
Eszopiklon Vakası
*A Review of the Patent Infringement on Pharmaceuticals –
Eszopiclone Case*

Dr.Ecz. / Ph.D. Pınar BULUT

* Tablet Savaşları Apple v. Samsung: İngiltere Yüksek Mahkemesi
Kararı Yorumu
*Battle over Tablets Apple v. Samsung: Comment on UK's Supreme
Court's Decision*

Av. / Atty. Zeki Emre KURT

#BİLGİSAYARDA ARAMA

(COMPUTER SEARCHES)

Prof. Dr. Feridun YENİSEY*

ÖZET

Bilgisayar verileri artık ceza muhakemesinde delil olarak kullanılabilir. Bilişim suçlarında ise bu tür deliller daha fazla önem arz etmektedir.

Bu makalenin konusu, bilişim suçları ve siber suçlara ilişkin ceza yargılamasında karşılaşılabilecek delil sorunları ve önerileri kaleme almaktadır. Konunun işlenmesinde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve ETS 185 sayılı Siber Suç Sözleşmesi esas alınmıştır.

Anahtar kelimeler: Bilgisayar verileri, arama, ceza muhakemesinde delil, transnasyonal suç, siber suç.

ABSTRACT

Computer data is used as evidence in criminal procedure. In terms of information crimes, these kind of evidence are of great importance.

This article gives information about evidence problems in criminal procedure regarding information crimes and cyber crimes. Turkish Criminal Code No. 5237, Turkish Criminal Procedure Code no. 5231 and Convention on Cybercrime are taken as base.

Keywords: *Computer data, search, evidence in criminal procedure, transnational crime, cybercrime.*

***

---

^H Hakem denetiminden geçmiştir.

* Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi

“Bilgisayar verileri” elle tutulamayan, gözle de görülemeyen elektrik devrelerinden oluşurlar. Bunların ceza muhakemesinde “delil” olarak kullanılması, yeni bir olgudur.¹ Devletin “koruma tedbirleri” çerçevesinde bilgisayar programlarında bulunan verileri saklayıp koruyarak muhakemede delil olarak kullanması artık mümkündür.

Bu tür verileri elde etmek için *özel bir arama kararı* verilmesi gerekir. Bir bilgisayarların içinde veya birbirlerine ağ şeklinde bağlanmış olan bilgisayarların bağlı bulunduğu sistem içinde delil araması yapılması ve bunlara el konulması, ayrı bir işlem tipidir. Bunun dışında, iki kişi arasında elektronik ortamda iletişim sağlandığı sırada, canlı olarak gerçekleşen iletişime ilişkin verilerin içeriklerine elkonulması, ağa bağlı bilgisayarlara dışardan girerek, bilgisayarın içinde arama yapılması da ayrı bir işlem tipidir.²

Yukarıda sayılan yöntemler uygulanarak, “yabancı bir ülkede” bulunan bir bilgisayara yurt dışından girilmesi ve uluslararası alanda faaliyet gösteren *transnasyonel suçlarda* araştırma yapılması, *klasik ceza muhakemesi* hukukunun yakın dönemlere kadar hiç bilmediği, *yeni araştırma usulleridir*.

Maddi ceza hukukunda ortaya çıkan *bilişim alanındaki suçlar* gibi (TCK 243 vd), ceza muhakemesi hukukunda da, *verinin özel yapısına uygun* bir şekilde, yeni düzenlemelere kavuşturulması gereklidir. Bilgisayarın içinde olan veya internet üzerinde dolaşan, elle tutulamayan ve gözle görülemeyen veriler, ceza muhakemesi hukukunda kendine özgü bir delil hukuku yaratmıştır. Bu nedenle, Internet’e giren bilgisayarlar arasında yapılan iletişim bilgileri ile, ağa giren bilgisayarın o sırada nerede bulunduğu tespit edilmesine ilişkin bilgilerin, servis sağlayıcıları tarafından belli bir süre saklanması mecburiyeti vardır.

Bilgisayar teknolojisinin kullanılması suretiyle işlenen suçlarda, yani *siber suç* alanında klasik yöntemler yeterli olamamaktadır. Bunun sebebi, araştırma ve soruşturmanın konusunu oluşturan obje, yani “verinin” elle tutulan ve gözle görülen bir nesne olmamasıdır. Bu veriler, her gün gelişen ve yenilenen teknoloji kullanılarak saklanmakta ve bir yerden başka bir yere gönderilmektedir. Kolluk makamlarının bu yeni teknolojiyi takip etmeleri ve hepsinin ince noktalarını bilmeleri gerekir.

Bu veriler bazen şifrelenmekte ve hatta hiçbir özellik göstermeyen resim veya ses içeren veriler içine saklanmakta, bu şekilde gönderilmekte ve kullanılmaktadır. Ceza muhakemesi hukuku açısından *belli, gerçek ve sağlamlığı tartışma kabul etmeyecek yöntemlerle* elde edilen

¹ Kunter/Yenisey/Nuhoğlu, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 18 inci Bası, Beta, İstanbul 2010, sh. 1092 vd.

² Kunter/Yenisey/Nuhoğlu, Açıklamalı Ceza Muhakemesi Kanunu (BAU-CMK), Beta, İstanbul 2013, sh. 1304.

verilerin nerede, hangi bilgisayarda veya hangi sistemin içinde yer aldığı genellikle bilinmemekte ve bazen de başka bir ülkede bulunan bir bilgisayar sistemi içinde ve hatta çok sayıda farklı ülkelerde yer alan değişik bilgisayarlar içerisinde parça parça yer alıp, ancak bir araya getirildiği takdirde “fikri içerik” kazanmaktadırlar.

Verilerden oluşan delillerin çok kısa bir zaman içerisinde yok edilmesi de mümkündür. Failler delil teşkil edebilecek verileri internet üzerinden uzaktan erişim yolu ile silmek veya değiştirmek imkanına sahiptirler. Bu nedenle, bilgisayarda veya bilgisayar sistemi içinde mevcut bulunduğu umulan veri biçimindeki delillerin algılanması, ele geçirilmesi ve daha sonra da bunların muhakemede sağlam ve hukuka uygun delil olarak kullanılabilmesi için, temel ilkeleri Siber Suçlar Sözleşmesinde yer alan “yeni teknolojilerin” geliştirilmesi gerekmektedir.

Avrupa Konseyi 23.10.2001 tarihinde ETS 185 sayılı bir *Siber Suç Sözleşmesi* hazırlamıştır.³ Türkiye bu Sözleşmeye henüz katılmamıştır. Ancak, Siber Suç Sözleşmesinde yer alan bu yeni teknolojik araştırma yöntemleri bireyin özel hayat hakkını kısıtladığından, Sözleşmede temel ilkeleri belirtilen yöntemlerin, Anayasa'nın 13 üncü maddesi doğrultusunda Kanun ile düzenlenerek yürürlüğe konulması gereklidir. Devletin bireye ait hak ve özgürlükleri kısıtlarken, Anayasa'nın 13 üncü maddesi uyarınca, Anayasada belirtilen amaçlar doğrultusunda bir kanun yapmış bulunması gerekir. Bu nedenle, bilgisayardan delil elde etmekle bağlantılı olan yetkilerin, kanunla ve ayrıntılı olarak düzenlenmiş bulunması gereklidir.

Siber Suç Sözleşmesindeki Düzenlemeler. Bilişim suçlarında yapılacak ilk ve en önemli iş, toplanarak saklanmış olan bilgisayar verilerinin değişmeden muhafaza edilmesini sağlayacak bir şekilde koruma altına alınması hususudur.

Siber Suç Sözleşmesinin 16. maddesine göre, “veri içeriği” ve “bu veriye ilişkin sinyal bilgisi” birlikte ele alınarak, bunların kaybolmaları ve değiştirilmeleri önlenecek ve böylece muhafaza altına alınacaktır. Dikkat edilmelidir ki, bu aşamada verinin içeriğine girme, bir anlamda bunu “okuma” söz konusu değildir. Amaç, delil olabilecek nitelikteki bir verinin içeriğinin nasıl oluştuğu, ne şekilde değiştirildiği, hangi yolları izleyerek o bilgisayara ulaştığı gibi hususların, kuşkuyla yer bırakmayacak bir şekilde güven altına alınması ve bu “veri içeriğinin” delil olarak ilerideki bir tarihte mahkeme önünde tartışmasız bir şekilde ortaya konmasını sağlamaktır. Bu işleme teknik lisanda “*quick freeze*” denilmektedir. Sinyal bilgileri de muhafaza altına alınacağından, verinin naklinde rol oynanmış olan “servis sağlayıcıların” da belirlenmesi gerekecektir.

³ Kunter/Yenisey/Nuhoglu, BAU-CMK 2013, 1307.

Sözleşmenin öngördüğü sisteme göre, bilgisayar verisini elinde veya denetimi altında bulunduran kişiye yönelik olarak bir hakim kararı verilecek ve hakim bu kişiye bilgisayarı en fazla 90 gün süre ile “dondurmasını” emredecektir. 90 günlük sürenin uzatılması da mümkündür (m. 16/2).

Bu karar tipinde bir de, bilgisayarı veya bilgisayar verisini nezdinde bulunduran kişiye yönelik bir “gizli tutma emri” de öngörülmektedir. Kararın muhatabı olan kişi, hakimın öngöreceği süre zarfında böyle bir kararın varlığını gizli tutmakla yükümlendirilebilmektedir (m. 16/3).

Hakimin verdiği bu kararlara uymayan kişi hakkında Sözleşmenin 14 ve 15 inci maddeleri çerçevesinde yaptırım uygulanabilecek ve ilgili hakkında muhakeme hukuku garantileri öngörülebilecektir (m. 16/4).

Sözleşmenin öngördüğü diğer önemli bir düzenleme, verinin geriye doğru takip edilmesini mümkün kılan sinyal bilgilerinin 17 inci maddede öngörülen özel bir usul çerçevesinde kısmi bir şekilde açıklanması mecburiyetidir. Sözleşmenin 17 inci maddesindeki düzenleme ile, veri trafiğine bir veya birden fazla servis sağlayıcısının katılıp katılmadığı, muhatabın kendisine veya muhatap tarafından tayin edilen kişiye bildirilerek, bunun servis sağlayıcılarını denetlemesi, doğruluğunun belirlenmesinin mümkün kılınması amaçlanmıştır.

Sözleşme ile ayrıca “veriyi teslim etme yükümlülüğü” doğuran bir karar tipi yaratılmıştır. Sözleşmenin 18 inci maddesinde “production order” adı verilen bu karar ile, hakim nezdinde veya zilyedliğinde, hatta denetimi altında bilgisayar ortamında saklanan veri bulunduran bir kişiye ve servis sağlayıcısına, “ileride delil olabilecek nitelikte bilgiler taşıyan bir veriyi” teslim etme mecburiyeti konulmasını öngörülmektedir.

CMK 134 de yer alan, fakat birçok yönüyle eksik olan hükme dayanılarak elde edilen veri şeklindeki delillerin, hukuk devleti prensiplerine saygılı bir Devlet olan Türkiye Cumhuriyeti’nin ceza mahkemeleri tarafından *özenle kullanılacağı* inancındayız.

“Siber suç ile ilgili araştırmaların”, özel bilgi kullanılarak yapılması, hızlı işleyen bir usul olması, özel yasal yetkiler içermesi ve elde edilen verilerin ceza muhakemesine delil olarak yansıtılmasını sağlayacak ve temel insan haklarını koruyacak özel garantilerle donatılmış olmaları gerektiği açıktır. Bu düzenlemelerin Avrupa Birliğine dahil olan ülkelerdeki düzenlemeler ile uyumlu olması şarttır.

Bilişim sisteminde veya internette bulunan verilerin, ceza muhakemesinde delil olarak kullanılması açısından bir ayırım yapmak gerekir:

İlk konu, belli bir bilişim sisteminde kaydedilmiş, saklanmış olan veriler ile ilgilidir. Bu tür kayıtlarda, delil, en son yapılan kayıt tarihi esas alınarak belirlenir. Diğer bir ifade ile, failin daha önce kaydettiği veriyi, artık değiştirme imkanına sahip olmaması gerekir.

İkinci önemli husus ise, bir bilgisayardan başka bir yere nakledilen veriler ile ilgilidir. Burada da iki konu ortaya çıkar: Birincisi, verinin nakledildiği sırada, aynı anda canlı olarak *dinlenmesi* veya algılanması, ele geçirilmesi meselesidir. Veri nakli yapılırken, her veri bilgisayar ağı içerisinde bir akış izi bırakır. İletişimin denetlenmesi açısından buna *sinyal bilgisi* (CMK 135/1) adı verilmektedir. Sinyal bilgilerinin daha sonra kamu makamları tarafından analiz edilmek üzere uzunca bir süre saklanması, özel bir yetkiyi gerektirir. Bu nedenle, *bir verinin bir yerden başka bir yere akışını tespit eden veri* ile, *gönderilen verinin içeriğini oluşturan veri* arasında fark vardır.

İşte, bilgisayarda kayıtlı bulunan verilerin *bilgisayarda arama* yoluyla elde edilmesi sırasında, yukarıda belirtilen veri tipleri arasında fark olduğuna ve bu farklı veri tiplerinin *farklı mahkeme kararları* gerektirdiğine dikkat edilmelidir: sinyal bilgisi niteliğindeki verilerin elde edilmesi için, *iletişimin denetlenmesi kararı* verilmesi gerekirken (CMK 135), gönderilen verinin içeriğine ulaşmak açısından, *production order* denilen ve CMK 134 de kısmen düzenlenmiş olan ayrı bir karar tipi verilmesi gerekir.

Bilgisayarda arama yapılabilmesi için, bilgisayarı, bilgisayar programı ve kütükleri incelenmek ve aranmak istenen kişi hakkında bir *ceza soruşturmanın* açılmış olması gerekir. Kanun bu tedbire *soruşturma aşamasında* başvurulabileceğini açıkça belirtmiş, yine maddede sanıktan değil, sadece şüpheliden söz etmiştir. Bu bakımdan, bu tedbire sadece soruşturma aşamasında başvurulabilir, kovuşturma aşamasında başvurulamaz.

Bilgisayar üzerinde arama yapılabilmesi için, başka surette delil etme imkanının bulunmaması gereklidir. Bilgisayarda arama yapılmasına karar verecek olan hakim, öncelikle makul şüphelyi değerlendiren ve “başka suretle delil elde etme imkanının bulunmadığını” (CMK 134/1) saptayan bir “gerekçe” yazması gerekir.

Bilgisayar üzerinde arama yapma kararı, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hakim tarafından verilir. Hakim kararı, şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile, bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin haline getirilmesine ilişkindir.

Kişinin kullandığı bilgisayarında özel hayatının parçası niteliğindeki özel yazılar, resimler, video filmleri gibi çeşitli veriler kayıtlıdır. Her bir dosya ayrı bir programdan üretilmiş olup belli bir başlık altında bilgisayarın içerisinde hafızada kayıtlıdır. Böylece belli bir bilgisayarın hafızasında yüzlerce, hatta binlerce doküman bulunması doğaldır. Her bir doküman kendisi içerisinde özel hayatın gizli alanından öğeler içeren kapalı bir kutu gibidir. Bu kapalı kutuda ne olduğunu anlamak için açıp, içine bakmak bir tür *arama* sayılır. Dosyanın sadece ismi içindeki bütün

bilgileri bize yansıtmaz. Dosya açılmaksızın içindeki ayrıntının öğrenilmesi olanağı yoktur.

Bu nevi dosya açma ve içeriğini öğrenme özel hayatın içine girmek anlamını taşıdığı için, bilgisayar teknolojisine özgü “*özel bir karar*” verilmesi gereği duyulduğundan, “genel arama kararları” dışında, bilişim hukukunu ilgilendiren özel bir karar tipi ortaya çıkmış ve bu karara Siber Suç Sözleşmesi “*production order*” adını vermiştir. Görüldüğü gibi, bilgisayar içinde arama yapmak, yani bazı dosyaların açılması suretiyle dosya içeriğini okuyabilmek için, somut o dosyanın içinde suç delili bulunduğunu gösteren “*makul şüphe*” mevcut bulunmalıdır.

Bilgisayar programlarındaki arama motorları, kelimeler kullanarak, dosyanın içinde aranan kelimenin yer alıp almadığını gösterebilmektedir. Bu nedenle, mesela belli bir kişinin “ismi” şüphe sebebi oluşturuyor ve bu ismin dosyalarda yer alıp almadığı araştırılmak isteniyorsa veya örgütlerin belli bir kelimeyi kendilerine göre somut bir anlam vererek kullandıkları biliniyorsa, bu kelimenin hafızadaki dosyalar içinde bulunup bulunmadığını tespit etmek üzere, arama motoruna verilen bu kelime üzerine, bir liste ortaya çıkarsa, Devlet hakim kararıyla o dosyayı açıp okumak konusunda yetki kazanabilir.

Doğaldır ki arama motoruna verilen kelime dışında da makul şüphe örnekleri sözkonusu olabilir. Mesela ihbarda bulunan kişinin belli bir isim altına kayıtlı olan dosyada suç delili bulunduğunu bildirmesi gibi, çok değişik hayat olaylarından *makul şüphe* ortaya çıkabilir.

Devlet, hakim kararı ile de olsa, bir kişiye ait bilgisayar hafızasında kayıtlı bulunan bütün dosyaları tek tek açıp okuyarak, “belki bir tanesinden bir delil elde edebilirim”, düşüncesiyle inceleme yapamaz.

Bunu yapması, bir şehirdeki bütün evleri bir tek karar ile aramaya veya konutta arama yapmak için karar verirken, aranacak şeyin belirtilmemesine benzer. Halbuki, CMK 119 da belirtildiği üzere, her bir arama kararı, hangi konutun aranacağını ve burada neyin aranacağını belirtmek zorundadır: “toplu arama kararları” verilemez.

Bilgisayar içinde yapılacak olan aramanın hakim kararına dayanması gerektiği yasada açıkça düzenlenmiş (CMK 134/1), gecikmede tehlike olan hallerde dahi Cumhuriyet savcısına arama emri verme yetkisi tanınmamış ve hele kolluğa bilgisayarda kendiliğinden arama yapma yetkisi hiç verilmemiştir.

Ceza Muhakemesi Kanununun kabul ettiği araştırma yöntemi, 4422 numaralı Kanunun kabul ettiğinden çok farklıdır. CMK sadece “*şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde*” arama yapılmasını düzenlemiş, şüphelinin kullandığı fakat şüpheli ile ilgili verilerin yer aldığı genel bilgisayar programları ile bilgisayar kütükleri üzerinde endikatörden yola çıkarak yapılan araştırmayı düzenlememiştir.

Şüphelinin kullandığı bilgisayarda arama yapılması, hakim kararına bağlanmıştır. Hakimin arama kararı verebilmesi için, bir suç dolayısı ile (burada katalog halinde suç sayılmadığı ve araştırma makamlarına daha geniş yetki verildiği görülmektedir) yapılan soruşturmada başka surette delil elde etme imkanının bulunmaması gerekir.

Bilgisayarda “arama”, “kopyalama” ve “elkoyma” üç ayrı işlem niteliğindedir (CMK 134).⁴

Bilgisayar elkoyma ve programında arama yapma konusunda sadece hakimin yetkili kılındığı, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde savcıya ve kolluğa herhangi bir yetki verilmediğine dikkat etmek gerekir.

Hakim kararı ile bilgisayar üzerinde arama yapılması ilk yöntemdir. Bu arama sırasında sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınmalı, kopyası alınan veriler kağıda yazdırılarak bu husus tutanağa kaydedilmeli ve ilgililer tarafından imza altına alınmalıdır (CMK 134/5).

Kanun, arama sırasında kopyalanacak olan dosyaların yazdırılması konusunu bir mecburiyet haline getirmişse de, büyük hacimli dosyaların yazdırılması pratik bakımdan bazı zorluklar meydana getirecektir.

Şifreli olması veya gizlenmiş bilgilere ulaşılamaması halinde, istisnai bir yetki olarak, *elkoyma* kabul edilmiştir. Ancak, şifre çözüldükten ve kopyalama işlemi yapıldıktan sonra, cihazın gecikmeksizin iade edilmesi mecburiyeti yüklenmiştir (CMK 134/2).

Elkoyma işlemi sırasında bütün verilerin yedeklemesi yapılacak, yedekten bir kopya çıkarılarak, şüpheliye veya vekiline verilecek ve bu hususta tutanak tutulacaktır (CMK 134/3, 4).

Şifresinin çözülememesi dolayısıyla, programlara girilemiyorsa veya gizlenmiş bilgilere ulaşılamadığı durumlarda bilgisayarın kendisine elkonabilir ve gerekli kopyaların alınmasından sonra elkonulan cihazlar geciktirmeden iade edilir (CMK 134/2).

Bilgisayara ve bilgisayar kütüklerine elkonulurken sistemdeki bütün verilerin yedeklemesi yapılır (CMK 134/3). Uygulamada bu işleme “imaj çıkarma” denilmektedir. Bu yedeklerin bir kopyası istediği takdirde şüpheliye veya vekiline verilir (CMK 134/4). Bilgisayarın kendisine veya bilgisayar kütüklerine elkoymadan sadece sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyasının alınması da mümkündür (CMK 134/5). Bu gibi durumlarda kopyası alınan veriler ayrıca bir kağıda yazdırılır, bu konuda bir tutanak tutulur ve ilgililer tarafından imzalanır.

Elkoyma: Sözleşmeye göre, verilerin kopyalanmalarının mümkün olmadığı nadir işletim sistemlerinde veri taşıyıcısının tamamına elkoymak yetkisi vardır.⁵

⁴ Kunter/Yenisey/Nuhoğlu, BAU-CMK 2013, 1310.

Sözleşmeye göre “elkoyma”, veri ya da bilginin kaydedildiği aracın götürülmesi veya verinin bir kopyasının alınmasıdır. Veriler *maddi formda bulunmadığı* için, yetkili mercilerin verileri güven altına alması için ilave tedbirler gerekir. Bu tedbirler, kopyalanan ya da taşınan verilerin sonradan elkoyma anındaki haliyle geri elde edilebilmesi ve soruşturma süresince değişmeden muhafazasına yönelik verinin bütünlüğünün veya gözetim zincirinin korunması için gereklidir. Bilişim verilerine elkoyma, ya da onları muhafaza altına alma, verileri kopyalamak yoluyla delil toplamak ya da verileri kopyalamak ve daha sonraki orijinal versiyonları erişilmez kılmak ya da taşımak yoluyla verileri müsadere etmek demektir. Bu anlamda “elkoyma”, verilerin nihai olarak silinmesi anlamına gelmemektedir.⁶

Elkoyma işleminde sistemdeki bütün verilerin yedeklemesi yapılmakta ve istemesi halinde bu yedekten elektronik ortamda bir kopya çıkarılarak şüpheliye veya vekiline de verilmekte, bu husus tutanağa geçirilerek imza altına alınmaktadır. Tutanağın bir sureti de ilgililere verilmektedir.

Burada yine Sözleşmeye paralel şekilde verilerin bütünlüğünün korunması ve soruşturma sonuçlanıncaya kadar, soruşturma ile ilgili delil niteliği taşıyabilecek verilerin değiştirilmesi, bozulması, erişilmez hale getirilmesi, silinmesi engellenmektedir. CMK da elkoyma gerekçelerinin detaylı bir şekilde açıklanmamış olmasına rağmen, Sözleşmeyle bir paralellik sağlandığı görülmektedir.

Bilgisayar ve bilgisayar kütüklerine elkoymaksızın da sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir. Bu sayede şüpheli, bilgisayar sistemini, programlarını veya verilerini kullanmaya devam edebilmektedir. Ancak, tutanak altına alınarak yedeklenen verileri değiştirmesi, bu aşamadan sonra bir anlam ifade etmez.

Kolluk güçleri uygulamada üç kopya çıkarmakta ve birini şüpheliye vermekte, birini incelemekte, diğerini ise uyuşmazlıkların giderilmesi için ayrı bir birimde koruma altına almaktadırlar. CMK burada da Sözleşme ile uyumlu görülmektedir.

Ancak, verilerin suç oluşturan içerik ya da virüs programı veya çocuk pornografisi gibi başlı başına suç unsuru, ya da suç aracı olması durumunda erişilmez kılınması ve hatta kopyaları alındıktan sonra taşınması veya silinmesi gerekmektedir. Sözleşmenin bu hususta bir düzenleme getirmesine rağmen, ulusal mevzuatımızda bu konuları kapsayan bir ifade yer almaması eksikliklerdir.

Sözleşme arama ve elkoyma yetkisinin internet vb. telekomünikasyon ağları ile yasal olarak erişilebilen diğer sistemler ya da bilgisayar

⁵ Açıklayıcı Rapor, paragraf 196

⁶ Açıklayıcı Rapor paragraf 197-199.

sistemine doğrudan bağlı bulunan veya yakınında bulunan veri depolama aygıtları için de genişletilebileceğini öngörmekte ve uygulamayı ulusal mevzuatlara bırakmaktadır.

CMK 134’de bu konuda bir düzenleme bulunmamakla beraber, arama Yönetmeliğinin 17 inci maddesinde bulunan hüküm yedekleme işleminin bilgisayar ağları ve diğer uzak bilgisayar kütükleri hakkında da uygulanabileceği şeklindeki ifade, bu kapsamda değerlendirilebilir. Ancak, bilişim sistemlerinin yapısı ve bilgisayar sistemlerinin birbirine bağlanabilme özellikleri göz önüne alındığında, bilgisayar verilerinin ağa bağlı başka bir sistemde saklanabilmesi de büyük bir olasılıktır. Tek cümle ile ifade edilen bu düzenleme yetersiz olup, arama ve elkoyma işleminin genişletilmesi hususunda sınırların mümkün olduğunca net çizilmesine imkan sağlayıcı düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Bilgisayar kayıtlarının şüphelinin imzasını taşıyamaması sebebiyle bu kayıtlarda her zaman değişiklik yapılmasının mümkün olması nedeniyle, tek başına şüpheli aleyhinde delil olarak kullanılmaması gerektiği, diğer delillerle desteklendiği takdirde ceza muhakemesinin amacı olan maddi gerçeğin ortaya çıkarılmasına hizmet edebileceği savunulmaktadır.⁷

Bilişim sistemindeki “veri”, elle tutulan ve gözle görülen bir nesne olmadığı için, somutlaştırılarak, esas hakkında hüküm verecek olan mahkemenin önünde, CMK 206 doğrultusunda ikame edilebilecek veya ortaya konulabilecek, yani elle tutulur, gözle görülür bir “delil” haline getirilmedikçe, delil olma niteliğini taşımaz.

Bilişim sisteminde elektronik ortamdaki kayıtların CMK 206 anlamında delil olarak ikame edilebilmesi için önce “bilirkişi” incelemesi yaptırılması gereklidir. Zira bilgisayar verisinin hangi tarihte, hangi kelimeler kullanılarak, nasıl bir akış içerisinde hazırlandığının belirlenmesi, “özel ve teknik bir bilgiyi” gerektirdiğinden, CMK 66 uyarınca bilirkişi incelemesi yapıldıktan sonra ikame edilmelidir.

Bu konu Amerika Birleşik Devletlerinde de tartışılmış ve 6. Bölge İstinaf Mahkemesi tarafından *USA v. Albert Ganier III* davasında, 15.11.2006 tarihinde (Dosya no. 05-6350) karara bağlanmıştır. Belirtilen kararda bilgisayara elkoyan memurun tanık olarak dinlenmesi talep edilmiş ve elkoyma sırasında bilgisayarlardan çıkartılan raporların da ibraz edilmesini istenmiştir. Mahkeme daha önce verilen benzer kararlara da atıf yaparak, adli bilişim alanında uzman bilirkişiden rapor alınması gerektiğine, teknik ayrıntılara ilişkin bilgiye sahip olmayan sıradan insanların kolaylıkla yanılabileceğini vurgulayarak, böyle bir yönteme uyulmadan elde edilen delilin ikame edilemeyeceğine karar vermiştir.

⁷ Özbek/Şimşek/Ömriüzun: Polisin Görev ve yetkileri, İçişleri Bakanlığı yayını 2001, s. 64; Şamlı (Yasin): Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu, Hukuk Dünyası Dergisi Ekim Kasım Aralık 2005.

Bilgisayar verisinin bilirkişi incelemesinden geçerek, üzerinde oynama yapılmadığı, yani sağlamlığı belirlendikten sonra, içeriğinin delil olarak kullanılabilmesi için, belgenin hazırlanması süreci ile ilgili olarak tanık dinlenmesi de gerekli olabilir. Amerika Birleşik Devletleri 9 uncu Bölge İstinaf Mahkemesinin “*In re Vinhnee WL 3609376*” kararında açıklandığı üzere; bilgisayar cihazını, içindeki programı, veri tabanını kaydın yapıldığı ortamda nasıl ve kimin tarafından kullanıldığına ilişkin tanık dinlenilmesi gereklidir.

Ayrıca, sözkonusu veri tabanına girişin denetim altında olup olmadığı, belli bir program sözkonusu ise, bunu kullanan kişinin tespit edilmediği, inceleme konusu olan veride hangi tarihte, ne gibi değişiklikler yapıldığı ve yedekleme sisteminin yapısı ve kullanımı ile veri tabanının bozulmadan varlığını sürdürebilmesi için ne gibi denetim usullerinin uygulandığı konularında *tanık dinlenmesi* gereklidir.

Özellikle, belli bir verinin kayıt öncesindeki kayda hazırlık usulleri, programdaki yapısal hatalar, veri girişinin ayrıntıları, bilgisayara verilen komutlarda yapılan hatalar, kaydedilerek saklanan verideki hasar ve bozukluklar, bilgisayarın çalıştığı sırada elektrik kesintileri olup olmadığı, bilgisayarın hata verip vermediği, veri içerisinde kelime araması veya belli bölümlerin kesilmesi, verinin başka bir karaktere çevrilmesi gibi işlemler yapılırken rutin, kişiye özgü hatalar yapılıp yapılmadığı, kullanılan bilgisayarın standart tipte bir bilgisayar olup olmadığı, bilgisayarın hassas çalıştığına güvenilip güvenilemeyeceği gibi “teknik hususların” da bilirkişi tarafından incelenmesi ve böylece hazırlanan verinin belli bir kişinin ürünü olup olmadığına, teknik yönden bilirkişi marifetiyle belirlenmesi gerekir.

Bu konuda *11 noktadan oluşan bir test* geliştirilmiştir. Bilişim sistemindeki verinin delil olarak kullanılmasından önce, şu noktaların araştırılması gerektiği vurgulanmaktadır.⁸

1. Kişinin bu bilgisayarı gerçekten kullanıp kullanmadığı;
2. Bilgisayar güvenilir bir bilgisayar olup olmadığı;
3. Bilgisayar belli bir ofiste bulunmakta ise, bu bilgisayara veri eklemek, bilgisayarda çalışmak isteyen kişilerin uyacakları belli kurallar bulunup bulunmadığı;
4. Bilgisayarın içerisinde bilgisayarın hatasız çalışmasını ve yapılabilecek hataları teşhis etmeyi sağlayacak teknik donanım bulunup bulunmadığı: Bu hususta yapılan değişikliklerin “log” olarak kayıt altına alınıp alınmadığı, yedeklemenin hangi aralıklara, nasıl yapıldığı ve bilgisayara girilen verilerin düzenli olarak denetlenip denetlenmediği gibi hususlarda tanık dinlenilmesi gerekmektedir;

⁸ Kunter/Yenisey/Nuhoğlu, BAU-CMK 2013, 1318; Edward J. Imwinkelried: “Evidentiary Foundations & 4.03 (2)”, 5. Bası, 2002.

5. Bilgisayarın tamirden geçip geçmediği, bozuklukları varsa, giderilip giderilmediği;

6. Tanığın bilgisayarın içinde mevcut olan belirli bir veriyi ekrandan bizzat kendisinin okuyup okumadığı;

7. Tanığın ekrandan çıktı alarak okuması halinde, bu çıktıyı almaya yetkili olup olmadığı;

8. Tanığın çıktıyı alıp okuduğu veya ekrandan okuduğu sırada bilgisayarın düzenli çalışıp çalışmadığı;

9. Çıktı söz konusu ise, duruşma sırasında tanığa daha evvel okuduğu çıktıdan oluşan delilin gösterilip, daha önce gördüğü belge ile bunun aynı olup olmadığının sorulup sorulmadığı;

10. Tanık belgenin daha evvel okuduğu veya gördüğü belge olduğunu söylese, evvelki belgeyi duruşma salonunda tanınmasına neden olan, hatırlamasına sebebiyet veren özelliğin ne olduğu;

11. Tanık çıktıda yer alan bazı farklı işaretleri veya kelimeleri hatırladığını söylese, tanığa bu şekil veya terimlerin ne anlama geldiğini bilip bilmediği sorularak, mahkemenin ileri sürülen bilgisayar verisini delil olarak kabul edip etmemesi konusunda bir karar vermesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Yukarıda belirtildiği gibi, bilişim sistemindeki verilerin “elektro- nık ortamda saklanan manyetik parçacıklardan ibaret olmaları” nedeniyle, *adli bilişim* konusunda uzman olan bilirkişi (CMK 63) veya uzman (CMK 67/6) incelemesinden geçtikten, sağlamlık denetiminde “sağlam” olduğu anlaşıldıktan, gerçeği yansıttığı tartışmasız bir şekilde ortaya konduktan sonra, bunların ceza muhakemesi alanında delil olma niteliği kazandıkları kabul edilmiş, yukarıda belirtilen *Ganier* kararından bu yana, bilgisayar verilerinin delil olarak mahkemeye sunulabilmesi için özel bir bilirkişilik alanı doğmuştur. Bu özel bilirkişilik alanına (*Computer Forensics*) adı verilmiştir.⁹

“*Polisin Adli Görevlerinin Yerine Getirilmesinde Delillerin Toplanması, Muhafazası ve İlgili Yerlere Gönderilmesi Hakkında Yönetmelikte*” de, “delillerin bozulması, değişmesi ve kaybolmasının önlen- ceği”, “olay yerinin incelenmesi sırasında bulunan tüm maddi delillerin, buldukları yerde etiketlenerek numaralandırılacağı, deliller toplanır- ken, bozulmalarına, değişmelerine, kaybolmalarına meydan verilmeye- cek tedbirlerin alınacağı, olay yerlerinde elde edilen deliller incelenmek üzere ilgili birimlere gönderilirken mühürlenmesi gerektiği” hüküm al- tına alınmıştır.

Bu düzenlemeye benzer bir şekilde, bilgisayarlara elkoyma ve bil- gisayardaki verileri ele geçirme sırasında “bilgisayar verilerinin yapıla-

⁹ www.infosecwriters.com, erişim tarihi 15.09.2009.

rına uygun delil toplama yöntemleri” kullanılması gerekir. Bu hususta olay yerinde delil toplanmasına ilişkin yönetmelikte olduğu gibi, hatta bundan daha ayrıntılı kurallara ihtiyaç vardır.

KAYNAKÇA

Kunter/Yenisey/Nuhoğlu, Açıklamalı Ceza Muhakemesi Kanunu (BAU-CMK), Beta, İstanbul 2013.

Kunter/Yenisey/Nuhoğlu, BAU-CMK 2013, 1318; Edward J. Imwinkelried: “Evidentiary Foundations & 4.03 (2)”, 5. Bası.

Kunter/Yenisey/Nuhoğlu, Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku, 18 inci Bası, Beta, İstanbul 2010.

Özbek/Şimşek/Ömrüuzun: Polisin Görev ve yetkileri, İçişleri Bakanlığı yayını 2001, s. 64; Şamlı (Yasin): Yeni Ceza Muhakemesi Kanunu, Hukuk Dünyası Dergisi Ekim Kasım Aralık 2005.

 # İLAÇLARDA PATENT TECAVÜZÜ DAVASI
KONUSUNDA BİR İNCELEME – ESZOPIKLON VAKASI
(A REVIEW OF THE PATENT INFRINGEMENT ON PHARMACEUTICALS –
ESZOPICLONE CASE)

Dr.Ecz. / Ph.D. Pınar BULUT*

ÖZET

Bu incelemede ABD’de LUNESTA isimli ilaç ile ilgili patent tecavüzü ile ilişkili Federal Mahkeme Kararı, New Jersey Bölge Mahkemesi Kararı, konu ile ilgili internet yayınları ve söz konusu ilaçlar ile ilgili patentler değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlaç patentleri, patent tecavüz davası, Lunesta, Eszopiklon

ABSTRACT

The essay is about the patent infringement case relating to a medicine named LUNESTA in USA. Also, associated with this case, the Federal Court Decision, the New Jersey District Court Decision, relevant internet publications and patents related to subject pharmaceutical are reviewed.

Keywords: *Pharmaceutical patents, patent infringement case, Lunesta, Eszopiclone*

***

ABD’de LUNESTA isimli ilaç ile ilgili US 6444673 patentine tecavüz iddiası Bölge Mahkemesi tarafından kabul edilmeyerek patente tecavüz olmadığı yönünde karar verilmiştir. Daha sonra Temyiz Mahkemesi Bölge Mahkemesinin kararını bozmuş ve aksine tecavüz olduğu yönünde karar vermiştir. Bu incelemede konu ile ilgili internet yayınları^{1,2,3} ile bu yayınlarda yer alan Federal Mahkeme Kararı ve New Jersey

---

^H Hakem denetiminden geçmiştir.

* Patent Vekili, Patent Danışmanı; Farma Patent Araştırma ve Danışmanlık, Ankara;E-mail: pbulut@farmapatent.com.tr

¹ <http://www.pharmapatentsblog.com/2013/10/01/lunesta-patent-infringement-based-on- anda/>

Bölge Mahkemesi Kararı ve söz konusu ilaçlar ile ilgili teknik bilgiler ve patentler değerlendirilmiştir.

US 6444673 patenti

LUNESTA, uykusuzluk tedavisinde kullanılan “Eszopiklon” içeren tablet formunda bir ilaçtır. ABD’de ruhsat sahibi Sunovion firması (eski Sepracor) olup, 15.12.2004 tarihinde FDA onayı almıştır.

Lunesta tabletler ile ilgili olarak ABD ruhsat makamı olan FDA tarafından kabul edilen (Orange Book’ta yayınlanan) ve 14.08.2014 tarihinde sona erecek US 6444673 patenti, hem Eszopiklon etkin maddesi, hem de Eszopiklon içeren formülasyonlar ile ilişkili patent olup, patent tecavüzü olduğu belirtilen patenttir.

Patentin konusu Zopiklon etkin maddesinin bir enantiomeri olan Eszopiklon etkin maddesinin saflığı ile ilgilidir. Zopiklon rasemik yapıda (iki enantiomerin eşit miktarda karışımı) bir moleküldür. Rasemik yapıda olan moleküller polarize ışığın titreşim düzlemini sağa veya sola çeviren (optikçe aktif) iki enantiomer içerir. Sağa çeviren (saat yönünde) enantiomerler dekstro, sola çeviren enantiomerler ise levo olarak isimlendirilir. Bir diğer isimlendirme sistemine göre enantiomerler “(R)” veya “(S)” ön eki ile tanımlanırlar. Lunesta tabletlerin etkin maddesi olan Eszopiklon, Zopiklon molekülünün dekstro enantiomeri (izomeri) olup, aynı zamanda (S)-enantiomer (S-zopiklon = Eszopiklon) olarak bilinir. Genellikle tıbbi aktivite bir molekülün sadece bir enantiomerine ait olduğundan, bazı ilaçlar sadece tıbbi açıdan aktif olan veya yan etkileri olmayan ya da daha az olan enantiomeri içerecek şekilde formüle edilirler.

US 6444673 patenti Sepracor adına tescil edilmiş olup, 8 istemi bulunmaktadır. Aşağıdaki 1, 2 ve 8 numaralı istemler kritik olup, tecavüz davasında bu istemlere tecavüz olduğu iddia edilmiştir.

---

² <http://www.patentdocs.org/2013/09/sunovion-pharmaceuticals-inc-v-teva-pharmaceuticals-usa-inc-fed-cir-2013.html>

³ Journal of the Patent and Trademark Office Society; <http://www.jptos.org/index.php>

<p>Claim 1. 6-(5-chloro-2-pyridyl)-5-[(4-methyl-1-piperazinyl)carbonyloxy]-7-oxo-6,7-dihydro-5H-pyrrolo[3,4-b] pyrazine, or a pharmaceutically acceptable salt thereof, in the form of its dextrorotatory isomer and essentially free of its levorotatory isomer.</p>	<p>İstem 1. 6-(5-chloro-2-pyridyl)-5-[(4-methyl-1-piperazinyl)carbonyloxy]-7-oxo-6,7-dihydro-5H-pyrrolo[3,4-b]pyrazine veya farmasötik olarak kabul edilebilir tuzu olup, dekstro izomer formundadır ve esas itibariyle levo izomeri yoktur.</p>
<p>Esas itibariyle levo izomeri içermeyen zopiklon dekstro izomerini (eszopiklon) kapsar.</p>	
<p>Claim 2. A pharmaceutical composition comprising an effective amount of the dextrorotatory isomer, essentially free of the levorotatory isomer of 6-(5-chloro-2-pyridyl)-5-[(4-methyl-1-piperazinyl)carbonyloxy]-7-oxo-6,7-dihydro-5H-pyrrolo[3,4-b]pyrazine, or a pharmaceutically acceptable salt thereof, and a pharmaceutically acceptable carrier.</p>	<p>İstem 2. 6-(5-chloro-2-pyridyl)-5-[(4-methyl-1-piperazinyl)carbonyloxy]-7-oxo-6,7-dihydro-5H-pyrrolo[3,4-b]pyrazine veya farmasötik olarak kabul edilebilir tuzunun dekstro izomer formunun etkili bir miktarını ve bir farmasötik olarak kabul edilebilir taşıyıcı içeren, esas itibariyle levo izomeri bulunmayan farmasötik bileşim.</p>
<p>Esas itibariyle levo izomeri içermeyen zopiklon dekstro izomerinin (eszopiklon) farmasötik yardımcı madde(ler) ile yaptığı farmasötik bileşimi kapsar.</p>	
<p>Claim 8. The pharmaceutically composition according to claim 2, wherein the pharmaceutically acceptable carrier comprises a diluent.</p>	<p>İstem 8. İstem 2'ye göre farmasötik bileşim olup, farmasötik olarak kabul edilebilir taşıyıcı bir seyreltici içerir.</p>
<p>İstem 2'ye göre farmasötik bileşimdeki farmasötik olarak kabul edilebilir taşıyıcının bir seyreltici içerdiğini belirtir.</p>	

Görüldüğü gibi patent Eszopiklon (dekstro izomer) ile ilgilidir ve dekstro izomerinde diğer izomerin (levo izomerin) esas itibariyle olmasını öngörmektedir.

Kısaltılmış ruhsat başvurusu

Reddy firması Lunesta eşdeğeri jenerik ilaç için FDA'ya Paragraf IV'e göre kısaltılmış ruhsat başvurusunda bulunur. Bilindiği gibi Paragraf IV'e göre yapılan ruhsat başvurularında, başvuru sahibi ilacının orijinal ilaç için FDA Orange Book'ta açıklanan geçerli US 6444673 patentine tecavüz etmediğini veya bu patentin patentlenebilirlik koşullarını taşımadığını (geçersiz olması gerektiğinden) beyan etmektedir.

Reddy kısaltılmış ruhsat başvurusu için verdiği ürün spesifikasyonlarında üründe safsızlık olan levo izomer limitini “% 0.3-1” arasında belirlemiştir. Ancak orijinal ilaç olan Lunu-esta için levo izomer limiti %0.3'ten az olarak FDA tarafından kabul edildiğinden, Reddy tarafından verilen levo izomer limiti FDA tarafından kabul edilmemiştir. Bunun üzerine Reddy tarafından üründe levo izomer limiti “% 0.6'dan az” olarak biraz daha daraltılmıştır. Reddy'nin US 6444673 patentine tecavüz etmemek niyetiyle kısaltılmış ruhsat başvurusunda levo izomer spesifikasyonunu “%0.3'ten fazla” olarak belirlemek istediği açıktır.

Bölge Mahkemesi

New Jersey Bölge Mahkemesi patent tecavüzünü değerlendirmek için öncelikle patentin koruma kapsamını belirlemeye çalışmıştır. Bu amaçla “esas itibariyle” (essentially free of) teriminin açıklanması üzerinde yoğunlaşmıştır.

Bir istem ifadesi açıklanacağı zaman öncelikle istemin kendisine, tarifnameye ve patentleme sürecine bakıldığı bilinen bir husustur. Patent ofislerinde patent işlemleri sırasında başvuru sahibi tarafından yapılmış görüşlerin istemin açıklanması için değerli ifadelere sahip olabildiği hususunda şüphe yoktur.

İstem terimleri genellikle bilinen basit ve sade anlamlarına göre dikkate alınır. Ancak Bölge Mahkemesi “esas itibarı ile levoizomerin olmaması” konusunun basit bir anlamı olmadığını, birçok anlamı olabileceğinden açıklanması gerektiği üzerinde durmuştur.

Patentleme sürecinde başvuru sahibi dekstro izomer ile ilgili buluşunu tanımlarken, dekstro izomerin %0.25 den az levo izomer içerdiğini belirttiği için, Bölge Mahkemesi “esas itibariyle” ifadesi ile “%0.25'ten az” olması hususunu kabul etmiştir.

“Esas itibarı ile levo izomerin olmaması” sadece 673 patentinin istemlerinde bulunmakta, tarifnamenin diğer kısımlarında yer almamaktadır. İstemler hariç, tarifnamede zopiklon dekstro izomerinin enantiyomerik saflık derecesi ile ilgili herhangi bir referans bulunmamaktadır.

Mahkeme tarafından kayıtların incelenmesi sonucunda “esas itibarı ile levo izomerin olmaması” ifadesinin “levo izomerin %0.25 den az olmasını” destekler nitelikte olduğu kabul edilmiştir.

Reddy tarafından “%0.6’dan az” olarak verilen limitin, kısaltılmış başvuru spesifikasyonu olarak değerlendirilmesi gerektiğini ve sadece kısaltılmış başvuruyu bağladığını, halbuki Reddy firmasının iç üretim kılavuzlarında jenerik ürünlerin serbest bırakma kriterinin “% 0.3-0.6 levo izomer içermesi” olduğu ileri sürülmüştür. Bunun anlamı gerçekte piyasada bulunacak ürünlerin patente belirtildiği şekilde esas itibarıyla yani %0.25’ten az levo izomer içermeyeceği ve böylece patent isteminin kapsamı dışında kalınacağıdır. Keza %0.3 değeri %0.25 den büyük olduğundan doğrudan tecavüz etmeyeceğini, piyasaya çıkıldığında Sunovion tarafından test edilebileceğini ve tecavüz edildiğine inanıldığında dava açılabilirliğini belirtmiştir. Reddy bu konuda Bölge Mahkemesine bir deklarasyonda bulunmuş ve sonuçta Bölge Mahkemesi Reddy’nin patente tecavüz etmediğine karar vermiştir.

Redi ruhsat başvurusu bilgilerini ruhsat onayı için başvurduğunu gerçekte redi üretim kılavuzlarına göre istemin dışında kaldığını veya istemin dışında kalacağına dair mahkemeye bir deklasyon sunacağını belirtmiştir.

Temyiz

İstemin yukarıdaki şekilde yorumlanmasından ve Bölge Mahkemesince Reddy tarafından istem 1, 2 ve 8 den tecavüz edilmediği yönünde karar verildikten sonra Sunovion bu karara itiraz etmiş ve Reddy’nin kısaltılmış ruhsat başvurusunda “%0.6’dan az “ olarak değiştirilmiş spesifikasyonu ile patente tecavüz ettiğini ileri sürmüştür. Kısaltılmış başvuru sırasında Reddy tarafından yapılan spesifikasyon değişikliğine göre kullanılan eszopiklon etkin maddesinin enantiyomerik saflık derecesi % 0-0.6 levo izomer olarak belirtilmiştir. Sunovion’a göre bu değer % 0.25 den az olarak tanımlanan saflık limitinin içindedir.

Reddy tarafından “%0.6’dan az “ olarak belirtilen spesifikasyonun ruhsat alma amacı taşıdığı, halbuki iç üretim kılavuzlarına göre jenerik ürünlerin “en % 0.3 levo izomer içermesi” gerektiği, piyasada bulunacak ürünlerin %0.3-0.6 levo izomer içerecek şekilde piyasaya sunulacağı belirtilmiştir.

Ancak Temyiz Mahkemesi patentli ürünün yapılması, kullanılması veya satılması söz konusu oluncaya kadar patent tecavüzü ortaya çıkmasına rağmen, eğer bir ürün satış için onaylandığında yayınlanmış patentin kapsamı içinde ise tecavüzün varlığını kabul etmek gerektiğini belirtmiştir. Anlaşıldığı üzere Temyiz Mahkemesi patente yer alan özelliği, kısaltılmış ruhsat başvurusunda yer alan spesifikasyon limiti ile karşılaştırmıştır. (Referans veya eşdeğer ilacın ruhsat başvurusunda sa-

dece ilgili ruhsat makamının talep ettiği bilgiler bulunur. Ruhsat için gereksiz bir konuda olan bir patentin teknik özelliği, haliyle ruhsat başvuru dosyasında yer almayacaktır. Bu olayda ise levo izomer limiti ürünün saflığı ve güvenliği ile ilgili olduğundan, ilgili ruhsat otoritesi tarafından ruhsatlandırma kriteri olarak dikkate alınmaktadır. P.B.)

Sonuç

- Bölge Mahkemesi öncelikle istemde geçen “essentially = esas itibariyle” ve “essentially free of = esas itibariyle olmama” ifadelerinin patentte ne anlamda kullanıldığını açıklamaya çalışmıştır.

- Bu amaçla tarifnameye ve patentleme sürecindeki kayıtlara bakılmış ve buluş sahibinin deklarasyonundan “esas itibariyle levo izomerin olmaması” hususu “%0.25’ten fazla levo izomerin olmaması” olarak belirlenmiştir.

- Reddy tarafından eşdeğer ürün ruhsat spesifikasyonu olan levo izomerin %0.6’dan fazla olmaması özelliğinin %0-0.6 oranında levo izomer olması anlamına geldiği ve bu değer %0-0.25 değerini içerdiği kabul edilmiştir.

- Reddy üretim kayıtlarına göre piyasada sunulacak ürünlerde levo izomer miktarının %0.3-0.6 olacağı yönünde verilen beyan kabul edilmemiş ve ruhsat spesifikasyonu esas alınmıştır.

KAYNAKLAR

<http://www.pharmapatentsblog.com/2013/10/01/lunesta-patent-infringement-based-on-anda/>

<http://www.patentdocs.org/2013/09/sunovion-pharmaceuticals-inc-v-teva-pharmaceuticals-usa-inc-fed-cir-2013.html>

Journal of the Patent and Trademark Office Society; <http://www.jptos.org/index.php>

TABLET SAVAŞLARI APPLE v. SAMSUNG: İNGİLTERE YÜKSEK MAHKEMESİ KARARI YORUMU

(*BATTLE OVER TABLETS APPLE v. SAMSUNG: COMMENT ON UK'S SUPREME
COURT'S DECISION*)

Av. / Atty. Zeki Emre KURT*

ÖZET

Apple ile Samsung arasındaki Samsung Galaxy tabletlerinin Apple'ın iPad'le alakalı Avrupa Topluluk Tasarımı'nı ihlal ettiği iddiasıyla açılan davada, Birleşik Krallık Yüksek Mahkeme Samsung'un tabletlerinin bütünsel açıdan bilgilenmiş kullanıcıya farklı bir izlenim verdiği, bu nedenle Apple'ın tasarımını ihlal etmediğine karar vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Tescilli tasarım, tasarım ihlali, bilgilenmiş kullanıcı.

ABSTRACT

In the ongoing dispute between Apple and Samsung regarding the possible infringement by Samsung's Galaxy tablets of Apple's Registered European Community Design relating to their iPad, the UK High Court has decided that Samsung's tablets produce a different overall impression on the informed user, and hence do not infringe Apple's registered design.

Keywords: *Registered design, design infringement, informed user.*

***

İngiltere Yüksek Mahkemesi, Samsung'un Galaxy model tablet bilgisayarlarının Apple'ın iPad için sahip olduğu Topluluk Tasarımı tescilini ihlal ettiği yönündeki iddiasını reddeden Yerel Mahkeme'nin kararını onamıştır([2012] EWCA Civ 1339 Case No: A3/2012/18).

Mahkeme, incelemesine geçmeden önce dosyanın halkın ilgisini çok çekmekte olması nedeniyle bazı hususları netleştirmek istemiştir. Mahkemeye göre, dosyanın konusu Samsung'un Apple'ın iPad'ini taklit

---

^H Hakem denetiminden geçmiştir.

* LL.M., Ankara Barosu avukatı, marka ve patent vekili

ettiği veya etmediği değildir. Keza tescilli bir tasarımın ihlalinde inceleme konusu kopyalamanın var olup olmadığı değil, hukuken belirlenmiş kurallara göre ihlal teşkil ettiği öne sürülen tasarımın, tescilli tasarıma yeterince yakın olup olmadığıdır.

Akabinde mahkeme “bilgilenmiş kullanıcı”nın ne olduğunu irdelemiştir. Buna göre bilgilenmiş kullanıcı; tasarımın hitap ettiği, dikkatli, önceki tasarımların farkında olan ve tasarımları ne bütünsel biçimde genel olarak ne de adeta bir teknik uzman gibi detaylarına varacak kadar inceleyen kişidir(Pepsi Co v Grupo Promer (C-281/10P) Par. 53 – 59).

Yüksek Mahkeme, ilk derece mahkemesi yargıcının tabletlerin bilgilenmiş kullanıcıya bütünsel açıdan farklı bir izlenim verdiği yönündeki değerlendirmesinde bir hata olmadığını belirtmiştir. Her ne kadar mahkeme Apple tarafından belirtilen özellikler üzerinden gitmek durumundaysa da yargıç tasarımın amacı ve tasarımı gerçekleştirmedeki seçenek özgürlüğünü dikkate alarak bilgilenmiş kullanıcı açısından tasarımın verdiği bütünsel izlenimin dikkate alınması gerektiğinin farkındadır.

Apple’ın Ipad tasarımı:

Samsung’un Galaxy tableti:

Tasarımcının Tasarımı Geliştirme Özgürlüğü

Yargıç tablet bilgisayar için yaptığı şu tespitlerde haklıdır;

- i. Şeffaf bir ekran gerekmektedir,
- ii. Oval köşelerin önemli olmadığı ve fonksiyonel bir işlev görmektedir,
- iii. Sınırlarının olmasının da bir çeşit fonksiyonel işlevi vardır.

Her ne kadar tasarımın süslü gözükmesi, kenarları bütünsel şekli açısından bir tasarım özgürlüğünden bahsedebilirsek de bu özgürlüğün çok da geniş olmadığı söylenebilir. Ekranın kendisine bilgilenmiş kullanıcı aşınadır ve bütün bu unsurların tasarımı geliştirme özgürlüğü açısından dikkate alınması gereklidir.

Ayırt Edicilik

Yüksek Mahkeme de, mahkeme yargıcınca “keskin köşeli” olarak tanımlanan Apple’ın ürünlerinin Samsung’un oval köşeli ürünlerinden oldukça farklı olduğu hususunda hem fikirdir. Bunun yanında Samsung’un tabletinin arka kısmının inceliğini de bilgilenmiş kullanıcı tarafından tasarımlar arasındaki önemli bir fark olarak değerlendirilecektir.

Yüksek Mahkeme’ye göre; Apple’ın iddiasının kabul edilmesi halinde, tabletlerin inceliği, köşeleri ve diğer özelliklerinin ürüne olan bütünsel algıyı etkilemeyecek olması ilgili pazardaki rekabeti ortadan kaldıracaktır.

Mahkemenin gerekçesinde tasarımdaki markanın varlığı da önemli bir rol oynamıştır. Bunun nedeni markanın varlığının karışıklığı önlemesi değil markanın ürünü süsleme işlevi de görmekte olmasıdır.

Bu karar tescilli bir tasarımın koruma kapsamını dar yorumlamış ve Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi'nin önceki içtihatlarından daha kuvvetli bir şekilde tasarımın koruma kapsamının belirlenmesinde özgünlüğün altı çizilmiştir(How is the scope of protection of a registered community design to be determined?, Stefano Borazza Oxford Journal Of Intellectual Property Law&Practice 2013 Vol. 8 No: 4 S. 271). Zira ilk derece mahkemesi yargıcı yaptığı değerlendirme sonucunda Apple Ipad ile Samsung Galaxy tabletleri arasındaki benzerliğin seçenek özgürlüğünün kısıtlı olmasından değil önceden bilinen harcı alem unsurlardan kaynaklandığını bunun ise tasarım ihlaline temel olamayacağını belirtmiştir.

Gerçekten de tasarımların birçoğu günümüzde önceden bilinen tasarımlardan esinlenerek yaratılmaktadır. Bu nedenle tasarımın koruma kapsamını belirlemek için önceki tasarımın özgün unsurları tespit edilmeli ve buna göre değerlendirme yapılmalıdır. Nitekim Suluk'a göre; bir tasarım hakkına tecavüzden bahsedebilmek için o tasarımın yeni ve ayırt edici olması gereklidir. **Koruma şartlarını taşımayan bir tasarıma tasarım hukuku anlamında tecavüz edildiğinden bahsedilemez**(Cahit Suluk Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku Tasarımlar C.III S. 466).

Yargıtay 11. HD de 26.11.1998 E.1998 K.1998/8236 sayılı kararında; *mahkemece yapılacak iş içerisinde hukukçu ve meslek grubu bulunan üniversite öğretim üyeleri arasından seçilecek üç kişilik bilirkişi grubundan davacının ürettiği tabakaların davacı tabakalarına özgünlük ve dizayn açısından benzerlik olup olmadığı hususunda rapor alınıp hasil olacak sonuca göre karar verilmesinden ibarettir*, yönünde hüküm vermiştir (Cahit Suluk Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku C.III Tasarımlar S.483–484).

İnceleme konumuz olan tabletler konusundaki İngiltere Yüksek Mahkemesi kararı Yargıtay'ın da bahsettiği *özgünlük ve dizayn açısından* yapılması gereken tasarım benzerliği değerlendirmesine fevkalade güzel bir örnektir.

Ülkemizde tasarım tecavüzü davalarına ilişkin uygulamada, Yargıtay'ın kararlarına ve doktrindeki görüşlere rağmen, özellikle ihtiyati tedbir talebine temel olan davalıya tebligat yapılmadan gerçekleştirilen ilk incelemelerde veya taşrada tasarıma ilişkin yapılan cezai şikayetlerde birçok zaman önceki tasarımın özgün ve harcıalem unsurları dikkate alınmadan genel bir değerlendirme yapılmakta, bu da hakkaniyete aykırı sonuçlara yol açabilmektedir.

KAYNAKÇA

Kitap ve Makaleler

BORAZZA Stefano, How is the scope of protection of a registered community design to be determined?, Oxford Journal Of Intellectual Property Law&Practice 2013 Vol. 8 No: 4 S. 271

SULUK Cahit, Uygulamalı Fikri Mülkiyet Hukuku Tasarımlar C.III Ankara 2008

Yargı ve Kurum Kararları

EWCA Civ 1339 Case No: A3/2012/18

Pepsi Co v Grupo Promer (C-281/10P)

Yargıtay 11. HD de 26.11.1998 E.1998 K.1998/8236

VERİ TABANLARI

Google Görselleri

www.bailii.org

**YABANCI MAHKEME
KARARI
*FOREIGN JUDGMENT***

MAHKEME KARARI (Büyük Daire)
19 Haziran 2012

(Markalar – Üye devletlerin kanunlarının birbirlerine yakınlaştırılması –
2008/ 95 sayılı Direktif– Başvurusu yapılan mal ve hizmetlerin
tanımlanması– Açıklık ve kesinlik şartları – Markanın tescili için Nice
Sınıflandırılmasındaki sınıf başlıklarının kullanımı– İzin verilebilirliği –
Markanın koruma kapsamı)

C-307/10 No’lu Davada;

Adalet Bakanı tarafından 1994 Markalar Kanunu’nun 76. kısmı uyarınca, atanan kişinin TFEU’nun 267. maddesine göre ön karar başvurusu, Marka Tescil Ofisi tarafından temyiz edilmiş (Birleşik Krallık) ve 27 Mayıs 2010 tarihli karar Yüksek Mahkeme tarafından görülerek 28 Haziran 2010’da Mahkeme’ye gönderilmiştir.

Chartered Institute of Patent Attorneys

v

Marka Tescil Ofisi

MAHKEME (Büyük Daire),

V. Skouris, Başkan, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, J. Malenovský ve U. Lohmus (Raportör), Oda Başkanları, M. Ilešić, E. Levits, A. Ó Caoimh, T. von Danwitz, A. Arabadjiev ve C. Toader, yargıçlardan oluşmaktadır,

Hukuk Sözcüsü: Y. Bot,

Katip: C. Strömholm, Administrator,

Yazılı prosedür ve 11 Ekim 2011 duruşmasında ilave edilenler göz önüne alınarak, altta yazılı kişilerin adına sunulan yorumlar dikkate alındıktan sonra:

– Chartered Institute of Patent Attorneys temsilen M. Edenborough QC,

- Birleşik Krallık Hükümeti’ni temsilen S. Hathaway, yardımcı olarak S. Malynicz, dava vekili,
- Çek Hükümeti’ni temsilen, M. Smolek ve V. Štencel,
- Danimarka Hükümeti’ni temsilen, C. Vang
- Alman Hükümetini temsilen, T. Henze ve J. Kemper,
- İrlanda Hükümeti’ni temsilen, N. Travers, BL,
- Fransız Hükümetini temsilen, B. Cabouat, G. de Bergues ve S. Menez
- Avusturya Hükümetini temsilen, E. Riedl,
- Polonya Hükümetini temsilen, M. Szpunar,
- Portekiz Hükümetini temsilen, L. Inez Fernandes,
- Slovakia Hükümetini temsilen, B. Ricziová,
- Finland Hükümetini temsilen, J. Heliskoski,
- İç Pazar Uyumlaştırma Ofisi (Markalar ve Tasarımlar) (OHIM)’ni temsilen D. Botis and R. Pethke,
- Avrupa Komisyonunu temsilen, F.W. Bulst and J. Samnadda,

29 Kasım 2011 tarihindeki oturumda, Hukuk Sözcüsü’nün görüşü dinlendikten sonra verilen kararlar aşağıda sunulmaktadır.

Karar

1 Bu ön karar başvurusu, üye devletlerin markalarla ilgili kanunlarının birbirine yakınlaştırılması için, Avrupa Parlamentosu’nun 2008/95/EC sayılı Direktif’inin ve 22 Ekim 2008 Konseyi’nin yorumlanması ile ilgilidir. (OJ 2008 L 299, s. 25).

2 Başvuru, Chartered Institute of Patern Attorneys’nın (CIPA) “IP Translator” marka başvurusunun Marka Tescil Ofisi (Ofis) tarafından 2. kez reddedilmesi üzerine ortaya çıkan uyuşmazlık dolayısıyla yapılmıştır.

Hukuki Bağlam

Uluslararası Hukuk

3 Marka hukuku, 20 Mart 1883 yılında imzalanan PARİS ANLAŞMASI ile uluslararası düzeyde düzenlenmiştir. 14 Temmuz 1967 tarihinde Stockholm’de revize edilen Kanun, 28 Eylül 1979’da değiştirilmiştir. (Birleşmiş Milletler Antlaşmalar Serisi, No 11851, vol.828, s. 305, ‘Paris Sözleşmesi) Tüm üye devletler sözleşmeyi imzalamışlardır.

4 Paris Sözleşmesi'nin 19. maddesi uyarınca , üye devletler, sınai mülkiyetin korunması için bu sözleşmeye aykırı olmamak şartı ile kendi aralarında, ayrı ayrı, özel anlaşmalar yapma haklarını saklı tutarlar.

5 Bu hüküm, markaların tescil amaçları için mal ve hizmetlerin uluslararası sınıflandırılması ile ilgili olarak Nice Anlaşmasının yürürlüğe girmesi için bir temel teşkil etmektedir. Anlaşma 26 Haziran 1957 'de Nice Diplomatik Konferansında yapılmış, en son 13 Mayıs 1977 tarihinde Cenevre'de revize edilmiş, ve 28 Eylül 1979 'da değiştirilmiştir. (Birleşmiş Milletler Antlaşmalar Serisi Vol. 1154, No I 18200, s. 89; 'Nice Anlaşması') Bu anlaşmanın 1. Maddesi şöyledir:

(1) Bu anlaşmanın uygulanacağı ülkeler, Özel bir Birlik kurmuş olup, marka tescilinde ortak bir mal ve hizmet sınıflandırılmasını kabul ederler. (Bundan sonra Nice Sınıflandırması olarak anılacaktır.)

(2) Bu sınıflandırma şunlardan oluşur:

(i) sınıfların listesi, ek olarak, gerektiğinde, açıklayıcı notlar;
(ii) tüm mal ve hizmetlerin hangi sınıfta olduğunu gösterir alfabetik liste. (bundan sonra Alfabetik Liste olarak anılacaktır)

...

6 'Yasal Etki ve Sınıflandırmanın Kullanımı' başlıklı Nice Anlaşması 2. maddesi aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

(1) Bu anlaşma ile tanımlanan gereklere göre, sınıflandırmanın etkisi Özel Birlik ülkelerinin her biri tarafından belirlenecektir. Sınıflandırma, tescil edilen herhangi bir marka için temin edilen koruma sınırlarının değerlendirilmesi veya hizmet markalarının tanınması konusunda özellikle bağlayıcı olmayacaktır.

(2) Özel Birlik ülkelerinin her biri sınıflandırmayı esas veya yardımcı sistem olarak kullanma hakkına sahiptir.

(3) Özel Birlik ülkelerinin yetkili ofisleri marka tescilleri ile ilgili resmi belge ve yayınlarda markanın tescil edildiği mal veya hizmetlerin ait olduğu sınıfların numaralarını belirtecektir

(4) Alfabetik listede bulunan bir terim, bu terimden doğan hakları hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

7 Nice Sınıflandırılması, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) tarafından oluşturulmaktadır. 1 Ocak 2002 tarihi itibarıyla, bu sınıflandırma, 34 mal sınıfı ve 11 hizmet sınıfını içermektedir. Her sınıf başlığı mal ve hizmetlerin genel olarak ait olduğu alanı gösterir. Mal ve hizmet alfabetik listesinde yaklaşık 12 000 kayıt bulunmaktadır.

8 Nice Sınıflandırması kullanıcı kılavuzuna göre, her bir mal ve hizmetin doğru sınıflandırılmasını belirlemek için, çeşitli sınıflarla ilgili olarak, mal ve hizmetlerin alfabetik listesine ve açıklayıcı notlara danışılmalıdır. Eğer mal ve hizmetler bu sınıflandırma listesi, alfabetik liste

ve açıklayıcı notlar yardımı ile sınıflandırılmıyor ise, genel görüş kriterleri uygulanmalıdır.

9 WIPO veritabanına göre, Avrupa Birliği üyesi ülkeler, ve ayrıca Nice Anlaşmasının tarafı olmadığı halde Malta Cumhuriyeti ve Kıbrıs Cumhuriyeti de Nice Sınıflandırmasını kullanmaktadır.

10 Nice Sınıflandırması Uzmanlar Komitesi tarafından her 5 yılda bir revize edilmektedir. Ana dava sırasında yürürlükte olan 9. Baskı , 1 ocak 2012 tarihinde 10. Baskı ile değiştirilmiştir.

Avrupa Birliği Hukuku

2008/95 sayılı Direktif

11 2008/95 numaralı Direktif ,21 Aralık 1988 tarihli 89/104/EEC sayılı Birinci Konsey yönergesi ile üye devletlerin markaya ilişkin kanunlarının birbirine yakınlaştırılması için değiştirilmiştir. (OJ 1989 L 40, s. 1).

12 2008/95 sayılı Direktif'in başlangıç kısmındaki 6,8 , 11 ve 13. beyanlara göre ;

‘(6) Üye Devletler, kayıt, iptal ve hükümsüzlüğe ilişkin hükümlerin düzenlemesi konusunda serbestliğe sahip olmalıdırlar.

...

(8) Tüm üye devletlerde markaları edinmek ve devamlılığını sağlamak için gereken koşullar genel olarak tüm üye devletlerde Kanunların yakınlaştırılmasını hedefleyen amaçlar doğrultusunda aynı olacaktır.

...

(11) Esas işlevi markayı kaynak yönünden garanti etmek olan tescilli markanın sağladığı koruma, marka ve işaretler ile malların ya da hizmetlerin aynı olduğu durumlarda mutlaklıdır.

...

(13) Tüm üye devletler Paris Sözleşmesi ile bağlıdır... Bu Direktif'in hükümleri, söz konusu sözleşmenin hükümleri ile tamamen uyumlu olmalıdır. Üye devletlerin bu sözleşmeden kaynaklanan yükümlülükleri Direktif'ten etkilenmemelidir.

13 2008/95 sayılı Direktif'in 3(1) ve (3). maddeleri uyarınca:

‘1. Aşağıdakiler belirtilen markalar tescil edilemezler, tescil edilmişlerse bile hükümsüzlüğe konu olabilirler;

...

(b) hiçbir ayırt edici niteliğe sahip olmayan markalar;

(c) ticaret alanında türü, kaliteyi, miktarı, kullanım amacı, değeri, coğrafi kaynak ya da malların üretim veya hizmetlerin yapıldığı zamanı veya malların veya hizmetlerin diğer özelliklerini belirtmeye yarayan işaretler ya da adlandırmaları münhasıran içeren markalar

...

3. Bir marka, 1. paragrafın (b), (c) ya da (d) altparagraflarına uygun olarak, tescil başvurusu tarihinden önce ve kullanımı sonucunda ayırt edici bir nitelik elde etmişse bu markanın tescili reddedilmez ya da hükümsüz kılınmaz. Buna ilaveten, her üye devlet tescil başvurusu tarihinden ya da tescil tarihinden sonra ayırt edici niteliğin elde edildiği hallerde de bu hükmün uygulanacağına karar verebilir.

14 Direktif'in 4(1)(a) maddesi uyarınca:

Bir marka aşağıdaki durumlarda tescil edilmez ya da tescil edilmişlerse bile hükümsüzlüğe konu olabilirler;

(a) Aynı veya aynı türdeki mal ve hizmetle ilgili olarak tescil edilmiş bir marka ile aynıysa;

Bildiri No 4/03

15 İç Pazar Uyumlaştırma Ofisi Başkanının (Markalar ve Tasarımlar)(OHIM) 16 Haziran 2003 tarihli ve 4/03 numaralı, topluluk marka uygulamaları ve kayıtları için mal ve hizmetler listesinin sınıf başlıklarının kullanımına ilişkin bildirisini, sınıf başlıklarının kullanımına ve topluluk marka uygulamaları veya tescillerin sınırlandırıldığı ya da kısmi olarak vazgeçilmesi ya da itiraz veya iptale dair OHIM uygulamalarına göre açıklamak ve netleştirmek amacındadır.

16 Bu bildirin III başlığının ikinci paragrafına göre:

Eğer başvuruda genel tanımlamalar veya sınıf başlığı kullanılmış ise; bu durum mal ve hizmetlere ilişkin net bir tanımlama teşkil eder. Bu belirtilerin kullanımı, uygun bir sınıflandırmaya ve gruplandırmaya olanak sağlar. Avrupa Birliği'ndeki bazı ulusal ofislerin ve üçüncü ülkelerin sınıf başlıkları ve genel tanımlamaları belirsiz veya anlaşılması güç olarak değerlendirmesinin aksine, OHIM bu kanaatte değildir.

17 4/03 sayılı Bildiri'nin IV. başlığının ilk paragrafına göre:

Mal ve hizmetlerin kapsamında, mallar için 34 , hizmetler için 11 sınıf bulunmaktadır. Bunun sonucu olarak, belirli bir sınıf için sınıf başlığının kullanılması, bu sınıfta yer alan mal ve hizmetleri kapsar.

İç Hukuk

18 89/104 sayılı yönerge, Birleşik Krallık iç hukukuna 1994 tarihli Marka Kanunu ile aktarılmıştır.

19 Bu kanunun 32(2)(c) kısmına göre tescil başvurusu, tescili istenen markanın mal veya hizmetlerinin açıklamasını da içermek zorundadır.

20 Bu kanunun 34. Kısmına göre:

'1. Mal ve hizmetler, marka tescil amaçları için öngörülen sınıflandırma sisteme göre sınıflandırılmalıdır.

2. Mal ve hizmet sınıflandırılmasında herhangi bir kararsızlığın oluşması durumunda, Ofis'in vermiş olduğu karar kesindir.

21 1994 Kanunu, Birleşik Krallık Fikri Mülkiyet Ofisi (UKIPO) nezdinde uygulama ve proserüründen bahsedilen 2008 tarihli Marka Kuralları ile tamamlanmıştır. Bu kuralların 8(2)(b) maddesi uyarınca, ulusal marka başvurusunda talep edilen mal ve hizmetler açıkça belirtmelidir.

Usule İlişkin Uyuşmazlıklar ve Ön Karara İlişkin Sorular

22 16 Ekim 2009'da, CIPA 1994 Kanunu'nun 32. bölümüne göre 'IP TRANSLATOR' ibaresini marka olarak tescil ettirmek için başvurmuştur. CIPA, korunması istenen hizmetleri tanımlamak için 41. sınıfın başlığındaki genel tanımları kullanmıştır. Bunlar; "Eğitim ve Öğretim Hizmetleri, Spor, Kültür ve Eğlence Hizmetleri"dir.

23 Ofis başvuruyu 2008/95 sayılı Direktif'in 3(1)(b) ve (c) maddelerine göre, ulusal hükümlere dayanarak 12 şubat 2010 kararı ile reddetmiştir. Ofis, başvuruyu 4/03 sayılı Bildiri'ye göre yorumlayarak, başvurunun sadece CIPA tarafından sınıflandırılan hizmetleri değil, aynı zamanda tercüme hizmetleri de dahil olmak üzere Nice Sınıflandırmasının 41. sınıfında yer alan diğer tüm hizmetleri kapsadığı sonucuna varmıştır. Sınıfın içerdiği diğer kalemler için ayırt edici karakterden yoksun ve tanımlayıcıdır. Başvuru tarihinden önce, IP TRANSLATOR adının çeviri hizmetlerinde ayırt edici bir özellik kazandığına dair bir kanıt bulunmamaktadır. Aynı zamanda, CIPA'nın diğer hizmetleri marka başvurusundan ayrı tutmaya dair bir talebi yoktur.

24 25 Şubat 2010 tarihinde, CIPA tescil başvurusunun tercüme hizmetlerini içermediğini öne sürerek bu kararı temyiz etmiştir. Bu nedenle, Ofis'in başvuruyu yanlış yorumlamış ve CIPA'nın tescil başvurusunun haksız yere reddetmiş olduğunu iddia etmiştir.

25 Mahkemeye göre, çeviri hizmetlerinin, normal şartlar altında, 'eğitim ve öğretim hizmetleri', 'eğlence', 'sportif aktiviteler' veya 'kültürel aktiviteler' hizmetlerine bir alt kategori oluşturmayacağı açıktır.

26 Ayrıca, başvuru sırasına göre, Nice Sınıflandırmasının 41. sınıfında yer alan hizmetleri maddelendiren 167 kayıt içeren alfabetik listeye ek olarak, 41. sınıfta yer alan hizmetleri maddelendiren 1994 Kanununun amaçları doğrultusunda Ofis tarafından korunan veritabanı 2000'den fazla ve Avrupa Topluluğu Marka Tescilinin (OJ 2009 L 78, p. 1) 207/2009 sayılı ve 26 Şubat 2009 tarihli Konsey Tüzüğü'nün amaçları doğrultusunda OHIM tarafından korunan Euroace veritabanı 3000'den fazla kayıt içermektedir.

27 Atıfta bulunulan mahkeme, Ofis'in yaklaşımının doğru olduğu varsayımında, tercüme hizmetleri dahil olmak üzere tüm bu kalemlerin CIPA'nın tescil başvurusu ile korunacağını işaret etmiştir. Bu durumda başvuru özel olarak belirtilmemiş olan mal ve hizmetleri de kapsayacak-

tır. Söz konusu yorum marka başvurusu ile koruma altına alınacak çeşitli mal ve hizmetler için gereken açıklık ve kesinlik ilkeleri ile zıt bir bakış açısı yaratmaktadır.

28 Mahkeme, 2008 yılında Avrupa Marka Sahipleri Birliği (Marques) tarafından yürütülen bir araştırmaya atıfta bulunmaktadır. Bu araştırma, üye devletlerin uygulamalarının farklılık gösterdiğini ve bazı yetkili birimlerin diğerlerinden farklı olarak 4/03 sayılı Bildiri'de öngörülen tanımlama yaklaşımını benimsediğini göstermektedir.

29 Bu şartlar altında, atanmış kişi, yargılamaya devam ederek aşağıdaki soruları Mahkeme'ye yönlendirmiştir:

‘ [2008/95 sayılı Direktif] bağlamında ...:

1. Bir marka başvurusunun kapsamında bulunan çeşitli malların veya hizmetlerin açık ve kesin olarak belirtilmesi gerekli midir? Eğer gerekli ise bu açıklık ve kesinlik hangi derecede olmalıdır?

2. Nice Sınıflandırmasının sınıf başlıklarındaki genel ifadelerin, marka başvurusu kapsamındaki çeşitli mal ve hizmetlerin tanımlanması amacıyla kullanılmasına izin verilmeli midir?

3. Nice Sınıflandırmasında yer alan sınıf başlıklarının içerdiği genel ifadelerin 4/03 sayılı Bildiri'ye uygun biçimde yorumlanması gerekli midir veya bu şekildeki yorumlanmasına izin verilmeli midir?

Ön Karar Başvurusunun Geçerliliği

30 Yazılı görüşlerinde, OHIM, ön görüşme için yapılan başvuru uygun olmadığı gerekçesiyle kabul edilmemesi gerektiğini belirtmektedir. Mahkemenin sorulara verdiği yanıtın, esas davadaki uyuşmazlıkla ilgili verilecek karara bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Avrupa Komisyonu'nun ihtilafli konuyla ilgili tescile gerçekten ihtiyaç duyulduğuna dair şüpheleri vardır.

31 Bu bağlamda, gözlemlenmektedir ki, yerleşik içtihata göre, Madde 267 TFEU'da belirlenen prosedür, Adalet Divanı ve Ulusal Mahkemeler arasında işbirliğinde bir araçtır, bu sayede ulusal mahkemelere gelen anlaşmazlıkların çözümü için gereken Topluluk Hukuku'na dayalı ortaya çıkardığı belli başlı noktaları sunulmaktadır. (bkz Dava C-83/91 Meilicke [1992] ECR I-4871, paragraf 22, ve Dava C-445/06 Danske Slagterier [2009] ECR I-2119, paragraf 65).

32 Bu iş birliği kapsamında, AB kanunuyla alakalı sorular konuya ilişkin varsayılmaktadır. Divan, ulusal mahkeme tarafından çözüme ulaştırılmayan bir sorun hakkında karar vermeyi eğer AB kanununa yapılan yorum aslında esas konunun detayları ve ana amacıyla ilişkili değilse, problem farazi ise ya da mahkemenin elinde, soruya kayda değer bir cevap vermek için yeterli delil yoksa reddedebilir. (bkz. Dava C-421/01 Traunfellner [2003] ECR I-11941, paragraf 37; Birleşik Davalar C-94/04 ve C-202/04 Cipolla and Others [2006] ECR I-11421, paragraf

25; ve Birleşik Davalar C-570/07 ve C-571/07 Blanco Pérez and Chao Gómez [2010] ECR I-4629, paragraf 36).

33 Fakat, bu yukarıda açıklanan durum bu vaka için geçerli değildir. Açıkça görülmektedir ki, marka başvurusu yapılmış ve Ofis genel uygulamadan uzaklaşsa bile başvuruyu reddetmiştir. Ek olarak, ulusal birimin aradığı Avrupa Birliği Kanunu aslında derdest olan davanın sonucuna dair olan objektif ihtiyaca cevap vermektedir. (bkz, Dava C-144/04 Mangold [2005] ECR I-9981, paragraf 38).

34 Bu nedenle ön karar başvurusu geçerli sayılmalıdır.

Ön karar için yönlendirilen sorular

35 Beraber dikkate alınması gereken üç soruyla birlikte, Mahkeme, esas olarak 2008/95 sayılı Direktif'in marka olarak koruması gereken mal ve hizmetlerin belli derecede açık ve kesin tanımlanmasının gerekli olup olmadığını incelemektedir. Öyleyse Mahkeme, açıklık ve kesinlik ilkesini göz önüne alındığında Direktif 2008/95'in, hem marka başvurusunda Nice Sınıflandırmasının sınıf başlıklarındaki tanımlamaların, hem de belli bir sınıf başlığındaki genel tanımlamanın mal ve hizmetlerle ilgili bir iddia oluşturmasına dair bir engel teşkil edip etmediğini sorgulamaktadır.

36 Öncelikle hatırlanmalıdır ki, Direktif 2008/95'in Başlangıç kısmındaki 11. beyanda belirtildiği gibi, markanın koruma fonksiyonu, mal veya hizmetlerin kaynağının müşteri ve son tüketiciler tarafından fark edilmesini sağlar. Bu sayede farklı kaynak belirten mal ve hizmetlerden ayırt edilmekte ve karışıklıklar önlenmektedir. (Bu yönde, bkz Dava C-39/97 Canon [1998] ECR I-5507, paragraf 28; Dava C-273/00 Sieckmann [2002] ECR I-11737, paragraf 34 and 35; ve Dava C-9/07Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli [2009] ECR I-4893, paragraf 45).

37 Buna göre bir marka başvurusu her zaman belirli mal ve hizmetler için yapılmalıdır. Her ne kadar grafiksel gösterim gerekliliğinin fonksiyonu, özellikle markayı tanımlamak ve markanın koruma kapsamını belirlemek ise de, korumanın ölçüsü başvurudaki mal ve hizmetlerin niteliği ve sayısıyla tespit edilmektedir.

Mal ve Hizmetleri Tanımlamak için Kesinlik ve Açıklık Gereklilikleri

38 Öncelikle görülmektedir ki Direktif 2008/95'te mal ve hizmetlerin nasıl tanımlanacağı hususunda direkt olarak ilgili hiçbir hüküm bulunmamaktadır.

39 Fakat bu gözlem, marka tescili doğrultusunda, Direktif 2008/95'in kapsamı dışında kalan, mal ve hizmetlerin belirlenmesi ile ilgili bir bulguyu desteklemek için yeterli değildir.

40 Direktif 2008/95'in Başlangıç Kısmı'ndaki 6. beyana göre, üye devletlerin iç hukuktaki hükümleri düzenleme konusunda özgür oldukları açıkça görülse de, (bu yönde, bkz, Dava C-418/02 Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte [2005] ECR I-5873, paragraf 30, and Dava C-246/05 Häupl [2007] ECR I-4673, paragraf 26), Mahkemeye göre mal ve hizmetlerin içerik ve doğalarını belirlemek konusunda esas sözleşmeye bağlı kalmaları gerekmektedir. (Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte, paragraf 31).

41 Bu bakımdan, Direktif 2008/95 Başlangıç Kısmı 8. beyanı vurgulamaktadır ki, Üye Devletlerin Kanunları yakınlaştırma doğrultusundaki hedeflere ulaşmak için, marka tescili ve devamlılığına dair koşullar bütün Üye Devletlerde aynı olmalıdır. (Bu yönde, bkz, Sieckmann, paragraf 36; Dava C-363/99 Koninklijke KPN Nederland [2004] ECR I-1619, paragraf 122; ve Dava C-482/09 Budějovický Budvar [2011] ECR I-0000, paragraf 31).

42 Açıklık ve Kesinlik ilkeleri gereğince, markanın hangi mal ve hizmetler için tescil edileceği belirlenirilen Direktif 2008/95 altında uygulanan hükümlere göre açıkça ve kesin olarak belirtilmelidir.

43 Özellikle, Direktif'in 3. maddesinde gösterilen red ve hükümsüzlük nedenlerinin, markaya uygulanıp uygulanmayacağı tescili talep edilen mal ve hizmetler göz önünde tutularak incelenmelidir. (bkz Koninklijke KPN Nederland, paragraf 33, ve Dava C-239/05 BVBA Management, Training en Consultancy [2007] ECR I-1455, paragraf 31).

44 Benzer olarak, Direktif madde 4(1)'de düzenlenen red ve hükümsüzlük sebepleri iki çakışan marka arasında önceki haklara ilişkin uyuşmazlık ortaya çıktığında mal ve hizmetlerin aynı veya benzer olduklarını varsaymaktadır.

45 Ayrıca Mahkeme, hizmetin detaylı belirtilmesini zorunlu bulmamakla birlikte bu hizmetleri tanımlamak için genel tanımlamaları kullanmanın yeterli olduğunu belirtmişse de, başvuru sahibinin başlıca detayları belirtmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Örneğin, başvuru sahibi malların ya da malların çeşitlerinin hangi hizmetlere ilişkili olduğunu belirtmelidir. Bu daha önceki paragraflarda bahsedilen 2008/95'in sayılı Direktif'in maddelerini uygulamayı, kayda değer ölçüde markanın sağladığı korumayı sınırlamadan kolaylaştırmaktadır. (bkz, kıyasen, Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte, paragraf 49 -51).

46 Bu bağlamda hatırlanmalıdır ki, markanın kamuya tescille kamuya açık hale getirilmesinin amacı, bu bilgiyi yetkili makamlara, halka ve özellikle ekonomik aktörlere ulaşılabilir hale getirmektir. (Sieckmann, paragraf 49, ve Dava C-49/02 Heidelberger Bauchemie [2004] ECR I-6129, paragraf 28).

47 Bir yandan, markanın açık ve kesin olarak belirtilmesi gerekir ki; yetkili makamlar tarafından yürütülen ön inceleme, yayın ve tescil

için gereken şartları yerine getirebilsin. (bkz, kıyasen, Sieckmann, paragraf 50, and Heidelberger Bauchemie, paragraf 29).

48 Diğer yandan ekonomik aktörler, mevcut ve potansiyel rakiplerinin tescilleri, başvuruları ve bu 3. şahısların haklarına ilişkin kesin ve net bir şekilde bilgi toplayabilmelidirler. (Sieckmann, paragraf 51, and Heidelberger Bauchemie, paragraf 30).

49 Dolayısıyla, Direktif 2008/95 marka koruması altında olması gereken mal ve hizmetlerin başvuran tarafından yeterli derecede açık ve kesin tanımlanmasını istemektedir, çünkü bu ilgili otoritelerin ve ekonomik aktörlerin marka koruma kapsamını bilmesini sağlayacaktır.

Nice Sınıflandırması Sınıf Başlıklarının Genel Tanımlamaların Kullanılması

50 Direktif 2008/95 Nice Sınıflandırmasına herhangi bir referans yapmamaktadır, dolayısıyla Üye Devletlerin bunu marka tescilinde kullanmasını yükümlülük haline getirmemekle birlikte yasaklamamaktadır.

51 Nice Anlaşması madde 2(3)'ten kaynaklanan kullanma zorunluluğu dolayısıyla, neredeyse tüm üye devletlerden oluşan Özel Birlik'in ülke ofisleri, tescil ve yayına ilişkin resmi belgelerde marka mal ve hizmet, sınıf bilgilerini belirtmelidir.

52 Nice Anlaşması, Paris Kongresinin 19. maddesi ve Direktif 2008/95 gereğince benimsendiği için, 13. beyana göre, Üye Ülkelerin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini etkilemeyecektir. Direktif, marka başvuru sahiplerinden, tescili istenen mal ve hizmetleri Nice Sınıflandırma sistemine göre tanımlamasını veya yetkili makamların bu sınıflandırmayı kabul etmelerini engellemektedir.

53 Direktif 2008/95'in marka tescil sürecindeki etkinliğini ve sistemin düzgün bir şekilde çalışmasını sağlamak için, tanımlamalar açık ve kesin olmalıdır; bu gereklilik kararın 49. paragrafında görüldüğü gibi Direktif'te ortaya konmuştur.

54 Bununla bağlantılı olarak, gözlemlenmelidir ki, Nice Sınıflandırmasındaki sınıf başlıklarlarındaki bazı tanımlamalar, kendi başlarına, yeterince açık ve kesindir, yetkili makamların markaların koruma kapsamını belirlemesine izin vermektedir; fakat diğerleri için bu söz konusu değildir, çok genel bir yaklaşımları vardır ve markanın kaynağına ilişkin tanımlar içermektedirler.

55 Bu nedenle, yetkili makamlar, başvuranın koruma istediği mal ve hizmetlerin kesin ve açıklık ilkesini karşılayıp karşılamadığını her başvuru için tek tek analiz etmelidir.

56 Bu bağlamda, Direktif 2008/95'ye göre, tescili talep edilen mal ve hizmetlerin tanımlanması, yetkili makam ve ekonomik aktörlerin korunma kapsamını anlayabilecekleri şekilde açık ve kesin olursa, Nice Sınıflandırma sınıf başlıklarının kullanılmasını engellenmez.

Belli bir Sınıf Başlığındaki Genel Tanımlamaların Kullanılmasından Doğan Korumanın Ölçüsü

57 Hatırlanmalıdır ki, Mahkemeye göre belli bir sınıf altındaki mal ve hizmetlerden sadece bir kısmı için veya tamamı için başvuru yapmak mümkündür. (bu yönden, bkz, Koninklijke KPN Nederland, paragraf 112).

58 Mahkemeye göre, Nice Sınıflandırmasında sınıf başlıklarının kullanılmasında iki yaklaşım vardır. Bildiri No 4/03'den baz alınan birinci yaklaşıma göre belli bir sınıf başlığı altındaki genel tanımlamanın kullanılması o sınıftaki mal ve hizmetlerin tamamı için geçerlidir, diğer yaklaşıma göre ise kelimelerin sözlük anlamı ele alınarak yalnızca belirtilen emtialara koruma sağlanmaktadır.

59 Bu açıdan, duruşmada bulunan tarafların çoğu, Mahkemenin sorduğu soruya cevap olarak, iki farklı yaklaşımın da marka tescili sisteminin düzgün işlemesine yardımcı olmadığı düşüncesindedir.. Özellikle, şunun önemi vurgulanmıştır, bu iki farklı yaklaşım farklı Üye ülkelerdeki ulusal marka tescillerin koruma ölçüsünde farklılıklara yol açabileceği gibi Topluluk Markalarında da aynı sonuca sebep olabilecektir. Bu farklılık tecavüz davalarında Üye Devletlerden Bildiri No 4/03'teki yaklaşıma göre hareket edenler için başarı sağlayacaktır.

60 Üstelik, markanın koruma kapsamı başvuru yapanın esas amacına bağlı olmayıp, yetkili makamların yaklaşımına bağlıdır. Bu durum başvurana ve 3. ekonomik aktörler için yasal kesinliği zayıflatmaktadır.

61 Dolayısıyla açıklık ve kesinlik ilkesine saygı göstermek için, ulusal marka başvurusu yapan ve Nice Sınıflandırma sınıf başlıklarındaki bütün genel tanımlamaları, marka korunması istenen mal ve hizmetleri tanımlamak için kullanan kişi, marka tescil başvurusunun o sınıftaki alfabetik listedeki bütün mal ve hizmetleri mi, yoksa sadece bir kısmını mı kapsadığını belirtmek zorundadır. Eğer mal ve hizmetlerin sadece bir kısmı kapsanacaksa hangi mal ve hizmetlerin kapsanması istendiğini belirtmelidir.

62 Eğer başvuruyu yapan kişi Nice Sınıflandırma sınıf başlıklarını kullanırken o sınıftaki mal ve hizmetlerin tamamının mı yoksa sadece bir kısmının kapsanacağını açıkça göstermezse, bu marka tescil başvurusu yeterince kesinlik ve açıklık taşımaz.

63 CIPA'nın Sınıf 41'in sınıf başlığındaki genel tanımlamayı kullanarak yaptığı marka başvurusunun, tüm sınıfı mı yoksa belli emtiaları mı kapsadığı, dolayısıyla tercüme hizmetlerini kapsayıp kapsamadığını belirleme kararı atıfta bulunulan mahkemeye kalmıştır.

64 Dolayısıyla ilgili soruların cevapları şunlardır:

- Direktif 2008/95'e göre marka başvurusu yapılan mal ve hizmetler, başvuruyu yapan kişi tarafından kesin ve net bir şekilde tanımlanmalıdır. Böylece yetkili makamların ve ekonomik aktörlerin, sadece bu temele dayalı olarak, marka koruma ölçüsünü tespit etmesini sağlayacaktır.

– Marka başvurusu yapılan mal ve hizmetlerin tanımlanması, yeterince kesin ve net olduğu takdirde, Direktif 2008/95 Nice Sınıflandırması sınıf başlıkları genel tanımlamalarının mal ve hizmetlerin tanımlanmasında kullanılmasını engellemektedir.

– Nice Sınıflandırma sınıf başlıklarının bütün genel tanımlamalarını kullanarak istenen mal ve hizmetleri tanımlayan kişi, marka tescili için yaptığı başvurunun o sınıftaki alfabetik listedeki bütün mal ve hizmetleri mi yoksa sadece bir kısmını mı kapsadığını belirtmelidir. Eğer başvuru sadece bir kısım mal ve hizmetleri kapsıyorsa, o zaman başvuruyu yapan kişi o sınıftaki hangi mal ve hizmetlerin kapsama altında olacağını açıkça belirtmelidir.

Masraflar

65 İşbu yargılama, temel yargılamadaki taraflar açısından, yerel mahkemede görülen davanın bir aşaması olduğu için, yargılama giderleri hakkında karar vermek yerel mahkemete aittir. Tarafların giderleri hariç olmak üzere Divan'a görüş sormak için yapılan giderler geri alınamaz.

Yukarıda anılan gerekçelerle, Divan şu karara varmıştır:

Avrupa Parlamentosu ve Konseyin 22 Ekim 2008 tarihli 2008/95/EC Direktifi üye ülkelerin marka kanunlarını birbirine yakınlaştırması şu şekilde anlaşılmalıdır: tescili istenilen mal ve hizmetleri başvuru yapan kişi net ve kesin bir şekilde tanımlamalıdır. Yetkili makamlar ve ekonomik aktörler sadece bu temele dayanarak, markanın kapsamını belirleyebilecektir.

Direktif 2008/95, 15 Haziran 1957'deki Nice Diplomatik Konferansında kararlaştırılan, son olarak 13 Mayıs 1977'de Cenevre'de revize edilen ve 28 Eylül 1979'da değişikliğe uğrayan Marka tescili amacıyla Mal ve Hizmet Uluslararası Sınıflandırmasına ilişkin Nice Anlaşması'nın 1. maddesinde bahsedilen sınıf başlıklarındaki genel tanımlamaların kullanılması, tescili istenen mal ve hizmetlerin tanımlanması yeterli kesinlik ve açıklıkla yapıldıysa engellememektedir.

Ulusal marka başvurusu yapan ve bunu yaparken Nice Anlaşmasının 1. maddesinde bahsedilen sınıflandırma sistemindeki sınıf başlıkları altındaki genel tanımlamaları kullanan başvuran, o sınıf başlığı altındaki alfabetik listedeki bütün mal ve hizmetlerin mi yoksa sadece bir kısmının mı kapsanacağını açıkça belirtmelidir. Eğer başvuru sadece belli mal ve servisleri ilgilendiriyorsa, başvuran o sınıftaki hangi mal ve hizmetlerin kapsanılmasını istediğini belirtmelidir.

[İmzalar]

* Dava dili: İngilizce

JUDGMENT OF THE COURT (Grand Chamber)

19 June 2012 (*)

(Trade marks – Approximation of laws of the Member States – Directive 2008/95/EC – Identification of the goods or services for which the protection of a trade mark is sought – Requirements of clarity and precision – Use of class headings of the Nice Classification for the purposes of the registration of trade marks – Whether permissible – Extent of protection of the trade mark)

Çeviren / Translated by: Bilen Patent A.Ş.

In Case C-307/10,

REFERENCE for a preliminary ruling under Article 267 TFEU from The Person Appointed by the Lord Chancellor under Section 76 of The Trade Marks Act 1994, on appeal from the Registrar of Trade Marks (United Kingdom), by decision of 27 May 2010, submitted by the High Court of Justice (Queen's Bench Division) and received at the Court of Justice on 28 June 2010, in the proceedings

Chartered Institute of Patent Attorneys

v

Registrar of Trade Marks,

THE COURT (Grand Chamber),

composed of V. Skouris, President, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, J. Malenovský and U. L hmus (Rapporteur), Presidents of Chambers, M. Ilešič, E. Levits, A.   Caoimh, T. von Danwitz, A. Arabadjiev and C. Toader, Judges,

Advocate General: Y. Bot,

Registrar: C. Str mholm, Administrator,

having regard to the written procedure and further to the hearing on 11 October 2011,

after considering the observations submitted on behalf of:

- the Chartered Institute of Patent Attorneys, by M. Edenborough QC,
- the United Kingdom Government, by S. Hathaway, acting as Agent, assisted by S. Malynicz, barrister,
- the Czech Government, by M. Smolek and V. Štencel, acting as Agents,
- the Danish Government, by C. Vang, acting as Agent,
- the German Government, by T. Henze and J. Kemper, acting as Agents,
- Ireland, by N. Travers, BL,
- the French Government, by B. Cabouat, G. de Bergues and S. Menez, acting as Agents,

http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf;jsessionid=9ea7d2dc30db9b... 01.10.2013

- the Austrian Government, by E. Riedl, acting as Agent,
- the Polish Government, by M. Szpunar, acting as Agent,
- the Portuguese Government, by L. Inez Fernandes, acting as Agent,
- the Slovak Government, by B. Ricziovꞑ, acting as Agent,
- the Finnish Government, by J. Heliskoski, acting as Agent,
- the Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM), by D. Botis and R. Pethke, acting as Agents,
- European Commission, by F.W. Bulst and J. Samnadda, acting as Agents,

after hearing the Opinion of the Advocate General at the sitting on 29 November 2011,
gives the following

Judgment

1 This reference for a preliminary ruling concerns the interpretation of Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (OJ 2008 L 299, p. 25).

2 The reference has been made in the course of proceedings between The Chartered Institute of Patent Attorneys ('CIPA') and the

Registrar of Trade Marks ('the Registrar') concerning the latter's refusal to register as a national trade mark the word sign 'IP TRANSLATOR'.

Legal context

International law

3 Trade-mark law is governed at international level by the Convention for the Protection of Industrial Property signed in Paris on 20 March 1883, as last revised at Stockholm on 14 July 1967 and amended on 28 September 1979 (United Nations Treaties Series, No 11851, vol. 828, p. 305, 'the Paris Convention'). All the Member States are signatories to the Convention.

4 Under Article 19 of the Paris Convention, the States to which it applies reserve the right to make separately between themselves special agreements for the protection of industrial property.

5 That provision served as a basis for the adoption of the Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks, concluded at the Nice Diplomatic Conference on 15 June 1957, last revised in Geneva on 13 May 1977 and amended on 28 September 1979 (United Nations Treaty Series, Vol. 1154, No I 18200, p. 89; 'the Nice Agreement'). Article 1 of that agreement provides:

'(1) The countries to which this Agreement applies constitute a Special Union and adopt a common classification of goods and services for the purposes of the registration of marks (hereinafter designated as "the [Nice] Classification").

(2) The Classification consists of:

(i) a list of classes, together with, as the case may be, explanatory notes;

(ii) an alphabetical list of goods and services (hereinafter designated as "the alphabetical list") with an indication of the class into which each of the goods or services falls.

...'

6 Article 2 of the Nice Agreement, entitled 'Legal Effect and Use of the Classification', is worded as follows:

'(1) Subject to the requirements prescribed by this Agreement, the effect of the Classification shall be that attributed to it by each country of the Special Union. In particular, the Classification shall not bind the countries of the Special Union in respect of either the evaluation of the extent of the protection afforded to any given mark or the recognition of service marks.

(2) Each of the countries of the Special Union reserves the right to use the Classification either as a principal or as a subsidiary system.

(3) The competent Office of the countries of the Special Union shall include in the official documents and publications relating to registrations of marks the numbers of the classes of the Classification to which the goods or services for which the mark is registered belong.

(4) The fact that a term is included in the alphabetical list in no way affects any rights which might subsist in such a term.'

7 The Nice Classification is maintained by the World Intellectual Property Organisation (WIPO). Since 1 January 2002, the list of classes of that classification has contained 34 classes of products and 11 classes of services. Each class is designated by one or more general indications, commonly called 'class headings', which indicate in a general manner the fields to which the goods and services in principle belong. The alphabetical list of goods and services contains approximately 12 000 entries.

8 According to the Guidance for the User of the Nice Classification, in order to ascertain the correct classification of each individual product or service, the alphabetical list of goods and services and the explanatory notes, relating to the various classes, should be consulted. If a product or service cannot be classified with the aid of the list of classes, the explanatory notes or the alphabetical list of goods and services, the general remarks set forth the criteria that should be applied.

9 According to the WIPO database, of the Member States of the European Union, only the Republic of Malta and the Republic of Cyprus are not party to the Nice Agreement, but nevertheless use the Nice Classification.

10 The Nice Classification is revised every five years by a committee of experts. The ninth edition, which was applicable at the time of the facts in the main proceedings, was replaced, as of 1 January 2012, by the 10th edition.

European Union law

Directive 2008/95

11 Directive 2008/95 replaced First Council Directive 89/104/EEC of 21 December 1988 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (OJ 1989 L 40, p. 1).

12 According to recitals 6, 8, 11 and 13 in the preamble to Directive 2008/95

'(6) Member States should ... remain free to fix the provisions of procedure concerning the registration, the revocation and the invalidity of trade marks acquired by registration.

...

(8) Attainment of the objectives at which this approximation of laws is aiming requires that the conditions for obtaining and continuing to hold a registered trade mark be, in general, identical in all Member States. ...

(11) The protection afforded by the registered trade mark, the function of which is in particular to guarantee the trade mark as an indication of origin, should be absolute in the case of identity between the mark and the sign and the goods or services. ...

(13) All Member States are bound by the Paris Convention .... It is necessary that the provisions of this Directive should be entirely consistent with those of the said Convention. The obligations of the Member States resulting from that Convention should not be affected by this Directive. ...'

13 Article 3(1) and (3) of Directive 2008/95 provides:

'1. The following shall not be registered or, if registered, shall be liable to be declared invalid:

...

(b) trade marks which are devoid of any distinctive character;

(c) trade marks which consist exclusively of signs or indications which may serve, in trade, to designate the kind, quality, quantity, intended purpose, value, geographical origin, or the time of production of the goods or of rendering of the service, or other characteristics of the goods or services;

...

3. A trade mark shall not be refused registration or be declared invalid in accordance with paragraph 1(b), (c) or (d) if, before the date of application for registration and following the use which has been made of it, it has acquired a distinctive character. Any Member State may in addition provide that this provision shall also apply where the distinctive character was acquired after the date of application for registration or after the date of registration.'

14 Article 4(1)(a) of that directive provides:

'A trade mark shall not be registered or, if registered, shall be liable to be declared invalid:

(a) if it is identical with an earlier trade mark, and the goods or services for which the trade mark is applied for or is registered are identical with the goods or services for which the earlier trade mark is protected.'

Communication No 4/03

15 Communication No 4/03 of the President of the Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM) of 16 June 2003 concerning the use of class headings in lists of

goods and services for Community trade mark applications and registrations (OJ OHIM 2003, p. 1647) is intended, according to point I thereof, to explain and clarify the practice of OHIM ‘regarding the use of class headings and the consequences of such use when Community trade mark applications or registrations are restricted or partially surrendered or are involved in opposition or cancellation proceedings’.

16 According to the second paragraph of Point III of that Communication:

‘It constitutes a proper specification of goods and services in a [Community Trade Mark] application if the general indications or the whole class headings provided for in the Nice Classification are used. The use of these indications allows a proper classification and grouping. [OHIM] does not object to the use of any of the general indications and class headings as being too vague or indefinite, contrary to the practice which is applied by some national offices in the European Union and in third countries in respect of some of the class headings and general indications.’

17 The first paragraph of Point IV of Communication No 4/03 provides:

‘The 34 classes for goods and the 11 classes for services comprise the totality of all goods and services. As a consequence of this, the use of all the general indications listed in the class heading of a particular class constitutes a claim to all the goods or services falling within this particular class.’

National law

18 Directive 89/104 was transposed into the national law of the United Kingdom by the Trade Marks Act 1994 (‘the 1994 Act’).

19 Under Section 32(2)(c) of that Act, the application for registration must contain inter alia ‘a statement of the goods and services for which it is sought to register the trade mark’.

20 Under section 34 of the Act:

‘1. Goods and services shall be classified for the purposes of the registration of trade marks according to a prescribed system of classification.

2. Any questions arising as to the class within which any goods or services fall shall be determined by the registrar, whose decision shall be final.’

21 The 1994 Act is supplemented by the Trade Marks Rules 2008 (‘the 2008 Rules’) which deal with practice and procedure before the UK Intellectual Property Office (UKIPO). Under Rule 8(2)(b) of those rules, the applicant must specify the goods or services for which the national

trade mark is sought in such a way as to indicate clearly the nature of those goods or services.

The dispute in the main proceedings and the questions referred for a preliminary ruling

22 On 16 October 2009, CIPA applied under Section 32 of the 1994 Act to register the designation 'IP TRANSLATOR' as a trade mark. To identify the services covered by that registration CIPA used the general terms of the heading of Class 41 of the Nice Classification, that is to say, 'Education; providing of training; entertainment; sporting and cultural activities'.

23 The Registrar refused that application, by decision of 12 February 2010, on the basis of the national provisions corresponding to Article 3(1)(b) and (c) of Directive 2008/95. The Registrar interpreted the application in accordance with Communication No 4/03 and concluded that it covered not only services of the kind specified by CIPA, but also every other service falling within Class 41 of the Nice Classification, including translation services. For these latter services the designation IP TRANSLATOR lacked distinctive character and was descriptive in nature. Moreover, there was no evidence that the word sign IP TRANSLATOR had acquired a distinctive character through use in relation to translation services prior to the date of the application for registration. There was also no request by CIPA for such services to be excluded from its trade mark application.

24 On 25 February 2010, CIPA appealed to the Appointed Person ('the referring court'), contending that its application for registration did not specify, and therefore did not cover, translation services in Class 41. For that reason, it submitted, the Registrar's objections to registration were misconceived and CIPA's application for registration had been wrongly refused.

25 According to the referring court, it is clear that translation services are not normally regarded as a subcategory of services relating to 'education', 'providing of training' 'entertainment' 'sporting activities' or 'cultural activities'.

26 Moreover, according to the order for reference, in addition to the alphabetical list which contains 167 listings for the itemisation of services falling within Class 41 of the Nice Classification, the database maintained by the Registrar for the purposes of the 1994 Act contains more than 2 000 listings for the itemisation of services falling within Class 41 and the Euroace database maintained by OHIM for the purposes of Council Regulation (EC) No 207/2009 of 26 February 2009 on the Community trade mark (OJ 2009 L 78, p. 1) contains more than 3 000 listings.

27 The referring court points out that, if the Registrar's approach were correct, all such itemisations, which include translation services, would be covered by CIPA's application for registration. In that case, the coverage of the application would extend to goods and services not mentioned in the application or in any resulting registration. It takes the view that that interpretation is incompatible with the requirement for the various goods and services covered by a trade mark application to be identified with clarity and precision.

28 The referring court also refers to a survey conducted in 2008 by the Association of European Trade Mark Owners (Marques), which indicated that practice varies among the Member States, with some competent authorities applying the approach to interpretation envisaged by Communication No 4/03 and others following a different approach.

29 In those circumstances the Person Appointed by the Lord Chancellor under Section 76 of the Trade Marks Act 1994, on Appeal from the Registrar of Trade Marks, decided to stay the proceedings and to refer the following questions to the Court of Justice for a preliminary ruling:

'In the context of [Directive 2008/95] ...:

1. Is it necessary for the various goods or services covered by a trade mark application to be identified with any, and if so what particular, degree of clarity and precision?

2. Is it permissible to use the general words of the class headings of the [Nice Classification] for the purpose of identifying the various goods or services covered by a trade mark application?

3. Is it necessary or permissible for such use of the general words of the Class Headings of [the Nice Classification] to be interpreted in accordance with Communication No 4/03 ...?'

Admissibility of the reference for a preliminary ruling

30 In its written observations, OHIM argues that the reference for a preliminary ruling must be declared inadmissible on the ground that it is artificial, with the result that the answer of the Court to the questions referred has no relevance as regards the outcome of the dispute in the main proceedings. The European Commission also expresses doubt as to the real need for the registration at issue.

31 In that regard, it must be observed that, according to settled case-law, the procedure provided for by Article 267 TFEU is an instrument of cooperation between the Court of Justice and the national courts, by means of which the Court provides the national courts with the points of interpretation of Community law which they need in order to decide the disputes before them (see Case C-83/91 *Meilicke* [1992] ECR I-4871, paragraph 22, and Case C-445/06 *Danske*

Slagterier [2009] ECR I-2119, paragraph 65).

32 In the context of that cooperation, questions concerning EU law enjoy a presumption of relevance. The Court may refuse to rule on a question referred by a national court only where it is quite obvious that the interpretation of EU law that is sought is unrelated to the actual facts of the main action or its purpose, where the problem is hypothetical, or where the Court does not have before it the factual or legal material necessary to give a useful answer to the

questions submitted to it (see Case C-421/01 *Traunfellner* [2003] ECR I-11941, paragraph

37; Joined Cases C-94/04 and C-202/04 *Cipolla and Others* [2006] ECR I-11421, paragraph

25; and Joined Cases C-570/07 and C-571/07 *Blanco Pérez and Chao Gómez* [2010] ECR

I-4629, paragraph 36).

33 However, that is not so in the present case. It is clear that the application for registration of the trade mark was actually lodged and that the Registrar rejected it, even if he departed from his usual practice. Moreover, the interpretation of European Union law sought by the national body does actually respond to an objective need inherent in the outcome of a case pending

before it (see, to that effect, Case C-144/04 *Mangold* [2005] ECR I-9981, paragraph 38).

34 It follows that the reference for a preliminary ruling must be considered to be admissible.

The questions referred for a preliminary ruling

35 By its three questions, which should be considered together, the referring court essentially asks whether Directive 2008/95 must be interpreted as meaning that it requires that the goods and services for which protection by a trade mark is sought should be identified with a certain degree of clarity and precision. If so, the referring court seeks to know whether, given those requirements of clarity and precision, Directive 2008/95 must be interpreted as meaning that it precludes an applicant for a national trade mark from identifying those goods and services by means of the general indications of the class headings of the Nice Classification and precludes the use of all the general indications of the heading of a particular class of the Nice

Classification from being considered to be a claim with regard to all the goods and services in that particular class.

36 It should first be recalled that, as is stated in recital 11 in the preamble to Directive 2008/95, the function of the protection afforded by a trade mark is in particular to guarantee the mark to the consumer or

end-user as an indication of origin of the product or services denoted by the trade mark, by enabling him, without any possibility of confusion, to distinguish the product or service from others which have another origin (see, to that effect, Case C-39/97 Canon [1998] ECR I-5507, paragraph 28; Case C-273/00 Sieckmann [2002] ECR I-11737, paragraphs 34 and 35; and Case C-529/07Chocoladefabriken Lindt & Sprÿngli [2009]

ECR I-4893, paragraph 45).

37 It follows that the registration of a sign as a trade mark must always be applied for in relation to certain goods or services. Although, the function of the graphic representability requirement is, in particular, to define the mark itself in order to determine the precise subject of the protection afforded by the registered mark (see *Sieckmann*, paragraph 48) the extent of that protection is determined by the nature and the number of goods and services identified in that application.

The requirements of clarity and precision for identifying goods and services

38 As a preliminary point it must be observed that there is no provision of Directive 2008/95 which directly governs the question of the identification of the goods and services concerned.

39 However, that observation is not sufficient to support a finding that the determination of goods and services for the purposes of registration of a national trade mark is a matter which does not fall within the scope of Directive 2008/95.

40 Although it is apparent from recital 6 of the preamble to Directive 2008/95 that the Member States remain free to fix the provisions of procedure concerning, inter alia, the registration of trade marks (see, to that effect, Case C-418/02 Praktiker Bau-und Heimwerkermÿrkte [2005] ECR I-5873, paragraph 30, and Case C-246/05 Hÿsupl [2007] ECR I-4673, paragraph 26), the fact remains that the Court has held that determination of the nature and content of the goods and services eligible for protection by a registered trade mark is subject, not to the provisions on registration procedures, but to the substantive conditions for acquiring the right conferred by the trade mark (Praktiker Bau-und Heimwerkermÿrkte, paragraph 31).

41 In that regard, recital 8 of the preamble to Directive 2008/95 emphasises that attainment of the objectives at which the approximation of the laws of the Member States is aiming requires that the conditions for obtaining and continuing to hold a registered trade mark be, in general, identical in all Member States (see, to that effect, *Sieckmann*, paragraph 36; Case C-363/99 Koninklijke KPN Nederland [2004] ECR I-1619, paragraph 122; and Case C-482/09 Budÿjovický Budvar [2011] ECR I-0000, paragraph 31).

42 As regards the requirement of clarity and precision for the identification of the goods and services covered by an application to register a sign as a trade mark, it must be held that the application of certain provisions of Directive 2008/95 depends to a great extent on whether the goods or services covered by a registered trade mark are indicated with sufficient clarity and precision.

43 In particular, the question of whether or not any of the grounds for refusal or invalidity set out in Article 3 of the Directive apply to the mark must be assessed specifically by reference to the goods or services in respect of which registration is sought (see Koninklijke KPN Nederland, paragraph 33, and Case C-239/05 BVBA Management, Training en Consultancy [2007] ECR I-1455, paragraph 31).

44 Similarly, further grounds for refusal or invalidity concerning conflicts with earlier rights provided for by Article 4(1) of the directive presuppose the identity or similarity of the goods or services designated by the two conflicting marks.

45 Moreover, the Court has held that, although it is not necessary to specify in detail the service

(s) for which registration is sought, since, to identify those services, it is sufficient to use general wording, the applicant must conversely be required to specify the goods or types of goods to which those services relate by means, for example, of other more specific details. Such details will make it easier to apply the articles of Directive 2008/95 referred to in the previous paragraphs, without appreciably limiting the protection afforded to the trade mark (see, by analogy, *Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte*, paragraphs 49 to 51).

46 In that connection, it must be recalled that the entry of the mark in a public register has the aim of making it accessible to the competent authorities and to the public, particularly to economic operators (*Sieckmann*, paragraph 49, and Case C-49/02 *Heidelberger Bauchemie* [2004] ECR I-6129, paragraph 28).

47 On the one hand, the competent authorities must know with clarity and precision the nature of the signs of which a mark consists in order to be able to fulfil their obligations in relation to the prior examination of applications for registration and the publication and maintenance of an appropriate and precise register of trade marks (see, by analogy, *Sieckmann*, paragraph 50, and *Heidelberger Bauchemie*, paragraph 29).

48 On the other hand, economic operators must be able to acquaint themselves, with clarity and precision, with registrations or applications for registration made by their actual or potential competitors, and thus to obtain relevant information about the rights of third parties (*Sieckmann*, paragraph 51, and *Heidelberger Bauchemie*, paragraph 30).

49 Accordingly, Directive 2008/95 requires the goods and services for which the protection of the trade mark is sought to be identified by the applicant with sufficient clarity and precision to enable the competent authorities and economic operators, on that basis alone, to determine the extent of the protection sought.

Use of the general indications of the class headings of the Nice Classification

50 Directive 2008/95 contains no reference to the Nice Classification and, consequently, imposes no obligation or prohibition on Member States with regard to its use for the purposes of registration of national trade marks.

51 However, the obligation to use that instrument stems from Article 2(3) of the Nice Agreement which provides that the competent Office of the countries of the Special Union, which encompasses almost all the Member States, is to include in the official documents and publications relating to registrations of marks the numbers of the classes of the Nice Classification to which the goods or services for which the mark is registered belong.

52 Since the Nice Agreement was adopted pursuant to Article 19 of the Paris Convention and Directive 2008/95, according to recital 13, was not intended to affect the obligations of the

Member States resulting from that Convention, it must be held that that directive does not preclude the competent national authorities from requiring or agreeing that an applicant for a national trade mark should identify the goods and services for which he is seeking the protection conferred by the trade mark by using the Nice Classification.

53 However, in order to guarantee the effectiveness of Directive 2008/95 and the smooth functioning of the system for the registration of trade marks, such identification must meet the requirements of clarity and precision which, as held in paragraph 49 of the present judgment, are laid down by the directive,.

54 In that connection, it must be observed that some of the general indications in the class headings of the Nice Classification are, in themselves, sufficiently clear and precise to allow the competent authorities to determine the scope of the protection conferred by the trade mark, while others are not such as to meet that requirement where they are too general and cover goods or services which are too variable to be compatible with the trade mark's function as an indication of origin.

55 It is therefore for the competent authorities to make an assessment on a case-by-case basis, according to the goods or services for which the applicant seeks the protection conferred by a trade mark, in

order to determine whether those indications meet the requirements of clarity and precision.

56 Accordingly, Directive 2008/95 does not preclude the use of the general indications of the class headings of the Nice Classification to identify the goods and services for which the protection of the trade mark is sought, provided that such identification is sufficiently clear and precise to allow the competent authorities and economic operators to determine the scope of the protection sought.

The extent of the protection resulting from the use of all the general indications of a particular class heading

57 It must be recalled that the Court has held that it is possible to apply for registration of a mark either in respect of all the goods or services falling within a class, or in respect of only some of those goods or services (see, to that effect, *Koninklijke KPN Nederland*, paragraph 112).

58 According to the order for reference and to the observations submitted to the Court there are currently two approaches to the use of the general indications of the class headings of the Nice Classification, namely the approach corresponding to that derived from Communication No 4/03, according to which the use of all the general indications listed in the class heading of a particular class constitutes a claim to all the goods or services falling within that particular class, and the literal approach, which seeks to give the terms used in those indications their natural and usual meaning.

59 In that regard, most of the parties present at the hearing pointed out, in reply to a question put by the Court, that the existence, in parallel, of those two approaches was liable to affect the smooth functioning of the system for the registration of trade marks in the Union. In particular, it was emphasised that the two approaches may lead to a difference in the extent of the protection of a national trade mark if it is registered in several Member States, but also of the protection of the same mark if it is also registered as a Community trade mark. Such a difference might affect, inter alia, the outcome of an action for infringement, as such an action may have greater success in the Member States which follow the approach of Communication No 4/03.

60 Moreover, a situation in which the extent of the protection conferred by the trade mark depends on the approach to interpretation adopted by the competent authority and not on the actual intention of the applicant runs the risk of undermining legal certainty both for the applicant and for third party economic operators.

61 Accordingly, in order to respect the requirements of clarity and precision mentioned above, an applicant for a national trade mark who uses all the general indications of a particular class heading of the Nice Classification to identify the goods or services for which the protection

of the trade mark is sought must specify whether its application for registration is intended to cover all the goods or services included in the alphabetical list of the particular class concerned or only some of those goods or services. If the application concerns only some of those goods or services, the applicant is required to specify which of the goods or services in that class are intended to be covered.

62 An application for registration which does not make it possible to establish whether, by using a particular class heading of the Nice Classification, the applicant intends to cover all or only some of the goods in that class cannot be considered sufficiently clear and precise.

63 Thus, in the case in the main proceedings, it is for the referring court to determine whether, when it used all the general indications of the heading of Class 41 of the Nice Classification, CIPA specified in its application whether or not it covered all the services in that class and, in particular, whether or not its application was intended to cover translation services.

64 Therefore, the answer to the questions referred is that:

- Directive 2008/95 must be interpreted as meaning that it requires the goods and services for which the protection of the trade mark is sought to be identified by the applicant with sufficient clarity and precision to enable the competent authorities and economic operators, on that basis alone, to determine the extent of the protection conferred by the trade mark;

- Directive 2008/95 must be interpreted as meaning that it does not preclude the use of the general indications of the class headings of the Nice Classification to identify the goods and services for which the protection of the trade mark is sought, provided that such identification is sufficiently clear and precise;

- an applicant for a national trade mark who uses all the general indications of a particular class heading of the Nice Classification to identify the goods or services for which the protection of the trade mark is sought must specify whether its application for registration is intended to cover all the goods or services included in the alphabetical list of that class or only some of those goods or services. If the application concerns only some of those goods or services, the applicant is required to specify which of the goods or services in that class are intended to be covered.

Costs

65 Since these proceedings are, for the parties to the main proceedings, a step in the action pending before the national court, the decision on costs is a matter for that court. Costs incurred in submitting observations to the Court, other than the costs of those parties, are not recoverable.

On those grounds, the Court (Grand Chamber) hereby rules:

Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks must be interpreted as meaning that it requires the goods and services for which the protection of the trade mark is sought to be identified by the applicant with sufficient clarity and precision to enable the competent authorities and economic operators, on that basis alone, to determine the extent of the protection conferred by the trade mark.

Directive 2008/95 must be interpreted as meaning that it does not preclude the use of the general indications of the class headings of the Classification referred to in Article 1 of the Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks, concluded at the Nice Diplomatic Conference on 15 June 1957, last revised in Geneva on 13 May 1977 and amended on 28 September 1979, to identify the goods and services for which the protection of the trade mark is sought, provided that such identification is sufficiently clear and precise.

An applicant for a national trade mark who uses all the general indications of a particular class heading of the Classification referred to in Article 1 of the Nice Agreement to identify the goods or services for which the protection of the trade mark is sought must specify whether its application for registration is intended to cover all the goods or services included in the alphabetical list of that class or only some of those goods or services. If the application concerns only some of those goods or services, the applicant is required to specify which of the goods or services in that class are intended to be covered.

[Signatures]

* Language of the case: English.

http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf;jsessionid=9ea7d2dc30db9b... 01.10.2013

HABERLER

THE NEWS

- * İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ
(Tebliğ No: 2013/9) Yayınlandı
- * İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ
(Tebliğ No: 2013/10) Yayınlandı
- * Türk Patent Enstitüsü Patent Uzmanlığı ve Marka Uzmanlığı
Yönetmeliği Yayınlandı
- * Rekabet Kurumu Disiplin Amirleri Yönetmeliği Değiştirildi
  - * İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ
(Tebliğ No: 2013/7) Yayınlandı
  - * İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ
(Tebliğ No: 2013/6) Yayınlandı
  - * İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ
(Tebliğ No: 2013/8) Yayınlandı
  - * İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ
(Tebliğ No: 2013/11) Yayınlandı
- * Mesleğimize, Haklarımıza Sahip Çıkıyoruz
- * Başvurularda Elektronik Fatura (E-Fatura) Uygulaması
- * Madrid Protokolü Mal ve Hizmet Yöneticisine İlişkin Duyuru
- * 'Turhal Yoğurtmacı' Coğrafi İşaret Başvurusu İlanı Resmi Gazete Yayınlandı
- * Türk Patent Enstitüsü 2013 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu
  - * Türk Patent Enstitüsü TMclass'a Katılım Sağladı

HABERLER
THE NEWS

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/9) YAYINLANDI

Resmi Gazete Tarihi: 05.05.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28638

Ekonomi Bakanlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/9)

Başvuru

MADDE 1 – (1) 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, yerli üretici Türk Demir Döküm Fabrikaları Anonim Şirketi tarafından iletilen ve Baymak Makine Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile Emas Makine Sanayi Anonim Şirketi tarafından desteklenen başvuru kapsamında Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli “Gazla Çalışan Anında Su Isıtıcıları”nın Türkiye’ye dumpingli fiyatlarla ihraç edildiği ve bu durumun zarara neden olduğu iddiasıyla anılan ülke menşeli söz konusu madde ithalatına karşı önlem alınması talep edilmiştir.

Başvuru konusu madde

MADDE 2 – (1) Başvuru konusu eşya, 8419.11.00.00.00 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) altında yer alan “Gazla Çalışan Anında Su Isıtıcıları”dır.

(2) Bahse konu ürün, gazı ve suyu kontrol eden bir valf sistemi, bu gazı yakan bir brülör, oluşan ısıyı cihaz içinde dolaşan suya transfer eden eşanjör ve oluşan yanmış gazı transfer eden davlumbaz veya fanlı atık sisteminden oluşmaktadır. Çelik gövdeyle kapatılan cihaz, gövdede bulunan kontrol sistemiyle yönlendirilmektedir. Ürün, temel olarak, kullanım suyunun ısıtılmasında kullanılmaktadır.

(3) Bahse konu GTİP, yalnızca bilgi amaçlı verilmiş olup, bağlayıcı mahiyette değildir.

Başvurunun temsil niteliği

MADDE 3 – (1) Başvuru aşamasında sunulan delillerden, başvuru sahibi firmaların Yönetmeliğin 20 nci maddesi çerçevesinde yerli üretim dalını temsil niteliğini haiz olduğu anlaşılmıştır.

Damping iddiası

MADDE 4 – (1) Normal değer tespitinde ÇHC'nin Avrupa Birliği'ne yönelik ihracatında, 2012 yılının onbir aylık döneminde oluşan ve EUROSTAT'tan temin edilen CIF ihraç fiyatı esas alınmıştır. Söz konusu fiyatların fabrika çıkış aşamasına getirilmesi için yerli üretim dalı tarafından sağlanan bilgiler ışığında uluslararası navlun ve sigorta, gümrük giderleri, ÇHC'de oluşan ülke içi navlun ve sair giderler düşülerek normal değer fabrika çıkış aşamasında tespit edilmiştir.

(2) İhraç fiyatının tespitinde ise ÇHC'nin Türkiye'ye yönelik ihracatında 2012 yılının ilk onbir ayına ilişkin Türkiye İstatistik Kurumu verileri temel alınmıştır. Söz konusu fiyatların fabrika çıkış aşamasına getirilmesi için yerli üretim dalı tarafından sağlanan bilgiler ışığında uluslararası navlun ve sigorta, gümrük giderleri, ÇHC'de oluşan ülke içi navlun ve sair giderler düşülerek ihraç fiyatı tespit edilmiştir.

(3) Şikayet konusu ürüne ilişkin normal değer ve ihraç fiyatının aynı ticari aşamada (fabrika çıkış aşaması) karşılaştırılması neticesinde şikayet konusu üründe ÇHC için önemli oranda damping marjı tespit edilmiştir.

Zarar ve nedensellik iddiası

MADDE 5 – (1) 2009 ile 2012 yılları karşılaştırıldığında gerek şikayete konu ülke menşeli gerekse diğer ihracatçı ülkeler menşeli ithalatın mutlak ve nispi olarak artış kaydettiği görülmektedir. Aynı dönemde bahse konu ülkeler menşeli ithalatın toplam ithalat içindeki payının önemli seviyede seyrettiği belirlenmiştir.

(2) Şikayet konusu ülkeler menşeli ithalatın birim fiyatlarının başvuru sahibi yerli üreticinin yurtiçi satış fiyatlarını önemli ölçüde kırdığı tespit edilmiştir. Yapılan inceleme çerçevesinde, yerli üretim dalının yurtiçi fiyatlarının olması gereken seviyede belirleyemediği ve dampingli ithalattan kaynaklanan fiyatların yerli üretim dalı yurtiçi fiyatları baskı altına aldığı saptanmıştır. Bu durumun maliyetler ile yurtiçi satış fiyatları arasındaki dengeyi bozarak yerli üretim dalının zarar görmesine neden olduğu mütalaa edilmiştir.

(3) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde özellikle 2012 yılında önemli bozulmaların yaşandığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede, başta üretim ve satışlar olmak üzere, kârlılık, ürün nakit akışı, kapasite kullanım oranının da içinde bulunduğu göstergelerde olumsuzlukların söz konusu olduğu saptanmıştır.

(4) Bu kapsamda, şikayete konu ülke menşeli ithalatın miktar ve fiyatlarının seyrinin, söz konusu fiyatların yerli üretim dalının üzerindeki etkisinin ve yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin birlikte değerlendirilmesi netice-

sinde yerli üretim dalı üzerinde oluşan zarar hali ile şikayete konu ithalat arasında illiyet bağı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Karar ve işlemler

MADDE 6 – (1) Yapılan inceleme sonucunda; başvurunun yeterli bilgi, belge ve delilleri içerdiği anlaşıldığından, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu tarafından ÇHC menşeli söz konusu madde için, Yönetmeliğin 20 nci maddesi çerçevesinde damping soruşturması açılmasına karar verilmiştir.

(2) Soruşturma, Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülecektir.

Piyasa ekonomisinin uygulandığı üçüncü ülkenin seçimi

MADDE 7 – (1) Yönetmeliğin 7 nci maddesi hükümleri çerçevesinde, ÇHC için bu aşamada, Türkiye'nin serbest piyasa ekonomisi uygulayan emsal ülke olarak seçilmesi düşünülmektedir.

(2) Ancak, ÇHC'de soruşturmaya tabi üretici veya üreticilerin soruşturma konusu ürünün üretiminde ve satışında Yönetmeliğin ek 1 inci maddesindeki ölçütler çerçevesinde piyasa ekonomisi koşullarının geçerli olduğunu bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen süre içinde yeterli deliller ile ispat etmesi halinde bu üretici veya üreticiler için normal değer tespiti Yönetmeliğin 5 inci maddesi uygulanacaktır.

Soru formları ve bilgilerin toplanması

MADDE 8 – (1) Soruşturma için gerekli bilgilerin temini amacıyla, söz konusu maddenin yerli üreticilerine, soruşturma açılış safhasında ilgili ürünün tespit edilebilen Türkiye'deki ithalatçılarına ve yabancı üretici/ihracatçılarına soruşturmanın açılışına ilişkin bildirim gönderilecektir. Bildirimi alamayan tarafların soru formunu Ekonomi Bakanlığına ait Ticaret Politikası Savunma Araçları internet sayfasındaki (www.tpsa.gov.tr) ilgili bölümden indirmeleri mümkün bulunmaktadır.

(2) Ayrıca, ilgili ülkelerdeki üretici ve ihracatçıların bilgilendirilmesini kolaylaştırmak ve çabuklaştırmak amacıyla ÇHC'nin Ankara'daki Büyükelçiliğine bildirim yapılacaktır.

Süreler

MADDE 9 – (1) Soru formunu cevaplandırma süresi, soruşturma açılmasına dair bildirim gönderildiği tarihten itibaren posta süresi dâhil 37 gündür. 8 inci maddede belirtilen, bildirim gönderilmediği ilgili taraflar ise, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren işleyecek 37 günlük süre ile bağılırdırlar.

(2) Soru formunda istenilen bilgilerin haricinde, soruşturma ile ilgili olduğu düşünülen diğer bilgi, belge ve görüşlerin, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 37 gün içinde Genel Müdürlüğe yazılı olarak ulaştırılması gerekmektedir.

(3) Soruşturmanın sonucundan etkilenebileceklerini iddia eden, ancak 8 inci madde kapsamına girmeyen diğer ilgili tarafların da (ürünü girdi olarak kullanan işletmeler, bunların meslek kuruluşları, tüketici dernekleri, üretim

dalındaki işçi veya işveren sendikaları gibi) görüşlerini bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren 37 gün içinde yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirmeleri gerekmektedir.

İşbirliğine gelinmemesi

MADDE 10 – (1) Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtildiği üzere, taraflardan birinin belirtilen süreler içinde gerekli bilgiyi sağlayamaması veya yanlış bilgi vermesi ya da bilgi vermeyi reddetmesi veya soruşturmayı engellediğinin anlaşılması halinde, soruşturmaya ilişkin karar, olumlu veya olumsuz, mevcut verilere göre alınacaktır.

Geçici önlem alınması ve önlemlerin geriye dönük uygulanması

MADDE 11 – (1) Kararın ilgili maddeleri uyarınca, soruşturma süresince geçici önlem uygulanması kararlaştırılabilir ve kesin önlem geriye dönük olarak uygulanabilir.

(2) Önlemlerin uygulanmasında başlamış işlem kavramı ve istisnası bulunmamaktadır.

Yetkili merci ve adresi

MADDE 12 – (1) Soruşturma ile ilgili bilgi ve belgeler ile görüşlerin aşağıda belirtilen yetkili mercie iletilmesi gerekmektedir:

T.C. Ekonomi Bakanlığı

İthalat Genel Müdürlüğü

Damping ve Sübvansiyon Araştırma Dairesi

İnönü Bulvarı No: 36, Emek/ANKARA

Tel: +90-312-204 77 10/ 204 77 26

Faks: +90-312-212 87 65 veya 212 87 11

E-posta: dms228 @ekonomi.gov.tr

Soruşturmanın başlangıç tarihi

MADDE 13 – (1) Soruşturma, bu Tebliğin yayımı tarihinde başlamış kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/10) YAYINLANDI**

Resmi Gazete Tarihi: 05.05.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28638

Ekonomi Bakanlığından:

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/10)****BİRİNCİ KISIM****Genel Bilgi ve İşlemler****Mevcut önlem ve soruşturma**

MADDE 1 – (1) 15/2/2001 tarihli ve 24319 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2001/2 sayılı Tebliğ (2001/2) ile 55.13, 55.14, 55.15 ve 55.16 gümrük tarife pozisyonlarında (GTP) altında yer alan Çin Halk Cumhuriyeti menşeli “sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat” ithalinde dampinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuştur.

(2) 2006 yılında başlatılan bir Nihai Gözden Geçirme Soruşturması (NGGS) sonrasında bahse konu önlemin yürürlükten kalkması halinde dampingin ve zararın devam edebileceği veya yeniden oluşabileceğinin İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından tespitini müteakip 19/6/2007 tarihli ve 26557 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2007/10 sayılı Tebliğ ile mevcut önlemin uygulanmasına devam edilmiştir.

(3) Mevcut önlemin uygulama süresinin sona ermesinden önce İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğın (Yönetmelik) 35 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünce 20/7/2011 tarihli ve 28000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2011/12 sayılı Tebliğ (2011/12) vasıtasıyla mevcut önlemin yürürlükten kalkacağı ve ilgili ürünün yerli üreticilerinin mevzuatta öngörülen sürelerde yeterli delillerle desteklenmiş bir başvuru ile Nihai Gözden Geçirme Soruşturması açılması talebinde bulunabilecekleri duyurulmuştur.

(4) Yerli üreticiler, Bossa Tic. ve San. İşl. A.Ş. ile Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş’den sağlanan bilgiler çerçevesinde ÇHC menşeli için 13/6/2012 tarihli ve 28322 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tebliğ (2012/13) ile NGGS başlatılmıştır. Söz konusu soruşturma Ekonomi Bakanlığı’nın (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülerek tamamlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümleri çerçevesinde yürütülen NGGS sonuçlarını içermektedir.

Yerli üretim dalının temsil niteliği

MADDE 3 – (1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde şikayetçi firmaların yerli üretim dalını temsil yeteneğini haiz olduğu anlaşılmıştır.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve toplanan bilgilerin değerlendirilmesi

MADDE 4 – (1) Soruşturma açılmasını müteakip, söz konusu ürünün yerli üreticilerine, Bakanlıkça tespit edilen ithalatçılara, ÇHC’de yerleşik, ürünün bilinen ihracatçılara ve diğer bütün ihracatçıların da bilgilendirilmesi için ÇHC Ankara Büyükelçiliği’ne ilgili soru formları, başvurunun gizli olmayan özeti ve soruşturma açılış Tebliğine ulaşmalarını temin etmek için soruşturma açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Tarafların soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dahil 37 gün süre tanınmıştır.

(3) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlığımız ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(4) İthalatçı soru formunu doldurmaları için kendilerine soruşturma açılışına ilişkin bildirimde bulunulan ithalatçı firmaların hiçbirinden yanıt alınmamıştır.

Yerinde doğrulama soruşturması

MADDE 5 – (1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üretici Bossa Tic. ve San. İşl. A.Ş. ve Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş’nin Adana’da bulunan üretim tesisi ile idari merkezinde yerinde doğrulama gerçekleştirilmiştir.

Gözden geçirme dönemi

MADDE 6 – (1) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda, dampingin ve zararın devamı veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı için 1/1/2009–31/12/2011 arasındaki dönem gözden geçirme dönemi olarak belirlenmiştir.

İKİNCİ KISIM

Soruşturma Konusu Ürün ve Benzer Ürün

Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

MADDE 7 – (1) Soruşturma konusu madde, 55.13, 55.14, 55.15 ve 55.16 gümrük tarife pozisyonlarında (GTP) yer alan “sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat”tır.

(2) Yerli üretim dalı (YÜD) tarafından üretilen sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat ile soruşturma konusu ülke menşeli sentetik veya suni devamsız liflerden dokunmuş mensucatin benzer ürün olduğu tespiti mevcut önlemin yürürlüğe girmesini sağlayan (esas soruşturma) yapılmıştır. Bu soruşturma ise gerek yerli üretim dalı tarafından üretilen ürünler gerekse soruşturmaya konu ülke menşeli ürün arasında fiziksel özellikleri, işlevsel özellikleri, kullanım alanları, dağıtım kanalları, kullanıcıların algılaması ve birbirini ikame edebilmeleri açısından iki ürünün benzer ürün olma durumunu ortadan kaldıracak bir değişiklik olduğuna dair herhangi bir görüş alınmamıştır.

(3) Soruşturma konusu eşya ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup uygulamaya esas olan GTP karşılığı eşya tanımıdır. Bununla beraber, soruşturma konusu eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetveli’nde yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasına halel getirmez.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Dampingin Devamı ve Yeniden Meydana Gelmesi İhtimali

Genel açıklamalar

MADDE 8 – (1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde önlemin yürürlükte olduğu süre içinde dampingin devam edip etmediği incelenmiştir.

(2) Soruşturma sırasında yeni damping marjı hesaplanmamış, esas soruşturmada hesaplanmış olan damping marjları gösterge olarak dikkate alınmıştır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Zararın Devamı veya Yeniden Meydana Gelmesi İhtimali

Genel açıklamalar

MADDE 9 – (1) Yönetmeliğin 35 inci ve 41 inci maddeleri çerçevesinde önlemin yürürlükte olduğu dönemde, yerli üretim dalında zarar durumu ve bu zararın devamına ilişkin incelemeler yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Bilgi ve İşlemler

Genel açıklamalar

MADDE 10 – (1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde önlemin yürürlükte olduğu dönemde, YÜD'deki zarar durumu ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zarara etki edebilecek muhtemel gelişmeler incelenmiştir. İthalat verileri incelenirken, 2009-2011 dönemi dikkate alınmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Önlem Konusu İthalatın Gelişimi

Maddenin genel ithalatı

MADDE 11 – (1) Maddenin 2009-2011 döneminde genel ithalat rakamları incelendiğinde 2009 yılında 38.342 Ton olan toplam ithalatın takip eden yıllarda sırasıyla; 51.074 Ton, 54.886 Ton olarak gerçekleşmiştir.

(2) Birim fiyatının ise 2009 yılında 6,83 ABD Doları/Kg iken 2010 yılında 6,77 ABD Doları/Kg; 2011 yılına gelindiğinde 6,78 ABD Doları/Kg seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

Maddenin soruşturma konusu ülkeden ithalatı

MADDE 12 – (1) Soruşturmaya konu maddenin ÇHC'den ithalatı incelendiğinde 2009-2011 yıllarında sırasıyla 9.439 Ton, 15.494 Ton ve 11.580 Ton olarak gerçekleştiği görülmüştür.

(2) Mevcut önleme rağmen ÇHC'den ithal edilen mensucatın birim fiyatları 2009, 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla 4,95Kg/ABD Doları, 4,75 Kg/ABD Doları ve 4,29 Kg/ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Buna göre 2009-2011 döneminde birim fiyatın yaklaşık % 26 oranında gerilemiş olması, birim fiyatların ürünün kompozisyonu konusundaki değerlendirilmede önem arz ettiği düşüncesini ortaya çıkarmaktadır.

Önlem konusu ithalatın pazar payı

MADDE 13 – (1) Önlem konusu ithalatın nispi değişimini görebilmek için, söz konusu ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı incelenmiştir. Bu bağlamda, öncelikle şikâyetçi firmaların yurt içi satış miktarı ile genel ithalat miktarı toplanarak ilgili yılda Türkiye benzer mal tüketimi elde edilmiştir.

(2) Türkiye benzer mal tüketimi 2009 yılı 100 olarak baz alınıp endekslendiğinde, 2010 yılında 126 ve 2011 yılında 132 olarak gerçekleşmiştir. ÇHC'nin pazar payı ise aynı şekilde 2009 yılı baz alındığında, 2010 ve 2011 yılları için sırasıyla 131 ve 93 olarak gerçekleşmiştir.

(3) Öte yandan, 2009'da endeks değeri 100 olan yerli üretim dalının pazar payı da 2010'da 87 ve 2011'de ise 82 seviyesinde oluşmuştur.

Fiyat kırılması

MADDE 14 – (1) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda yerli üretim dalı fiyatları üzerinde oluşabilecek muhtemel etkiyi görebilmek amacıyla 2009-2011 dönemi için fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesaplanmıştır.

(2) Bu çerçevede 2009-2011 yılları arasında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri dikkate alınarak ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarına gümrük vergisi ve gümrük masrafları eklenerek soruşturma konusu ürünün Türkiye'ye giriş fiyatı saptanmıştır. Dampinge karşı önlemin söz konusu olmadığı bir ortamda fiyatların hangi düzeyde olacağına ilişkin değerlendirmeyi mümkün kılmak amacıyla anılan miktara dampinge karşı önlem eklenmemiştir. Bu şekilde elde edilen soruşturma konusu ürünün Türkiye piyasasındaki ağırlıklı ortalama fiyatı yerli üretim dalını ağırlıklı ortalama satış fiyatıyla mukayese edilmiş ve fiyat kırılması hesaplanmıştır.

(3) Yapılan karşılaştırma neticesinde 2009-2011 yılları arasında ÇHC menşeli ithalatın yerli üreticilerin fiyatlarını sırasıyla CIF bedelin %98'i, %122'si, %159'u oranlarında kırdığı tespit edilmiştir.

Fiyat baskısı

MADDE 15 – (1) Önlem konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın YÜD'nin fiyatlarını baskılayıp baskılamadığı incelenmiştir. Bu çerçevede dampingli ithalat fiyatının YÜD'nin olması gereken satış fiyatının ne kadar altında olduğu belirlenmiştir. Fiyat baskısı, dampingli ithalat fiyatlarının Türkiye piyasasında YÜD'nin olması gereken satış fiyatının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermektedir.

(2) Fiyat baskısı analizinde, soruşturma konusu ülkenin CIF ithal fiyatlarının üzerine gümrük vergisi ve ithalat masrafları ilave edilerek ilgili ülke menşeli ürünlerin Türkiye piyasasına giriş fiyatları bulunmuştur. Söz konusu fiyatlar, YÜD'nin üretim maliyetine mâkul oranda kâr marjı eklenmek suretiyle tespit edilen satış fiyatı ile karşılaştırılmış ve dampingli ithalatın fiyatının YÜD'nin olması gereken fiyatını önemli ölçüde baskı altına aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre, 2009-2011 döneminde fiyat baskısının, CIF bedelin %144'ü, %164'ü ve %212'si olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yerli Üretim Dalının Durumu

Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

MADDE 16 – (1) Önlem konusu ülkeden ithalatın yerli üretim dalı üzerindeki etkisinin belirlenmesinde, başvuru sahibi firmaların verileri esas alınmıştır.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde incelenmesi amacıyla Türk Lirası bazındaki veriler için yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılarak enflasyondan arındırılmış reel değerler kullanılmış ve veriler 2009 yılı=100 olacak şekilde endekslenmiştir.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2009 yılında 100 olan üretim miktar endeksi, 2010 yılında 107 ve 2011 yılında ise 112 olarak gerçekleşmiştir.

2) Kapasite kullanım oranı endeksi ise 2009'da 100 iken, 2010 yılında 99'a gerilemiş, 2011 yılında ise 103'e yükselmiştir.

b) Yurt içi satışlar

1) 2009 yılında 100 olan yurt içi satış miktar endeksi, 2010 ve 2011 yıllarında aynı seviyede gerçekleşip, 109'a yükselmiştir.

2) 2009 yılında 100 olan yerli üretim dalı ağırlıklı ortalama birim yurt içi satış fiyatı, 2010'da 96'ya gerilemiş 2011'de ise 101 seviyesinde gerçekleşmiştir.

c) Yurt dışı satışlar

1) 2009 yılında 100 olan yurt dışı satış miktar endeksi, 2010'da 115'e, 2011'de ise 127'ye çıkmıştır.

2) 2009 yılında 100 olan yerli üretim dalı ağırlıklı ortalama birim yurt dışı satış fiyatı endeksi 2010'da 90'a 2011 yılında ise 95'e düşmüştür.

ç) Pazar payı

1) Yerli üretim dalı pazar payı endeksi 2009 yılında 100 iken, 2010'da 87'ye gerilemiş, 2011'de ise 82'ye düşmüştür. (Tablo 2)

d) Maliyetler

1) 2009 yılında 100 olan ağırlıklı ortalama birim ticari maliyeti, 2010 yılında 93'e düşmüş 2011 yılında ise 99 olarak gerçekleşmiştir.

e) Karlılık

1) Yurt içi satışlarda birim karlılık, 2009 yılı -100 alındığında, 2010 yılında -68'e, 2011'de ise -82 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yurt dışı birim karlılık ise, 2009 yılı yine 100 alındığında, 2010 yılında 77'ye, 2011 yılındaysa 78'e gerilemiştir. Yerli üretim dalının toplam birim karlılığına bakıldığında ise, 2009 yılı aynı şekilde 100 kabul edildiğinde, 2010 yılında 120'ye, 2011'de ise 115'e yükselmiştir.

f) Stoklar

1) 2009 yılında 100 olan stok miktar endeksi, 2010'da 112'ye yükselmiş, 2011'de ise bu endeks 128 olarak gerçekleşmiştir. Stok çevrim hızına (satış/stok) bakıldığında ise 2009 yılında 100 iken 2010 yılında 99, 2011 yılında ise 90 olarak gerçekleşmiştir.

g) Stok Çevrim Hızı

1) 2009 yılında 100 olan stok çevrim hızı endeksi, 2010 yılında 99'a gerilemiş, 2011'de ise 90 olarak gerçekleşmiştir.

ğ) İstihdam

1) 2009'da 100 olan direkt işçi sayısı endeksi 2010 yılında 105'e 2011 yılında ise 126'ya yükselmiştir.

h) Verimlilik

1) Üretimde çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2009 yılında 100 iken, 2010 yılında 102'ye yükselirken 2011'de 89'a gerilemiştir.

ı) Nakit Akışı

1) Yerli üretim dalının önlem konusu ürüne ilişkin nakit akış endeksi 2009 yılında 100 iken, bu değer 2010 yılında 98'e gerilemiş, 2011 yılında ise 99 olarak gerçekleşmiştir.

i) Firma Amortismanları

1) Yerli üretim dalının amortisman değerleri toplamı 2009 yılı 100 olarak endekslendiğinde, 2010'da 94, 2011 yılında ise 98 olarak gerçekleşmiştir.

j) Damping Marjı

1) Esas soruşturmada hesaplanan damping marjı %87'dir.

k) Büyüme

1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklük endeksi 2009 yılında 100 iken, 2010 yılında 109'a yükselmiş, 2011 yılında ise 137 olarak gerçekleşmiştir.

l) Sermaye veya yatırımları arttırma yeteneği

1) Yerli üretim dalının sermaye arttırma yeteneğini görebilmek için özsermayesine bakılmıştır. Buna göre, 2009 yılında 100 olan özsermayesi, 2010 yılında 104'e yükselmiş, 2011 yılında ise 113 olarak gerçekleşmiştir.

2) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerine ilişkin tevsi ve yenileme yatırımları toplamı 2009 yılında 100 iken, 2010 yılında 188'e, 2011 yılında ise 1002'ye yükselmiştir.

m) Yatırımların geri dönüş oranı

1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerine ilişkin yatırım hasılatı (kar/öz kaynak) oranı endeks olarak alındığında 2009 yılında 100 olan endeks, 2010 yılında 139'a 2011'de ise 141'e yükselmiştir.

Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

MADDE 17 – (1) Yerli üretim dalının göstergeleri incelendiğinde;

a) 2009-2011 döneminde yurt dışı satışlardaki artışın hem miktar hem de değer olarak yurt içi satışlara kıyasla daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu durum fiyat kırılması ve fiyat baskısı sonuçlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, yurt dışı pazarlara yönelen YÜD'nin bu eğiliminde, soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın fiyatlarının önemli ölçüde etkili olduğu değerlendirilmektedir zira yerli üretim dalının ülkemiz pazarındaki birim satış fiyatı göz önüne alındığında, iç pazarda yapılan satışların birim fiyatı, yurt içi satışlar özelinde ÇHC'den ithalatın birim fiyatından daha yüksek seyretmekte oysa yurt dışı satışlar göz önüne alındığında yerli üretim dalı daha yüksek fiyatlarla satış yapabilmesine rağmen buradaki payını artırabilmektedir.

b) Yerli üretim dalının toplam karlılığının, 2009 yılı endeksi 100 olarak kabul edildiğinde, 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla 133 ve 132 olduğu görül-

mektedir. Birim karlılık endeksi de incelendiğinde, aynı dönemler için sırasıyla 2009 yılında 100 olan endeks, 2010 yılında 120'ye yükselip 2011 yılındaysa 115'e düşmüştür. Dönem içinde her ne kadar toplam karlılıkta bir artış görülsede, daha önce belirtildiği gibi yurt içi birim ve toplam karlılıktaki düşüşe ek olarak fiyat kırılması ve baskısındaki yüksek oranlardan ötürü toplam karlılık artışının aslında genel manada yerli üretim dalının satışlarının yurt dışı pazarlara kaymasından ötürü olduğu değerlendirilmektedir. Toplam karlılıkta yaşanan iyileşmenin temelde yurt dışı karlılığın yurt içi karlılığa kıyasla daha olumlu seyretmesinden kaynaklandığı mütalaa edilmektedir. Bu çerçevede iç piyasada dampinge konu ithalatın da baskısıyla yurt dışı piyasalara yöneldiği düşünülen yerli üretim dalının toplam karlılığını arttırdığı görülmektedir.

(2) Bunun yanında, yurt içi satışların birim fiyatının, yurt dışı satışların altında olması, yerli üretim dalının ihracat yaparken makul bir fiyat seviyesinde satış yaptığına işaret etmektedir. Ayrıca, yurt içi satışlardan elde edilen ürün karının, yurt dışı satışlardan elde edilen ürün karından daha hızlı düşme eğiliminde olması da yine içerideki rekabet ortamının dampingli ithalat yüzünden etkilendiğini akla getirmektedir.

(3) Ticari maliyetler analiz edildiğinde ise artan finansman giderlerinin yerli üretim dalının maliyetlerini olumsuz etkilediği görülmektedir. 2009 yılı finansman giderleri endeksi 100 olarak değerlendirildiğinde 2011 yılında endeksin 167'ye ulaşması bu açıdan anlam kazanmaktadır. Ticari maliyeti artıran bu unsur, yerli üretim dalının karlılıkta karşı karşıya kaldığı olumsuz durumu açıklamaya yeterli olmasa dahi önlem konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın etkisiyle birlikte değerlendirildiğinde önem arz eden bir nitelik göstermektedir.

(4) Yerli üretim dalının stoklarındaki artış ve buna bağlı olarak stok çevrim hızındaki düşüş yerli üretimin satışlarda karşılaştığı olumsuz durumu işaret etmektedir. Stok-satış dengesi pazar payına ilişkin verilerle birlikte değerlendirildiğinde, yerli üretim dalının pazar kaybetmesi nedeniyle önemli ölçüde yurt dışı pazar arayışına gittiği mütalaa edilmektedir. 2009-2011 dönemi incelendiğinde, ülkemiz pazarında hem ÇHC'nin hem de yerli üretim dalının pazar payı kaybetmiş olduğu gözlemlenmekte, pazarda bir ölçüde önlem uygulanmayan ülkelerin varlığı göze çarpmaktadır.

(5) Gözden geçirme döneminde sınai ve ticari maliyetleri ile dönem sonu stoklarında olumlu gelişmeler yaşayan YÜD, üretim tesislerinde tevsî yatırımlar yapmaya başlamıştır.

BEŞİNCİ KISIM

Dampingin ve Zararın Devamı veya Yeniden Oluşma İhtimali Genel açıklamalar

MADDE 18 – (1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi hükümleri gereğince, bu bölümde önlemin sona ermesi halinde damping ve zararın devamı veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Soruşturmaya konu ülkedeki yerleşik kapasite ve ihracat potansiyeli

MADDE 19 – (1) Chinese Textile Economic Information (CTEI)’den alınan bilgilere göre, 2010 yılına ulaşıldığında ÇHC’nin tekstil üretimi önümüzdeki 5 yıl içinde %60 civarında artarak 41,30 Milyon Ton’a ulaşacaktır.

(2) Yine aynı dönemde tekstil sektörüne yapılan yatırımlar 1,3 kat civarında artış kaydederken, bu durum neticesinde ülkenin değişik tekstil ürünlerindeki üretim kapasitesinde %63-%92 aralığında artış gerçekleşmiştir. 2010 tarihli raporda devamla tekstil sektörüne yapılan yatırımların 2005-2010 yılları arasında 1,5 kat, kârlılığın ise 1,3 kat artış gösterdiği ifade edilmektedir.

(3) Economist Veri Tabanı’ndan elde edilen verilere göre, ÇHC’de soruşturma dönemi olan 2009-2011 döneminde ÇHC’nin iç talebindeki büyüme, 2009 yılı için 35 Milyon ABD Doları, 2010 yılı için 41 Milyon ABD Doları, 2011 yılı için 48 Milyon ABD Doları ve 2012 yılı için 56 Milyon ABD Doları olduğu gözlemlenmiştir.

(4) ÇHC’nin ihracatının 2009 yılında yaşanan ekonomik kriz öncesi döneme dönme eğiliminde olması ve iç talebin de üretimi uyarması beklendiğinden bahsedilmiş, bu hususun ÇHC’nin tekstil sektöründe daha faal bir hale gelmesine işaret edebileceği belirtilmiştir.

(5) 2009-2011 dönemi Uluslararası Ticaret Merkezi (UTM)’den alınan Dünya Toplam İhracat verilerine bakıldığında, ÇHC’nin başvuru konusu ürünlerde dünyaya yaptığı ihracatın miktar bazında, 2009-2011 döneminde sırasıyla 3.347.537 Ton, 4.305.379 Ton ve 5.567.621 Ton civarında, pazar payının ise, 2009 yılı için %32, 2010 yılı için %29, 2011 yılı içinse %28 civarında olduğu görülmektedir.

(6) 2009-2011 döneminde ÇHC’nin, Avrupa Birliği’ne (AB) soruşturma konusu ürün ihracındaki birim fiyatlarına bakıldığında sırasıyla 4,34 ABD Doları/kg, 4,87 ABD Doları/kg, 5,95 ABD Doları/kg olarak gerçekleştiği görülmüştür. ÇHC’nin birim fiyatlarının 2009-2011 dönemi boyunca dünya birim fiyatlarının oldukça altında seyrettiği görülmektedir.

(7) ÇHC İstatistik Bürosu’ndan alınan verilere göre, ÇHC’nin iplik sektöründeki büyümesinin 2012 yılında 2011 yılına göre %17,7, giyim sektöründe %13,7, ipek kumaş sektöründe ise %14,6 civarında olacağı belirtilmektedir.

(8) Financial Times veritabanından elde edilen bilgilere göre, 2010-2012 döneminde ÇHC hazır giyim sektöründe 2004 yılı baz alındığında (2004=100), büyüme endeksi 2010 yılı için 150, 2011 için 200 ve 2012 için 250 civarında seyretilmektedir.

Soruşturmaya konu ülkenin belirli ülke pazarlarındaki durumu

MADDE 20 – (1) UTM (Uluslararası Ticaret Merkezi) alınan bilgilere göre ÇHC’nin soruşturma konusu üründe payının yüzde 29 ile yüzde 55 arasında değiştiği görülmektedir.

(2) Eurostat’tan alınan bilgilere göre, AB’ye ÇHC’den toplam olarak 2009’da 83.104 Ton, 2010’da 90.056 Ton ve 2011’de 88.209 Ton ithalat ya-

pılmıştır. Bahse konu genel ithalatın birim fiyatı ise 2009'da 4,34 ABD Doları/kg, 2010'da 4,87 ABD Doları/kg, 2011'de 5,95 ABD Doları/kg olmuştur.

(3) ÇHC'nin AB'ye ihraç fiyatları Türkiye'ye ihraç fiyatlarına yakındır.

Türkiye pazarının önemi

MADDE 21 – (1) Önlem konusu ürüne yönelik olarak Türkiye'nin iç pazar büyüklüğünün ve büyüme potansiyelinin önlem konusu ülke için cazip bir seviyede olduğu ve Türkiye'nin ilgili üründeki tüketim endeksinin 2009-2011 yılları arasında önemli ölçüde arttığı değerlendirilmektedir. Tüketim endeksinin artmasının başlıca nedenlerinden biri, hazır giyim sektörünün önümüzdeki yıllar boyunca büyüme yaşayacağı beklentisidir.

Esas soruşturmada tespit edilen dumping marjları

MADDE 22 – (1) Soruşturma konusu üründeki mevcut dumpinge karşı önlemlerin hukuki ve idari altyapısını teşkil eden dumping soruşturması çerçevesinde ilgili taraflardan elde edilen bilgi ve belgeler temelinde tespit edilen dumping marjları incelenmiştir. Esas soruşturmada tespit edilen dumping marjları, önlemin uygulanmadığı ortamda ihracatçı firmaların davranışlarını ve yapmaları muhtemel olan dumpingi göstermesi açısından önem taşımaktadır.

(2) Buna göre, 2002 yılında yürütülen esas soruşturmada sentetik veya suni devamsız liflerden mensucat için dumping marjları ÇHC menşeli olanlarına yönelik olarak CIF ihraç fiyatının %87'si olarak hesaplanmıştır.

Değerlendirme

MADDE 23 – (1) Bu bilgiler ışığında ve ÇHC'de mevcut kapasiteye ek olarak gerek kapasite yatırımlarının artışı göz önüne alındığında gerekse tekstil alanındaki girişimlerin artışından ve aynı zamanda ÇHC'deki iç talebin gelişiminin, üretimi tetikleyen önemli bir unsur olması sebebiyle, ÇHC'nin üretimini artırabileceği ve önlemin kaldırılması halinde bu durumun yerli üretim dalı için tehlike oluşturacağı mütalaa edilmektedir.

(2) Öte yandan, ithalat verileri incelendiğinde ülkemiz ithalatında ÇHC'nin menşeli ithalatın önemli kısmının DİR kapsamında gerçekleştiği görülmektedir.

(3) Yapılan incelemeler neticesinde gerek artan ithalat gerekse başta finansman giderlerindeki dalgalanma olmak üzere yerli üretim dalının maliyetlerine yansıyan unsurlar nedeniyle 2009-2011 döneminde yerli üretim dalının zarar haliyle karşı karşıya olduğu görülmektedir.

(4) Son değerlendirmede;

a) ÇHC'nin, Dünya ithalatından aldığı pay, mevcut kapasitesine ek olarak tekstil alanına yapılan kapasite yatırımlarının arttığı ve ÇHC'nin iç talebindeki artış tahminleri göz önüne alındığında, ÇHC'nin ilerleyen dönemlerde soruşturma konusu ürün alanında faaliyetini artırarak devam ettireceği değerlendirilmektedir.

b) Soruşturma döneminde, önleme konu ürün ithalatının bir ölçüde diğer ülkelere kaydığı gözlemlenmekle birlikte, önleme tabi ülke olan ÇHC'den it-

halatın devam ettiği ve bu ithalatın birim fiyatlarının diğer ülkelerin birim fiyatlarının önemli ölçüde altında olduğu gözlemlenmiştir.

c) Gerek ÇHC'nin belirtilen kapasite yatırımları, gerek ülkemizde yaklaşık %5 civarında artacağı beklenen hazır giyim talebi ve ÇHC menşeli soruşturma konusu ürünün düşük birim fiyatları göz önüne alındığında, ÇHC'nin soruşturma konusu ürünündeki üretiminin önemli kısmının ülkemize ihraç edilebileceği değerlendirilmektedir.

ç) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürünün fiyat trendinin 2009-2011 döneminde aşağı yönlü olması, ÇHC'den yapılan ithalatta artış olabileceğine işaret etmektedir.

ALTINCI KISIM

Diğer Hususlar

Üçüncü ülkelerden ithalat ve diğer hususlar

MADDE 24 – (1) ÇHC dışındaki ülkelerden yapılan ithalat incelendiğinde, genel ithalat içerisinde Endonezya ve Pakistan'ın da önemli pay sahibi olduğu görülmektedir. Adı geçen ülkelerden yapılan ithalatın paylarına bakıldığında, Endonezya'nın 2009 yılında %33, 2010 yılında %34, 2011 yılında %36, 2012 yılında ise %50 oranında olduğu görülmektedir. Toplam ithalat içindeki payı yüksek bir başka ülke olan Pakistan için ise aynı oranların, 2009 yılında %16, 2010 yılında %13, 2011 yılında %18 oranında olduğu görülmektedir. Adı geçen her iki ülkenin de birim fiyatlarının, ÇHC'den yapılan ithalatın birim fiyatından yüksek olduğu gözlemlenmektedir.

YEDİNCİ KISIM

Sonuç

Karar

MADDE 25 – (1) Soruşturma sonucunda, meri önlemlerin yürürlükten kaldırılması halinde dumpingin ve zararın devamı veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu tespit edildiğinden İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunun kararı ve Ekonomi Bakanının onayı ile soruşturma konusu ürün için uygulanmakta olan dampainge karşı önlemlerin aşağıda belirtilen şekilde aynen uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTP	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülke	Dampinge Karşı Önlem (CIF bedelin %'si)
55.13	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibariyle %85'ten az, m2 ağırlığı 170 gr.1 geçmeyen esas itibariyle veya sadece pamukla karışık sentetik devamsız lif içerenler)	Çin Halk Cumhuriyeti	87
55.14	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibariyle %85'ten az, m2 ağırlığı 170 gr.1 geçen esas itibariyle veya sadece pamukla karışık sentetik devamsız lif içerenler)		
55.15	Sentetik devamsız liflerden diğer dokunmuş mensucat		
55.16	Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat		

Uygulama

MADDE 26 – (1) Gümrük idareleri, Karar maddesinde gümrük tarife pozisyon numarası, tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamındaki ithalatında, karşılarında gösterilen oranda dampinge karşı kesin önlemi tahsil ederler.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

**TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ PATENT UZMANLIĞI VE MARKA
UZMANLIĞI YÖNETMELİĞİ YAYINLANDI**

Resmi Gazete Tarihi: 06.04.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28610

Türk Patent Enstitüsünden:

**TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ PATENT UZMANLIĞI VE MARKA
UZMANLIĞI YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, patent uzman ve uzman yardımcıları ile marka uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınma, yetiştirilme, tez hazırlama ve yeterlik sınavları ile çalışma, görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik Türk Patent Enstitüsünde istihdam edilecek patent uzman ve uzman yardımcıları ile marka uzman ve uzman yardımcılarının hakkında uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 23 üncü maddesi ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 41 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Başkan: Türk Patent Enstitüsü Başkanını,
- b) Başkan Yardımcısı: Türk Patent Enstitüsü Başkan Yardımcılarını,
- c) Birim Amiri: Hizmet biriminin en üst amirini,
- ç) Daire Başkanı: Türk Patent Enstitüsü ana hizmet birimleri başkanları ile personel dairesi başkanını,
- d) Enstitü: Türk Patent Enstitüsünü,
- e) Giriş Sınavı: Patent uzman yardımcılığı ve marka uzman yardımcılığına giriş sınavını,
- f) Jüri: Tez Jürisini,
- g) Kurul: Giriş Sınavı Kurulunu,
- ğ) KPSS: Kamu Personel Seçme Sınavını,

- h) Komisyon: Yeterlik Sınav Komisyonunu,
 1) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
 i) Tez: Uzmanlık tezini,
 j) Uzman: Patent uzmanını ve marka uzmanını,
 k) Uzman Yardımcısı: Patent uzman yardımcısı ve marka uzman yardımcısını,
 l) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
 m) Yeterlik Sınavı: Patent uzmanlığı ve marka uzmanlığı yeterlik sınavını,
 n) Yönetim Kurulu: Türk Patent Enstitüsü Yönetim Kurulunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Giriş Sınavına İlişkin Esaslar ve Uzman Yardımcılığına Atanma

Giriş sınavı

MADDE 5 – (1) Patent uzmanlığı ve marka uzmanlığı mesleklerine, patent uzman yardımcısı veya marka uzman yardımcısı olarak giriş sınavı ile girilir. Enstitüde görevlendirilecek uzman yardımcıları, kadro ve ihtiyaç durumları dikkate alınarak, Yönetim Kurulunca uygun görülecek tarihlerde açılacak giriş sınavı ile alınırlar.

(2) Giriş sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki aşamalı veya sözlü olarak yalnızca tek aşamalı yapılır.

(3) Giriş sınavına çağrılacak adayların sayısı, atama yapılacak kadro sayısının yirmi katından fazla olamaz. KPSS puanı en yüksek olan adaydan başlamak üzere yapılan sıralama sonucunda son sıradaki aday ile eşit puana sahip adaylar da sınava çağrılır.

(4) Giriş sınavının sadece sözlü sınavdan oluşması durumunda atama yapılacak kadro sayısının en fazla dört katı kadar aday sınava çağrılır. KPSS puanı en yüksek olandan başlamak üzere yapılan sıralama sonucunda son sıradaki aday ile eşit puana sahip adaylar da sınava çağrılır.

Giriş sınavı duyurusu

MADDE 6 – (1) Atama yapılacak kadroların sayı, sınıf, unvan ve dereceleri, başvuru şartları, KPSS taban puanı ve türleri, öğrenim dalları itibarıyla hangi alanlardan kaç uzman yardımcısının alınacağı, sınavın şekli, yeri, tarihi, konuları, değerlendirme yöntemi, başvuru yeri, ilk ve son başvuru tarihleri, sınava kaç adayın çağrılacağı, başvuruda istenen belgeler ile gerekli görülen diğer bilgileri içeren ilan metni, son başvuru tarihinden en az on beş gün önce Resmî Gazete’de, Türkiye genelinde günlük olarak yayımlanan en yüksek tirajlı ilk beş gazetenin en az birinde bir defa ve Enstitü internet sitesinde ilan edilir.

Başvuru şartları

MADDE 7 – (1) Giriş sınavına başvurmak isteyenlerin aşağıdaki şartları taşımaları gerekir:

a) 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinde belirtilen şartları taşımak.

b) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler, mühendislik, fen, fen edebiyat, eczacılık fakülteleri veya fakültelerin tasarım bölümleri ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak.

c) Sınavın yapıldığı tarihte otuz beş yaşını doldurmamış olmak.

ç) Her sınav döneminde Yönetim Kurulunca tespit edilecek KPSS puan türünden sınav ilanında belirtilen taban puanı almış olmak.

(2) Enstitü, birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen mezuniyet koşulunun yerine getirilmesi kaydıyla, ihtiyaç duyulan öğrenim alanlarına göre kontenjan belirleyebilir.

Başvuruda istenen belgeler ve başvuru işlemleri

MADDE 8 – (1) Giriş sınavına katılmak isteyen adaylar; Enstitüden temin edecekleri başvuru formuna, aşağıdaki belgeleri eklerler:

a) T.C. Kimlik Numarası beyanı.

b) Mezuniyet belgesinin aslı veya Enstitüce onaylı örneği, eğitimini yurtdışında tamamlamış olanlar için diploma denkliğinin yetkili makamlarca kabul edildiğini gösterir belgenin aslı veya Enstitüce onaylı örneği.

c) KPSS sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

ç) 4.5x6 ebadında iki adet vesikalık fotoğraf.

(2) Birinci fıkrada belirtilen belgeler ve gerekli görülen hallerde istenilen diğer belgeler, Enstitü Personel Dairesi Başkanlığına son başvuru tarihi mesai saati bitimine kadar teslim edilir veya posta yoluyla ulaştırılır. Sınav ilanında belirtildiği takdirde başvurular Enstitü internet sitesi üzerinden alınır.

(3) İstenilen belgelerin en geç son başvuru tarihi mesai saati bitimine kadar Enstitüye ulaşmış olması gerekir. Başvuruların internet sitesi üzerinden alınması halinde, birinci fıkrada belirtilen belgelerin son başvuru tarihini müteakip on gün içerisinde Enstitüye sunulması şarttır. Postadaki gecikmeler ve ilanda belirtilen süre içerisinde yapılmayan başvurular dikkate alınmaz.

(4) İstenen belgelerde gerçeğe aykırı beyanda buldukları tespit edilenlerin sınavları geçersiz sayılır ve atamaları yapılmaz. Atamaları yapılmış ise iptal edilir. Ayrıca, bu kişiler hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(5) Giriş sınavı ile ilgili sekreteryaya hizmetleri, Enstitü Personel Dairesi Başkanlığınca yürütülür. Personel Dairesi Başkanlığı süresi içerisinde yapılan

başvuruları inceleyerek giriş sınavına katılmaya hak kazananları Enstitü internet sitesinde ilan eder.

Kurul

MADDE 9 – (1) Kurul; yazılı sınav sorularının hazırlanması ve cevapların değerlendirilmesi, sözlü sınavın yapılması, sonuçların ilan edilmesi, itirazların sonuçlandırılması ve sınavla ilgili diğer işlemlerin yürütülmesiyle görevlidir.

(2) Kurul, Başkanın önerisi üzerine Yönetim Kurulunca belirlenir. Kurul Başkan veya görevlendireceği Başkan Yardımcısının başkanlığında, Başkan Yardımcıları ve Daire Başkanlarından seçilecek başkan dahil en az beş asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Yedek üyeler Daire Başkanı veya en az on yıl kıdemi bulunan marka ve patent uzmanlarından oluşur.

(3) Kurul üye tam sayısı ile toplanır ve oy çokluğuyla karar alır. Oylama sırasında çekimser oy kullanılamaz. Karara katılmayanlar karşı oylarını gerekçeleriyle birlikte belirtmek zorundadır.

(4) Kurul başkan ve üyeleri; boşanmış olsalar dahi eşlerinin, üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kayın hısımlarının veya evlatlıklarının katıldığı sınavda görev alamazlar.

(5) Kurulun sekreteryaya hizmetleri Personel Dairesi Başkanlığına yürütülür.

Yazılı sınav

MADDE 10 – (1) Yazılı sınav aşağıdaki konuları kapsar:

a) Yabancı dil: Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenecek İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden biri.

b) Genel kültür ve yetenek: Türkçe, sayısal ilişkiler, Atatürk ilke ve ilkeleri, Türkiye coğrafyası, yurttaşlık bilgisi.

c) Alan bilgisi: Mesleki alan bilgisi soruları sınav ilanında belirtilen öğrenim dalları dikkate alınarak her mesleki alan bilgisi bölümü için ayrı ayrı düzenlenir.

(2) Birinci fıkradaki yazılı sınav konularına alan bilgisi %60, yabancı dil bilgisi %20 ve genel kültür ve yetenek %20 ağırlık puanları uygulanır.

(3) Yazılı sınav klasik veya test şeklinde Enstitü tarafından yapılabileceği gibi başka kamu kurum veya kuruluşları ile üniversitelere de yaptırılabilir. Kamu kurum veya kuruluşları ile üniversitelere yaptırılması halinde sınav kapsamı ilgili kurum ile yapılacak protokolle belirlenir.

(4) Yazılı sınavın Enstitü tarafından yapılması halinde sınav, Kurul üyelerinin gözetim ve denetimi altında Personel Dairesi Başkanlığı tarafından yapılır ve yazılı sınav soruları, Kurul tarafından hazırlanır. Kurulca seçilen sınav sorularını, sınav süresini ve puanlarını gösterir tutanak, Kurul başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Soru kağıtları, zarflar içerisine konularak mühürlenmek suretiyle kapatılıp Personel Dairesi Başkanlığına teslim edilir.

(5) Sınav sorularını içeren mühürlü zarflar, sınava katılanların önünde açılarak adaylara dağıtılır.

(6) Sınav sonunda adayların sınav kağıtları, isimleri kapatıldıktan sonra soru kağıtları ile birlikte bir zarf içine konulur. Zarf kapatılıp mühürlendikten sonra Kurula teslim edilir.

(7) Yazılı sınavın değerlendirilmesi yüz tam puan üzerinden yapılır. Sınavda başarılı sayılabilmek için en az yetmiş puan almak gerekir.

(8) Sınav sonuçları, Enstitü internet sitesinde ve duyuru panosunda ilan edilir; ayrıca adaylara gönderilmez.

Sözlü sınav

MADDE 11 – (1) Sözlü sınava, yazılı sınavdaki başarı sırasına göre, sadece sözlü sınav yapılması halinde ise KPSS puanı en yüksek olandan başlamak üzere yapılan sıralamaya göre, atama yapılacak kadro sayısının en fazla dört katı kadar aday çağrılır. Her iki durumda da son sıradaki ile eşit puana sahip adaylar da sınava çağrılır.

(2) Sözlü sınava girmeye hak kazananlar, sözlü sınav tarihinden en az on beş gün önce sınavın yapılacağı yer, gün ve saat yazılı olarak bildirilmek suretiyle sınava çağrılırlar.

(3) Sözlü sınav, adayların;

a) 10 uncu maddede belirtilen sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,

b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,

c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,

ç) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,

d) Genel yetenek ve genel kültürü,

e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

yönlerinden değerlendirilerek, ayrı ayrı puan verilmek suretiyle gerçekleştirilir.

(4) Adaylar, Kurul tarafından üçüncü fıkranın (a) bendi için elli puan, (b) ila (e) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz.

(5) Sözlü sınavda başarılı sayılmak için, Kurul başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır.

Değerlendirme

MADDE 12 – (1) Başarı puanı yazılı sınav yapılması halinde yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalaması, yalnızca sözlü sınav yapılması durumunda ise sözlü sınav puanıdır. Nihai başarı sıralaması öğrenim dalları itibarıyla belirlenen alanlara göre ayrı ayrı yapılır. Başarı puanlarının eşitliği halinde, sınavın yazılı yapılması halinde yazılı puanı, sözlü sınav yapılması halinde ise KPSS puanı yüksek olan adaya öncelik tanınır.

(2) Yapılan başarı sıralaması sonucunda öğrenim dalları itibarıyla ayrı ayrı olmak üzere başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda ilan edilen kadro sayısı kadar asıl aday belirlenir ve ilan edilir. Yapılan sınavlarda başarılı olmak şartıyla, giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısının yarısını geçmemek üzere, öğrenim dalları itibarıyla Kurul tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.

(3) Giriş sınavını asıl ve yedek olarak kazananlar, Enstitü internet sitesinde ilan edilir. Asıl ve yedek adaylara ayrıca yazılı bildirim yapılır. Yedek adayların hakları ilan tarihinden itibaren altı ay için geçerlidir. Asıl listedeki adaylardan müracaat etmeyenler veya herhangi bir nedenle ataması yapılamayanlar ya da atamadan sonra ayrılanlar olduğu takdirde, Enstitü tarafından gerekli görülürse sınav sonucunun ilanından itibaren altı ay içinde bu kadrolara aynı öğrenim dalına ilişkin yedek listedeki adaylardan en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere başarı puanı sıralamasına göre atama yapılabilir. Yedek listedeki adayların hakları, daha sonraki sınavlar için müktesep hak veya herhangi bir öncelik teşkil etmez.

(4) Başarılı aday sayısının ilan edilen kadro sayısından az olması durumunda Enstitü, sınav duyurusunda ilan edilenden daha az sayıda uzman yardımcısı alma hakkına sahiptir.

Sınav sonuçlarının duyurulması ve itiraz

MADDE 13 – (1) Sınav sonuçları sözlü sınavın bitimini takip eden beş gün içinde Başkanın onayı ile Enstitü internet sitesinde ve duyuru panosunda ilan edilir.

(2) Adaylar yazılı ve/veya sözlü sınav sonuçlarına ilan tarihinden itibaren yedi gün içerisinde yazılı olarak itiraz edebilirler. İtirazlar en geç yedi gün içerisinde Kurul tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılır ve adaylara yazılı olarak bildirilir. Yazılı sınavın başka kurum veya kuruluşlar ile üniversitelere yaptırılması durumunda, sınav sonuçlarına itirazların karara bağlanma süresi on beş gündür.

(3) Ataması yapılanların sınavla ilgili belgeleri, ilgililerin özlük dosyalarında; başarısız olanlar ile başarılı olduğu halde herhangi bir nedenle atanamayanların sınav belgeleri ise dava açma süresinden az olmamak kaydıyla bir sonraki sınava kadar Kurumca saklanır.

(4) Atanamayanların başvuru belgeleri, giriş sınavı sonuçlarının ilanını izleyen iki ay içinde talepleri halinde ilgililere iade edilir.

Uzman yardımcılığına atama

MADDE 14 – (1) Giriş sınavı sonucunda başarılı olanların, kendilerine yapılacak bildirimde belirtilen süre içerisinde;

a) Sağlık açısından görevini devamlı olarak yapmasına engel bir durumu bulunmadığına dair yazılı beyanı,

b) Adli sicil kaydına dair yazılı beyanı,

c) Erkek adayların askerlik durumlarına dair yazılı beyanı,

ç) Mal bildirim formu,

d) Altı adet vesikalık fotoğraf (4.5x 6 cm),

ile birlikte yapacakları yazılı başvuru üzerine, Enstitüce durumlarına uygun olan patent veya marka uzman yardımcılığı kadrolarına atamaları yapılır.

(2) Atama işlemlerinin yapılması için belirlenen süre içinde geçerli bir mazereti olmadığı halde müracaat etmeyenlerin atamaları yapılmaz.

(3) Giriş sınavını kazananlardan başvuru belgelerinde gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin sınavları geçersiz sayılır ve atamaları yapılmaz. Atamaları yapılmış olsa dahi iptal edilir ve ilgililer hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(4) Giriş sınavı sonucunda atanarak göreve başlatılanlar on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına ve ÖSYM'ye bildirilir.

Adaylık

MADDE 15 – (1) Uzman yardımcıları, 657 sayılı Kanunun 55 inci maddesi ve bu maddeye dayanılarak 21/2/1983 tarihli ve 83/6061 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Genel Yönetmelik hükümleri çerçevesinde temel, hazırlayıcı ve staj eğitimine tabi tutulurlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uzmanlık Tezi, Yeterlik Sınavı ve Uzmanlığa Atanma

Uzmanlık için aranan şartlar

MADDE 16 – (1) Patent ve marka uzmanı olarak atanabilmek için;

a) Aylıksız izin, toplamı üç ayı aşan hastalık ve refakat izni nedeniyle görevden ayrı kalınan süreler hesaba katılmaksızın en az üç yıl fiilen çalışmış olması,

b) Uzmanlık tezinin kabul edilmesi,

c) Yeterlik sınavında başarılı olması,

ç) Uzman yardımcılığı dönemi içinde alınmış olmak kaydıyla YDS'den asgari (C) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgenin, yeterlik sınavı tarihinden itibaren en geç iki yıl içerisinde sahip olması,

şarttır.

Jüri

MADDE 17 – (1) Jüri, tez konularının belirlenme tarihinden en az otuz gün önce Personel Dairesi Başkanlığının teklifi ve Başkanın onayı ile oluşturulur.

(2) Jüri, Başkan veya Başkan Yardımcısının başkanlığında Başkan Yardımcıları, Daire Başkanları ve en az on yıl kıdemi bulunan uzmanlar arasından

seçilecek toplam beş üyeden oluşur. Ayrıca, Başkan tarafından üç yedek üye tespit edilir.

Jürinin görevleri

MADDE 18 – (1) Jürinin görevleri şunlardır:

- a) Önerilen tez konuları hakkında görüş bildirmek.
- b) Tezlerin değerlendirilmesi yöntemini belirlemek.
- c) Tezleri değerlendirmek.

Tez danışmanı ve tez konusunun seçimi

MADDE 19 – (1) Uzman yardımcısı, adaylıkta geçen süre dahil aylıksız izin, toplamı üç ayı aşan hastalık ve refakat izni nedeniyle görevden ayrı kalınan süreler hariç olmak üzere, uzman yardımcılığı görevinde iki yıllık süreyi tamamlamasını takip eden bir ay içerisinde, tezin seçimi ve hazırlama sürecinde yardımcı olmak üzere, Enstitü tarafından belirlenen, üniversite öğretim üyeleri arasından seçeceği bir tez danışmanını Enstitüye bildirir.

(2) Uzman yardımcısı, seçtiği tez danışmanını Enstitüye bildirdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde, danışmanın da uygun görüş verdiği tez konusunu belirleyerek Personel Dairesi Başkanlığına yazılı olarak bildirir. Tez konusu Personel Dairesi Başkanlığınca bildirim tarihinden itibaren yedi gün içinde jürinin onayına sunulur. Jüri tez konusunu kendisine sunulduğu tarihten itibaren yedi gün içinde tez konusunu onaylayıp kesinleştirir.

(3) Jürinin tez konusunu uygun bulmaması halinde, uzman yardımcısı bu durumun kendisine bildirildiği tarihten itibaren on beş gün içinde tez danışmanının rehberliğinde yeni bir tez konusu belirleyerek, tekrar onaya sunar. Tez konusunun kabul edilmemesi, 20 nci maddede belirtilen tez hazırlama süresini uzatmaz.

(4) Tez konusu, kesinleşme tarihinden itibaren on beş gün içinde uzman yardımcısının talebi, danışmanın teklifi ve Jürinin onayı ile bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir. Bu durum, 20 nci maddede belirtilen tez hazırlama süresini uzatmaz.

(5) Belirtilen süre içinde geçerli bir mazereti olmadan tez konusunu bildirmeyen uzman yardımcısı tez vermemiş sayılır.

Uzmanlık tezi hazırlanmasına ilişkin esaslar

MADDE 20 – (1) Uzman yardımcısı tez konusunun kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde tezini hazırlayarak Personel Dairesi Başkanlığına teslim etmek zorundadır. Uzman yardımcısına verimli bir tez çalışması yapmasını teminen bu sürenin son iki ayı içerisinde başka görev verilmez.

(2) Tez konusunun seçiminde ve tezin hazırlanmasında konunun başka bir kurum veya kuruluşta uzmanlık, yüksek lisans, doktora tezi veya başka bir ad altında içerik ve sonuçları açısından aynı tarzda incelenip savunulmamış olması esastır.

(3) Uzman yardımcısının Türkçe hazırlayacağı uzmanlık tezinin kendi görüş ve değerlendirmelerini içermesi, bilimsel çalışma etiğine uygun olması şarttır.

(4) Hazırlanacak tezlerin şekil unsurları hakkında yönerge ile belirlenen esaslara uyulur.

Tezin teslimi

MADDE 21 – (1) Uzman yardımcısı, tez hazırlanması için tanınan sürenin bitiminde hazırladığı tezi ve tez danışmanının değerlendirme raporunu Personel Dairesi Başkanlığına sunar.

(2) Süresi içinde tezlerini sunmayanlara, tezlerini sunmaları için kendilerinin talebi, birim amirinin uygun görüşü ile altı ayı aşmamak üzere ek süre verilir.

(3) Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayanlar, uzman yardımcısı unvanını kaybederler ve durumlarına uygun memur unvanlı kadrolara atanırlar.

Tezin değerlendirilmesi

MADDE 22 – (1) Personel Dairesi Başkanlığına sunulan tezler ve değerlendirme raporları, on gün içinde jürinin asil ve yedek üyelerine gönderilir.

(2) Jüri, 20 nci maddedeki esaslara ve kendi belirleyeceği değerlendirme kriterlerine göre, teslim aldığı tezleri en geç iki ay içinde inceler ve bu sürenin bitiminden itibaren bir ay içinde uzman yardımcısını tezini savunmak üzere çağırır. Tezini teslim ettiği halde, geçerli bir mazeret nedeniyle tez savunmasına girememiş olan uzman yardımcısı için ayrı bir savunma tarihi belirlenir.

Tezin savunulması

MADDE 23 – (1) Uzman yardımcısı, belirlenen günde tezini sözlü olarak savunur ve jürinin tez konusu ile ilgili sorularını cevaplandırır. Jüri, gerekli görmesi halinde tez danışmanını dinlemek üzere davet edebilir.

(2) Savunmaya ilişkin değerlendirme, jüri üyelerince oy çokluğu esasına göre başarılı veya başarısız şeklinde karara bağlanmak suretiyle yapılır ve bir tutanakla tespit edilir. Tezin başarısız sayılması sonucunda başarısız sayılma nedenleri tutanakta belirtilir.

(3) Geçerli bir mazereti olmaksızın tez savunmasına girmeyen uzman yardımcısı başarısız tez vermiş sayılır.

Tezin başarısız bulunması

MADDE 24 – (1) Tezi başarılı bulunmayan uzman yardımcısına bir hak daha tanınır. Uzman yardımcısı ikinci hakkını, başarısız olma gerekçesinin yer aldığı jürinin raporunu dikkate almak suretiyle, sonucun kendisine tebliğinden itibaren üç ay içerisinde kullanır ve hazırlamış olduğu tezi düzeltir.

(2) Uzman yardımcısının ikinci hakkını kendisine yeni bir tez konusu verilmesini isteyerek kullanması halinde, kendisine altı aylık bir süre tanınır.

Yeterlik sınavı

MADDE 25 – (1) Uzmanlık tezi kabul edilen ve 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca en az üç yıl çalışan uzman yardımcısı yeterlik sınavına girmeye hak kazanır.

(2) Yeterlik sınavı, uzman yardımcısının 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şartları sağlamasından itibaren en geç üç ay içerisinde Enstitüce belirlenecek tarihte yapılır.

(3) Yeterlik sınavı, Enstitü tarafından yazılı şekilde yapılır. Patent uzmanlığı ve marka uzmanlığı için ayrı ayrı olmak kaydıyla Enstitünün görev alanına giren konularda çoktan seçmeli test uygulanır. Sınav soruları Yeterlik Sınavı Komisyonunca hazırlanır.

(4) Yeterlik sınavında başarılı olabilmek için; yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alınması şarttır.

(5) Yeterlik sınavında başarılı olamayanlara veya sınava girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir.

(6) Sınav sonucuna itirazlar, sonuçların ilan edildiği tarihten itibaren yedi gün içerisinde, Personel Dairesi Başkanlığına yapılır. İtirazlar, Yeterlik Sınavı Komisyonuna ulaştığı tarihten itibaren en geç yedi gün içerisinde incelenerek sonuçlandırılır ve neticesi ilgiliye yazılı olarak bildirilir.

Komisyon

MADDE 26 – (1) Komisyon, Başkanlık makamı onayı ile Başkan veya görevlendireceği Başkan Yardımcısının başkanlığında, Başkan Yardımcıları ve Daire Başkanlarından seçilecek başkan dahil en az beş asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Yedek üyeler Daire Başkanı ve en az on yıl kıdemi bulunan marka ve patent uzmanlarından oluşur.

(2) Komisyon başkan ve üyeleri; kendilerinin, eşlerinin, üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kayın hısımlarının veya evlatlıklarının katıldığı sınavda görev alamazlar.

(3) Kararlar oy çokluğu ile alınır, çekimser oy kullanılmaz ve olumsuz oylar gerekçelendirilir.

Komisyonun Görevleri

MADDE 27 – (1) Komisyon; sınav sorularının hazırlanması ve cevapların değerlendirilmesi, sonuçların ilan edilmesi, itirazların sonuçlandırılması ve sınavla ilgili diğer işlemlerin yürütmesiyle görevlidir.

(2) Komisyon üye tam sayısı ile toplanır ve oy çokluğuyla karar alır. Oylama sırasında çekimser oy kullanılmaz. Alınan kararlar kesindir. Karara katılmayanlar karşı oylarını gerekçeleriyle birlikte belirtmek zorundadır.

Uzman yardımcısı unvanının sona ermesi

MADDE 28 – (1) Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci yeterlik sınavında da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde

yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, uzman yardımcısı unvanını kaybederler ve durumlarına uygun memur unvanlı kadrolara atanırlar.

Uzmanlığa atanma

MADDE 29 – (1) 16 ncı maddedeki şartları yerine getiren uzman yardımcıları, durumlarına uygun uzman kadrolarına atanırlar.

Yeniden atama

MADDE 30 – (1) Uzman unvanını kazandıktan sonra herhangi bir sebeple Enstitüdeki görevinden ayrılmış olup da yeniden uzmanlığa atanmak isteyenler, boş kadro olması ve gereken şartları kaybetmemiş olmak kaydıyla durumlarına uygun kadrolara atanabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uzman Yardımcıları ve Uzmanların Eğitimi

Uzman yardımcılarının eğitimi

MADDE 31 – (1) Uzman yardımcıları, 15 inci maddede belirtilen adaylık eğitimi dışında, patent ve marka uzmanlığının gerektirdiği bilgi, beceri ve etik değerleri kazanmaları amacıyla istihdam edildikleri ana hizmet birimlerinde hazırlanacak özel bir çalışma ve yetiştirme planı çerçevesinde eğitilirler.

(2) Çalışma ve yetiştirme planı;

a) Yerine getirilen görev ile ilgili mevzuat ve bu mevzuatın uygulanmasına ilişkin bilgi ve becerilerin edinilmesini,

b) Yazışma, rapor yazma, inceleme ve araştırma teknikleri konularında gerekli bilgi ve yeteneğin kazanılmasını,

c) Mesleki konularda bilimsel çalışma ve araştırma alışkanlığının kazanılmasını,

ç) Yabancı dil bilgisinin geliştirilmesini,

d) Enstitünün çalışma alanıyla ilgili olarak ulusal ve uluslararası konferans, seminer ve eğitim programlarına katılım ve temsil tecrübesi kazandırılmasını, sağlamaya yönelik çalışmaları içerir.

(3) Uzman yardımcılarının yetiştirilmelerinde uzmanların bilgi ve tecrübelerinden faydalanılır.

(4) Uzman yardımcıları bu dönemde, görev yaptıkları birim dışında uygun görülen ana hizmet birimlerinde ikişer aylık yer değiştirmeye tabi tutulabilirler.

Uzmanların eğitimi

MADDE 32 – (1) Enstitü uygun göreceği zamanlarda ve sürelerde, uzmanlar için mesleki eğitimler ve yabancı dil eğitim programları gibi hizmet içi eğitim programları düzenleyebilir.

(2) Gerekteğinde üniversiteler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılır.

Yurt dışında eğitim

MADDE 33 – (1) Uzmanlar 657 sayılı Kanun ve 21/1/1974 tarihli ve 7/7756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik çerçevesinde yurt dışına gönderilebilirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Uzman yardımcısının görev ve yetkileri

MADDE 34 – (1) Uzman yardımcıları;

a) Görevlendirildikleri birimin günlük, kısa, uzun vadeli işlerine katkıda bulunmakla,

b) Enstitü Başkanlığı veya uzmanlar tarafından yapılacak araştırma, inceleme ve diğer çalışmalar için gerekli dokümanları toplamak, ön hazırlıkları yapmak ve gerektiğinde tek başına araştırma ve inceleme çalışmaları yapmakla,

c) Görevleri ile ilgili bilgilerin geliştirilmesinde yararlı olacağı belirtilen yayınları takip ederek, bu yayınlara ilişkin özet ve eleştirileri kapsayan raporu amirine sunmakla,

ç) Enstitü uzmanları ile birlikte kurum içi ve dışı toplantılara katılmakla,

d) Görevlendirildikleri birimin yürüttüğü hizmetler ile karşılaştıkları sorunlara ilişkin toplantılara katılarak görüşlerini açıklamakla,

e) Amirleri tarafından verilen benzeri görevleri yerine getirmekle, görevli ve yetkilidirler.

Uzmanların görev ve yetkileri

MADDE 35 – (1) Uzmanlar;

a) Mevzuatla Enstitüye verilmiş olan görevleri yürütmek ve Enstitü tarafından yürütülen çalışmaların gerektirdiği uzmanlık hizmetlerini yapmakla,

b) Enstitünün görev alanı çerçevesinde araştırma ve incelemeler yapmakla,

c) Görevleri ile ilgili mevzuat değişiklikleri takip etmek, mevzuatın geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak ve mevzuatın uygulamada aksayan yönlerine ilişkin görüş ve önerilerini bildirmekle,

ç) Yurt içi ve yurt dışı toplantıları ve çalışmalarını takip etmek, gerekli görülen hallerde mevzuata ilişkin taslakların hazırlanmasına, görüşülmesine katkıda bulunmak ve kurum içi ve kurum dışı toplantılara katılmakla,

d) Görevleri ile ilgili konularda yurt içindeki ve yurt dışındaki gelişmeleri ve yayınları izlemek, gerekli dokümanları toplamak ve bu konularda gerekli görülen çalışmaları ve incelemeleri yapmakla,

e) Uzman yardımcılarının bilgi ve deneyimlerinin geliştirilmesine yardımcı olmakla,

f) Verilecek benzeri nitelikli görevleri yapmakla, görevli ve yetkilidirler.

Sorumluluk

MADDE 36 – (1) Uzmanlar ve uzman yardımcıları verilen görevleri mevzuata uygun olarak ve süresi içinde yerine getirmekten dolayı ilgili birim amirlerine karşı sorumludurlar.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 37 – (1) 11/8/2004 tarihli ve 25550 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı Uzman Yardımcılığı ve Uzmanlığı Sınav, Atama, Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Kanun, 5000 sayılı Kanun ve 18/3/2002 tarihli ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Mevcut uzman yardımcılar hakkında uygulanacak yönetmelik

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 6/11/2011 tarihli ve 666 sayılı Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği 2/11/2011 tarihinde Enstitüde Uzman Yardımcısı kadrolarında bulunanların yeterlik sınavları ve ilgili uzmanlık kadrolarına atanmaları Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı Uzman Yardımcılığı ve Uzmanlığı Sınav, Atama, Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

Yürürlük

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Patent Enstitüsü Başkanı yürütür.

REKABET KURUMU DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ DEĞİŞTİRİLDİ

Resmi Gazete Tarihi: 16.04.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28620

Rekabet Kurumundan:

REKABET KURUMU DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 7/3/2007 tarihli ve 26455 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Rekabet Kurumu Disiplin Amirleri Yönetmeliğinin ekinde yer alan Ek-1 sayılı Rekabet Kurumu Disiplin Amirleri Cetveli ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Yönetmelik hükümlerini Rekabet Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
7/3/2007	26455

EK-1 SAYILI CETVEL

REKABET KURUMU DİSİPLİN VE ÜST DİSİPLİN AMİRLERİ

BİRİMLER/UNVANLAR	DİSİPLİN AMİRİ	ÜST DİSİPLİN AMİRİ
Başkan Yardımcısı/Kıdemli Koordinatör	Başkan	
Başkan Danışmanı, Kurum Başkan Danışmanı, Kurum Danışmanı, Başkan Mesleki Bürosu ve İç Denetim Biriminde görevli personel	Başkan	--
Başkan Yardımcısı/Kıdemli Koordinatöre bağlı personel, Kartel ve Yerinde İnceleme Destek Biriminde görevli personel	Başkan Yardımcısı/Kıdemli Koordinatör	Başkan

BAŞKAN ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ		
Müdür	Başkan	--
Diğer Personel	Müdür	Başkan
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ		
Baş Hukuk Müşaviri	Başkan	--
Hukuk Müşaviri	Baş Hukuk Müşaviri	Başkan
Diğer Personel	Baş Hukuk Müşaviri	Başkan
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ		
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	Başkan	--
Diğer Personel	Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	Başkan
DAİRE BAŞKANLIKLARI		
Daire Başkanı	Başkan Yardımcısı/Kıdemli Koordinatör	Başkan
Diğer Personel	Daire Başkanı	Başkan Yardımcısı/Kıdemli Koordinatör

Resmi Gazete Tarihi: 21.06.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28684

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

Bankamızca, vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık %9,50, avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık % 11 olarak tespit edilmiştir.

Belirlenen bu oranlar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/7) YAYINLANDI**

Resmi Gazete Tarihi: 26.04.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28629

Ekonomi Bakanlığından:

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/7)**

Başvuru

MADDE 1 – (1) 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelikten oluşan ithalatta haksız rekabetin önlenmesi hakkında mevzuat hükümleri çerçevesinde Hindistan’da yerleşik Wellknown Polyesters Limited (Wellknown) ile Dodhia Synthetics Limited (Dodhia) firmaları, Hindistan menşeli poliesterlerden tekstüre iplikler için ilk kez 27/6/2000 tarihli ve 24092 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2000/7) ile yürürlüğe konulan ve en son 27/11/2012 tarihli ve 28480 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/22) ile devam etmesine karar verilen dampinge karşı önlemlerle ilgili olarak kendileri için birer yeni ihracatçı gözden geçirme soruşturması açılması başvurusunda bulunmuşlardır.

Önleme tabi madde

MADDE 2 – (1) Önleme tabi madde 5402.33 gümrük tarife alt pozisyonu altında yer alan poliesterlerden tekstüre ipliklerdir.

Mevcut önlem

MADDE 3 – (1) Hindistan menşeli bahse konu madde için ilk olarak 27/6/2000 tarihli ve 24092 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2000/7) ile yürürlüğe konulan CIF bedelin %6,8’i ile %20,3’ü arasında değişen oranlardaki dampinge karşı önlemlerin 27/11/2012 tarihli ve 28480 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/22) ile devam etmesine karar verilmiştir.

Gerekeç

MADDE 4 – (1) Yönetmeliğin 36 ncı maddesi çerçevesinde, yeni ihracatçı gözden geçirme soruşturmasının açılabilmesi için soruşturma döneminde önleme konu malı Türkiye’ye ihraç etmemiş olan ihracatçılar veya üreticilerin,

dampinge karşı vergiye konu olan malın ihraç ülkesinde bulunan ihracatçı veya üreticileriyle bağlantılı olmadıklarını ve soruşturma dönemini müteakip önleme konu malı Türkiye'ye ihraç ettiklerini veya önemli miktarda ihraç etmek hususunda geri dönülemez bir akdi yükümlülük altına girdiklerini kanıtlamaları gerekmektedir.

(2) Adı geçen firmalar tarafından yapılan başvurular ve sunulan bilgi ve belgeler ışığında, her iki firmanın da Hindistan'da yerleşik bulunan önleme konu malın ihracatçı veya üreticileriyle bağlantılı olmadıkları ve önleme konu malı soruşturma dönemini müteakip Türkiye'ye ihraç ettikleri tespit edilmiştir.

(3) Yönetmeliğin 36 ncı maddesi hükmü uyarınca, yeni ihracatçı gözden geçirme soruşturması açılması talebiyle ilgili olarak yerli üreticilerden de görüş talep edilmiş, söz konusu başvuruya ilişkin olarak adı geçen firmaların taleplerinin reddine dayanak teşkil edecek nitelikte bir yanıt alınmamıştır.

Karar ve işlemler

MADDE 5 – (1) Başvuru sahibi adı geçen firmaların yaptığı başvuruların kabulü için yeterli bilgi, belge ve delillerin mevcut olduğu anlaşıldığından, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunca Hindistan menşeli söz konusu madde ithalatına ilişkin olarak, Yönetmeliğin 36 ncı maddesi çerçevesinde Wellknown ve Dodhia firmaları için birer yeni ihracatçı gözden geçirme soruşturması açılmasına karar verilmiştir.

(2) Soruşturma, Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülecektir.

(3) Söz konusu yeni ihracatçı gözden geçirme soruşturmaları sonuçlanıncaya kadar, Wellknown ve Dodhia firmalarından gerçekleştirilecek bahse konu madde ithalatında yürürlükte bulunan dampinge karşı önlem uygulanmayacak olup, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994'ün VI ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmanın 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, 27/11/2012 tarihli ve 28480 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/22)'in "Karar" matlâplı 34 üncü maddesinde Hindistan menşeli 5402.33 gümrük tarife alt pozisyonu altında yer alan madde için gösterilen meri önlem düzeyinde teminat alınacaktır.

Soru formları ve bilgilerin toplanması

MADDE 6 – (1) Soruşturma için gerekli bilgilerin temini amacıyla, söz konusu maddenin bilinen ithalatçıları ile Wellknown ve Dodhia firmalarına ve Hindistan'ın Ankara Büyükelçiliğine soru formları ile soruşturma açılışına ilişkin bildirimler gönderilecektir. Bildirimi alamayan tarafların soru formunu Ekonomi Bakanlığına ait Ticaret Politikası Savunma Araçları internet sayfasındaki (www.tpsa.gov.tr) ilgili bölümden indirmeleri mümkün bulunmaktadır.

Süreler

MADDE 7 – (1) Soru formunu cevaplandırma süresi, soruşturma açılmasına dair bildirim gönderildiği tarihten itibaren posta süresi dahil 37 gün-

dür. 6 ncı maddede belirtilen, bildirim gönderilmediği ilgili taraflar ise, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren işleyecek 37 günlük süre ile bağlıdırlar.

(2) Soru formunda istenilen bilgilerin haricinde, soruşturma ile ilgili olduğu düşünülen diğer bilgi, belge ve görüşlerin, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 37 gün içinde Genel Müdürlüğe yazılı olarak ulaştırılması gerekmektedir.

(3) Soruşturmanın sonucundan etkilenebileceklerini iddia eden, ancak 6 ncı madde kapsamına girmeyen diğer ilgili tarafların da (ürünü girdi olarak kullanan işletmeler, bunların meslek kuruluşları, tüketici dernekleri, üretim dalındaki işçi veya işveren sendikaları gibi) görüşlerini bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren 37 gün içinde yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirmeleri gerekmektedir.

İşbirliğine gelinmemesi

MADDE 8 – (1) Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtildiği üzere, taraflardan birinin belirtilen süreler içinde gerekli bilgiyi sağlayamaması veya yanlış bilgi vermesi ya da bilgi vermeyi reddetmesi veya soruşturmayı engellediğinin anlaşılması halinde, soruşturmaya ilişkin karar, olumlu veya olumsuz, mevcut verilere göre alınacaktır.

Yetkili merci ve adresi

MADDE 9 – (1) Soruşturma ile ilgili bilgi ve belgeler ile görüşlerin aşağıda belirtilen yetkili mercie iletilmesi gerekmektedir:

T.C. Ekonomi Bakanlığı

İthalat Genel Müdürlüğü

Damping ve Sübvansiyon Araştırma Dairesi

İnönü Bulvarı No: 36, Emek/ANKARA

Tel: +90-312-204 77 10/204 77 26/212 87 52

Faks: +90-312-212 87 65 veya 212 87 11

E-posta: igs143@ekonomi.gov.tr

Soruşturmanın başlangıç tarihi

MADDE 10 – (1) Soruşturma, bu Tebliğin yayımı tarihinde başlamış kabul edilir.

Uygulama ve süre

MADDE 11 – (1) Soruşturmanın tamamlanarak kesin kararın Resmi Gazete’de yayımlanmasına kadar, Gümrük İdarelerince, Wellknown ve Dodhia firmalarından gerçekleştirilecek bahse konu madde ithalatında 27/11/2012 tarihli ve 28480 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/22)’in “Karar” matlaplı 34 üncü maddesinde Hindistan menşeli 5402.33 gümrük tarife alt pozisyonu altında yer alan madde için gösterilen CIF bedelin %20,3’ü düzeyindeki meri önlem kadar teminat alınacaktır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/6) YAYINLANDI**

Resmi Gazete Tarihi: 26.04.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28629

Ekonomi Bakanlığından:

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/6)****Başvuru**

MADDE 1 – (1) 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, yerli üretici Azmüsebat Çakmak ve Tıraş Bıçağı San. Tic. A.Ş. firması, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli cep çakmaklarının ithalinde halen uygulanmakta olan dumpinge karşı önlemlerin sona ermesinin dumping ve zararın devamına veya yeniden tekrarına yol açacağı gerekçesiyle bir nihai gözden geçirme soruşturması açılması istemiyle başvuruda bulunmuştur.

Önleme tabi madde

MADDE 2 – (1) Önleme tabi maddeler 9613.10.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında yer alan “tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları”, 9613.20.00.00.11 GTİP altında yer alan “ateşleme sistemi elektrikli olanlardan yalnız plastik gövdeli doldurulabilen gazlı cep çakmakları” ve 9613.90.00.00.11 GTİP altında yer alan “yalnız plastik gövde (gaz ihtiva etsin etmesin tamamen teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi)” dir.

(2) Bahse konu gümrük tarife istatistik pozisyonu bilgi amaçlı verilmiş olup, bağlayıcı değildir.

Mevcut önlem

MADDE 3 – (1) 1/5/2008 tarihli ve 26863 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2008/16) kapsamında ÇHC’ye karşı “tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları” ve “ateşleme sistemi elektrikli olanlar” için 0,05 ABD Doları/adet, “plastikten gaz

haznesi (gaz içersin içermesin)” için ise 0,02 ABD Doları/adet tutarlarında dampinge karşı önlemler yürürlüktedir.

Gereke

MADDE 4 – (1) 16/5/2012 tarihli ve 28294 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2012/12) ile mevcut önlemlerin yürürlükte kalma sürelerinin sona ereceği ve bahse konu ürünün yerli üreticilerinin mevzuatta öngörülen sürelerde yeterli delillerle desteklenmiş bir başvuru ile bir nihai gözden geçirme soruşturması açılması talebinde bulunabilecekleri ilan edilmiştir.

(2) Bu çerçevede yapılan başvurunun incelenmesi neticesinde, ÇHC menşeli önleme konu ürünler için uygulanan dampinge karşı önlemlerin yürürlükten kalkması halinde dampingin ve zararın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğuna ilişkin olarak bir nihai gözden geçirme soruşturması açılması için yeterli delillerin bulunduğu anlaşılmıştır.

Karar ve işlemler

MADDE 5 – (1) Nihai gözden geçirme soruşturmasının açılabilmesi için yeterli bilgi, belge ve delillerin bulunduğu anlaşıldığından, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu tarafından ÇHC menşeli söz konusu ürün için Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmasına karar verilmiştir.

(2) ÇHC menşeli ithalatta uygulanan soruşturmaya konu mevcut önlemler, Yönetmeliğin 35 inci maddesi gereğince, soruşturma sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam eder.

(3) Yönetmeliğin 42 nci maddesi çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda yürürlükte bulunan önlemlerin kaldırılmasına, devamına veya değiştirilerek uygulanmasına karar verilebilir.

(4) Soruşturma, Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülecektir.

Piyasa ekonomisi değerlendirmesi

MADDE 6 – (1) Genel Müdürlük tarafından Yönetmeliğin 40 inci ve 41 inci maddelerinde öngörülen hükümler saklı kalmak üzere soruşturma kapsamında normal değer tespitine karar verilmesi halinde; ÇHC’de soruşturmaya tabi üretici veya üreticilerin soruşturma konusu ürünün üretiminde ve satışında Yönetmeliğin Ek 1 inci maddesindeki ölçütler çerçevesinde piyasa ekonomisi koşullarının geçerli olduğunu bu Tebliğin 8 inci maddesinde belirtilen süreler içinde yeterli deliller ile ispat etmesi durumunda bu üretici veya üreticiler için normal değer tespitinde Yönetmeliğin 5 inci maddesi, aksi takdirde Yönetmeliğin 7 nci maddesi hükümleri uygulanır. Yönetmeliğin 7 nci maddesi hükümlerinin tatbiki halinde adı geçen ülke için serbest piyasa ekonomisi uygulayan emsal ülke olarak Türkiye’nin seçilmesi öngörülmektedir.

Soru formları ve bilgilerin toplanması

MADDE 7 – (1) Soruşturma için gerekli bilgilerin temini amacıyla, söz konusu maddenin yerli üreticisine, bilinen ithalatçılara ve soruşturma konusu ülkede yerleşik bilinen yabancı üretici/ihracatçılara soruşturmanın açılışına ilişkin bildirim gönderilecektir.

(2) Soruşturmaya taraf ithalatçıların ve soruşturma konusu ülkede yerleşik üretici/ihracatçıların kendileri için hazırlanan soru formlarını Ekonomi Bakanlığına ait Ticaret Politikası Savunma Araçları internet sayfasındaki (www.tpsa.gov.tr) ilgili bölümden indirmeleri mümkün bulunmaktadır.

(3) Ayrıca ÇHC'nin Ankara'daki Büyükelçiliğine bildirim yapılacaktır.

Süreler

MADDE 8 – (1) Soru formlarını cevaplandırma süresi, soruşturma açılmasına dair bildirim gönderildiği tarihten itibaren posta süresi dâhil 37 gündür. Bildirimin gönderilmediği ilgili taraflar ise, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren işleyecek 37 günlük süre ile bağlıdırlar.

(2) Soru formlarında istenilen bilgilerin haricinde, soruşturma ile ilgili olduğu düşünülen diğer bilgi, belge ve görüşlerin dikkate alınabilmesi için, söz konusu bilgi, belge ve görüşlerin, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 37 gün içinde Genel Müdürlüğe yazılı olarak ulaştırılması gerekmektedir.

(3) Soruşturmanın sonucundan etkilenebileceklerini iddia eden, ancak bu Tebliğin 7 nci maddesinde belirtilmeyen diğer ilgili tarafların da (tüketici dernekleri, üretim dalındaki işçi veya işveren sendikaları ve benzeri) görüşlerini, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren 37 gün içerisinde yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirmeleri gerekmektedir.

İşbirliğine gelinmemesi

MADDE 9 – (1) Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtildiği üzere, taraflardan birinin belirtilen süreler içinde gerekli bilgiyi sağlamaması veya yanlış bilgi vermesi ya da bilgi vermeyi reddetmesi veya soruşturmayı engellediğinin anlaşılması halinde soruşturmaya ilişkin karar, olumlu veya olumsuz, mevcut verilere göre alınacaktır.

Yetkili merci ve adresi

MADDE 10 – (1) Soruşturma ile ilgili bilgi ve belgeler ile görüşlerin aşağıda belirtilen yetkili mercie iletilmesi gerekmektedir.

T.C. Ekonomi Bakanlığı

İthalat Genel Müdürlüğü

Damping ve Sübvansiyon Araştırma Dairesi

İnönü Bulvarı No: 36, Emek/ANKARA

Tel: +90-312-204 77 22-26/ 212 87 52

Faks: +90-312-212 87 65 veya 212 87 11

E-posta: ngs151@ekonomi.gov.tr

Soruşturmanın başlangıç tarihi

MADDE 11 – (1) Soruşturma, bu Tebliğin yayımı tarihinde başlamış kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/8) YAYINLANDI**

Resmi Gazete Tarihi: 26.04.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28629

Ekonomi Bakanlığından:

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/8)**

Başvuru

MADDE 1 – (1) 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, yerli üretici Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş. adına Suni ve Sentetik İplik Üreticileri Birliğince yapılan ve diğer yerli üreticiler SASA Polyester Sanayi A.Ş. Sifaş Sentetik İplik Fabrikaları A.Ş. ve Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş. tarafından da desteklenen başvuruda; Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), Hindistan Cumhuriyeti (Hindistan) ve Malezya menşeli “diğerleri, poliesterlerden” (poliesterlerden düz iplikler)’in Türkiye’ye dampedli fiyatlarla ihraç edildiği ve bu durumun yerli üretim dalında zarara neden olduğu iddiasıyla anılan ülkeler menşeli söz konusu madde ithalatına karşı önlem alınması talep edilmektedir.

Başvuru konusu madde

MADDE 2 – (1) Başvuru konusu madde, 5402.47 gümrük tarife pozisyonunda (GTP) sınıflandırılan “diğerleri, poliesterlerden” (poliesterlerden düz iplikler)’dir.

(2) “Diğerleri, poliesterlerden” (poliesterlerden düz iplikler), eriyik haldeki poliesterlerden çekilerek, devamlı lifler haline getirilmiş tek bir filament veya filamentler topluluğudur. Astarlık kumaşlar, tül perde, eşofman, döşeme-

lik kumaş, masa örtüleri ve kadın iç çamaşırları ve benzeri düz ipliğin ana kullanım alanlarıdır.

(3) Bahse konu GTP'ler, yalnızca bilgi amaçlı verilmiş olup, bağlayıcı mahiyette değildir.

Başvurunun temsil niteliği

MADDE 3 – (1) Başvuru aşamasında sunulan delillerden, başvurunun Yönetmeliğin 20 nci maddesi çerçevesinde yerli üretim dalını temsil niteliğini haiz olduğu anlaşılmıştır.

Damping iddiası

MADDE 4 – (1) ÇHC, Hindistan ve Malezya'nın, iç piyasa satışlarına ilişkin veri temin edilemediğinden oluşturulmuş normal değer hesaplamasına gidilmiştir. Bu çerçevede, yerli üretim dalının üretim maliyetleri, satış, genel idari giderleri ile finansman giderlerinde ayarlamalar yapıldıktan sonra, makul bir kâr oranı eklenerek normal değer oluşturulmuş ve bulunan değer fabrika çıkış aşamasında olduğu kabul edilmiştir.

(2) Şikâyet konusu ülkelerden, Türkiye'ye gerçekleştirilen satışların ihraç fiyatının belirlenmesinde, başvuru aşamasında yerli üreticiler tarafından sunulan Hindistan ve Malezya menşeli ihraç faturaları ile ÇHC menşeli ihraç fiyat teklifi kullanılmıştır. CIF ihraç fiyatları FOB düzeyine çekilmiş ve söz konusu ihraç fiyatlarının fabrika çıkış aşamasında olduğu kabul edilmiştir.

(3) Normal değer ile Türkiye'ye ihraç fiyatlarının mümkün olduğu ölçüde aynı ticari aşamada (fabrika çıkış aşaması) karşılaştırılması yoluyla, “diğerleri, poliesterlerden” (poliesterlerden düz iplikler) için hesaplanan damping marjlarının, şikâyete konu ülkeler için önemli oranlarda olduğu görülmüştür.

Zarar ve nedensellik iddiası

MADDE 5 – (1) ÇHC, Hindistan ve Malezya menşeli şikâyet konusu maddenin ithalatının hem mutlak olarak hem de toplam ithalat içerisindeki payının 2010-2012 döneminde önemli ölçüde artış gösterdiği tespit edilmiştir.

(2) İlgili sektörde tüketimin artmasına karşın, dampingli ithalatın artması nedeniyle büyüyen pazarda yerli üretim dalının pazar payının azaldığı buna karşın şikâyete konu ülkelerin toplam pazar payının arttığı belirlenmiştir.

(3) Yerli üretim dalının üretim, satışlar, kapasite kullanım oranı, verimlilik ve ürün nakit akışı gibi ekonomik göstergelerinde 2010-2012 döneminde ciddi olumsuzluklar yaşandığı belirlenmiştir.

(4) Aynı dönemde, şikâyete konu ülkelerden yapılan “diğerleri, poliesterlerden” (poliesterlerden düz iplikler) ithalatı gerçekleşen ortalama birim fiyatlarının yerli üretim dalının iç piyasa satış fiyatlarını önemli ölçüde kırdığı ve baskıladığı belirlenmiştir.

(5) Başvuru aşamasında sunulan deliller ve ithalata ilişkin resmî istatistikler esas alınarak yapılan tespitler ışığında, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde olumsuzluğa yol açtığı değerlendirilmiştir.

Karar ve işlemler

MADDE 6 – (1) Yapılan inceleme sonucunda; başvurunun yeterli bilgi, belge ve delilleri içerdiği anlaşıldığından, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunca, ÇHC, Hindistan ve Malezya menşeli söz konusu madde için, Yönetmeliğin 20 nci maddesi çerçevesinde damping soruşturması açılmasına karar verilmiştir.

(2) Soruşturma, Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülecektir.

Piyasa ekonomisinin uygulandığı üçüncü ülkenin seçimi

MADDE 7 – (1) Yönetmeliğin 7 nci maddesi hükümleri çerçevesinde, ÇHC için bu aşamada Türkiye'nin serbest piyasa ekonomisi uygulayan emsal ülke olarak seçilmesi düşünülmektedir.

(2) ÇHC'de soruşturmaya tabi üretici veya üreticilerin, soruşturma konusu maddenin üretiminde ve satışında Yönetmeliğin Ek 1 inci Maddesindeki ölçütler çerçevesinde piyasa ekonomisi koşullarının geçerli olduğunu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen süre içinde yeterli deliller ile ispat etmesi halinde bu üretici veya üreticiler için normal değer tespiti Yönetmeliğin 5 inci maddesi uygulanır.

Soru formları ve bilgilerin toplanması

MADDE 8 – (1) Soruşturma kapsamında gerekli bilgilerin temini amacıyla, söz konusu maddenin yerli üreticilerine, bilinen ithalatçılara ve şikayet konusu ülkelerde yerleşik bilinen üretici/ihracatçılara soruşturmanın açılışına ilişkin bildirim gönderilecektir. Bildirimi alamayan tarafların soru formuna Ekonomi Bakanlığına ait Ticaret Politikası Savunma Araçları internet sayfasındaki (www.tpsa.gov.tr) ilgili bölümden erişimleri mümkün bulunmaktadır.

(2) ÇHC, Hindistan ve Malezya'nın Ankara'daki resmî temsilciliklerine bildirim yapılacaktır.

Süreler

MADDE 9 – (1) Soru formunu cevaplandırma süresi, soruşturmanın açılışına ilişkin bildirim gönderildiği tarihten itibaren posta süresi dâhil 37 gündür. 8 inci maddede belirtilen, bildirim gönderilmediği ilgili taraflar ise, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren işleyecek 37 günlük süre ile bağıdırlar.

(2) Soru formunda istenilen bilgilerin haricinde, soruşturma ile ilgili olduğu düşünülen diğer bilgi, belge ve görüşlerin, bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 37 gün içinde Genel Müdürlüğe yazılı olarak ulaştırılması gerekmektedir.

(3) Soruşturmanın sonucundan etkilenebileceklerini iddia eden, ancak 8 inci madde kapsamına girmeyen diğer ilgili tarafların da (maddeyi girdi olarak kullanan işletmeler, bunların meslek kuruluşları, tüketici dernekleri, üretim dalındaki işçi veya işveren sendikaları gibi) görüşlerini bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren 37 gün içinde yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirmeleri gerekmektedir.

İşbirliğine gelinmemesi

MADDE 10 – (1) Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtildiği üzere, taraflardan birinin belirtilen süreler içinde gerekli bilgiyi sağlayamaması veya yanlış bilgi vermesi ya da bilgi vermeyi reddetmesi veya soruşturmayı engellediğinin anlaşılması halinde, soruşturmaya ilişkin karar, olumlu veya olumsuz, mevcut verilere göre alınacaktır.

Geçici önlem alınması, vergilerin geriye dönük uygulanması

MADDE 11 – (1) Kararın ilgili maddeleri uyarınca, soruşturma süresince geçici önlem uygulanması kararlaştırılabilir ve kesin önlem geriye dönük olarak uygulanabilir.

(2) Önlemlerin uygulanmasında başlamış işlem kavramı ve istisnası bulunmamaktadır.

Yetkili merci ve adresi

MADDE 12 – (1) Soruşturma ile ilgili bilgi ve belgeler ile görüşlerin aşağıda belirtilen yetkili mercie iletilmesi gerekmektedir:

T.C. Ekonomi Bakanlığı

İthalat Genel Müdürlüğü

Damping ve Sübvansiyon Araştırma Dairesi

İnönü Bulvarı No: 36, Emek/ANKARA

Tel: +90-312-204 77 10/ 212 77 26

Faks: +90-312-212 87 65 veya 212 87 11

E-posta: dms227@ekonomi.gov.tr

Soruşturmanın başlangıç tarihi

MADDE 13 – (1) Soruşturma, bu Tebliğin yayımı tarihinde başlamış kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/11) YAYINLANDI**

Resmi Gazete Tarihi: 29.06.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28692

Ekonomi Bakanlığından:

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/11)**

Kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, 2014 yılının ilk yarısında süresi dolacak mevcut dampinge karşı önlemler ile sübvansiyona karşı telafi edici önlemin ilanını kapsamaktadır.

Yürürlük süresi sona erecek dampinge karşı önlemler ile sübvansiyona karşı telafi edici önlem

MADDE 2 – (1) Aşağıdaki tabloda yer alan dampinge karşı önlemler ile sübvansiyona karşı telafi edici önlemin yürürlükte kalma süreleri, karşılarında belirtilen tarihlerde sona erecektir.

G.T.İ.P. *	Ürün	Menşe veya İhracatçı Ülke	Önlemin Yayınlandığı Resmi Gazete Tarih ve No’su	Tebliğ No	Önlemin Bitiş Tarihi
5508 5509 5510 5511 (5509.52,5509.61, 5509.91, 5510.20 haric)	Sentetik ve suni devamsız liflerden iplikler	Çin Halk Cumhuriyeti	12.1.2009/ 27108	2009/1	12.1.2014
		Endonezya			
		Malezya			

3920.62.19.00.00	Diğerleri				
3920.69.00.00.00	Diğer poliesterlerden olanlar	Çin Halk Cumhuriyeti	22.3.2009/ 27177	2009/8	22.3.2014
3921.90.10.00.00	Diğerleri				
5603.14	Yalnız, poliüretanla kaplanmış, sıvanmış veya lamine edilmiş dokumaya elverişli suni ve sentetik liflerden m2 ağırlığı 150 gr'ı geçen dokunmamış mensucat	Çin Halk Cumhuriyeti	18.4.2009/ 27204	2009/12	18.4.2014
5503.20.00.00.00	Poliesterlerden sentetik devamsız lifler (polyester elyaf)	Hindistan	18.4.2009/ 27204	2009/13	18.4.2014
		Çin Tayvanı			

		Tayland			
4007.00	Vulkanize edilmiş kauçuktan iplik ve ipler	Malezya	18.6.2009/ 27262	2009/14	18.6.2014
8208.30.00.00.00	Yalnız 8509.40 gümrük tarife pozisyonlu gıda maddelerini öğütücüler ve karıştırıcılarda kullanılan kesici, doğrayıcı, öğütücü veya karıştırıcı uçlar.	Çin Halk Cumhuriyeti	18.6.2009/ 27262	2009/17	18.6.2014
3904.10.00.00.19	Yalnız süspansiyon tipi polivinil klorür	ABD	25.6.2009/ 27269	2009/18	25.6.2014
		Almanya			
		İtalya			
		Romanya			

(*)Dampinge karşı önlemler ile sübvansiyona karşı telafi edici önleme konu olan eşyanın tarife pozisyonlarında ve bu pozisyonlar kapsamı madde tanımları ve/veya eşya sınıflandırmalarına ilişkin tarife tatbikatında meydana gelen değişiklikler, ilgili Tebliğler ile Resmi Gazete’de yayımlanmaktadır.

Nihai gözden geçirme başvurusu ve işlemler

MADDE 3 – (1) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 35 inci maddesi gereğince, tabloda belirtilen önlemlerin yürürlük sürelerinin bitiminden önce tabloda yer alan maddelerin yerli üreticilerinin

veya yerli üretim dalı adına hareket ettiğini tevsik eden gerçek veya tüzel kişi ya da kuruluşların ilgili üründeki önlemin sona ermesinin dampin-
gin/sübvansiyonun ve zararın devam etmesine veya yeniden meydana gelme-
sine yol açacağı iddiasıyla bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmasını
talep etme hakları mevcuttur. İlgili yerli üreticilerin veya yerli üretim dalı adına
hareket ettiğini tevsik eden gerçek veya tüzel kişi ya da kuruluşların başvurularını
yeterli delillerle desteklemeleri esastır.

(2) Yeterli deliller ile desteklenmiş yazılı başvuruların, ilgili önlemin
sona erme tarihinden en geç üç ay önce;

T.C. Ekonomi Bakanlığı

İthalat Genel Müdürlüğü

Damping ve Sübvansiyon Araştırma Dairesi

İnönü Bulvarı, 06510 Emek/ANKARA

Tel : 0 (312) 204 77 10 veya 212 87 52

Faks : 0 (312) 212 87 65

adresine ulaştırılması gerekmektedir.

(3) Başvurunun, ilgili mevzuat çerçevesinde geçerli görülmesi halinde
“nihai gözden geçirme soruşturması” başlatılır.

(4) Mevcut dampinge karşı önlem/sübvansiyona karşı telafi edici önlem,
nihai gözden geçirme soruşturması sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya
devam eder.

(5) Soruşturma sonucunda, önlemin sona ermesinin dampin-
gin/sübvansiyonun ve zararın devam etmesine veya yeniden meydana gelme-
sine yol açmasının muhtemel olduğunun tespit edilmesi halinde, mevcut dam-
pinge karşı önlemin/sübvansiyona karşı telafi edici önlemin miktar veya oranı-
nın muhafaza edilerek veya değiştirilerek uygulanmasına devam edilir. Öte
yandan, önlemin sona ermesinin dampin-
gin/sübvansiyonun ve zararın devam
etmesine veya yeniden meydana gelmesine yol açmasının muhtemel olmadığı-
nın tespit edilmesi halinde, mevcut dampinge karşı önlem/sübvansiyona karşı
telafi edici önlem yürürlükten kaldırılır.

Yürürlük

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür.

MESLEĞİMİZE, HAKLARIMIZA SAHİP ÇIKIYORUZ

TMMOB Mimarlar Odası tarafından mühendis ve mimarlarını yok sayan; mimarların telif haklarını yok eden düzenlemelerin en kısa sürede yargıya taşınması için, TMMOB Mimarlar Odasının üyelerinin hak kaybının önüne geçecek düzenlemelerin gerçekleştirilmesi amacıyla imza kampanyası başlatılmış olup duyuru metni aşağıdadır.

Değerli Meslektaşımız; Merkezi idare tarafından gündeme getirilen yasa tasarıları ile yürürlüğe konulan yasalar ve yönetmelikler; bir yandan ülkemizdeki tüm yapı ve doğal çevreyi olumsuz etkileyecek; doğal, kültürel, tarihi ve mimari mirasımızın neredeyse yok olmasına neden olacak değişiklikler içerirken; bir yandan da meslek alanımızı, mesleğin uygulama biçimini değiştiren ve doğrudan etkileyen kabul edilmesi olanaksız değişiklikler içermektedir.

Bunlardan en sonuncusu olan; Mevzuat Hazırlama Usûl ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe aykırı olarak hiçbir Meslek Odasından görüş alınmadan hazırlanarak, 1 Haziran 2013 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile mesleki haklarımızın gasp edilmesinin yolu açılmakta; mesleki haklarımız hiçe sayılmaktadır. Yönetmelikte yapılan değişikliklerle; 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 4117 sayılı Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına Dair Bern Sözleşmesi’nin Kabulüne Dair Kanun ile Anayasamıza aykırı olarak; **“MİMARİ PROJELER” in eser olarak kabulü, idarelerde kurulacak “ESTETİK KURUL” kararına bırakılmaktadır.**

“Bu komisyon tarafından özgün fikir ifade etmediğine karar verilen mimarlık eser ve projelerinin değişikliklerinin ilk müellif dışında farklı bir müellif tarafından hazırlanması halinde bütün sorumluluk değişiklik projesini yapanlar ve projeyi hazırlayanlarda olmak üzere idarelerce ayrıca ilk müellifin görüşü aranmaz” denilerek **MESLEK MENSUPLARININ MÜELLİFLİK HAKLARI HUKUKA AYKIRI OLARAK ORTADAN KALDIRILMAKTADIR.** İdarelerin yapı ruhsatı düzenlenmesi sırasında, müelliflerin 5846 sayılı yasadaki kaynaklanan haklarını gözetme sorumluluğu kaldırılarak, **PROJE MÜELLİFLERİNİN HAKLARININ GASP EDİLMESİNİN YOLU AÇILMAKTADIR.**

Sicil durum belgesi zorunluluğunun kaldırılmasından sonra, idarelerce Odamıza iletilen Yapı Ruhsatlarının incelenmesi sonucunda, yüzlerce yetkisiz unvan kullanımı, sahte mimar tespit edilerek ilgili idarelere ve Bakanlığa bildirilmiş ve yasal işlem yapılması talep edilmiş; üyelerimizin hak kayıplarının önüne geçilmesi amacıyla yoğun bir çalışma yürütülmüş ve halen yürütülmeye devam edilmektedir.

Yapılan yönetmelik değişiklikleriyle, mimar ve mühendislerin mesleki haklarının iyileştirilmesine yönelik herhangi bir düzenleme getirilmezken, meslek mensuplarının çok büyük bir çoğunluğunun esnek ve güvencesiz ça-

İşma ortamına zemin hazırlanmakta; MİMAR VE MÜHENDİSLER İŞSİZLİK İLE KARŞI KARŞIYA GELMEKTEDİR.

Kamu yararı ilkesine aykırı olarak; insana, doğaya, tarihe, kültüre ait değerlerin yok olmasının yolunu açan; tarihsel geçmişe, dünyadaki gelişmelere, evrensel meslek kuram ve kurallarına ve hatta benimsenmiş serbest rekabet ilkesine aykırı olarak, ülke **MÜHENDİS VE MİMARLARINI YOK SAYAN; MİMARLARIN TELİF HAKLARINI YOK EDEN** düzenlemelerin en kısa sürede yargıya taşınması için, Odamızca yürütülen çalışmamız paralelinde; ülke gerçeklerine ve meslek mensuplarının sorunlarına ihtiyaç verecek; üyelerimizin hak kaybının önüne geçecek düzenlemelerin gerçekleştirilmesi amacıyla başlattığımız imza kampanyasına katkı ve katılımınızı dileriz.

Saygılarımızla

TMMOB MİMARLAR ODASI

BAŞVURULARDA ELEKTRONİK FATURA (E-FATURA) UYGULAMASI

Türk Patent Enstitüsü tarafından verilen hizmetler için başvuru sahiplerince banka hesabına yatırılan ücretler karşılığında fatura düzenlenmektedir.

TPE hizmetlerinden yararlananlara daha hızlı ve kaliteli hizmet sunulması ve fatura kaynaklı problemlerin azaltılması amacıyla Elektronik Fatura (E-Fatura) Uygulamasına geçilmesi planlanmış ve bu kapsamda Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı ile yürütülen çalışmalar tamamlanma aşamasına gelmiştir.

Önümüzdeki günlerde uygulamasına geçilmesi planlanan "E-Fatura" hizmetinden yararlanmak isteyenlerin, ilgili mevzuat gereğince Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına müracaat ederek e-Fatura sistemine kayıt yaptırmaları gerekmektedir.

Kaynak: <http://www.tpe.gov.tr/portal/default2.jsp?sayfa=703&haber=798>

MADRİD PROTOKOLÜ MAL VE HİZMET YÖNETİCİSİNE İLİŞKİN DUYURU

Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) tarafından hizmete sunulan son projelerden birisi olan Mal ve Hizmet Yöneticisinin (Goods & Services Manager) Türkçe sürümü, WIPO ve Türk Patent Enstitüsü işbirliğinde hazırlanmıştır.

Mal ve Hizmet Yöneticisi, uluslararası marka başvurusu yapmak isteyen marka sahiplerine veya marka vekillerine, başvurularının mal ve hizmet listelerini hazırlarken yardımcı olmak amacıyla tasarlanmıştır.

Mal ve Hizmet Yöneticisine internet üzerinden <http://www.wipo.int/mgs/> adresinden erişilmesi mümkündür. Ana sayfanın sağ üst köşesinde yer alan pencereden Türkçe seçeneğinin seçilmesiyle Mal ve Hizmet Yöneticisinin Türkçe sürümüne erişilecektir.

Uluslararası marka tescil başvurusunda bulunmak isteyen başvuru sahipleri, başvurularında yer alan terimlerin İngilizce karşılıklarına Mal ve Hizmet Yöneticisi aracılığıyla ulaşmanın yanı sıra, “Göz at” veya “Ara” seçeneklerini kullanarak ilgili Nis sınıfı veya aranan terimi içeren farklı sınıflardaki tüm girişler hakkında da arama yapabilecektir.

Mal ve Hizmet Yöneticisinin Türkçe sürümünde Nis sınıflandırması alfabetik listesinin 10. baskısında (2013 yılı değişikliklerini kapsar biçimde) yer alan tüm terimler bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, Marka Tescil Başvurularına Ait Mal ve Hizmetlerin Sınıflandırılmasına İlişkin 2012/3 sayılı Tebliğ’de yer alan terimlerin İngilizce çevirilerine <http://www.tpe.gov.tr/portal/default2.jsp?sayfa=280> adresinden erişilmesi mümkündür.

Mal ve Hizmet Yöneticisinin kullanımıyla ilgili bilgiler <http://www.wipo.int/gsmanger/index.jsp?lang=en> adresinde Yardım ve Sık Sorulan Sorular başlıkları altında yer almaktadır.

Mal ve Hizmet Yöneticisinde aranan bir terimin sonuna * (asterisk) işareti konulması durumunda, ilgili terimin kendisi dışında, ilgili terimi içeren, sistemde kayıtlı tüm mallar ve hizmetler de sonuç ekranında görülebilecektir.

Mal ve Hizmet Yöneticisinde yer alan terimlerin çevirileri Enstitü tarafından WIPO’ya bildirimde bulunmak suretiyle değiştirilebilir niteliktedir. Bu nedenle terimlerin çevirilerine ilişkin öneri ve görüşlerinizin (tespit edilen hatalar dahil olmak üzere) madridmhy@tpe.gov.tr adresine e-postayla iletilmesi mümkündür.

Kaynak: <http://www.tpe.gov.tr/portal/default2.jsp?sayfa=703&haber=758>

'TURHAL YOĞURTMACI' COĞRAFI İŞARET BAŞVURUSU İLANI RESMİ GAZETE YAYINLANDI

“Turhal Yoğurtmacı” Coğrafi İşaret başvurusu ilanı 26 Mayıs 2013 Pazar tarihli 28658 sayılı Resmi Gazete’de yayınlandı.

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ 2013 YILI KURUMSAL MALİ DURUM VE BEKLENTİLER RAPORU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 30 uncu maddesi gereğince hazırlanan Türk Patent Enstitüsü 2013 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu yayınlanmıştır. Raporun tamamına <http://www.tpe.gov.tr/portal/default2.jsp?sayfa=703&haber=797> linkinden ulaşabilirsiniz.

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ TMCLASS'A KATILIM SAĞLADI

Enstitü ile OHİM (İç Pazarda Uyumlaştırma Ofisi) arasında imzalanan ikili işbirliği kapsamında yürütülen TMclass projesine katılım çalışmaları tamamlanmış olup söz konusu uygulama 12.08.2013 tarihinden itibaren Türkçe arayüz ile hizmet sunmaya başlamıştır.

TMclass, marka başvurularında kullanılan mal ve hizmetlerin doğru sınıflandırılması ve bu sürecinin kolaylaştırılması amacıyla projeye katılan ofislerin sınıflandırma veritabanlarını biraraya getiren bir uygulamadır.

Halihazırda 31 ülke ve organizasyonun katılım sağladığı ve 26 ayrı dilde ücretsiz olarak hizmet sunan TMclass uygulaması ile, aranan bir emtianın Nice sınıflandırma sistemine göre hangi sınıf altında yer aldığını, ilgili emtianın veya terimin uygulamaya entegre olmuş ofislerce kabul edilip edilmediğini öğrenebilecek, ya da girilen bir emtiayı diğer ofislerin yerel dillerine tercüme edebilecektir.

Kaynak: <http://www.tpe.gov.tr/portal/default2.jsp?sayfa=703&haber=800>

YARGITAY KARARLARI
DECISIONS OF THE COURT OF
APPEAL

* Yargıtay Hukuk Daire Kararları
Decisions of Civil Chambers of the Court of Appeal

YARGITAY HUKUK DAİRE KARARLARI
DECISIONS OF CIVIL CHAMBERS OF THE COURT OF APPEAL

YARGITAY
7. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2013/10947
Karar No. 2013/7651
Tarihi: 25.04.2013

İlgili Kanun/Madde
4857 s. İşK/17, 18, 20, 21

- **GEÇERSİZ SEBEPLE YAPILAN FESHİN SONUÇLARI**
- **FESİH BİLDİRİMİNE İTİRAZ VE USULÜ**
- **FESHİN GEÇERSİZLİĞİ VE İŞE İADE DAVASI**
- **SÜRELİ FESİH**

ÖZETİ: 4857 sayılı İş Kanununun 20.maddesinin ikinci fıkrasına göre geçerli nedene dayandığını ispat yükümlülüğü işverene aittir. İşçi, feshin başka bir sebebe dayandığını iddia ettiği takdirde, bu iddiasını ispatla yükümlüdür. Yapılacak iş; bir makine mühendisi, bir endüstri mühendisi ve bir insan kaynakları uzmanından oluşan bilirkişi heyeti aracılığı ile iş yerinde keşif yapılarak yönetim kurulunca oluşturulan işletmesel kararın uygulanıp uygulanmadığı, bu uygulama sonucunda iş gücü fazlalığı meydana gelip gelmediği, davacı işçinin başka bir bölümde değerlendirme imkanının olup olmadığı, fesihten önce ve sonra davacının yapabileceği işler için aynı nitelikte yeni işçi alınıp alınmadığı, daha açık bir anlatımla feshin son çare olarak uygulanıp uygulanmadığı, feshin geçerli nedene dayanıp dayanmadığının belirlenerek çıkacak sonuca göre bir karar verilmelidir.

Dava ve Karar: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen hükmün, Yargıtay'ca incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dosya incelendi, gereği görüldü:

Davacı, davalı şirkette 21.12.2006 tarihinden beri aralıksız olarak çalıştığını iş akdinin 12.3.2012 tarihinde, davalı işveren tarafından geçerli bir fesih sebebi olmaksızın feshedildiğini bildirerek feshin geçersizliğine karar verilmesini istemiştir.

Davalı işveren vekili davacının şahsi sicil dosyası içinde yer alan İBRA ve FERAG başlıklı 12.3.2012 tarihli belgede davacının işe iade davasında dahil olmak üzere tüm dava haklarından kesin olarak feragat ettiğini, davacının iş akdinin iş yerinin ve işin gereklerinden kaynaklanan nedenlere dayalı olarak işletmesel karar sonucunda norm kadro uygulaması nedeni ile feshedildiğini, gerek Suriye'de cereyan eden olaylar gerekse Irak Devletindeki siyasi belirsizliğin ekonomiye yansadığını, özellikle çimento ihracatının durma noktasına geldiği ve bu durumların şirket yönünden olumsuz sonuçlar doğurduğunu ileri sürerek davanın reddini talep etmiştir.

Mahkemece davalı işverence ileri sürülen fesih sebebinin soyut olduğu, işverence iş akdinin geçerli nedenle feshedildiğinin ispat edilemediği gerekçeyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelere göre davacı işçinin davalı şirketin iş yerinde çalışırken iş sözleşmesinin Şirket Yönetim Kurulunun 28.2.2012 tarih ve 78 sayılı kararına istinaden 4857 sayılı İş Kanununun 17 ve 18.maddesi uyarınca 11.3.2012 tarihi itibarıyla 12.3.2012 tarihinden geçerli Olmak üzere yazılı bildirimle feshedildiği, fesih sebebi olarak şirket bünyesinde başlatılan verimlilik ve karlılığın artırılması, tasarruf tedbirleri, rekabet gerekleri, yeniden yapılandırma ve reorganizasyon çalışmaları ile iş programı ve işletme ihtiyaçları doğrultusunda kurumların karlılık ve verimlilik politikalarını optimumu personel ile gerçekleştirmesinin bir gereği olarak kadroların yeniden düzenlenmesi ve istihdam fazlalığının azaltılması olarak gösterildiği anlaşılmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 18.maddesine göre otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işveren, işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından Ya da işletmenin işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır.

İşletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan sebepler; sürüm ve satış olanaklarının azalması, talep ve sipariş azalması, enerji sıkıntısı, ülkede yaşanan ekonomik kriz, piyasada genel durgunluk, dış pazar kaybı, ham madde sıkıntısı gibi işin sürdürülmesini olanaksız hale getiren işyeri dışından kaynaklanan sebeplerle yeni çalışma yöntemlerinin uygulanması, işyerinin daraltılması, yeni teknolojinin uygulanması, işyerinin bazı bölümlerinin kapatılması ve bazı iş türlerinin kaldırılması gibi işyeri içi sebepleridir.

İşletmenin, işyerinin ve işin gereklerinden kaynaklanan sebeplerle sözleşmeyi feshetmek isteyen işverenin fesihten önce fazla çalışmaları kaldırmak, işçinin rızası ile çalışma süresini kısaltmak ve bunun için mümkün olduğu ölçüde esnek çalışma şekillerini geliştirmek, işi zamana yaymak, işçileri başka işlerde çalıştırmak, işçiyi yeniden eğiterek sorunu aşmak gibi varsa fesihten kaçınma olanaklarını kullanması, kısaca feshe son çare olarak bakması gerekir.

4857 sayılı İş Kanununun 20.maddesinin ikinci fıkrasına göre geçerli nedene dayandığını ispat yükümlülüğü işverene aittir. İşçi, feshin başka bir sebebe dayandığını iddia ettiği takdirde, bu iddiasını ispatla yükümlüdür.

Yapılacak iş; bir makine mühendisi, bir endüstri mühendisi ve bir insan kaynakları uzmanından oluşan bilirkişi heyeti aracılığı ile iş yerinde keşif yapılarak yönetim kurulunca oluşturulan işletmesel kararın uygulanıp uygulanmadığı, bu uygulama sonucunda iş gücü fazlalığı meydana gelip gelmediği, davacı işçinin başka bir bölümde değerlendirme imkanının olup olmadığı, fesihten önce ve sonra davacının yapabileceği işler için aynı nitelikte yeni işçi alınıp alınmadığı, daha açık bir anlatımla feshin son çare olarak uygulanıp uygulanmadığı, feshin geçerli nedene dayanıp dayanmadığının belirlenerek çıkacak sonuca göre bir karar verilmelidir.

Mahkemece eksik inceleme ve araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozma nedenidir.

Sonuç: Temyiz olunan kararın yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, 25.04.2013 gününde oybirliği ile KESİN olarak karar verildi.

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2011/8669
Karar No. 2013/12931
Tarihi: 30.04.2013

İlgili Kanun/Madde
818 s. BK/161, 348, 351
6098 s. TBK/182, 444, 446
5521 s. İşMahK/1
6762 s. TTK/4
6102 s. TTK/4

- **TİCARİ DAVALAR, ÇEKİŞMESİZ YARGI İŞLERİ VE DELİLLERİ**
- **REKABET YASAĞINA AYKIRI DAVRANIŞLARIN SONUÇLARI**
- **REKABET YASAĞININ KOŞULLARI**
- **SÖZLEŞMEDEKİ CEZANIN MİKTARI, GEÇERSİZLİĞİ VE İNDİRİLMESİ**

ÖZETİ: Somut olayda davacı taraf, davalının sözleşmenin sona ermesinden sonra gerçekleşen eylemi sebebiyle cezai şart istemektedir. Rekabet yasağının iş sözleşmesinin bitiminden sonraki bir tarihte ihlal edilmesi iş mahkemelerini görevli olmaktan çıkarmaktadır. Ayrıca rekabet yasağının belirlenmesinde ticari sırrın ne olduğu uzman mahkemelerce değerlendirilmesi gereken ve piyasa şartlarıyla sıkı sıkıya bağlı bulunan ticari bir konudur. Kaldı ki, davanın açıldığı tarih itibariyle yürürlükte bulunan mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesiyle kanun koyucu çok açık bir şekilde 818 sayılı Kanun'un 348. maddesinden kaynaklanan davaların mutlak ticari davalardan olduğunu öngörmüştür. Mutlak ticari davalar herhangi bir unsurun, bağlama noktasının veya sebebin davanın ticari niteliğini değiştirmedeği, mahkemenin kanaatinin rol oynamadığı davalardandır. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 29.02.2012 Tarih 2011/11-781 Esas - 2012/109 Karar sayılı ilamında da hizmet sözleşmesinin sona ermesinden sonra gerçekleşen rekabet yasağına aykırılığı düzenleyen 818 sayılı Kanun'un 348. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gereken uyuşmazlıklara ilişkin davaların 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 4/1-3. maddesi gereğince mutlak ticari dava niteliği taşıdığı ve mutlak ticari davaların görülme yerinin ise, açık biçimde ticaret mahkemeleri olduğu belirtilmiştir.

Davacı, cezai şart alacağı ile tazminat alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için tetkik hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Karar: A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkili ile davalı arasında 17.08.2006 tarihli belirsiz süreli iş sözleşmesi imzalandığını, davalının iş akdi uyarınca şirkette “TRANSMİSSION PLANING AND OPTİMİZATION” departmanında CELLULAR TRANSMİSSION PLANING AND OPTİMİZATION ENGINEER olarak çalışmaya başladığını, işverenin işi ile müşteri çevresini öğrendiğini, 05.10.2007 tarihinde iş akdini feshederek işten ayrıldığını, sözleşmeyi haklı neden olmaksızın sona erdirdiğini, davalı işçinin çalıştığı pozisyonun yaptığı görev itibarıyla davacının müşterilerini tanımak veya işlerin esrarına nüfuz etmek gibi Borçlar Kanununun 348. maddesinde belirtilen bir konunun bulunmasından kaynaklandığını, davalının sözleşmeyi haklı neden olmaksızın feshettiğini, iş sözleşmesinin 10. maddesinde belirtilen rekabet yasağı hükmüne aykırı davranarak sözleşmenin sona ermesinden itibaren 1 yıl içinde davacı işverenin faaliyet alanına giren başka bir şirkette (rakip işyerinde) çalışmaya başladığını, söz konusu davranışın rekabet yasağına aykırılık oluşturduğunu, bu durumun davacı işverene hissedilir derecede zarar verdiğinin görüldüğünü, dolayısıyla gerek taraflar arasında imzalanan sözleşme hükümleri gerekse Borçlar Kanununun 351. maddesine göre davalının sözleşmede öngörülen cezai şartı ödemekle yükümlü olduğu sonucu doğduğunu, rekabet yasağında işçi açısından bir menfi edim söz konusu olduğundan borca aykırı davranılması anında cezai şartın muaccel olduğunu, iş sözleşmesi gereği yükümlülüğe aykırı davranması halinde son brüt aylık ücretinin 10 katı tutarında cezai şart ödemeyi kabul ettiğini, somut olguda işverenin korunmaya değer bir çıkarı bulunduğunu, iş sözleşmesi ile getirilen yükümlülüklerden birisinin de rekabet etmeme ve işverene sadakat borcu olduğunu, iş sözleşmesinin sona ermesinden sonra işçinin rekabet yasağına ilişkin hükümlerin devreye gireceğini, müvekkilinin telekomünikasyon alanında faaliyet gösterdiğini, rekabet yasağının amacının işverenin menfaatlerinin korunması olduğunu, Yargıtay kararlarında da belirtildiği üzere somut olayda davalı işçinin hizmet akdini feshetmesinden sonra belirli süre başka yerde çalışmayı yasaklayan (rekabet yasağı şartı) sözleşme hükmüne aykırılık içeren davranışta bulunması (iş sözleşmesini haklı neden olmaksızın feshederek rekabet yasağı hükümlerine aykırı davranması) nedeniyle sözleşmede öngörülen cezai şartın ve ayrıca tazminatın ödenmesine karar verilmesi gerektiğini iddia ederek, sözleşmede öngörülen cezai şart ve ayrıca tazminat tutarı olarak şimdilik 1.000 TL'nin faiziyle tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı asıl, iş sözleşmesi yapıldıktan çok sonra imzalatılan belgenin davacının baskı ve korkutması sonucu imzalandığını, belgenin imzalanmaması durumunda iş sözleşmesinin feshedileceği yönündeki baskı, zorlama ve korku altında imzalatılan belgedeki rekabet yasağı kaydının geçersiz olduğunu, dava konusu olayda rekabet yasağına aykırılıktan bahsetmenin mümkün olmadığını, davacı şirkette yaptığı iş ile yeni işveren bünyesinde yaptığı işin birbirinden çok farklı olduğunu, rekabet yasağının gerçekleşmesi için işin sırrının öğrenilmesi ve işçinin işverenin müşteri çevresine nüfuz etmesi gerektiğini, davacı şirketteki işinin kurulacak baz istasyonlarının transmisyon planlamasını yapmak olduğunu, davacının müşterilerini tanımak bir yana, hiçbir surette temasının dahi olmadığını, rekabet yasağı maddesindeki sınırlamaların kanuna aykırı olduğunu, Yüksek mahkeme kararlarında da sınırlamalara dikkat edilmemesinin bozma nedenlerinden sayıldığını, BK'nın açık olarak bir süre belirtmediğini, dikkat edilecek kıstasın yine işçinin ekonomik geleceğini engellemeyeceği

bir durum olması olduğunu, rekabet yasağının geçerli olabilmesi için bir başka kıstasın coğrafi bölge açısından işçinin rekabetten kaçınmak zorunda olduğunu tespit gerektiğini, Borçlar Kanununun işin faaliyeti ile ilgili geçerli bir sınırlamanın varlığını rekabet yasağının şartları arasında saydığını, rekabet yasağına ilişkin hükümde ne coğrafi bölge olarak, ne de konu açısından hiçbir sınırlama getirilmeden belirlenmiş olan bir kayıt söz konusu olduğunu, Yargıtay kararları ve açık yasal düzenlemeler çerçevesinde bu kaydın geçerli olmadığını aşikar olduğunu, iddia edildiği gibi bu sırların ne şekilde öğrenildiği veya hangi durumlarda kullanıldığına dair bir ispat aracı ileri sürülemediğini, kabul olmamak şartıyla, davacı şirkette görev alanı ile ilgili bir sırra vakıf olduğu düşünülse bile şu anda çalışmakta olduğu şirkette iş alanı ve pozisyonunun farklı olduğunu, talep edilen ceza şartın fahiş tutarda olduğunu savunarak davanın reddini talep etmiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, davacı işyerinde Hücrel Transmisyon Planlama ve Optimizasyon Mühendisi olarak çalışan davalının aynı iş kolunda kurulu rakip şirket T... İletişim Hizmetleri A.Ş. nezdinde bölgesel operasyonlar transmisyon mühendisi olarak çalışmaya başladığı, davalının davacı şirkette edindiği sisteme ilişkin bilgilere sahip olduğu ve durumu davacıya zarar verebilecek nitelik taşıdığı ve olayda BK. 348 mad. koşullarının gerçekleşmiş olduğu, davacının sözleşmenin 10. maddesindeki ceza şartı talep etme durumu doğduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, BK'nın 161/son maddesi göz önüne alınarak ceza şarttan taktiren 1/2 oranında indirim yapılarak davanın kabulüne karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Karar taraflarca temyiz edilmiştir.

E) Gerekçe:

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, rekabet yasağının ihlalden doğduğu ileri sürülen ceza şart ücretinin tahsili istemine ilişkin olup, öncelikle dikkate alınması gereken husus uyuşmazlığın 4857 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği ve bu bağlamda iş mahkemesinin görevli olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesine göre, iş mahkemelerinin görevi "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş sözleşmesinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi"dir.

Davanın açıldığı tarih itibarıyla yürürlükte bulunan mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 348. maddesi "İş sahibinin müşterilerini tanımak veya işlerinin esrarına nüfuz etmek hususlarında işçiye müsait olan bir hizmet akdinde her iki taraf, akdın hitamından sonra, işçinin kendi namına iş sahibi ile rekabet edecek bir iş yapamamasını ve rakip bir müessesede çalışmamasını ve böyle bir müessesede şerik veya sair sıfatla alakadar olamamasını şart edebilirler. Rekabet memnuiyetine dair olan şart, ancak işçinin müşterileri tanımasından ve esrara nüfuzundan istifade ederek iş sahibine hiss olunacak derecede bir zarar husulüne sebebiyet verebilecek ise, caizdir. İşçi, akdın yapıldığı zamanda reşit değil ise rekabet memnuiyetine dair olan şart batıldır." hükmünü haiz olup, madde metninden de anlaşılacağı üzere bu madde sözü edilen sırlara vakıf işçinin sözleşme yapmak şartıyla işten ayrılması halinde aynı işi kendi adına yapmamasını, rakip bir müessesede çalışmamasını ve böyle bir müesse-

sede şerik veya sair sıfatla alakadar olmamasını düzenlemektedir. Düzenleme, hizmet sözleşmesi içinde yer almakla birlikte hizmet sözleşmesi süresi içinde yapılmaması gereken bir hususta değil, hizmet sözleşmesinin sona ermesinden sonra yapılmaması gereken bir hususta düzenleme getirmektedir.

İş sözleşmesinin devamı sırasında rekabet yasağının ihlali şeklindeki sadakatsizlik iş mahkemesinde görülecek bir davanın konusunu oluşturur. Bu rekabet yasağının sözleşmeden veya kanundan kaynaklanmasının hukuki sonuçları ile aynıdır.

Oysa somut uyuşmazlıkta davacı taraf, davalının sözleşmenin sona ermesinden sonra gerçekleşen eylemi sebebiyle cezai şart istemektedir. Rekabet yasağının iş sözleşmesinin bitiminden sonraki bir tarihte ihlal edilmesi iş mahkemelerini görevli olmaktan çıkarmaktadır. Ayrıca rekabet yasağının belirlenmesinde ticari sırrın ne olduğu uzman mahkemelerce değerlendirilmesi gereken ve piyasa şartlarıyla sıkı sıkıya bağlı bulunan ticari bir konudur. Kaldı ki, davanın açıldığı tarih itibarıyla yürürlükte bulunan mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesiyle kanun koyucu çok açık bir şekilde 818 sayılı Kanun'un 348. maddesinden kaynaklanan davaların mutlak ticari davalardan olduğunu öngörmüştür. Mutlak ticari davalar herhangi bir unsurun, bağlama noktasının veya sebebin davanın ticari niteliğini değiştirmedığı, mahkemenin kanaatinin rol oynamadığı davalardandır. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 29.02.2012 Tarih 2011/11-781 Esas - 2012/109 Karar sayılı ilamında da hizmet sözleşmesinin sona ermesinden sonra gerçekleşen rekabet yasağına aykırılığı düzenleyen 818 sayılı Kanun'un 348. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gereken uyuşmazlıklara ilişkin davaların 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 4/1-3. maddesi gereğince mutlak ticari dava niteliği taşıdığı ve mutlak ticari davaların görülme yerinin ise, açık biçimde ticaret mahkemeleri olduğu belirtilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, mahkemece mutlak şekilde ticaret mahkemelerinin görevine giren davada görevsizlik kararı verilmesi gerekirken işin esasına girilerek hüküm kurulması hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 30.04.2013 gününde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY
11. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2012/17736
Karar No. 2013/9814
Tarihi: 13.05.2013

İlgili Kanun/Madde
818 s. BK/19, 20, 155, 161
6098 s. TBK/26, 27, 176, 182
1086 s. HUMK/438
6100 s. HMK/372
2709 s. AY/48
4721 s. TMK/23

- **VAZGEÇME VE AŞIRI SINIRLAMAYA KARŞI KİŞİLİĞİN KORUNMASI**
- **YARGITAY KARARLARININ TEBLİĞİ**
- **SÖZLEŞMEDEKİ CEZANIN MİKTARI, GEÇERSİZLİĞİ VE İNDİRİLMESİ**
- **YASAK KOŞULLARIN SÖZLEŞMEYE ETKİSİ**
- **SÖZLEŞMENİN KESİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ**
- **SÖZLEŞMENİN İÇERİĞİ VE SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜ**

ÖZETİ: *Dava, cezai şart bedelinin tahsili istemine ilişkindir. Taraflar arasında imzalanan sözleşmenin 4-9. maddesinde “işbu sözleşmenin geçerli olduğu süre ile sözleşmenin taraflarca sona erdirilmesinden itibaren 2 yıl içerisinde müşteri temsilcisi işbu sözleşme çerçevesinde yürüttüğü işe benzer ya da rekabet halinde (R.) Franchise Alan’ın işi ile bir başka şekilde bağlı işi bu sözleşmenin geçerli olduğu ilçe sınırları dahilinde yapamayacaktır” hükmü yer almakta ve maddenin devamında ihlal halinde, davalının cezai şart ödeyeceği öngörülmektedir. Mahkemenin de kabulünde olduğu üzere, her ne kadar madde metninde geçen “ilçe”nin hangi ilçe olduğu belirtilmemiş ise de, tarafların, davalının faaliyet gösterdiği yerin bulunduğu ilçe sınırlarını kastettikleri açık olduğundan mahkemenin bu yöndeki gerekçesine itibar edilemez. Anayasa’nın 48. maddesi uyarınca herkes çalışma hürriyetine sahip olup uyumsuzluğa uygulanması gereken 818 sayılı Yasanın 19, 20, 155, 161 ve TMK’nın 23’ncü maddeleri karşısında davalının daha önce çalıştığı ilçede sözleşmenin sona ermesinden sonra 2 yıl süre ile mesleğini icra edememesi bir rekabet etmeme koşulu değil, kelepçeleme sözleşmesi niteliğinde olup, davalının ekonomik özgürlüğünü kısıtlayan bu hüküm ve dolayısıyla da buna dayalı cezai şart koşulu da geçersizdir. Bu nedenlerle, mahkemece davanın reddine ilişkin verilen karar sonucu itibarıyla doğru bulunduğundan, davacı vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddi ile HUMK’nın 438/son maddesi uyarınca, sonucu itibarıyla doğru bulunan hükmün onanmasına karar vermek gerekmiştir.*

Taraflar arasında görülen davada (A.) 2. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 15.02.2012 tarih ve 2010/424-2012/71 sayılı kararın Yargıtay’ca incelenmesi davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde

verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi (G. E.) tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Karar: Davacı vekili, müvekkili ile davalı arasında (R.) müşteri temsilciliği sözleşmesi imzalandığını, sözleşmenin 4. maddesi gereğince davalının sözleşmenin geçerli olduğu süre ve bitmesinden itibaren 2 yıl içinde aynı ilçe sınırları içinde bu sözleşme konusu işi yapması halinde 20.000 USD cezai şart ödemesinin kararlaştırıldığını, davalının 2009 yılında müvekkile ait iş yerinden ayrıldığını, “(T.) Gayrimenkul” ismi altında kendisinin şirket kurduğunu ve aynı ilçe sınırları içinde emlak komisyonculuğu yapmaya başladığını, bu durumun sözleşmeye aykırı olduğunu ve cezai şartı ödemesi gerektiğini ileri sürerek, fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla 10.000 USD cezai şart alacağını davalıdan tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, (R.) müşteri temsilciliği sözleşmesinin geçersiz olduğunu, sözleşme sayfalarının davacı şirket yetkilisi tarafından imzalanmadığını, sadece son sayfasının kim olduğunu bilmedikleri dava dışı (Ö.A.) isimli bir şahıs tarafından imzalandığını, davacının imzalamadığı bir sözleşmeye dayanarak dava ikame edemeyeceğini, ayrıca müvekkilinin davacının müşterilerini tanımak veya işlerin esrarına nüfuz etmek gibi bir davranışta bulunduğu davacı tarafça ispatlanmasi gerektiğini, cezai şartın müvekkilini ekonomik yıkıntıya uğratacak kadar ağır ve fahiş olduğunu savunarak, davanın reddini talep etmiştir.

Mahkemece, sözleşmenin geçerli olduğu ilçe sınırlarının, taraflarca sözleşme çerçevesinde açıkça belirlenmediği, dolayısıyla cezai şartla ilişkin bu hükmün uygulanmasına olanak bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Dava, cezai şart bedelinin tahsili istemine ilişkindir. Taraflar arasında imzalanan sözleşmenin 4-9. maddesinde “işbu sözleşmenin geçerli olduğu süre ile sözleşmenin taraflarca sona erdirilmesinden itibaren 2 yıl içerisinde müşteri temsilcisi işbu sözleşme çerçevesinde yürüttüğü işe benzer ya da rekabet halinde (R.) Franchise Alan'ın işi ile bir başka şekilde bağlı işi bu sözleşmenin geçerli olduğu ilçe sınırları dahilinde yapamayacaktır” hükmü yer almakta ve maddenin devamında ihlal halinde, davalının cezai şart ödeyeceği öngörülmektedir. Mahkemenin de kabulünde olduğu üzere, her ne kadar madde metninde geçen “ilçe”nin hangi ilçe olduğu belirtilmemiş ise de, tarafların, davacının faaliyet gösterdiği yerin bulunduğu ilçe sınırlarını kastettikleri açık olduğundan mahkemenin bu yöndeki gerekçesine itibar edilemez. Anayasa'nın 48. maddesi uyarınca herkes çalışma hürriyetine sahip olup uyumsuzluğa uygulanması gereken 818 sayılı Yasanın 19, 20, 155, 161 ve TMK'nın 23'ncü maddeleri karşısında davalının daha önce çalıştığı ilçede sözleşmenin sona ermesinden sonra 2 yıl süre ile mesleğini icra edememesi bir rekabet etmeme koşulu değil, kelepçeleme sözleşmesi niteliğinde olup, davalının ekonomik özgürlüğünü kısıtlayan bu hüküm ve dolayısıyla da buna dayalı cezai şart koşulu da geçersizdir. Bu nedenlerle, mahkemece davanın reddine ilişkin verilen karar sonucu itibarıyla doğru bulunduğundan, davacı vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddi ile HUMK'nın 438/son maddesi uyarınca, sonucu itibarıyla doğru bulunan hükmün onanmasına karar vermek gerekmiştir.

Sonuç: Yukarıda açıklanan nedenlere, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile HUMK'nın 438/son maddesi uyarınca, sonucu itibariyle doğru bulunan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı bakiye 03,15 TL temyiz ilam harcının temyiz edenden alınmasına, 13.05.2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2013/4437	<u>İlgili Kanun/Madde</u>
Karar No.	2013/7355	6762 s. TTK/54, 56
Tarihi:	16.04.2013	6102 s. TTK/52, 54

- **HAKSIZ REKABET HÜKÜMLERİNDE AMAÇ VE İLKE**
- **TİCARET ÜNVANINA TECAVÜZ EDİLEN KİMSENİN HAKLARI**

ÖZETİ: *Dava, haksız rekabet sebebiyle ticaret ünvanını kullanmaktan men, ticaret ünvanının sicilden terkinini, maddi ve manevi tazminat istemine ilişkin olup, dava dilekçesinde, davalı şirket ile ortak ve yöneticilerinin haksız rekabette buldukları belirtilerek iltibasa neden olan ticaret ünvanının kullanılmasının men'i, ticaret sicil kaydının silinmesi, TTK'nun 54 vd. maddeleri uyarınca manevi tazminat ve TTK'nun 56. vd. maddeleri uyarınca maddi tazminat istemlerinde bulunulmuştur. Bu durumda, TTK hükümlerinin uygulanması suretiyle çözümlenmesi gereken uyuşmazlıkta ticaret mahkemesi sıfatıyla mahkeme görevli bulunduğundan, yargılamaya devam edilecek hüküm kurulması gerekir.*

Taraflar arasında görülen davada Akhisar 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen 22/03/2011 tarih ve 2011/103-2011/137 sayılı kararın Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi Fatma Karaman Odabaşı tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

KARAR: Davacı vekili, müvekkili şirket çalışanları olan Murat Ç., Bekir B. ve Hakan T.'un diğer şirket çalışanları ile birlikte işten ayrılarak müvekkili şirket ile aynı alanda ve aynı amaçla faaliyet göstermek üzere davalı şirketi kurduklarını, davalı şirket ticaret ünvanının, müvekkili şirket ticaret ünvanı ile iltibasa sebebiyet verecek derecede benzer olduğunu, davalı şirket ortak ve yöneticilerinin müvekkili şirketin vakıf oldukları üretim ve ticari sırlarını kullandıklarını, tüm bu eylem ve faaliyetlerin haksız rekabete sebebiyet verdiğini belirterek davalının iltibasa neden olan ticaret ünvanını kullanmaktan men edilmesine ve ticaret sicil kayıtlarından silinmesine, 50.000,00 TL manevi ve şimdilik 20.000,00 TL maddi tazminata hükmedilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalıya, tebligat yapılmamıştır.

Mahkemece, iddia ve tüm dosya kapsamına göre, dava ticaret mahkemesi sıfatıyla açılmış ise de; görev kurallarının kamu düzenine ilişkin olup

yargılamanın her aşamasında resen gözetileceği, H.S.Y.K.nın 24/03/2005 tarih ve 188 sayılı kararı ile ayrı bir Fikri ve Sınai Haklar Mahkemesi bulunmayan yerlerde iki asliye hukuk mahkemesi varsa bir numaralı asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğunun düzenlendiği gerekçesi ile tensip aşamasında mahkemenin görevsizliğine karar verilmiştir.

Kararı davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava, haksız rekabet sebebiyle ticaret ünvanını kullanmaktan men, ticaret ünvanının sicilden terkinini, maddi ve manevi tazminat istemine ilişkin olup, dava dilekçesinde, davalı şirket ile ortak ve yöneticilerinin haksız rekabette buldukları belirtilerek iltibasa neden olan ticaret ünvanının kullanılmasının men'i, ticaret sicil kaydının silinmesi, TTK'nun 54 vd. maddeleri uyarınca manevi tazminat ve TTK'nun 56. vd. maddeleri uyarınca maddi tazminat istemlerinde bulunulmuştur. Bu durumda, TTK hükümlerinin uygulanması suretiyle çözümlenmesi gereken uyuşmazlıkta ticaret mahkemesi sıfatıyla mahkeme görevli bulunduğundan, yargılamaya devam edilerek hüküm kurulması gerekirken, yazılı şekilde görevsizlik kararı verilmesi doğru olmamış, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün davalı yararına BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcın isteği halinde temyiz edene iadesine, 16.04.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2011/4132	<u>İlgili Kanun/Madde</u>
Karar No.	2013/5357	556 s. MarkaKHK/7
Tarihi:	19.03.2013	

• BİR MARKANIN TESCİL TARİHİNDEN ÖNCE KULLANILMIŞ OLMASI

ÖZETİ: *Davacı vekili, müvekkilinin “V.” markasının bulunduğunu, davalının ise müvekkili markası ile aynı anlamı taşıyan “L.” ibareli markasının bulunduğunu, davalıya ait markanın müvekkiline ait marka ile iltibasa neden olacak şekilde benzer olduğunu, bu durumun müvekkiline ait marka hakkına tecavüz ve haksız rekabete neden olduğunu, bununla birlikte davalıya ait markanın “lamba veya lamba cinsi” olarak bilinmesi nedeniyle 556 Sayılı KHK’nın 7/1-c maddesi gereğince vasıf bildirmesinden dolayı hükümsüz kılınması gerektiğini ileri sürerek, marka halkına tecavüz ve haksız rekabetin tesbit ve men’ini, davalı adına tescilli markanın hükümsüzlüğünü talep ve dava etmiştir.*

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 1. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi’nce verilen 11.11.2010 tarih ve 2003/953-2010/206 sayılı kararın duruşmalı olarak incelenmesi davacı vekili tarafından istenmiş olup, duruşma için belirlenen 19.03.2013 günü başkaca gelen olmadıği yoklama ile anlaşılıp hazır bulunan davacı vekili dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakıldı. Tet-

kik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlenildikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, müvekkilinin “V.” markasının bulunduğunu, davalının ise müvekkili markası ile aynı anlamı taşıyan “L.” ibareli markasının bulunduğunu, davalıya ait markanın müvekkiline ait marka ile iltibasa neden olacak şekilde benzer olduğunu, bu durumun müvekkiline ait marka hakkına tecavüz ve haksız rekabete neden olduğunu, bununla birlikte davalıya ait markanın “lamba veya lamba cinsi” olarak bilinmesi nedeniyle 556 Sayılı KHK’nın 7/1-c maddesi gereğince vasıf bildirmesinden dolayı hükümsüz kılınması gerektiğini ileri sürerek, marka halkına tecavüz ve haksız rekabetin tesbit ve men’ini, davalı adına tescilli markanın hükümsüzlüğünü talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre, L. ibaresinin lamba anlamına geldiği, ancak davalının markayı tescilinden önce yoğun kullanımla ayırt edicilik kazandırması nedeniyle 556 Sayılı KHK’nın 7/son maddesi gereğince hükümsüzlük koşullarının oluşmadığı, davacıya ait marka ile davalıya ait markalar arasında iltibas oluşturacak şekilde benzerlik bulunmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davacı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı bakiye 05.90 TL. temyiz ilam harcının temyiz eden davacıdan alınmasına, 19.03.2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

NOT: KONUNUN ÖNEMİ GEREĞİ YEREL MAHKEME İLAMINI AŞAĞIDA YAYIMLIYORUZ.

İSTANBUL

1. FİKRİ VE SINAİ HAKLAR HUKUK MAHKEMESİ

E: 2003/953

K: 2010/206

T: 11.11.2010

Davacı vekili, müvekkilinin V. markasının davalının Lotus ibareli markası ile iltibas oluşturmadığı, haksız rekabete neden olmadığı, ayrıca başvurusu yapılan L. markasının davalı adına yasaya aykırı olarak tescil ettirilen L. markasının N. ibareli marka ile iltibas oluşturduğunun tesbitini, davalı adına tescilli L. markasının N. ibareli marka ile iltibas oluşturduğunun tespiti ile, 99 012656 nolu markanın hükümsüzlüğünü talep ve dava etmiş, 26.07.2005 tarihinde ıslah ederek, dava nedenini değiştirerek L. ibaresinin ticari yaşamda ve özellikle elektrik piyasasında lamba ve lamba cinsi anlamına geldiğini belirterek, dava dilekçesindeki taleplerine ek olarak markanın 556 Sayılı KHK’nın 7.maddesi gereğince hükümsüzlüğünü talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın kötü niyetle açıldığını, tarafların markalarının farklı olduğunu, iddiaların yersiz olduğunu, davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

GEREKÇE:

Dava, davacının V. N. markasının davalının L. ibareli markası ile iltibas oluşturmadığı, haksız rekabete neden olmadığı, ayrıca başvurusu yapılan L. markasının davalı adına yasaya aykırı olarak tescil ettirilen L. ibareli marka ile haksız rekabet oluşturmadığının tespiti, davalı adına tescilli L. markasının N.R ibareli marka ile iltibas oluşturduğunun tespiti ile, (...) nolu markanın hükümsüzlüğünü istemine ilişkindir.

Davanın devamı sırasında marka devri nedeniyle dava M. Elektrik San. ve Tic. Ltd. Şti.ne yönlendirilmiştir.

Davacı vekili, 26.07.2005 tarihinde ıslahla dava nedenini değiştirerek L. ibaresinin ticari yaşamda ve özellikle elektrik piyasasında lamba ve lamba cinsi anlamına geldiğini belirterek, dava dilekçesindeki taleplerine ek olarak markanın 556 Sayılı KHK'nın 7. maddesi gereğince hükümsüzlüğünü istemiştir.

Hükümsüzlüğü istenilen (...) nolu marka, 09, 11, 25. Sınıflar için tescil edilmiş olup, L. ibaresinden oluşmaktadır. Alınan 06.09.2007 günlü bilirkişi raporunda L. kelimesinin ticari yaşamda lamba veya lamba cinsi anlamında yaygın olarak kullanıldığı belirtilmişse de, davalı sektörden seçilen bilirkişilere itirazı nedeniyle yeniden alınan bilirkişi raporunda L. ibaresinin lamba anlamına geldiği ancak davalının markayı tescilinden önce 1996 tarihinden itibaren yoğun kullanımla ayırd edicilik kazandığını, 2000'li yıllara ait gazete reklamlarında, reklam faturalarında TSE'nin alet yeterlilik belgelerinde, TSE uygunluk belgelerinde deney raporlarında marka kullanımı ile ilgili olarak yapılan sözleşmelerde kataloglarda L. ibaresinin davalı şirket tarafından kullanıldığı ve bu kullanım sonucu ayırd edicilik kazandığı için hükümsüzlüğün gerekmediği ifade edilmiştir.

556 Sayılı KHK'nın 7/son maddesi gereğince bir marka tescil tarihinden önce kullanılmış ve tescile konu mallar veya hizmetlerle ilgili olarak bu kullanım sonucu ayırd edici nitelik kazanmışsa a, c, d bentlerine göre tescili reddedilemez. Bilirkişi raporunda markanın belirtilen hükümler gereğince ayırd edicilik kazandığı belirtildiğinden, hükümsüzlük koşulları oluşmadığından, buna ilişkin talebin reddi gerekir.

Ayrıca davacının L. markasının dava tarihinden önce başlayan başvurusu, tescille sonuçlandığından markanın koruma altına alınması nedeniyle bu markanın davalının markasıyla iltibas oluşturmadığına ilişkin talep yönünden hukuki yarar bulunmadığından reddi gerekir.

Davacının V.N. ibareli marka ile davalının kullanımla ayırd edicilik kazanan L. markası arasında görsel, işitsel hiçbir benzerlik bulunmadığı gibi, davacı markası kullanımla ayırd edicilik kazandığından anlamsal benzerlikte bulunmadığından ve zaten iltibasa yol açıcı benzerlikte bulunmadığından haksız rekabet markaya tecavüzün olduğu da kanıtlanmadığından, zaten tescilli markanın kullanımı marka haklarına tecavüzde oluşturmadığından davanın reddine ilişkin aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle,

1- Davacının L. markasının dava tarihinden önce başlayan başvurusunun tescille sonuçlanması ve markanın koruma altına alınması nedeniyle bu markanın davalının markasıyla iltibas oluşturmadığına ilişkin talep yönünden hukuki yarar bulunmadığından ayrıca markaların iltibas oluşturulmaması ve diğer talepler de kanıtlanmadığından tüm taleplerin reddine,

2- 17,15 TL. ilam harcının peşin ve ıslah harcından mahsubu ile fazla alınan 4.380.22 TL. harcın hüküm kesinleştiğinde talebi halinde davacıya iadesine,

3- Avukatlık ücret tarifesi uyarınca 1.500 TL. vekalet ücretinin davacıdan alınarak davanın teşmil edildiği M. Elektrik San. Ve Tic. Ltd. Şti.'ne verilmesine,

4- Davalının 70,50 TL. yargılama giderinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

Dair karar taraf vekillerinin yüzüne karşı gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 15 günlük kesin süre içerisinde temyizi kabil olmak üzere karar verilip tefhim kılındı.11.11.2010

YARGITAY

11. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2013/2667

Karar No. 2013/4610

Tarihi: 11.03.2013

İlgili Kanun/Madde

2004 s. İİK/257

- **HESAP KAT İHTARININ TEBLİĞ EDİLMEMESİ NEDENİYLE İHTİYATİ HACİZ TALEBİNİN REDDİ**

ÖZETİ: *Dava, İİK'nun 257. maddesi gereğince talep edilen ihtiyati haciz istemine ilişkin olup, mahkemece borçlulardan Mehmet S. Ş.'ye kat ihtarının tebliğ edilmediği gerekçesi ile ihtiyati haciz istemi reddedilmiştir. Taraflar arasındaki genel kredi sözleşmesinin 9. maddesinde hesabın kat'ı ile birlikte alacağın muaccel olacağı düzenlenmiş olup ayrıca ihtar tebliği aranmamıştır. Ayrıca dava konusu alacak iki ayrı sözleşmeden kaynaklanmakta olup bu sözleşmelerin birinde yazılı olan adrese temerrüt ihtarları gönderilmiş fakat borçlunun adresten ayrılmış olması nedeniyle bila tebliğ iade edilmiştir. Bu durumda sözleşmenin bu hükmünün İİK'nun 257/1. maddesi kapsamında tartışılarak oluşulacak sonuç çerçevesinde karar vermek gerekir.*

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 20. Asliye Ticaret Mahkemesi'nce verilen 04.02.2013 tarih ve 2013/64-2013/64 D. İş sayılı kararın Yargıtayca incelenmesi ihtiyati haciz isteyen (alacaklı) vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi Sevda Boyraz tarafından düzenlenen rapor dinlendikten: ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

İhtiyati haciz isteyen vekili, müvekkilinin karşı taraftan alacağı bulunduğunu, borcun vadesinde ödemediğini, rehinle de temin edilmediğini ileri sürerek borçluların borca yeterli miktarda menkul ve gayrimenkul malları ile 3. şahıslardaki hak ve alacaklarının ihtiyaten haczini talep etmiştir.

Mahkemece, borçlulardan Mehmet S. Ş.'ye hesap kat ihtarı tebliğ edilmediğinden bu borçlu yönünden ihtiyati haciz talebinin reddine, genel kredi sözleşmelerinde yazılı borcun ödendiğine veya rehinle temin olduğuna dair

bir kayda rastlanmadığından diğer borçlular, yönünden ihtiyati haciz talebinin kabulüne karar verilmiştir.

Kararı, ihtiyati haciz isteyen vekili temyiz etmiştir.

Dava, İİK'nın 257. maddesi gereğince talep edilen ihtiyati haciz istemine ilişkin olup, mahkemece borçlulardan Mehmet S. Ş.'ye kat ihtarinin tebliğ edilmediği gerekçesi ile ihtiyati haciz istemi reddedilmiştir. Taraflar arasındaki genel kredi sözleşmesinin 9. maddesinde hesabın kat'ı ile birlikte alacağın muaccel olacağı düzelenmiş olup ayrıca ihtar tebliği aranmamıştır. Ayrıca dava konusu alacak iki ayrı sözleşmeden kaynaklanmakta olup bu sözleşmelerin birinde yazılı olan adrese temerrüt ihtarını gönderilmiş fakat borçlunun adresten ayrılmış olması nedeniyle bila tebliğ iade edilmiştir. Bu durumda sözleşmenin bu hükmünün İİK'nın 257/1. maddesi kapsamında tartışılarak oluşulacak sonuç çerçevesinde karar vermek gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamış bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, ihtiyati haciz isteyen vekilinin temyiz itirazının kabulü ile hükmün BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcın isteği halinde temyiz eden ihtiyati haciz isteyene (alacaklı) iadesine, 11.03.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY

11. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2012/4221
Karar No. 2013/3985
Tarihi: 05.03.2013

İlgili Kanun/Madde
556 s. MarkaKHK/42

• MARKANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ İLE TERKİNİ

ÖZETİ: *Mahkemece iddia, savunma ve tüm kanıtlara göre, davacının kullandığı ibare de davalının markasının kayıtlı olduğu 04 ve 39. sınıf mal ve hizmetlere ilişkin olup davacının eylemli kullanımının kömür ticareti olduğu, dosyaya sunduğu faturalar ile bir kısım müşterileri olan şirketlere nakliyat işi yaptığı hususunu ve “Dağhoğlu” markasını 1994 yılından beri kullanımını kanıtladığı, davalı tarafın kullanımının ise 2008 tarihi ve sonrasına ait bulunduğu, önceki tarihlerde bu ibareyi marka olarak kullandığını kanıtlayamadığı, davalı şirket başvurusundan daha önceki bir tarihte davacı şirketin bu ibareyi kullanmaya başladığı ve kullanımının ilgili sektörde uzun süredir devam ettiği ve ibare üzerinde gerçek hak sahibi olduğu kullanımının 04 sınıfta yer alan yakacak maddeleri üzerinde olduğu gerekçesiyle, davalı adına tescilli 03.06.2010 gün ve 2008/68494 nolu “Dağhoğlu” ibareli markanın hükümsüzlüğüne karar verilmiştir.*

Taraflar arasında görülen davada Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen 18/01/2012 tarih ve 2010/588-2012/8sayılı kararın Yargıtayca incelenmesi davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi Can S. M. tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar,

duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili, müvekkilinin 1965 yılından itibaren kullandığı “Dağlıoğlu” unvanını tanınmış hale getirdiğini, davalının ibareyi kömürleri kapsayan 4. sınıf ve taşımacılık hizmetlerini kapsayan 39. sınıfta tescil ettirdiğini, ancak ibarenin ayrıca müvekkili şirketin kurucu ve mevcut ortaklarının soyadı olduğunu, davalının ibareyi tescilden önce kullanmadığını, markanın gerçek hak sahibinin müvekkili olduğunu ileri sürerek, davalı adına tescilli 2008/68949 numaralı “Dağlıoğlu” markasının hükümsüzlüğü ile terkinini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davacının marka üzerinde gerçek hak sahibi olmadığını, müvekkilinin ticaret şirketi olarak tescilininin davacı şirketten önce olup, markayı da daha önce kullanmaya başladığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece iddia, savunma ve tüm kanıtlara göre, davacının kullandığı ibare de davalının markasının kayıtlı olduğu 04 ve 39. sınıf mal ve hizmetlere ilişkin olup davacının eylemleri kullanımının kömür ticareti olduğu, dosyaya sunduğu faturalar ile bir kısım müşterileri olan şirketlere nakliyat işi yaptığı hususunu ve “Dağlıoğlu” markasını 1994 yılından beri kullanımını kanıtladığı, davalı tarafın kullanımının ise 2008 tarihi ve sonrasında ait bulunduğu, önceki tarihlerde bu ibareyi marka olarak kullandığını kanıtlayamadığı, davalı şirket başvurusundan daha önceki bir tarihte davacı şirketin bu ibareyi kullanmaya başladığı ve kullanımının ilgili sektörde uzun süredir devam ettiği ve ibare üzerinde gerçek hak sahibi olduğu kullanımının 04 sınıfta yer alan yakacak maddeleri üzerinde olduğu gerekçesiyle, davalı adına tescilli 03.06.2010 gün ve 2008/68494 nolu “Dağlıoğlu” ibareli markanın hükümsüzlüğüne karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONAN-MASINA, aşağıda yazılı bakiye 03,15 TL temyiz ilam harcının temyiz edenden alınmasına, 05.03.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY
11. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2012/2053 **İlgili Kanun/Madde**
Karar No. 2013/2569 **556 s. MarkaKHK/43**
Tarihi: 14.02.2013

- **TİCARET UNVANININ MARKA OLARAK TESCİLİ**
- **TÜKETİCİNİN MARKALARI KARIŞTIRMA İHTİMALİ BULUNUP BULUNMADIĞININ TESPİTİ**

ÖZETİ: *Mahkemece, iddia, savunma ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, davalı tescil başvuru tarihinden önce ibareyi markasal olarak kullandığına dair herhangi bir delil sunamadığı, davalının tescilsiz M. markasının sektörde tanınmış olduğu ve ibare üzerindeki marka hakları davacıya ait olduğu, davalının markasındaki M. ibaresi dışındaki diğer ibareler, coğrafi yer ve faaliyeti tasvir edici olduğundan, markanın ayırt edici unsuru M. olup, sondaki harf farkıyla davalının markasına ayniyet düzeyinde benzer olduğu, marka kapsamındaki hizmetler de aynı olduğundan, orta dikkatli tüketicinin markaları karıştırma ihtimali bulunduğu gerekçesiyle, davalı adına tescilli bulunan 2004/39814 nolu markanın “tekne barındırma hizmetleri, taşıt ve malları kurtarma hizmetleri” yönünden hükümsüzlüğüne, bu hizmetler için markanın sicilden terkinine karar verilmiştir.*

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 1. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi’nce verilen 13.09.2011 tarih ve 2009/102-2011/139 sayılı kararın Yargıtay’ca incelenmesi davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, müvekkili firmanın 1991 yılında kurulduğunu ve ticaret unvanında yer alan M. ibaresinin kesintisiz kullanımı ile müvekkili ile özdeşleştiğini, müvekkilinin 2007 yılında bu ibareyi marka olarak tescil ettirmekte istediğinde 3 ayrı firmaya ait markadan dolayı reddedildiğini, davalının 2004/39814 sayılı M. markasının da redde gerekçe gösterilen markalar arasında yer aldığını, müvekkilinin bu ibareyi faaliyet gösterdiği sektörde maruf hale getirdiğini, davalı şirketin 1993 yılında kurulduğunu ve tescil ettirdiği M. markasının müvekkilinin 1991 yılından beri kullandığı M. ibaresi ile benzerlik gösterdiğini, davalıdan önce bu ibareyi müvekkilinin kullandığını ve gerçek hak sahibinin müvekkilinin olduğunu ileri sürerek, davalının 2004/39814 sayılı ile tescilli M. esas unsurlu markasının tekne barındırma hizmetleri ve taşıt ve malları kurtarma hizmetleri yönünden hükümsüzlüğüne karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın süresinde açılmadığını, müvekkili şirketin 1993 yılından beri kullandığı ticaret unvanının tamamını 2004 yılında marka olarak tescil ettirdiğini ve 16 yıldır liman ve deniz işletmeciliği alanında faaliyet gösterdiğini, 16 yıl sonra huzurdaki davanın açılmasının iyiniyet kuralları ile bağdaşmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, iddia, savunma ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, davalı tescil başvuru tarihinden önce ibareyi markasal olarak kullandığına dair

herhangi bir delil sunamadığı, davacının tescilsiz M. markasının sektörde tanınmış olduğu ve ibare üzerindeki marka hakları davacıya ait olduğu, davalının markasındaki M. ibaresi dışındaki diğer ibareler, coğrafi yer ve faaliyeti tasvir edici olduğundan, markanın ayırt edici unsuru M. olup, sondaki harf farkıyla davacının markasına ayniyet düzeyinde benzer olduğu, marka kapsamındaki hizmetler de aynı olduğundan, orta dikkatli tüketicinin markaları karıştırma ihtimali bulunduğu gerekçesiyle, davalı adına tescilli bulunan 2004/39814 nolu markanın “tekne barındırma hizmetleri, taşıt ve malları kurtarma hizmetleri” yönünden hükümsüzlüğüne, bu hizmetler için markanın sicilden terkinine karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

Sonuç: Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONAN-MASINA, aşağıda yazılı bakiye 05.90 TL. temyiz ilam harcının temyiz edenden alınmasına, 14.02.2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2011/15463

Karar No. 2013/8

Tarihi: 02.01.2013

İlgili Kanun/Madde

554 s. TasarımKHK/43, 44

• TESCİLLİ TASARIMIN TAKLİT EDİLEREK ÜRETİM YAPILMASI

ÖZETİ: *Mahkemece, iddia, savunma ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, TPE’de davacı-karşı davalı adına tescilli bulunan 2004/02092 nolu çoklu endüstriyel tasarımlardan 1 nolu endüstriyel tasarımın www.SteelLine.it internet sitesinde yayınlanan 3042 Kod nolu sandalye tasarımıyla karşılaştırılıp incelendiğinde, genel yapıları itibariyle çok yakın benzerlikler içerdiği, anılan benzerliklerin teknik zorunluluklardan kaynaklanmadığı, tasarımlar arasındaki çok küçük farklılıkların ise yenilik ve ayırt edicilik vasfı bulunmayan nitelik arz ettiği, kıyaslama yapılan 3042 kodlu ürünün üreticisi olan STEEL LINE S.r.l. firmasından yapılan araştırma sonucunda da bu ürünün firma tarafından üretilip 2002 yılı kataloğuna konulduğunun belirtilmiş olması karşısında davacı-karşı davalının tasarım tescil belgesindeki 1 nolu tasarım bakımından yenilik unsurunun bulunmadığı, gerekçesi ile davacı-karşı davalı vekilinin kanıtlanamayan davasının reddine, davalı-karşı davacı vekilinin davasının kabulü ile davacı-karşı davalı adına tescilli 2004/02092 nolu çoklu endüstriyel tasarımlardan 1 nolu endüstriyel tasarımın hükümsüzlüğüne karar verilmiştir.*

Taraflar arasında görülen davada Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi’nce verilen 12.10.2011 tarih ve 2007/615-2011/426 sayılı kararın Yargıtayca incelenmesi davacı-karşı davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin

süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi Kamil E. O. tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

KARAR: Davacı-karşı davalı vekili, davalının müvekkiline ait tescilli tasarımı taklit ederek üretim yaptığını, kataloglarına koyduğu ve satış yaptığını ileri sürerek müvekkili adına TPE nezdinde 2004/02092 sayılı 15/06/2004 tarihli çoklu tasarım ile tescilli 1 nolu sandalye tasarımına karşı davalı tarafından yapılan tecavüzün durdurulmasını, 2,000 TL maddi tazminatın davalıdan tahsilini ve hükmün ilanı talep ve dava etmiştir.

Davalı-karşı davacı vekili, davanın reddini istemiş, karşı davasında da davaya konu tasarımın özgün ve yenilik unsurunun bulunmadığını ileri sürerek davacının 2004/0292-1 numaralı tasarımın hükümsüzlüğüne karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Mahkemece, iddia, savunma ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, TPE'de davacı-karşı davalı adına tescilli bulunan 2004/02092 nolu çoklu endüstriyel tasarımlardan 1 nolu endüstriyel tasarımın www.Steeline.it internet sitesinde yayınlanan 3042 Kod nolu sandalye tasarımıyla karşılaştırılıp incelendiğinde, genel yapıları itibarıyla çok yakın benzerlikler içerdiği, anılan benzerliklerin teknik zorunluluklardan kaynaklanmadığı, tasarımlar arasındaki çok küçük farklılıkların ise yenilik ve ayırt edicilik vasfı bulunmayan nitelik arz ettiği, kıyaslama yapılan 3042 kodlu ürünün üreticisi olan STEEL LİNE S.r.l. firmasından yapılan araştırma sonucunda da bu ürünün firma tarafından üretilip 2002 yılı kataloğuna konulduğunun belirtilmiş olması karşısında davacı-karşı davalının tasarım tescil belgesindeki 1 nolu tasarım bakımından yenilik unsurunun bulunmadığı, gerekçesi ile davacı-karşı davalı vekilinin kanıtlanamayan davasının reddine, davalı-karşı davacı vekilinin davasının kabulü ile davacı-karşı davalı adına tescilli 2004/02092 nolu çoklu endüstriyel tasarımlardan 1 nolu endüstriyel tasarımın hükümsüzlüğüne karar verilmiştir.

Kararı davacı-karşı davalı vekili temyiz etmiştir

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacı-karşı davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davacı-karşı davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı bakiye 5,90 TL temyiz ilam harcımın temyiz edenden alınmasına, 02.01.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DANIŞTAY KARARI
THE COUNCIL OF STATE'
DECISION

* Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Kararı
Plenary Session of the Administrative Law Chamber Decision

* Danıştay Daire Kararları
Chamber of Council State Decisions

DANIŞTAY İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU KARARI
PLENARY SESSION OF THE ADMINISTRATIVE LAW CHAMBER DECISION

DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No. 2009/1054
Karar No. 2013/1362
Tarihi: 11.04.2013

İlgili Kanun/Madde
4054 s. RekabetK/4, 16

• **REKABET KURULU KARARININ İPTALİ TALEBİ**

ÖZETİ: *Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 28/10/2008 günlü, E:2006/3338, K:2008/7014 sayılı kararıyla; dava konusu kararın alınmasına konu edilen tüm delillerin; önaraştırma ve soruşturma raporlarında, yazılı ve sözlü savunmalarda yer aldığı görüldüğünden, bu anlamda yeniden soruşturma açılmasını ve yapılmasını gerekli kılan bir hususun da bulunmaması nedeniyle, daha önceki Danıştay kararındaki gerekçe doğrultusunda, soruşturmacı üyenin katılmadığı Kurul toplantısında, mevcut üyelerle yeniden karar alınmasında hukuka aykırılık görülmediği; dava konusu uyuşmazlığın esasına girilince; dava dosyasında bulunan bilgi ve belgeler incelendiğinde, aralarında davacı şirketin de bulunduğu yonga levha pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler tarafından, ilgili ürün pazarında rekabeti kısıtlayıcı nitelikte anlaşmalar yapmak, satış ve vade koşullarını belirlemek suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği anlaşıldığından, davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2 fıkrası uyarınca 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin taktiren binde onikisi oranında idari para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık bulunmadığı, davacının diğer iddialarının da, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte görülmediği gerekçesiyle davanın reddi gerekir.*

Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 28/10/2008 günlü, E:2006/3338, K:2008/7014 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi: Tuğba D. A.

Düşüncesi: Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay idari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği belirtilerek para cezası verilmesi hakkındaki Rekabet Kurulu'nun 24/04/2006 günlü, 06-29/364-93 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 28/10/2008 günlü, E:2006/3338, K:2008/7014 sayılı kararıyla; dava konusu kararın alınmasına konu edilen tüm delillerin; önaraştırma ve soruşturma raporlarında, yazılı ve sözlü savunmalarda yer aldığı görüldüğünden, bu anlamda yeniden soruşturma açılmasını ve yapılmasını gerekli kılan bir hususun da bulunmaması nedeniyle, daha önceki Danıştay kararındaki gerekçe doğrultusunda, soruşturmacı üyenin katılmadığı Kurul toplantısında, mevcut üyelerle yeniden karar alınmasında hukuka aykırılık görülmediği; dava konusu uyuşmazlığın esasına gelince; dava dosyasında bulunan bilgi ve belgeler incelendiğinde, aralarında davacı şirketin de bulunduğu yonga levha pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler tarafından, ilgili ürün pazarında rekabeti kısıtlayıcı nitelikte anlaşmalar yapmak, satış ve vade koşullarını belirlemek suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği anlaşıldığından, davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2 fıkrası uyarınca 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin taktiren binde onikisi oranında idari para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık bulunmadığı, davacının diğer iddialarının da, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

Temyiz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin reddine, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 28/10/2008 günlü, E:2006/3338, K:2008/7014 sayılı kararının ONANMASINA, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 11.04.2013 gününde oybirliği ile karar verildi.

DANIŞTAY DAİRE KARARLARI
CHAMBER OF COUNCIL STATE DECISIONS

DANIŞTAY
13. DAİRE

Esas No. 2009/3135
Karar No. 2013/1631
Tarihi: 30.05.2013

İlgili Kanun/Madde
4054 s. RekabetK/4, 6, 16
5237 s. TCK/7
5326 s. KabahatlerK/3, 5

- **KABAHAHLER KANUNUNDA ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA**
- **KABAHAHLER KANUNUNUN GENEL KANUN NİTELİĞİ**
- **CEZA HUKUKUNDA ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA**

ÖZETİ: *Dava konusu Kurul kararında da belirtildiği üzere, ihale, mal veya hizmetlerin tahsisinin, önceden belirlenen kurallar çerçevesinde alıcılar veya satıcılar arasındaki fiyat rekabetine göre yapıldığı bir sistemi ifade etmekte olup, kamu ihale uygulamalarında rekabetin sağlanmasının Devlet İhale Kanunu ve Kamu İhale Kanunu, rekabetin korunmasının ise 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında olduğu; bu Kanunların birbirlerine paralel ve tamamlayıcı Kanunlar olduğu; kamu alımlarında rekabetin sağlanmasının, ürün ve pazar koşullarının sağlıklı bir şekilde değerlendirilerek ihalenin var olan koşullara göre tasarlanmasına bağlı olduğu; ihale sürecinde etkin bir sonuç alınmasının, ihale süreçlerinde rakiplerin birbirleri ile rekabet karşısı anlaşmalar yapmasının önüne geçilmesine de bağlı bulunduğu açıktır. Somut olayda, davacı şirketin, tıbbi cihaz ve sarf malzemesi alımı ihalelerinde yan teklif konusunda diğer firmalar ile danişıklılık içerisinde olduğunun usulüne uygun olarak yürütülen soruşturma çerçevesinde belirlendiği anlaşıldığından, davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varılmakla, dava konusu Kurul kararının 2. maddesinde hukuka aykırılık görülmemiştir.*

Tıbbi sarf malzemeleri ile laboratuvar cihaz ve hizmetleri pazarında faaliyet gösteren davacının da aralarında bulunduğu teşebbüslere, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 19.12.2008 tarih ve 08-74/1180-455 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının; davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı davranışlar içerisinde bulunmadığı, davacı şirket yetkilileri hakkında devam eden bir ceza kovuşturması veya bu kapsamda verilen bir karar bulunmadığı, Rekabet Kurumu'nun soruşturmaya konu delilleri, konu hakkında açılan ceza kovuşturmasında elde edilen delillerden temin ettiği, bu nedenle ceza yargılamasının sonucu beklenilmeksizin karar verilemeyeceği, elde edilen delillerin yeterli ve kesinlik kazanan deliller olmadığı, şüpheden sanık yararlanır ilkesinin göz önüne alınması gerek-

tiği, soruşturma raporundaki değerlendirilerek, soyut olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğinin usulüne uygun olarak yürütülen soruşturma sonucunda tespit edildiği, ceza mahkemesi kararının beklenilmesi gerekliliğinin söz konusu olmadığı, ceza yargılamasının muhatabının gerçek kişiler, rekabet soruşturmasının muhatabının ise tüzel kişiler olması karşısında mükerrer cezalandırmanın söz konusu olmayacağı, yalnızca ceza kovuşturmasından elde edilen delillere dayanılarak karar verilmediği, yapılan yerinde incelemelerle deliller elde edildiği gibi ceza kovuşturmasına ilişkin delillerin de teşebbüs yetkililerinin yazılı beyanlarıyla teyit edildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Emre ERMAN'ın Düşüncesi: Davanın konusu Kurul kararının idari para cezası miktarı yönünden iptaline, diğer kısım açısından davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Birgül KURT'un Düşüncesi: Dava, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği belirtilerek verilen Rekabet Kurulu'nun 19.12.2008 tarih ve 08-74/1180-455 sayılı kararının, davacıya yönelik kısımlarının iptali istemi ile açılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde; bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasak olduğu, mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesinin bu kapsamda bulunduğu hükmü yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; faaliyet alanı laboratuvar malzemelerinin alımı ve pazarlanması olan davacı şirketin, Atlas Medikal Abbott firmasının laboratuvar malzemelerinin alt bayiliğini yürüttüğü, Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesinde bir takım tıbbi cihaz sağlayıcısı firmaların, ortak bir firma kurmak yoluyla anılan bölgelerde sağlık kuruluşlarınca gerçekleştirilen tıbbi cihaz ve sarf malzemesi alım ihalelerini paylaştıkları, ihalelerde rekabetçi teklif sunulmasını engelledikleri, yancu tabir edilen diğer birtakım firmaların daha önceden paylaşılmış olan ihalelerde teklif sunarak, rekabetin mevcut olduğu izlenimini verme fonksiyonunu ifa ettikleri, ilk grup olaylarla bağlantılı bir şekilde bazı firmaların ortaklaşa kurulan firma yoluyla tıbbi cihaz ihalelerini paylaştıkları ihbarı ile ilgili yapılan soruşturma sonucu, davacı şirket açısından; 2007 yılında laboratuvar sarf malzemesi alımlarında rekabetin var olduğu izlenimi veren yan tekliflerin verilerek, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edildiğinin saptandığı anlaşılmakta olup, 2007 yılı mali yılı sonunda oluşan gayri safi geliri esas alınarak idari para cezası verilmesi dışında, kararın dava konusu kısmının hukuka uygun bulunduğu görülmektedir.

Davacının bu kısma ilişkin iddialarında ise isabet bulunmamaktadır.

Öte yandan; 4054 sayılı Kanun'un işlem tarihinde yürürlükte bulunan 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "...yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği, bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası" verilebileceği yolundaki hüküm, 8.2.2008 tarihli ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı Ka-

nun'un 472. maddesi ile "...nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verilir." şeklinde değiştirilmiş,

Yine 5728 sayılı Kanun'un 474. maddesi ile 4054 sayılı Kanun'un 55. maddesinde yapılan düzenleme sonucu ise "Kurul kararlarına karşı yargı yoluna başvurulması kararların uygulanmasını ve idari para cezalarının takip ve tahsilini durdurmaz." kuralı getirilmiştir.

5326 sayılı Kabahatlar Kanunu'nun "Genel Kanun Niteliği" başlıklı 3. maddesinde;

Bu Kanun'un; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer" kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

Diğer genel hükümlerinin, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında da uygulanacağı;

"Zaman Bakımından Uygulama" başlıklı 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının gönderme yaptığı, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7. maddesinin (2) numaralı fıkrasında ise; "Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur." hükmü yer almıştır.

İdari para cezasının verilmesine neden olan ihlalin 2007 yılında olduğu, kararın tesisi itibarıyla yürürlükteki mevzuat uyarınca 2006 yılı gayrisafi gelirlerinin esas alınarak idari para cezası hesaplanması gerekirken 2007 yılı gayrisafi gelirlerinin esas alındığı, kararın verilmesinden sonra yapılan yasal değişiklik uyarınca da nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan mali yılın 2007 yılına isabet ettiği, ancak davacının talebi aşılarak aleyhine ağırlaştırıcı durum yaratılmayacağından, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin gayrisafi gelirlerin değerlendirilmesi, davacı lehine olanın dikkate alınması suretiyle idari para cezası yönünden yeniden bir karar verilmesinin gerekmekte olduğu görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle Rekabet Kurulu kararının davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin kısmı yönünden iptali, davaya konu diğer kısımları yönünden ise davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, tıbbi sarf malzemeleri ile laboratuvar cihaz ve hizmetleri pazarında faaliyet gösteren davacının da aralarında bulunduğu teşebbüslere, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 19.12.2008 tarih ve 08-74/1180-455 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

- a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
- f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi...” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem tarihinde yürürlükte bulunan “Para cezaları” başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; bu Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayrisafi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüş; dördüncü fıkrasında ise, Kurul'un, para cezasına karar verirken, kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları da dikkate alacağı kurala bağlanmıştır.

Bu yasal düzenleme karşısında; Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu saptananlara, Rekabet Kurulu tebliğleriyle belirlenen miktardan aşağı olmamak ve kastın varlığı, kusurun ve zararın ağırlığı, eylemde bulunan teşebbüslerin pazar içindeki konumları gibi unsurlar da dikkate alınmak üzere, eylem tarihinden bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan yıllık gayrisafi gelirleri üzerinden para cezası verilmesi gerekli bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; aralarında davacı şirketin de bulunduğu Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesinde birtakım tıbbi cihaz sağlayıcısı firmaların, ortak bir firma kurmak yoluyla anılan bölgelerde sağlık kuruluşlarınca gerçekleştirilen tıbbi cihaz ve sarf malzemesi alım ihalelerini paylaştıkları, ihalelerde rekabetçi teklif sunulmasını engelledikleri, yancı tabir edilen diğer birtakım firmaların daha önceden paylaşmış olan ihalelerde teklif sunarak rekabetin mevcut olduğu izlenimini verme fonksiyonunu ifa ettikleri, ilk grup olaylarla bağlantılı bir şekilde bazı firmaların ortaklaşa kurulan firma (Karadeniz Laboratuvar) yoluyla tıbbi cihaz ihalelerini paylaştıkları iddiasıyla başlatılan

öneraştırma sonucunda ve ilgili firma yetkilileri hakkında başlatılan ceza kovuşturması kapsamında elde edilen deliller ile davacı firmaya ilişkin olarak; Atlas Medikal'de yapılan aramalarda, ihalelerde kullanılan başka firmalara ait yan teklifler bulunduğu, Atlas Medikal'in, soruşturma kapsamında incelenen iddialardan yalnızca Ünye Devlet Hastanesi için hazırlanan Ekolab ve Tepe Medikal firmalarına ait teklifler dolayısıyla 4054 sayılı Kanunu ihlal ettiği sonucuna varıldığı, Ekolab ve Tepe Medikal firmalarına ait tekliflerin Ünye Devlet Hastanesi için hazırlandığının anlaşıldığı, bu şekilde, verecekleri teklifleri hakkında birbirlerini bilgilendirmeleri yoluyla bir anlaşma içerisinde oldukları gerekçeleriyle, davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılarak, idari para cezası tayininde; sadece yan teklife ilişkin delillerin bulunduğu teşebbüsler için ilgili idarelerin ihlaldeki etkili rolü, tekliflerin kullanıldığı kamu alımlarının meblağının düşük olması, 4. madde kapsamında ihlal olarak değerlendirilen Karadeniz Laboratuvarının kuruluş aşamasındaki ve daha sonraki ortaklarının, söz konusu teşebbüsü kamu ihalelerinde rekabeti sınırlamak, kısıtlamak ve engellemek amacıyla kullanmaları, Karadeniz Laboratuvar'ın 2003 yılından itibaren faaliyette olması ve ortaklarının piyasadaki gücü, ilgili teşebbüslerin soruşturma sürecindeki davranışları ve incelemeye yardımcı olmaları dikkate alınmak suretiyle davacı şirkete 2007 mali yılı sonucunda oluşan gayrisafı gelirin binde 5'i oranında idari para cezası verilmesine ilişkin Kurul kararının alındığı, bu kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu Kurul kararının davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine karar verilmesine ilişkin 2. maddesinin incelenmesi durumunda:

Dava konusu Kurul kararında da belirtildiği üzere, ihale, mal veya hizmetlerin tahsisinin, önceden belirlenen kurallar çerçevesinde alıcılar veya satıcılar arasındaki fiyat rekabetine göre yapıldığı bir sistemi ifade etmekte olup, kamu ihale uygulamalarının rekabetin sağlanmasının Devlet İhale Kanunu ve Kamu İhale Kanunu, rekabetin korunmasının ise 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında olduğu; bu Kanunların birbirlerine paralel ve tamamlayıcı Kanunlar olduğu; kamu alımlarında rekabetin sağlanmasının, ürün ve pazar koşullarının sağlıklı bir şekilde değerlendirilerek ihalenin var olan koşullara göre tasarlanmasına bağlı olduğu; ihale sürecinde etkin bir sonuç alınmasının, ihale süreçlerinde rakiplerin birbirleri ile rekabet karşılıklı anlaşmalar yapmasının önüne geçilmesine de bağlı bulunduğu açıktır.

Somut olayda, davacı şirketin, tıbbi cihaz ve sarf malzemesi alımı ihalelerinde yan teklif konusunda diğer firmalar ile danişıklılık içerisinde olduğunu usulüne uygun olarak yürütülen soruşturma çerçevesinde belirlendiği anlaşıldığından, davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varılmakla, dava konusu Kurul kararının 2. maddesinde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan, davacı şirket yetkilileri hakkında başlatılan ceza kovuşturmasının, rekabet soruşturması açısından bekletici mesele yapılması gerektiği, bir fiil hem suç hem de kabahat olarak tanımlanıyorsa, yalnızca suçtan dolayı yaptırım uygulanabileceği ileri sürülmüşse de, ceza kovuşturmasının şirket yetkilisi gerçek şahıslar, rekabet soruşturmasının ise tüzel kişiler açısından yürütüldüğü, bu nedenle fail noktasında tekliften söz edilemeyeceğinden, durumun mükerrer cezalandırmaya yol açmayacağı açık olduğundan, bu iddia yerinde görülmemiştir.

Davacı şirkete, 2007 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirinin binde 5'i oranında idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararının 3. maddesinin (c) bendine gelince;

İdari para cezalarının düzenlendiği ve 4054 sayılı Yasanın 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "...yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan yıllık gayrisafi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası" verilebileceği yolundaki hüküm, 8.2.2008 tarihli ve 26781 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı Yasanın 472. maddesi ile "...nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verilir." şeklinde değiştirilmiştir.

5326 sayılı Kabahatlar Kanunu'nun "Genel Kanun Niteliği" başlıklı 3. maddesinde, bu Kanunun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde, diğer genel hükümlerinin, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında da uygulanacağı kuralına yer verilmiş; "Zaman Bakımından Uygulama" başlıklı 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının gönderme yaptığı 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7. maddesinin (2) numaralı fıkrasında ise; "Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur." hükmü yer almıştır.

İdari para cezasının verilmesine neden olan ihlalin 2007 yılında olduğu, eylemin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükteki mevzuat uyarınca 2006 yılı gayrisafi gelirlerinin esas alınarak idari para cezası hesaplanması gerekirken 2007 yılı gayrisafi gelirlerinin esas alındığı, 4054 sayılı Yasanın 16. maddesinde 5728 sayılı Yasa ile yapılan değişiklik uyarınca da nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan mali yılın 2007 yılına isabet ettiği dikkate alındığında, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin gayrisafi gelirlerin değerlendirilmesi ve davacı lehine olanın tespiti gerekmektedir.

Bu noktada, Dairemizin 01.02.2013 tarih ve E:2009/3135 sayılı ara kararıyla, davacı şirketin ilgili yıllar itibarıyla gayrisafi gelirlerine ilişkin bilgi ve belgeler taraflardan istenilmiş; ara kararı cevabında, davacı şirketin 2006 yılı gayrisafi gelirinin 2007 yılından daha düşük olduğu, bu çerçevede, eylem tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Kanun hükümlerinin davacı şirket lehine olduğu ve lehe olan 2006 yılı gayrisafi geliri üzerinden idari para cezasının hesaplanması gerektiğinden, davacı şirketin 2007 yılı gayrisafi geliri üzerinden idari para cezası verilmesine ilişkin Kurul kararının ilgili kısmında hukuka uygunluk bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu 19.12.2008 tarih ve 08-74/1180-455 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacı şirkete 2007 mali yılı gayrisafi gelirinin binde 5'i oranında idari para cezası verilmesine ilişkin 3. maddesinin (c) bendinin ilgili kısmının iptaline, davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine karar verilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararının 2. maddesi açısından davanın reddine; dava kısmen ret, kısmen iptal ile sonuçlandığından, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 163,80-TL yargılama giderinin taktiren 81,90-TL.si ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.320.00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacı şirkete verilmesine, kalan yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacı şirkete iade-

sine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 30.05.2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

DANIŞTAY

13. DAİRE

Esas No. 2009/7029

Karar No. 2013/897

Tarihi: 02.04.2013

İlgili Kanun/Madde

4054 s. RekabetK/4, 6, 7, 9, 16, 34,

36

- **BELİRLİ MAL VEYA HİZMETİN REKABETİ ENGELLEME, BOZMA YA DA KISITLAMA AMACI TAŞIYIP TAŞIMADIĞININ TESPİTİ**

ÖZETİ: *Dava, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle, davacı şirkete para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 16.06.2009 tarih ve 09-28/600-141 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.*

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olma teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle, davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 16.06.2009 tarih ve 09-28/600-141 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısımlarının; soruşturmada "rekabet uzmanı" olmayan meslek personelinin görevlendirilmesinin mümkün olmadığı, kararda bulunması zorunlu olan kanuni unsurların eksik olduğu, delillerin tamamının kararda değerlendirilmediği, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrasının ihlal edildiği, kararda muhtemel ihlallerin ne şekilde giderilebileceğine dair herhangi bir açıklama yapılmadığı, Kurul'un ihlale nasıl son verileceğini bildirmeyerek ihlale son vermek isteyen, ancak bunu nasıl yapacağını bilemeyen teşebbüslerin gereksiz yere cezalandırılmasına yol açtığı, Kurul'un bazı kararlarda 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrasını uygulama yoluna gitmesine rağmen, bazen bu yola başvurmadan doğrudan ceza vermesinin usulsüz, olduğu, çelişkili kararlarla idari istikrar ve eşitlik ilkelerinin zedelendiği, savunma ve dosyaya giriş haklarının sınırlandırıldığı, kendilerine ceza verilmesine rağmen, ArcelorMittal Packaging International S.A.(API)ya hiç ceza verilmemesinin, hatta anılan teşebbüs hakkında soruşturma dahi açılmamasının hukuka aykırı olduğu, üretilen ürünlerin yalnız %5'inin ambalaj çeliği olduğu, asıl faaliyetlerinin ihlale konu pazarın dışında gerçekleştiği, Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası mevzuatı açısından %25 hissenin kendilerine ArcelorMittal Ambalaj Çeliği Sanayi ve Ticaret A.Ş. (ArcelorMittal Ambalaj) üzerinde tek başına kontrol yetkisi verilmesinin mümkün olmadığı, ArcelorMittal Ambalaj'ın faaliyetlerini bağımsız olarak yürütebileceği, sermaye, muhasebe, personel, finansal araçlar gibi tüm kaynaklara sahip olduğu, anılan şirketin hammadde konusunda kendilerine bağımlı olmadığı, ArcelorMittal Grubu ile ortak girişim

kurdukları, bu ortak girişime yönelik olarak imzalanan ticari anlaşmanın ortak girişim yapılanmasının zorunlu yan sınırlamalarını içerdiği, rekabete aykırı olmadığı, rekabet ihlalini amaçlamadığı, daha önce Kurul tarafından yapılan incelemeler sonucunda aslında bu ortak girişime zımnen izin verildiği, bu nedenle anılan anlaşmaya muafiyet tanınması gerektiği, muafiyet tanınmamasının Kurul'un emsal kararlarına aykırı olduğu, ilgili piyasada arz miktarının kontrol edildiği ve piyasa dışında belirlendiği iddiasının dayanksız ve hukuka aykırı olduğu, bu konunun ispatlanmadığı, ayrıca fiyatların ve satım şartlarının birlikte belirlendiği iddiasının da hiçbir dayanağının bulunmadığı, fiyatlara eş zamanlı olarak zam yapılıp yapılmadığının, fiyatların aynı anda düşüp düşmediğinin araştırılmadığı, yeterli piyasa analizi yapılmadan karar verildiği, piyasada tüketici faydasına faaliyette bulunulduğu, gerçekleşen ortaklık sonrasında, piyasadaki hiçbir şirketin kapatılmadığı, piyasada rekabetin ortadan kalkmadığı, hatta pazar paylarının %40-50'lerden, %30'lara gerilediği, pazarda güçlü oldukları yönündeki belirlemenin hatalı olduğu, kaldı ki pazar payının yüksek olmasının başlı başına rekabet ihlali anlamına gelmediği, önemli olanın gücün kötüye kullanılması olduğu, kararda delil olarak gösterilerin belgelerden ulaşılan sonuçların ispat hukukuna aykırı olduğu, “Yassı çelik pazarının analizi” başlığı altındaki bilgilerin ve yapılan yorumların hatalı ve yanıltıcı olduğu, söz konusu sektörde pazara giriş engelinin bulunduğu değerlendirmesinin gerçeği yansıtmadığı, Borçelik Çelik Sanayii Ticaret A.Ş.(Borçelik) ile aralarında değiştirilen bilgilerin “rekabete duyarlı bilgi” olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığı, kaldı ki bunun kabulünün önceki kurul kararlarına ve davalı idarenin resmi görüşlerine aykırı olduğu, bu bilgilerin tamamı istatistiksel ve toplam rakamdan oluşan geçmiş tarihli alım ya da satım miktarına ilişkin bilgiler olduğu, ticari sır niteliğindeki diğer bilgilerin birbirleriyle paylaşılmadığı, para cezasının fahiş olduğu, aynı oranda ceza verilmesine rağmen ödenen miktar açısından Borçelik'in 5 katı kadar cezalandırıldıkları, bu hususun eşitlik ilkesine aykırı olduğu, ceza takdirinde hafifletici nedenler dikkate alınmadığı ihale konu ürün cirosunun, toplam cironun yalnız %5'ini oluşturduğu, oysa tüm ciro üzerinden ceza verildiği, oysa Kurul'un farklı kararlarında ilgili ürün cirosu üzerinden ceza verildiği bu durumun eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Soruşturmada uzman yardımcılarının görevlendirildiği ve bunun usule aykırı olduğu yolundaki iddianın, 4054 sayılı Kanun'un Rekabet Kurumu personelinin statüsünü belirleyen 34. ve 36. maddeleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin meslek personelinin tanımını yapan 66. maddesi göz önünde bulundurulduğunda, meslek personeli açısından uzman ve uzman yardımcısı ayrımı yapılmaması karşısında, dayanaktan yoksun olduğu, Kurul kararının kanuni unsurları taşıdığı, savunmaların değerlendirildiği, 4054 sayılı Kanun'un 9/3 maddesinin uygulama zorunluluğu olmadığı gibi. Kurul'un soruşturma safhası öncesinde ihlale ne şekilde son verileceğine dair bir görüş bildirme zorunluluğunun da bulunmadığı, Kurul'un kararına dayanak teşkil etmeyen veya ticari sır içeren bilgi ve belgeleri taraflara vermek durumunda olmadığı, bu durumda savunma hakkının sırlanması bahsedilemeyeceği, ArcelorMittal Ambalaj'a belli oranda ceza verildiği, dolayısıyla aynı sözleşme ile ilgili olarak API için ayrıca soruşturma açılması ve ceza verilmesinin söz konusu olmadığı, ArcelorMittal Ambalaj'ın ortak kontrol edilen bir ortak girişim olmadığı, aksine şirketin kontrolünün tek başına API'da bulunduğu, ArcelorMittal Grubu ve Erdemir arasındaki “Hisse Devri Anlaşması”

ile ekindeki “Ticari Anlaşmanın ve söz konusu anlaşmalara ilişkin uygulamaların taraflar arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu sağladığı ve rekabeti sınırlayıcı amaç ve etkilere sahip olduğunun ortaya konulduğu, daha önce verilen Kurul kararının birleşme ve devralmaya ilişkin olduğu, karar içeriğinde 1997/1 sayılı Tebliği kapsamında bir ortak girişim olduğu ya da anılan izin kapsamında bu işleme de izin verildiği yönünde herhangi bir değerlendirme ya da sonucun yer almadığı, satım şartlarının ve satım fiyatlarının birlikte ve piyasa dışında belirlendiğinin, ayrıca arz miktarının kontrol edildiğinin, elde edilen delillerle ispatlandığı, ihlale konu ticari anlaşmalardaki münhasırlık hükmünün rekabet hukukuna aykırı olduğu, kararda delillerin tek tek değil, bir bütün olarak değerlendirilerek sonuca ulaşıldığı, zaten delillerin tek tek incelenmesinin sağlıklı bir sonuç doğurmayacağı, davacı şirketin Borçelik'te sahip olduğu hissedarlığın ve bunun sonucu olarak gerçekleşen bilgi değişiminin taraflar arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığı ve rekabeti sınırlayıcı amaç ve etkilere sahip olduğunun görüldüğü, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca teşebbüslerin finansal gücü oranında nispi cezalandırılmaları öngörüldüğünden bu durumun eşitsizliğe yol açmadığı. hafifletici nedenlerin uygulanma olanağı bulunmadığı, cezanın eylemle orantılı olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Zühal A. S.'İN Düşüncesi: Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Pınar İ.'nin Düşüncesi: Dava; ArcelorMittal Ambalaj Çeliği Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin % 25'lik hissesinin Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.'a devrine ilişkin “Hisse Devir Anlaşması” ile ekindeki Ticari Anlaşma” ve bu anlaşmalara ilişkin uygulamalar ile Borusan Grubu ve ArcelorMittal Grubu tarafından ortaklaşa yönetilen bir ortak girişim şirketi olan Borçelik Çelik Sanayi ve Tic. A.Ş.'de Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları TAŞ.'ın sahip olduğu % 9,34 hissedarlığın taraflar arasında, rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığı ve rekabeti sınırlayıcı araç ve etkilere sahip olduğu belirtilerek, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle, ilgili şirketlere bu davranışları nedeniyle para cezasını verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 16.06.2009 günlü, 09-28/600-141 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısımlarının iptali istemi ile açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4'ncü maddesinde, “Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

- Mal veya hizmetlerin alım yada satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetinde alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arzedilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonominin ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır. Bir başka ifade ile; rekabeti sınırlama amacı taşıyan veya bu etkiyi yaratan anlaşmaların yanısıra, rekabetin sınırlanması etkisini doğurabilecek nitelikte olan anlaşmalar da yasaklanmış olup, böylece, potansiyel rekabeti sınırlama ihtimali olan anlaşmalar dahi, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde değerlendirilebilecektir.

Kanun'un “idari para cezası” başlıklı 16. maddesinin 3. fıkrasında; bu Kanun'un 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verileceği kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; 11.12.2007 tarihinde Rekabet Kurumu'na intikal eden bir şikayet dilekçesinde; “Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları TAŞ. (Erdemir) in, “kalaylı teneke levha” pazarında hakim durumda olduğu ve bu ürünün satışını belirli bir gruba yapmak ve fahiş fiyata satmak suretiyle, piyasadaki hakim durumunu kötüye kullandığı” hususlarının iddia edilmesi üzerine, davalı Kurumca, araştırma başlatılmasına binaen yapılan soruşturma sonucunda, dava konusu işlem ile; ArcelorMittal Grubu ile davacı şirket arasındaki, ArcelorMittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.'nin % 25'lik hissesinin davacı şirkete devrine ilişkin “Hisse Devir Anlaşması” ile ekindeki “Ticari Anlaşma” ve bu anlaşmalarla ilişkin uygulamaların, taraflar arasında rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığına ve rekabeti sınırlayıcı amaç ve etkilere sahip olduğuna, böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine, bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, ArcelorMittal Ambalaj Çeliği A.Ş.'ye 2008 mali yılı sonunda oluşan 245.698.578.-TL tutarındaki gayrisafi gelirinin taktiren % 0,5 (binde beş)'i oranında olmak üzere 1.228.492,89.-TL idari para cezası verilmesine, davacı şirkete, 2008 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirinin taktiren % 0,5 (binde beş)'i oranında idari

para cezası verilmesine, ancak, ihlal konusu faaliyetlerin, teşebbüsün toplam cirosu içindeki payının çok düşük olmasının, hafifletici unsur olarak değerlendirilerek anılan teşebbüse 2008 mali yılı sonunda/oluşan 5.028.616.243,94.-TL tutarındaki gayrisafi gelirinin takdiren % 0,2 (binde 2)'si oranında olmak üzere 10.057.232,49.-TL idari para cezası uygulanmasına, ArcelorMittal FCE Çelik Ticaret A.Ş. hakkında, idari para cezası uygulamasına gerek olmadığına, Borusan Grubu ve ArcelorMittal Grubu tarafından ortaklaşa yönetilen ve bir ortak girişim şirketi olan Borçelik Çelik Tic. A.Ş.'de, davacı şirketin sahip olduğu %9,34 hissedarlığın, taraflar arasında rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığına ve rekabeti sınırlayıcı amaç ve etkilerle sahip olduğuna, böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine, bu nedenle, Kanun'un 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca; davacı şirkete, 2008 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirinin %0,2'si (binde ikisi) oranında olmak üzere, 10.057.232,49.-TL idari para cezası verilmesine, Borçelik Çelik San.Tic. A.Ş.'ye, 2008 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirinin takdiren %02'si (binde ikisi) oranında olmak üzere, 2,399,817,48.-TL idari para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca rekabetin tesisi için, davacı şirketin, ArcelorMittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.'deki ve Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.'deki hissedarlığına son verilerek, durumun Rekabet Kurumuna tevsih edilmesi gerektiğinin ilgili teşebbüslere bildirilmesine karar verildiği ve bunun üzerine davacı şirket tarafından, anılan kararın kendisine yönelik kısımlarının iptali istemi ile bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Davacının da aralarında yer aldığı teşebbüsler hakkında yapılan şikayet başvurusu üzerine başlatılan önaraştırma ve yürütülen soruşturma kapsamında elde edilen belgelerin incelenmesinden; davacı şirketin, 2002 yılında ArcelorMittal Grubuna bağlı ve hakkında soruşturma yürütülen şirketlerden olan, ArcelorMittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.'nin %25'lik hissesini devraldığı, ArcelorMittal Ambalaj'ın; ambalaj çeliği mamullerini kesme, dilme, biçme ve pazarlama faaliyetlerini sürdürdüğü, ArcelorMittal FCE Çelik Tic. A.Ş.'nin otomotiv ve imalat sanayine yönelik yassı ürünlerin ticari temsilciliğini yaptığı, toptancılık ve çelik servis merkezi faaliyetinin bulunmadığı, davacı şirketin, Borusan Holding ve ArcelorMittal Grubu tarafından ortaklaşa kontrol edilen ve bir ortak girişim niteliğinde olan Borçelik'te % 9,34'lük paya sahip olduğu, bu hisse dolayısıyla, Borçelik üzerinde kontrol hakkının bulunmadığı, davacı şirketin; dava konusu soruşturma bakımından, ilgili ürün pazarı olarak belirlenen “yassı çelik ürünleri” pazarında Türkiye'nin en büyük entegre yassı çelik üreticisi olduğu, davacı şirket ile ArcelorMittal Grubu arasında Borçelik ve ArcelorMittal Ambalaj Şirketlerindeki hissedarlıkları vasıtasıyla yapısal bir bağın bulunduğu, teşebbüslerin pazar paylarının yüksekliği yanında, yassı çelik sektöründe, ilk yatırım maliyetleri açısından, piyasaya giriş engelinin de söz konusu olduğu, ancak, “rakip konumdaki şirketlere yönetim kuruluna üye atama, genel müdür tavsiye etme” gibi yetkiler veren azınlık hisse devirlerinin, rakibin; fiyat politikası, maliyet yapısı, üretim seviyesi gibi gizli bilgilerine ulaşma imkanı sağladığı, bu durumun, rakipler arasındaki bilgi değişimine ve dolayısıyla pazarın şeffaflaşmasına yol açabildiği ve nihayetinde, rekabetin ortadan kaldırılmasına hizmet edebildiği, davacı şirketin Arcelor Mittal Ambalaj' da sahip olduğu %25 oranındaki azınlık hissesi çerçevesinde, yönetim kuruluna iki üye atama hakkına sahip olduğu, nitekim, %25 oranındaki hisselerin davacı şirket tarafından devralınmasını takip eden yıllarda, Arcelor Mittal Ambalaj Yönetim Kurulu'nda davacı şirketi temsil eden kişilerin, aynı

zamanda davacı şirketin yönetim kurulunda da görev aldıkları, öte yandan, davacı şirketin, Borçelik'te sahip olduğu %9.34 oranındaki azınlık hissesi nedeniyle, Borçelik'e de, bir adet yönetim kurulu üyesi atama hakkına sahip olduğu, söz konusu çapraz üyeliklerin teşebbüsler arası paralel davranışa, rakiplere pazarın kapatılmasına, rekabete hassas bilgi değişimine ve nihai olarak rekabetin azalmasına ve koordinasyonun kolaylaşmasına sebebiyet verdiği ArcelorMittal Gurubunun, borsadan elde etmiş olduğu davacı şirkete (Erdemir) ait %24,989 oranındaki hisselerin, davacı şirkette herhangi bir kontrol değişikliği yaratmadığı öte yandan ArcelorMittal Gurubu ve davacı şirketin, sıcak, soğuk, galvanizli ve teneke ürünlerinde %40 lara varan düzeyde aynı teşebbüslere satış yaptıkları, bu hususun da koordinasyon riskini artırıcı bir unsur olduğu, bu çerçevede; ilgili pazarda az sayıda teşebbüsün faaliyet göstermesi, pazardaki yüksek yoğunlaşma oranları, pazara giriş engellerinin varlığı, rakipler arasında var olan azınlık hissedarlığı ve buna bağlı olarak sahip olunan yönetim kurulu üyelikleri unsurlarının yassı çelik pazarında rakipler arasında gizli yada açık işbirliklerinin oluşmasına zemin hazırladığının belirlendiği, 4054 sayılı Kanun'un ihlaline yönelik olarak; birisi Arcelor Mittal Gurubu ve davacı şirkete (Erdemir'e) ait, diğeri de; Borçelik ve davacı şirkete (Erdemir'e) ait olmak üzere, piyasa ve nitelik olarak birbirinden ayrı, iki bağımsız davranışın tespit edildiği, davacı şirket ile Arcelor Mittal gurubu arasında teneke ve krom kaplı ürünler piyasasında, AncelorMittal Ambalaj'daki hissedarlıkları vasıtasıyla kurulan yapısal bağların söz konusu olduğu, Arcelor Mittal Ambalaj'ın, teneke saç ve teneke ruloyu, ithalat yoluyla veya davacı şirketten hammadde olarak alıp, tesislerinde kesme ve dilme işlemlerine tabi tutarak, ambalaj sektörünün ihtiyacı olan teneke ürünlerini piyasaya sunduğu, davacı şirketin ise, Arcelor Mittal Ambalaj'ın ihtiyacı olan hammaddeyi ürettiği, ancak yalnızca üretimle kalmayıp, ürettiği teneke mamulü keserek, boya kesilmiş teneke sacı olarak sattığı, dolayısıyla, her iki şirketin, teneke saç ve teneke rulo ürünleri bakımından rakip durumda oldukları, ancak soruşturma kapsamında elde edilen belgelerden; davacı şirket ve eski adıyla Sollac Ambalaj arasında, Sollac Ambalaj hisselerinin, davacı şirkete devrine ilişkin görüşmeler yapıldığı, burada asıl amacın, Sollac Ambalaj'ın bir kısmını davacı şirkete satmak olmayıp, ortaklık olmadan da iki teşebbüsün uyumlu bir çalışma içerisinde, bölgesel stratejiyi beraber oluşturmak olduğunun tespit edildiği, dolayısıyla hisse satışının, bir yatırım eylemi olarak değil, teneke pazarında bölgesel düzeyde, rekabet parametrelerinde uyumu sağlayacak bir araç olarak gerçekleştirildiği, yine soruşturma kapsamında incelenen bir başka belge içeriğinde; Sollac Ambalaj'daki ortaklığın gerçekleşmesi sonrasındaki en önemli konunun "Ticari Anlaşma" olduğu, amaçlananın ise, davacı şirketin (Erdemir'in) teneke ve krom kaplı ürünlerinin, optimum fiyat ve piyasa organizasyonu ile sürekli bir şekilde satışının sağlanması olduğu hususlarından söz edildiği ve öngörülen pazar yapısının oluşturulabilmesi için yapılması gerekenler arasında da; fiyatlamaları ve satışların haftalık bazda davacı şirket tarafından da takip edilmesi ve karşılıklı görüş alışverişleri ile fiyatın belirlenmesi, Sollac Ambalaj'a belli bir servis bedeli verilmesi, indirim listelerinin kaldırılması, Erdemir'in tek fiyat ve ödeme şartı uygulaması, bu fiyatın da ithalat ve tonaja göre piyasada rekabet edebilecek bir fiyat olması hususlarının sayıldığı, sözü edilen görüşmeler sonucunda, Arcelor Mittal Ambalaj'ın %25 oranındaki hisselerinin, davacı şirket tarafından devralındığı, söz konusu devralma işlemi kapsamında, satıcı ArcelorMittal Packaging international SA (şirketin 2009 yılındaki unvanı) ve alıcı Ereğli

Demir ve Çelik Fabrikaları TAŞ. (davacı şirket) arasında 17.10.2002 tarihinde "Hisse Satış Anlaşmasının imzalandığı, söz konusu satış işlemi kapsamında Erdemir, Arcelor Mittal Packaging international S.A. ve Sollac Ambalaj Çeliği Sanayi ve Tic. A.Ş. arasında bir "Ticari Anlaşma" imzalandığı, anlaşma ile her iki teşebbüsün aralarındaki ticari işbirliği ile; dağıtım kanalları oluşturmak suretiyle Erdemir ambalaj çeliği ürünlerinin satışında güçlendirme kararının alındığı, Anlaşmanın, "Rekabet Etmeme" başlıklı 3. maddesinde de; Erdemir ve ArcelorMittal Packaging international'ın birlikte hissedar oldukları ArcelorMittal Ambalaj'ın faaliyet konusunu oluşturan "çelik servis merkezi" pazarında, herhangi bir ticari faaliyet göstermeme ve Türkiye'de rekabet etmeme konusunda anlaşmaya vardıkları, nitekim, davacı şirketin sahip olduğu çelik servis merkezinin herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı, bu şekilde, anlaşmanın ilgili pazarda uygulamaya konulduğu, pazarda ithalatın yüksek miktarda gerçekleşmesini önlemeye yönelik çalışmaların yapıldığı, böylece, ithalatın ve dolayısıyla arzın kontrol altında tutulduğu, hususlarının tespit edildiği ve dava konusu işlemin de bahsi geçen bilgi belgeler ışığında tesis edildiği anlaşılmıştır.

Görüldüğü üzere uyuşmazlıkta; ArcelorMittal Grubu ve davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un ihlaline yönelik özet olarak; ArcelorMittal Ambalaj'ın Arcelor Grubuna bağlı olarak faaliyet gösterdiği, 17.10.2002 tarihinde % 25 oranındaki hissesinin davacı şirket tarafından devralındığı, anılan işlem sonucu, davacı şirketten iki yetkilinin, ArcelorMittal Ambalaj'da yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaya başladığı, ancak, davacı şirketin, ArcelorMittal Ambalaj üzerinde kontrolünün bulunmadığı, bu ortaklık ilişkisini gerçekleştiren Ticari Anlaşma'nın amacının, davacı şirketin ürettiği teneke ve krom kaplı ürünlerin optimum fiyat ve piyasa organizasyonu ile sürekli bir şekilde pazarda satışının sağlanması olduğu, Ticari Anlaşmanın "rekabet etmeme" başlıklı 3. maddesinde, davacı şirket ve ArcelorMittal Packaging B international'ın, ArcelorMittal Ambalaj'ın pazarı olan "çelik ambalajlama ürünleri çelik servis merkezin piyasasında faaliyet göstermemesi ve Türkiye'de rekabet etmemesi hususunun düzenlendiği, yapılan incelemelerde de, davacı şirketin, ambalaj çeliği ürünlerinde çelik servis merkezi olarak herhangi bir faaliyetinin bulunmadığının ve dolayısıyla da Ticari Anlaşmanın ilgili pazarda uygulandığının anlaşıldığı yine ArcelorMittal Ambalaj'ın, Türkiye'ye ithalat yapan firmaları uyardığının, böylece ithalatın kontrol altına alındığının ve ilgili pazarda arz miktarının kontrol edildiğinin tespit edildiği, ayrıca taraflar arasında bilgi alışverişinin söz konusu olduğu, tüm bu uygulamaların, taraflar arasında rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığı ve rekabetin sınırlayıcı amaç ve etkilere sahip olduğu, davacı şirket ve Borçelik'in 4054 sayılı Kanun'un ihlaline yönelik olarak ise; davacı şirket ve Borçelik arasında, davacı şirketin Borçelik'teki hissedarlığı sonucunda ortaya çıkan, düzenli bir bilgi değişimi olduğu, bu bilgilerin, ilgili pazarlarda rekabete duyarlı bilgiler olduğu, yassı çelik pazarının, az sayıda teşebbüsün faaliyet gösterdiği, yüksek yoğunlaşma oranlarının söz konusu olduğu ve pazara giriş engellerinin bulunduğu bir yapıya sahip olduğu, pazarın bu şekildeki yapısının ve değişime konu olan bilgilerin niteliği dikkate alındığında, sözü edilen bilgi değişiminin rekabeti sınırladığı ve rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığı, buna göre, ilgili piyasada rekabeti kısıtlama amaç ve etkisine sahip olan bilgi değişimi ve taraflar arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonunu sağlayan hissedarlık ilişkisi nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği anlaşılmış

olup, bu açıklama ve tespitler karşısında tesis edilen dava konusu Kurul kararında hukuka ve mevzuata aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan; davacı tarafından ileri sürülen diğer iddialar, dava konusu işlemi kusurlandıracak nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 02.04.2013 tarihinde, davacı vekili Av. Oya Türkoğlu'nun ve davalı idareyi temsilen Rekabet Uzmanı Salim Aydemirin geldikleri, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle, davacı şirkete para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 16.06.2009 tarih ve 09-28/600-141 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

Davacının dava konusu işlemin usulüne uygun alınmadığı yönündeki iddiaları geçerli görülmemiştir.

Dava konusu işlemin esasına gelince;

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olma teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi..." kuralına yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar,

uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Ayrıca 4054 sayılı Kanun'un "idari para cezası" başlıklı 16. maddesinin 3. fıkrasında; bu Kanun'un 4, 6 ve 7'nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verileceği kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı Erdemir'in "kalaylı teneke levha" pazarında hakim durumda olduğu ve bu ürünün satışını belirli bir gruba yapmak ve ayrıca fahiş fiyata satmak suretiyle piyasadaki hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla yapılan şikayet başvuruları üzerine, başta kalay ve krom kaplı sac olmak üzere yassı demir çelik ürünleri pazarına yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verildiği, önaraştırma sonucunda ArcelorMittal Ambalaj Çeliği Sanayi ve Ticaret A.Ş., ArcelorMittal FCE Çelik Ticaret A.Ş., Borçelik Çelik San. ve Tic. A.Ş.(Borçelik) ve Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. (Erdemir) hakkında, aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verildiği, soruşturma aşamasında Rekabet Kurulu tarafından yapılan incelemeler ve değerlendirmeler sonucu alınan dava konusu Kurul kararında özetle; soruşturma bakımından ilgili ürün pazarının "yassı çelik ürünleri" olarak; alt pazarlar ise "sıcak haddelenmiş saclar", "soğuk haddelenmiş saclar", "galvanizli saclar", "teneke ve krom kaplı saclar" (ambalaj çeliği), "kalın levhalar" ile "ambalaj çeliği kesme, dilme ve biçme pazarı" (ambalaj çeliği servis merkezi pazarı) olarak, coğrafi pazarın ise "Türkiye " olarak belirlendiği, davacı Borçelik'in, 1989 yılında Borusan Holding bünyesinde kurulduğu, 1994 yılında ise soğuk haddelenmiş rulo sac üretmek üzere sınıai faaliyetlerine başladığı, başta -soğuk haddelenmiş sac ve galvanizli sac olmak üzere, her türlü demir çelik ürünleri üretim, satış, pazarlama ve dağıtımı ile iştigal ettiği, şirketin ayrıca oldukça düşük miktarda sıcak haddelenmiş rulo sac üretim faaliyetinin bulunduğu, Borusan Holding ve ArcelorMittal Grubu tarafından ortaklaşa kontrol edilen ve bir ortak girişim niteliğinde olan Borçelik'de Erdemir'in %9,34'lük paya sahip olduğu, ancak Erdemir'in, sahip olduğu bu hisse dolayısıyla Borçelik üzerinde kontrol hakkı bulunmadığı, Erdemir ile ArcelorMittal Grubu arasında Borçelik ve ArcelorMittal Ambalaj şirketlerindeki hissedarlıkları vasıtasıyla yapısal bağ bulunduğu, Erdemir'in Türkiye ambalaj çeliği tüketiminin %80'ini tek başına sağlayabilme gücüne sahip olduğu, bu hususun Erdemir'in ilgili pazarda önemli bir pazar gücüne sahip olduğuna işaret ettiği, piyasadaki teşebbüslerin pazar payları pazar gücünün varlığı açısından önemli bir gösterge olmasının yanında, analizlerde Herfindahl-Hirshman Index (HHI)'inin de Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Avrupa Birliği (AB) rekabet otoriteleri ile Rekabet Kurulu tarafından kullanılan önemli bir yöntem olduğu, AB Komisyonu'nun Yatay işbirliklerinin Değerlendirilmesine Yönelik Rehberinde HHI'ın 1800 ve yukarı değerler olarak hesaplandığı pazarların önemli ölçüde yoğunlaşmış ve dolayısıyla rekabet karşıtı etkiler açısından riskli olduğunun ifade edildiği, ayrıca CR4 oranlarının da pazar yoğunlaşması hakkında gösterge niteliğinde olduğu, söz konusu "3014" ve "5020" HHI değerleri ile "82" ve "95" oranındaki CR4 rakamları ambalaj çeliği pazarında yüksek bir yoğunlaşmanın varlığına ve anılan pazarın rekabet karşıtı etkilere ne kadar açık olduğuna işaret ettiği, rakip konumdaki şirketlere

yönetim kuruluna üye atama, genel müdür tavsiye etme gibi yetkiler veren azınlık hisse devirleri, rakibin fiyat politikası, maliyet yapısı, üretim seviyesi gibi gizli bilgilerine erişme imkan kazandırdığı, pazardaki oyuncunun azınlık hissedarlıkları yoluyla aralarında yapısal bağlar meydana getirmesinin rakipler arasındaki bilgi değişimine ve dolayısıyla pazarın şeffaflaşmasına yol açabildiği, ayrıca, rakipler arası bahse konu yapısal bağların negatif dışsallıklara yol açarak nihai olarak rekabetin ortadan kaldırılmasına hizmet edebildiği, Erdemir'in, ArcelorMittal Ambalaj'da sahip olduğu %25 oranında azınlık hissesi çerçevesinde yönetim kuruluna 2 üye atama hakkına sahip olduğu, bahse konu hisselerin Erdemir tarafından devir alınmasını takip eden 2002-2008 yılları arasında ArcelorMittal Ambalaj Yönetim Kurulu'nda Erdemir'i temsil eden bulunan kişilerin aynı zamanda Erdemir Yönetim Kurulu'nda da görev aldığı, diğer yandan Borusan Grubu ve ArcelorMittal Grubu tarafından birlikte yönetilen ve bir ortak girişim şirketi olan Borçelik'te Erdemir'in %9,34 oranında azınlık hissesi bulunduğu, bu hissedarlık nedeniyle Erdemir'in Borçelik'e bir adet Yönetim Kurulu üyesi atama hakkına sahip bulunduğu, ArcelorMittal Grubu'nun Erdemir'in %24,989 hissesine sahip olmasının diğer bir önemli husus olduğu, borsadan elde edilmiş olan bahse konu hisselerin, mevcut bilgiler çerçevesinde, Erdemir'de herhangi bir kontrol değişikliği yaratmadığı, ArcelorMittal Grubu'na Erdemir'in yönetiminde hak vermediği, öte yandan sıcak, soğuk, galvanizli ve teneke ürünlerde ArcelorMittal Grubu ve Erdemir'in satış yaptığı müşterileri (Borçelik, Borusan, Yücel Boru, Tezean, Arçelik, Vestel gibi) incelendiğinde her iki teşebbüsün %40'lara varan düzeyde aynı teşebbüslere satış yaptığının görüldüğü, bu hususun da koordinasyon riskini artırıcı ilave bir unsur olarak değerlendirildiği, bu çerçevede, pazarın yukarıda yer verilen yapısı da dikkate alınarak, soruşturma konusu teşebbüsler arasındaki çapraz hissedarlıklar vasıtasıyla kurulan yapısal bağların, anılan teşebbüsler arasında neden olduğu rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığına dair elde edilen deliller ile bu çerçevede yapılan tespitlerin bulunduğu, ArcelorMittal Grubu ve Erdemir'in 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmesine ilişkin olarak özetle; ArcelorMittal Ambalaj'ın Arcelor Grubuna bağlı olarak faaliyet gösterdiği, 17.10.2002 tarihinde % 25 oranındaki hissesinin davacı şirket tarafından devralındığı, anılan işlem sonucu, davacı şirketten iki yetkilinin, ArcelorMittal Ambalaj'da yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaya başladığı, ancak, davacı şirketin, ArcelorMittal Ambalaj üzerinde kontrolünün bulunmadığı, bu ortaklık ilişkisini gerçekleştiren Ticari Anlaşma'nın amacının, davacı şirketin ürettiği teneke ve krom kaplı ürünlerin optimum fiyat ve piyasa organizasyonu ile sürekli bir şekilde pazarda satışının sağlanması olduğu, Ticari Anlaşmanın "rekabet etmeme" başlıklı 3. maddesinde, davacı şirket ve ArcelorMittal Packaging International'ın, ArcelorMittal Ambalajın pazarı olan "çelik ambalajlama ürünleri, çelik servis merkezi" piyasasında faaliyet göstermemesi ve Türkiye'de rekabet etmemesi hususunun düzenlendiği, yapılan incelemelerde de, davacı şirketin, ambalaj çeliği ürünlerinde çelik servis merkezi olarak herhangi bir faaliyetinin bulunmadığının ve dolayısıyla da Ticari Anlaşmanın ilgili pazarda uygulandığının anlaşıldığı, yine ArcelorMittal Ambalaj'ın, Türkiye'ye ithalat yapan firmaları uyardığının, böylece ithalatın kontrol altına alındığının ve ilgili pazarda arz miktarının kontrol edildiğinin tespit edildiği, ayrıca taraflar arasında bilgi alışverişinin söz konusu olduğu, tüm bu uygulamaların taraflar arasında rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığı ve rekabetin sınırlayıcı amaç ve etkilere sahip olduğu, bu nedenle 4054

sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; ArcelorMittal Ambalaj'ın 2008 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirinun takdiren %0,5 (binde beş)'i oranında, Erdemir'e 2008 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirinun takdiren %0,5 (binde beş)'i oranında idari para cezası verilmesine ancak; ihlal konusu faaliyetlerin Erdemir'in toplam cirosu içindeki payının çok düşük olması hafifletici unsur olarak değerlendirilerek anılan teşebbüse 2008 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirinun takdiren %0,2 (binde iki)'si oranında olmak üzere idari para cezası uygulanmasına, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca rekabetin tesisi için ArcelorMittal Ambalaj'daki Erdemir hissedarlığına verilen taahhüt çerçevesinde sonlandırması gerektiğine karar verildiği, Erdemir ve Borçelik'in 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmesine ilişkin olarak ise özetle; soruşturma sürecinde yapılan incelemelerde, anılan belgelerin taraflar arasında pazar paylaşımına yönelik olduğunu ispatlayacak herhangi bir bulguya ulaşılmadığı, ayrıca soruşturma kapsamında, yassı sac alımı yapan teşebbüslerden bilgi talebinde bulunulduğu, gelen cevabi yazılardan da Erdemir ve Borçelik arasında pazar paylaşımı olduğunu gösteren herhangi bir veriye ulaşılmadığı, bu çerçevede teşebbüsler arasında "pazar paylaşımı" olduğuna yönelik yeterli delil bulunmadığı sonucuna varıldığı, ancak soruşturma süresince elde edilen belgeler çerçevesinde Erdemir ve Borçelik arasında düzenli bir bilgi değişimi olduğunu anlaşıldığı, Erdemir ve Borçelik arasında gerçekleşen yoğun bilgi değişiminin, Erdemir'in Borçelik'teki hissedarlığı sonucunda ortaya çıktığı, taraflar arasındaki bilgi değişiminin pazardaki rekabete etkilerini değerlendirirken, değiştirilen bilgilerin niteliği ve ilgili pazarın yapısının önem taşıdığı, Erdemir'in satış miktarı bilgisinin alt ürün grubu bazında da ayrıntılı bir şekilde düzenlendiğinin görüldüğü, bu çerçevede Erdemir ile Borçelik arasında değişime konu olan bilgilerin, ilgili pazarlarda rekabete duyarlı bilgiler olduğunun değerlendirildiği, yassı çelik pazarının, az sayıda teşebbüsün faaliyet gösterdiği, yüksek yoğunlaşma oranlarının söz konusu olduğu ve pazara giriş engellerinin bulunduğu bir yapıya sahip olduğu. Erdemir'in Borçelik'te sahip olduğu hissedarlığın bir sonucu olarak ortaya çıktığı değerlendirilen bilgi değişiminin, ilgili pazarın yapısı ve değişime konu olan bilgilerin niteliği de dikkate alındığında, rekabeti sınırladığı ve rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığı, bu çerçevede ilgili piyasada rekabeti kısıtlama amaç ve etkisine sahip olan bilgi değişimi ve taraflar arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonunu sağlayan hissedarlık ilişkisi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği. bu noktada Kanun'un 4. maddesi kapsamında olan anılan hissedarlık ilişkisi ve taraflar arasındaki bilgi değişimine Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde muafiyet verilir verilemeyeceğinin değerlendirildiği, ilgili piyasada rekabetçi davranışların koordinasyonuna ve dolayısıyla rekabetin sınırlanmasına yol açan anılan durumun, hiçbir şekilde muafiyete konu olamayacağını açık olduğu, yukarıda yer verilen bilgi ve belgeler çerçevesinde taraflar arasında koordinasyona neden olan ve Kanun'un 4. maddesi kapsamında bulunduğu tespit edilen Borçelik'teki Erdemir'in hissedarlığına son verilerek rekabetin tesis edilmesi gerektiği sonucuna varıldığı, sonuç olarak, ilgili piyasada rekabeti kısıtlama amaç ve etkisine sahip olan bilgi değişimi ve taraflar arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonunu sağlayan hissedarlık ilişkisi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinin anlaşıldığı, Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Borçelik ve Erdemir'e para cezası verilmesi gerektiği; para cezası belirlenirken 2008 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirlerinin esas alınması gerektiği, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin be-

şinci fıkrası uyarınca ve yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında Erdemir ve Borçelik'in yassı çelik pazarındaki gücü dikkate alındığında; Borçelik ve Erdemir'in her birine 2008 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirlerinin taktiren %0,2'si oranında idari para cezası verilmesi ve 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca rekabetin tesisi için, Borçelik'deki Erdemir hissedarlığına verilen taahhüt çerçevesinde sonlandırması gerektiğine karar verildiği anlaşılmaktadır.

İhlale konu pazarda az sayıda teşebbüsün faaliyet göstermesi, pazardaki yüksek yoğunlaşma oranları, pazara giriş engellerinin varlığı, rakipler arasında var olan azınlık hissedarlığı ve buna bağlı olarak sahip olunan yönetim kurulu üyelikleri, yassı çelik pazarında rakipler arasında gizli ya da açık işbirliklerinin oluşmasına zemin hazırlayıcı unsurlar olarak kabul edilmesi gerekmekte olup, dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda, davacının da aralarında bulunduğu teşebbüsler tarafından gerçekleştirilen uygulamaların, taraflar arasında rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığı ve rekabetin sınırlayıcı amaç ve etkilere sahip olduğu kanaatine varılmıştır.

Bu durumda, ArcelorMittal Grubu ile Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. arasındaki ArcelorMittal Ambalaj'ın %25'lik hissesinin Erdemir'e devrine ilişkin "Hisse Devir Anlaşması" ile ekindeki "Ticari Anlaşma" ve bu anlaşmalara ilişkin uygulamaların taraflar arasında rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığına ve rekabeti sınırlayıcı amaç ve etkilere sahip olduğuna, böylece 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği anlaşıldığından, bu ihlal nedeniyle davacı şirkete 2008 mali yılı sonunda oluşan gayrisafi gelirinin taktiren %0,5 (binde beş)'i oranında idari para cezası verilmesine ancak; ihlal konusu faaliyetlerin teşebbüsün toplam cirosu içindeki payının çok düşük olması hafifletici unsur olarak değerlendirilerek anılan teşebbüse 2008 mali yılı sonunda oluşan 5.028.616.243,94.-TL tutarındaki gayrisafi gelirinin taktiren %0,2 (binde iki)'si oranında olmak üzere 10.057.232,49.-TL idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararının bu kısmında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Bunun yanında, davacı şirketin Borçelik'te sahip olduğu hissedarlığın bir sonucu olarak ortaya çıktığı değerlendirilen bilgi değişiminin, ilgili pazarın yapısı ve değişime konu olan bilgilerin niteliği dikkate alındığında, rekabeti sınırladığı ve rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açtığı ve bu çerçevede ilgili piyasada rekabeti kısıtlama amaç ve etkisine sahip olan bilgi değişimi ve taraflar arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonunu sağlayan hissedarlık ilişkisi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği de açık olduğundan, 2008 mali yılı sonunda oluşan 5.028.616.243,94.-TL tutarındaki gayrisafi gelirinin taktiren %0,2 (binde iki)'si oranında olmak üzere 10.057.232,49.-TL idari para cezası verilmesine ilişkin Kurul kararının bu kısmı da hukuka uygun bulunmuştur.

Davacının diğer iddiaları da işlemi kusurlandırıcı nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 151,80.-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 02.04.2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

**UYGULAMAYA İLİŞKİN
BİLGİLER**
PRACTICAL INFORMATIONS

**MARKA İŞLEMLERİNDE SUNULMASI GEREKEN
VEKALETNAMESLER***
POWER OF PATENT ATTORNEY

30 Mart 2013 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik ile Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin bazı maddelerinde değişikliğe gidilmiştir.

Marka İşlemlerinde Sunulması Gereken Vekaletnamelere İlişkin Duyuru

Bilindiği üzere, 30 Mart 2013 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik ile Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin bazı maddelerde değişikliğe gidilmiştir.

Değişiklik yapılan maddeler arasında yer alan “Vekaletname” başlıklı 9 uncu madde gereğince, sunulması gereken vekaletnamelere ilişkin açıklama aşağıdaki gibidir:

- Enstitü nezdinde vekil aracılığıyla yapılacak başvuru ya da taleplerde,

Vekaletnamenin aslı sunulacaksa;

- * **vekalet verenin ve alanların isimlerini/unvanlarını** içermesi,
- * **vekaletname verenin ıslak imzasını** içermesi,
- * **vekaletnamenin düzenlenme tarihini** içermesi,
- * vekilin **temsil yetkisini** içermesi gerekmektedir.

Vekaletname sureti sunulacaksa;

* Suretin, yukarıda **sayılan şartlara uygun** bir vekaletnameye ait suret olması ve suretin aslına uygunluğunun, **marka vekili tarafından onaylanmış** olması gerekir.

* Bu onayda;

* **Suretin aslına uygunluğunu ifade eden bir beyan** (“aslı gibidir”/“aslına uygundur” kaşesi, aslına uygunluğuna dair bir cümle vs.),

* Onaylayan **vekilin ismi**,

* Onaylayan **vekilin ıslak imzası**,

* **Onay tarihi** yer almalıdır.

* Ayrıca vekaletname suretinin aslına uygunluğu **onayının, o vekaletname ile yetkili kılınmış bir vekil tarafından yapılması** gerekir.

---

* <http://www.gib.gov.tr/index.php?id=1028>

* Yukarıda sayılan şartlara uygun bir vekaletnameye ait suretin, çevrimiçi başvuru veya taleplerde bilgisayara aktarılarak sunulacak olması durumunda, vekaletnamenin beraberinde sunulduğu başvuru veya talebin yetkili vekil tarafından elektronik imza ile imzalanmış olması koşuluyla, marka vekilinin başvuru ya da talep tarihinde vekaletnamenin aslına uygunluğunu onaylamış olduğu kabul edilecektir.

* Vekaletnamenin (belirlenmişse) geçerlilik tarihi içerisinde sunuluyor olması gerekir.

* Değişiklik ile marka tescil başvuru işlemine ilişkin vekaletnamenin tescil aşamasında sunulmasına imkan veren düzenleme yürürlükten kaldırılmıştır. Vekaletnamenin başvuru anında sunulması gerekmektedir.

* Değişiklik ile Enstitüye daha önce sunulmuş bir vekaletnameye yapılan atıflara imkan veren düzenlemeler yürürlükten kaldırılmıştır. Bu kapsamda, başka dosyalardaki vekaletnelere yapılan atıflar kabul edilmeyecektir.

* Aslına uygunluğu vekil tarafından onaylanmış vekaletname suretinin fotokopisi geçerli kabul edilmeyecektir.

* Ayrıca itiraz ile ilgili işlemlerde, aynı madde uyarınca, yukarıda sayılan şartlara uygun olarak düzenlenmiş vekaletnamenin itiraz süresi içerisinde Enstitüye sunulması gerekmektedir.

ÖZELGELER
RULINGS

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
DENİZLİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Konu: Sanat atölyesinde kendisine ve başkalarına ait resimlerin sergilenip satılmasında elde edilecek kazancın türü hk.

Tarih: 23.07.2013

Sayı: 51421814-120[18-2012-521]-77

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, kendiniz ve başkaları tarafından yapılan resimleri sergileyip satacağınız bir sanat atölyesi açmak istediğiniz, aynı atölyede talep edilmesi halinde resim vb. sanatsal kurslar vereceğiniz belirtilerek, bu faaliyetin ticari kazanç olarak mı, yoksa serbest meslek kazancı olarak mı vergilendirileceği, Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan yararlanıp yararlanamayacağımız, Katma Değer Vergisi yönünden uygulamanın nasıl olacağı, ödeme kaydedici cihaz kullanma yükümlülüğü hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37 nci maddesinde, "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır." hükmü yer almaktadır.

Ticari kazançlar, esas itibariyle sermaye-emek karışımı bir kaynağa bağlı olarak doğarlar. Bu kaynağa bağlı olarak devamlı bir organizasyona dayanan her türlü faaliyet ticari faaliyettir. Serbest meslek faaliyetinin ticari bir organizasyon içinde yapılması sağlanan gelirin yapısını değiştirmez. Sadece elde edenler yönünden ticari kazanç sayılmasını gerektirir ve ticari kazançta ait esas ve hükümlere tabi olur.

Kanunun 65 inci ve 66 ncı maddelerine göre, her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancı olup, serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler de serbest meslek erbabıdır. Kanunun 66 ncı maddesinde ve 221 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, serbest meslek faaliyeti yanında başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılmasının bu vasfı değiştirmeyeceği belirtilmiştir.

Öte yandan, aynı Kanunun 18 inci maddesinde, "Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile

ihтира beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıda yazılı kazançların arızî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanununun 94'üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almaktadır.

Yine aynı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar" hükmüne yer verilmiş ve aynı maddenin 2 nci bendinin (a) alt bendinde, 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden (2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince) %17 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüştür.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu belirtilmiş, 229 uncu maddesinde, fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tarif edilmiş, 232 nci maddesinde ise kimlerin fatura kullanma mecburiyetinde olduğu sayılmıştır.

Anılan Kanununun 236 ncı maddesinde ise "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteride bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 3100 Sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla, perakende mal satan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, Vergi Usul Kanununa göre fatura verme mecburiyeti olmayan satışlarının belgelendirilmesi için ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Konu ile ilgili 2001/1 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında İç Genelgede, yeminli mali müşavir, avukat, mimar, mühendis, doktor gibi kişilerin serbest meslek erbabı olmaları sebebiyle 3100 Sayılı Kanun kapsamına girmediklerinden ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetlerinin bulunmadığı açıklanmış bulunmaktadır.

3065 sayılı KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai, faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

9/1 inci maddesinde, mükellefin Türkiye içinde ikametgâhının, işyerinin, kanunî merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde

Maliye Bakanlığının vergi alacağına emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği

hükme bağlanmıştır.

117 Seri No'lu KDV Genel Tebliğinin "2.2. Serbest Meslek Faaliyeti Çerçevesinde Yapılan Teslim ve Hizmetler" başlıklı bölümünde,

"KDV Kanununun (1/1) maddesine göre, serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler vergiye tabidir. Sözü edilen faaliyetleri mutad ve sürekli olarak yapanlar KDV mükellefi olacak, arzi serbest meslek faaliyetinde bulunanların ise KDV mükellefiyeti tesis edilmeyecektir.

Bu açıklamalara göre,

1- Yapmış olduğunuz resim çalışmalarının, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında eser niteliği taşıdığına Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan alınacak yazı ile tevsik edilmesi halinde açtığımız resim galerisinde sadece kendi eserlerinizin sergilenerek satılmasından elde edilecek hasılatı münhasır olmak üzere Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmakta olup;

- Söz konusu eserlerin Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde belirtilen kişi, kurum ve kuruluşlara yapılması halinde tarafınıza yapılacak ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılacağından, istisna kapsamındaki bu kazançlarınız için yıllık beyanname verme, defter tasdik ettirme ve tutma ile belge düzenleme zorunluluğunuz bulunmamakta, ayrıca, bu satış nedeniyle hesaplanan KDV'nin bu kişi veya kuruluşlar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi gerektiğinden, KDV mükellefiyeti tesis edilmesine gerek bulunmamaktadır.

- Söz konusu eserlerin Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde sayılanlar dışındakilere satılması halinde, serbest meslek makbuzu düzenlenmesi, gerçek usulde KDV mükellefiyeti tesis edilmesi ve bütün işlemlerinize ilişkin KDV'nin tarafınızca beyan edilmesi gerekmektedir.

2- Şahsınıza ait sanat atölyesinde resim vb. sanatsal kurs verme faaliyetinin yapılması ile başkalarına ait resimlerin sergilenerek satışının yapılması halinde, faaliyetinizin ticari faaliyet olarak değerlendirilmesi, bu faaliyetinizden elde edilen kazancın ise ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Konu: Kendi imalatı olan tahta tabloların bir işyeri açılarak satışı yapılması halinde esnaf muafliğından faydalanıp faydalanmayacağı hk.

Tarih: 30.07.2013

Sayı: 62030549-120[37-2012/1009]-1137

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... alt geçidinde bulunan 6 m2 işyerinde kendi üretmiş olduğunuz tahta tabloların satışını yaptığımız, tahta tablo üretiminde kullandığımız tahtaları (mdf ve sunta parçaları) marangozlardan ve ... Organize Sanayi bölgesinde bulunan işyerlerinden topladığımız, manzara, İstanbul, çiçek, doğa vs. resimleri kestiğiniz, bu tahtaları tamamen el işçiliği ile yapıştırdığımız ve bunları 5 TL ücret karşılığında sattığımızı belirterek, yapmış olduğunuz bu faaliyet dolayısıyla esnaf muafliğından faydalanıp faydalanmayacağınız hususunda bilgi talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muafliğından faydalanacakları da maddede bentler halinde sayılmıştır.

Söz konusu maddenin (1) numaralı bendinde, "1. Motorlu nakil vasıtaları kullanılmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile işgal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç)" , anılan maddenin 6 numaralı bendinde "6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanılmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muafliktan faydalanmaya engel değildir." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 37 inci maddesinin birinci fıkrasında, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, dördüncü fıkrasında ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanunu'nda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 156 ncı maddesinde iş yeri "Ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyette iş yeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane şube, depo, otel, kahvehane, eğlence ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yerdir." şeklinde tanımlanmıştır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinde, 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olunacağı belirtilmiş, anılan maddelerde ise basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları açıklanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, atık malzemenen el emeği ile imal ettiğiniz turistik eşya satışı işini motorlu araç kullanmadan ve işyeri açmadan sürdürmeniz halinde esnaf muaflığından faydalanmanız mümkün bulunmakta olup, motorlu araç kullanarak veya işyeri açarak (büfe, kabin, sabit tezgah, mobo dahil) faaliyet göstermeniz halinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hükümleri çerçevesinde gerçek veya basit usulde vergilendirilmeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Konu: Teknokentte üretilen yazılımlardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi hk.

Tarih: 23.05.2013

Sayı: 62030549-125[5-2012/92]-766

İlgide kayıtlı dilekçenizde ... Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün ... vergi kimlik numarasında kayıtlı mükellefi olarak ... Teknokent'te KDV Kanununun geçici 20/1. maddesinde sayılan yazılımlar kapsamında üretmiş olduğunuz yazılımların satışını ifa ettiğinizi, bu kapsamda üretilen yazılımların fikri mülkiyet hakkı Şirketinizde kalmak suretiyle belirli zaman aralıklarıyla farklı kişilere satılması veya söz konusu yazılımların sanal ortamda paylaşımının sağlanarak kullanıcı sayısına göre müşterilerinize fatura

düzenlenmesi esnasında KDV istisnasından yararlanılıp yararlanılmayacağı ve kurumlar vergisi istisnası tutarına isabet eden kısmın nasıl belirleneceği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu yönünden:

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun 12.03.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6170 sayılı Kanunla değişen "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde;

Araştırma ve Geliştirme (AR-GE): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yazılım dahil yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları,

Yazılım: Bir bilgisayar, iletişim cihazı veya bilgi teknolojilerine dayalı bir diğer cihazın çalışmasını ve kendisine verilen verilerle ilgili gereken işlemleri yapmasını sağlayan komutlar dizisinin veya programların ve bunların kod listesini, işletim ve kullanım kılavuzlarını da içeren belgelerin, belli bir sistematik içinde, tasarlama, geliştirme şeklindeki ürün ve hizmetlerin tümü ile bu ürün ya da mal ve hizmetlerin lisanslama, kiralama ve tüm hakları ile devretme gibi teslim şekillerinin tümü olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun geçici 2 nci maddesinde ise;"Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu bölgedeki yazılım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31.12.2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır." hükmü yer almaktadır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.12.2. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda yer alan istisna" başlıklı bölümünde konu ile ilgili açıklamalar yapılmış olup anılan Tebliğin "5.12.2.2. Yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilen kazançlarda kurumlar vergisi istisnasının kapsamı" başlıklı bölümünde de;

"Yapılan düzenlemeyle teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren mükelleflerin, münhasıran bu bölgedeki yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar, faaliyete başlanılan tarihten bağımsız olmak üzere, 31/12/2023 tarihine kadar kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin bölge dışında gerçekleştirdikleri faaliyetlerinden elde ettiği kazançlar, yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilmiş olsa dahi istisnadan yararlanamaz.

Öte yandan, teknoloji geliştirme bölgelerinde yazılım ve Ar-Ge faaliyetinde bulunan şirketlerin, bu faaliyetler sonucu buldukları ürünleri **kendilerinin seri üretime tabi tutarak pazarlamaları halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların lisans, patent gibi gayrimaddi haklara isabet eden kısmı, transfer fiyatlandırması esaslarına göre ayrıştırılmak suretiyle istisnadan yararlanabilecektir.** Üretim ve pazarlama organizasyonu nedeniyle doğan kazancın diğer kısmı ise istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ancak, lisans, patent gibi gayrimaddi haklara bağlanmamış olmakla birlikte uyarılma, yerleştirme, geliştirme, revizyon, ek

yazılım gibi faaliyetlerden elde edilen kazançların istisna kapsamında değerlendirileceği tabiidir.

Örneğin; teknoloji geliştirme bölgesinde **yazılım faaliyetinde bulunan şirketin, ürettiği yazılımların lisans satışından veya kiralanmasından elde edeceği kazançlar istisnadan yararlanacak**, ancak söz konusu **yazılımın disk, CD veya elektronik ortamda pazarlanmasından elde edilen kazançların (lisansa isabet eden kısmı hariç) istisnadan yararlanması mümkün olmayacaktır.**

Aynı şekilde, bir ilaç şirketince bölgede gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyeti sonucu ortaya çıkan kanser ilacına ait gayrimaddi hakkın kiralanması veya devrinden elde edilecek kazançlar istisnadan yararlanacak, ilacın bizzat üretilerek satılması halinde bu faaliyetten elde edilen kazancın gayrimaddi hakka isabet eden kısmı hariç istisnadan yararlanması mümkün olmayacaktır.

İstisna uygulamasında, mükellefin tam veya dar mükellefiyet esasında kurumlar vergisine tabi olmasının bir önemi yoktur."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketinizin teknoloji geliştirme bölgesinde gerçekleştirdiği yazılım ve uyarılama, yerleştirme, geliştirme, revizyon, ek yazılım gibi faaliyetlerinden elde ettiği kazançlar 31.12.2023 tarihine kadar kurumlar vergisinden istisna olup geliştirilen yazılımların seri üretime tabi tutularak pazarlanması halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların lisans, patent gibi gayrimaddi haklara isabet eden kısmı, transfer fiyatlandırması esaslarına göre ayrıştırılmak suretiyle istisnadan yararlanabilecek, üretim ve pazarlama organizasyonu nedeniyle doğan kazancın diğer kısmı ise kurumlar vergisi istisnası kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Buna göre, üretilen yazılımların disk, CD veya elektronik ortamda pazarlanmasından elde edilen kazançların (lisansa isabet eden kısmı hariç) kurumlar vergisi istisnasından yararlanması mümkün değildir.

Katma Değer Vergisi Kanunu yönünden:

Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

1/1'inci maddesinde; Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

30/a maddesinde; vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan KDV nin, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV den indirilemeyeceği

hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan Kanunun geçici 20/1'inci maddesine göre, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri KDV den istisnadır.

60 sıra no.lu KDV Sirkülerinin "3.6.4 Teknoloji Geliştirme Bölgesinde Faaliyette Bulunanlara Yönelik İstisna" başlıklı bölümünde konu ile ilgili olarak ;

"KDV Kanununun geçici 20/1 inci maddesine göre, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri KDV'den müstesnadır.

Söz konusu istisna teknoloji geliştirme bölgesinde üretilen sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımları şeklindeki teslim ve hizmetleri kapsamaktadır. Teknoloji geliştirme bölgesinde üretilse dahi, bunlar dışındaki teslim ve hizmetler istisna kapsamına girmemektedir. Dolayısıyla, oyun programları, network uygulamaları gibi yazılımlar istisna kapsamında bulunmamaktadır.

Öte yandan, teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimciler tarafından münhasıran bu bölgelerde üretilen yazılımlar için alınan her türlü mal ve hizmet, söz konusu yazılım satışlarının vergiden istisna olup olmadığına bakılmaksızın genel esaslara göre KDV'ye tabi tutulacaktır. Benzer şekilde, bölgede faaliyette bulunan bir firmaya bu bölgede verilen danışmanlık hizmeti de KDV'ye tabi olacaktır.

KDV Kanununun 30/a maddesinde ise vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan KDV'nin indirim konusu yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla, KDV Kanununun geçici 20/1 inci maddesi kapsamında yapılan teslim ve hizmetler için yüklenilen KDV'nin KDV Kanununun 30/a maddesi gereğince indirim ve iadesi mümkün olmayıp söz konusu vergi, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde işin mahiyetine göre gider, maliyet veya kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınabilecektir.

Buna göre, Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyette bulunan bir firmanın;

.....

.....

.....

- Bölgede ürettiği yazılımı farklı kişilere satması ya da satışın CD veya elektronik ortamda yapılması istisna uygulanmasına engel değildir. Ancak, bu yazılımın banyer satışında istisna uygulanmayacaktır.

- Bölgede üretilen yazılımın Kanunun 11 ve 12 nci maddeleri kapsamında ihraç edilmesi halinde, bu ihracata ilişkin yüklenilen KDV'nin Kanunun 32 nci maddesine göre indirim ve iade konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Buna göre, teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan mükelleflerinin, 31/12/2023 tarihine kadar, bu bölgede ürettikleri sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı

şeklindeki teslim ve hizmetleri KDV Kanununun geçici 20/1 inci maddesi gereğince KDV den istisnadır.

Ancak, KDV Kanunun geçici 20/1 inci maddesi kapsamında yapılan teslim ve hizmetler için yüklenilen KDV, Kanununun 30/a maddesi gereğince indirim konusu yapılamayacağından, bu verginin gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde işin mahiyetine göre gider, maliyet veya kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan, teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimciler tarafından münhasıran bu bölgelerde üretilen yazılım teslimleri için yapılacak her türlü mal ve hizmet alımları, söz konusu yazılım teslimlerinin vergiden istisna olup olmadığına bakılmaksızın KDV ye tabi olacaktır."

açıklamalara yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Şirketiniz tarafından ... Teknoken'te KDV Kanununun geçici 20/1'inci maddesinde sayılan yazılımlar kapsamında ürettiğiniz yazılımların teslimi ve bu kapsamda üretilen yazılımların fikri mülkiyet hakkı Şirketinizde kalmak suretiyle belirli zaman aralıklarıyla farklı kişilere teslimi veya söz konusu yazılımların sanal ortamda paylaşımının sağlanması işlemleri KDV Kanununun geçici 20/1 inci maddesi gereğince KDV den istisnadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

FAYDALI BİLGİLER
USEFUL INFORMATION

TEBLİĞ

Türk Patent Enstitüsünden:

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜNCE UYGULANACAK ÜCRET TARİFESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (BİK/TPE: 2013/1)

MADDE 1 - (1) Türk Patent Enstitüsünün (TPE) vereceği hizmetler karşılığında ödenecek TPE ücretlerinin türü ve tutarı, ekli 1, 2, 3, 4 ve 5 sayılı cetvellerde gösterilmiştir. TPE ücretlerine, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 8 sayılı tarifininin 1/2,1/3,1/4,1/5 ve 1/6 nolu sütunlarında gösterilen Harçlar ve Katma Değer Vergisi dahil değildir. Talep edilen hizmetle ilgili olarak ödenecek toplam ücret, TPE ücretine KDV ve varsa harç ilave edilerek hesaplanır.

(2) 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu hükümleri kapsamında elektronik ortamda yapılan patent ve faydalı model başvurularında 10.-TL, yıllık ücret işlemlerinde 10.-TL, marka başvurularında 20.-TL, marka tescil belgesi düzenleme noksan tamamlama işlemlerinde 10.-TL ve endüstriyel tasarım başvurularında 30.-TL toplam başvuru ücretinden indirilir.

(3) Bu Tebliğ, 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 2 - (1) 24/6/1995 tarihli ve 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 24/6/1995 tarihli ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 24/6/1995 tarihli ve 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede ve 7/2/2006 tarihli ve 26073 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik, 5/11/1995 tarihli ve 22454 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik, 9/4/2005 tarihli ve 25781 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmelikte belirlenmiş olan süreler içinde, bir işlemle ilgili ücretin ödenmemesi halinde, başvuru geri çekilmiş sayılır.

(2) 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 5/11/1995 tarihli ve 22454 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelikte belirlenmiş olan süreler içinde, bir işlemle ilgili ücretin ödenmemesi halinde, işlem hüküm ve sonuç doğurmamış sayılır.

(3) 22/4/2004 tarihli ve 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanun ve 30/12/2004 tarihli ve 25686 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelikte belirtilen ücretin ödenmemesi halinde, talep yapılmamış sayılır.

MADDE 3 - (1) Patent ve faydalı model başvuruları için, yurtdışındaki araştırma ve inceleme kuruluşlarının hizmetlerinden yararlanılması durumunda söz konusu kuruluşlara ödenecek ücret ve ödeme şekli, Türk Patent Enstitüsü ve uluslararası kuruluşlar arasındaki çalışma protokolleri hükümleri çerçevesinde yürütülür. Ödeme,

Katma Değer Vergisi de eklenerek, ilgili döviz cinsinden yapılır. Araştırma ve inceleme raporlarının TPE bünyesinde hazırlanması durumunda, araştırma-inceleme raporu hazırlık işlemleri ücreti ödenmez.

(2) Patent, faydalı model ve entegre devre topografyalarına ilişkin işlemlerle ilgili olarak ödenecek ücretlerin türü ve tutarı 1 sayılı cetvelde gösterilmiştir. Cetvelde yer alan;

● Patent Başvuru Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şekli Gösterir Yönetmeliğin 5 inci maddesi ikinci fıkrasındaki ücreti,
1 ila 8 ve Daha Fazla Rüçhanlı Patent Başvuru Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şekli Gösterir Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
Yabancı Dilde Verilen Tarifnamenin Türkçe Çevirisi İçin Süre Talebi Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Yabancı Dilde Verilen Tarifnamenin Türkçe Çevirisi İçin Ek Süre Talebi Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Araştırma Raporu Değerlendirme Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Araştırma Raporu Hazırlık İşlemleri Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 28 inci maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,
İnceleme Raporu Hazırlık İşlemleri Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 32 inci maddesindeki ücreti,
2. ve 3. İnceleme Raporu Hazırlık İşlemleri Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 32 nci maddesindeki ücreti,
Ek Süre Talebi Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 60 ıncı maddesinin beşinci fıkrasındaki, 62 nci maddesinin on üçüncü fıkrasındaki, Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki ve 29 uncu maddesindeki ücreti,

Rüçhan Hakkı Belgesi Düzenleme Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,
Patent Belgesi Düzenleme Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 60 ıncı maddesinin beşinci fıkrasındaki, 62 inci maddesinin on üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Ek Patent Belgesi Düzenleme Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 124 üncü maddesindeki ücreti,
Devir İşlemi Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 37 nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Lisans İşlemi Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 35 nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Birleşme veya Aynı Sermaye Koyma Borcu Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
Lisans Verme Teklifi Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Veraset ve İntikal İşlemleri Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Rehin İşlemi Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Unvan veya Nevi Değişikliği Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
Kullanım Belgesinin veya Kullanılmama Nedenini Gösteren Belgenin Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasındaki ve 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Patent Belgesi Onaylı Sureti Düzenleme Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 45 inci maddesindeki ücreti,

Patent Dosyalarının İncelenmesi Ücreti (Her Dosya İçin):	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 34 üncü maddesindeki ücreti,
Patent Başvurusunun Faydalı Model Belgesi Dönüştürme Talebi Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin dördüncü fıkrasındaki ücreti,
Mücbir Sebep Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 134 üncü maddesinin dördüncü fıkrasındaki ücreti,
Vadesinde Ödenmeyen Yıllık Ücret:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 48 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
2. ila 20. Sicil Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 48 inci maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,
Patent İşbirliği Antlaşması Kapsamında Ulusal Aşamaya Giren Başvurunun Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki ücreti,
Patent İşbirliği Antlaşması Kapsamında Ulusal Aşamaya Giren Başvurunun Yapılması İçin Ek Süre Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki ücreti,
Patent İşbirliği Anlaşması Kapsamında Kabul Ofisi Olarak Yapılan Başvurular İçin Rüçhan Hakkı Belgesi Düzenleme Ücreti:	Patent İşbirliği Anlaşmasına Dair Yönetmeliğin 17.1 maddesinin (b) fıkrasındaki ücreti,
Avrupa Patenti İstemleri Yayım Ücreti:	9/1/2001 tarihli ve 24282 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Avrupa Patentlerinin Verilmesi ile ilgili Avrupa Patent Sözleşmesinin Türkiye’de Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 10 maddesindeki ücreti,
Avrupa Patenti Fasikül Yayım Ücreti:	Avrupa Patentlerinin Verilmesi ile ilgili Avrupa Patent Sözleşmesinin Türkiye’de Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 12 maddesinin dördüncü fıkrasındaki ücreti,
Avrupa Patenti Fasikülü Türkçe Çevirisi İçin Ek Süre Ücreti:	Avrupa Patentlerinin Verilmesi ile ilgili Avrupa Patent Sözleşmesinin Türkiye’de Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 12 maddesinin beşinci fıkrasındaki ücreti,

Patent İşbirliği Anlaşması Kapsamında Başvuru Yapma Hakkının Tesisi İçin Verilen Ek Süre Ücreti (33 Aydan Sonra Ulusal Safhaya Giren Başvurular İçin):

Patent Başvuruları İçin Türk Patent Enstitüsü (TPE) Bünyesinde Araştırma Raporu Hazırlanması Ücreti:

Patent Başvuruları İçin TPE Bünyesinde İnceleme Raporu Hazırlama Ücreti:

Araştırma Raporu TPE Bünyesinde Düzenlenmiş Patent Başvuruları İçin TPE Bünyesinde İnceleme Raporu Hazırlanması Ücreti:

Patent Başvuruları İçin TPE Bünyesinde 2. Ve 3. İnceleme Raporu Hazırlanması Ücreti:

Avrupa Patentinin İtiraz Sonucu Değişen Fasikül Yayın Ücreti:

Avrupa Patentinin Düzeltilmiş Fasikül Yayın Ücreti:

Üçüncü Kişilerce Talep Edilen Değerlendirme Ücreti:

Adres Değişikliği Kayıt Ücreti:

Patent İşbirliği Anlaşmasına Dair Yönetmeliğin 49.6 ncı maddesindeki ücreti,

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 28 inci maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 32 inci maddesindeki ücreti,

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 32 inci maddesindeki ücreti,

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 32 inci maddesindeki ücreti,

Avrupa Patentlerinin Verilmesi ile ilgili Avrupa Patent Sözleşmesinin Türkiye’de Uygulama Şekli Gösterir Yönetmeliğin 14 üncü maddesi uyarınca Avrupa Patent Sözleşmesinin 99 uncu maddesine göre yapılan itiraz sonucunda değişen şekilde verilen Avrupa patentlerinin ilan edilmesi için söz konusu Yönetmeliğin 12 inci maddesi uyarınca ödenmesi gereken ücreti,

Avrupa Patentlerinin Verilmesi ile ilgili Avrupa Patent Sözleşmesinin Türkiye’de Uygulama Şekli Gösterir Yönetmeliğin 16 ncı maddesi uyarınca, Avrupa patenti veya başvuru sahibi tarafından verilen düzeltilmiş Türkçe çevirinin yayımı için ödenmesi gereken ücreti,

Kamu kurum kuruluşları ve özel sektör tarafından talep edilen araştırma ve yenilik değerlendirmesi faaliyetlerini içeren taleplerin, uzmanlarca nitelikli olarak yapılmasını gerektiren ücreti,

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,

Faydalı Model Başvuru Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 5 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
1 ila 8 ve Daha Fazla Rüçhanlı Faydalı Model Başvuru Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 5 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
Yabancı Dilde Verilen Tarifnamenin Türkçe Çevirisi İçin Süre Talebi Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Yabancı Dilde Verilen Tarifnamenin Türkçe Çevirisi İçin Ek Süre Talebi Ücreti	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti
Ek Süre Talebi Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 162 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki ve Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 13 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki, 29 uncu maddesindeki ve 50 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
Rüçhan Hakkı Belgesi Düzenleme Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 13 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,
Faydalı Model Belgesi Düzenleme Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 50 nci maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,
Devir İşlemi Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 37 nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Lisans İşlemi Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 35 nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Birleşme veya Ayni Sermaye Koyma Borcu Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,

Lisans Verme Teklifi Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Veraset ve İntikal İşlemleri Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Rehin İşlemi Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Unvan veya Nevi Değişikliği Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
Kullanım Belgesinin veya Kullanılmama Nedenini Gösteren Belgenin Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasındaki ve 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Faydalı Model Belgesi Onaylı Sureti Düzenleme Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 45 inci maddesindeki ücreti,
Faydalı Model Dosyalarının İncelenmesi Ücreti (Her Dosya İçin):	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 34 üncü maddesindeki ücreti,
Faydalı Model Başvurusunu Patent Başvurusuna Dönüştürme Talebi Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 167 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
Mücbir Sebep Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 134 üncü maddesinin dördüncü fıkrasındaki ücreti,
Vadesinde Ödenmeyen Yıllık Ücret:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 48 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
2 ila 10 Yıl sicil Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 48 inci maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,

Adres Değişikliği Kayıt Ücreti:	Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
Entegre Devre Topoğrafya Başvuru Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 8 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
TPE Kararlarına İtiraz İnceleme Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 12 inci maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,
Entegre Devre Topoğrafya Tescil Belgesi Düzenleme Ücreti:	5147 sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti
Adres Değişikliği Kayıt ve Yayın Ücret:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Unvan Değişikliği Kayıt ve Yayın Ücreti	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Nevi Değişikliği Kayıt ve Yayın Ücreti	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Devir İşlemi Kayıt ve Yayın Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 15 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti
Birleşme veya Aynı Sermaye Koyma Borcu Kayıt Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki ücreti,
Veraset ve İntikal İşlemleri Kayıt ve Yayın Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 16 ncı maddesindeki ücreti,
Lisans İşlemi Kayıt ve Yayın Ücreti	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 17 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti
Rehin İşlemi Kayıt ve Yayın Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli ni Gösterir Yönetmeliğ in 18 inci maddesindeki ücreti,

Entegre Devre Topoğrafya Tescil Belgesi Yeniden Düzenleme Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 19 uncu maddesindeki ücreti,
● Entegre Devre Topoğrafya Tescil Belgesi Sureti Düzenleme Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 21 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
●Entegre Devre Topoğrafya Sicil Seneti Düzenleme Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 22 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
●Entegre Devre Topoğrafya Zorunlu Lisans Talep Ücreti:	Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti ifade eder.

MADDE 4 - (1) Coğrafi işaretlerin korunması ile ilgili başvurular için; konu hakkında uzman olan bir veya birden fazla kamu kuruluşu, üniversite veya tarafsız özel kuruluşların hizmetlerinden yararlanılması durumunda, söz konusu kuruluşların hizmetlerinden dolayı alacakları ücret ile birlikte 2 sayılı cetvelin 2.02.02 nci sırasında belirtilen ücret başvuru sahibi tarafından, itiraz dolayısıyla yaptırılan incelemelerde ise 2 sayılı cetvelin 2.02.04 üncü sırasında belirtilen ücret itiraz sahibi tarafından TPE'ye ödenir, ilgili kuruluşlara yapılacak ödemeler TPE tarafından yapılır.

(2) 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanma Şekli Gösterir Yönetmelikte öngörülen coğrafi işaret başvurularından menşe adı olanlar, Resmî Gazete ile coğrafi işaretin üretim alanını kapsayan ilde yayımlanan bir yerel gazetede, coğrafi işaretin ait olduğu üretim alanının birden fazla ili kapsaması durumunda ise, coğrafi işaretin kapsadığı bütün illerde yayımlanan yerel gazetelerden birinde; mahreç işareti olanlar ise, menşe adlar için geçerli olan Resmî Gazete ve yerel gazete ilanına ek olarak, başvurunun Resmî Gazete'de ilan edildiğine ilişkin bilgi ilanı, yurt çapında dağıtımı olan en yüksek tirajlı günlük iki gazeteden birinde yayımlanır. Yayına ilişkin her türlü masraf başvuru sahibi tarafından, TPE'ye ödenir.

(3) Markalara ve coğrafi işaretlere ilişkin işlemlerle ilgili olarak ödenecek ücretlerin türü ve tutarı 2 sayılı cetvelde gösterilmiştir. Cetvelde yer alan;

● Tek Sınıflı Marka Başvuru Ücreti:	556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,
●Marka Başvurusu Ek Sınıf Ücreti:	556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki ücreti,

- Marka Yenileme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,
- Koruma Süresi Sona Eren Marka Yenileme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 16 ncı ve 17 nci maddelerindeki ücreti,
- Marka Tescil Belgesi Düzenleme: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 12 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
- Marka Tescil Belgesi Sureti Düzenleme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 28 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,
- Marka Sicil Sureti Düzenleme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,
- Devir-Kısmi Devir İşlemi Kayıt Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendindeki ücreti,
- Birleşme veya Aynı Sermaye Koyma Borcu Kayıt Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendindeki ücreti,
- Veraset ve İntikal İşlemi Kayıt Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendindeki ücreti,
- Lisans Kayıt ve Lisans Yenileme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendindeki ücreti,
- Rehin İşlemi Kayıt Ücreti, 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 22 nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendindeki ücreti,
- Unvan Değişikliği Kayıt Ücreti, 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,

- Nevi Değişikliği Kayıt Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,
- Rüçhan Hakkı Kayıt Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendindeki ücreti,
- Sınıflandırma Listesi Düzenleme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki ücreti,
- Rüçhan Hakkı Belgesi Düzenleme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki ücreti,
- TPE Kararlarına İtiraz Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
- Resmi Marka Bülteninde Yayımlanan Marka Başvurularına İtiraz Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
- Marka Bilgilerine İlişkin Resmi Yazı Düzenleme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 29 uncu maddesindeki ücreti,
- Madrid Protokolü Uyarınca Uluslar arası Marka Başvurusunun WIPO'ya Bildirilmesi Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki ücreti,
- Madrid Protokolü Uyarınca Sonraki Belirleme ve Diğer Taleplerin WIPO'ya Bildirilmesi Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki ücreti,
- Madrid Protokolü Uyarınca Yer Değiştirme ve Dönüştürme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki ücreti,
- Marka Başvurusu Bölünme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 15 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,

- Hata Düzeltme Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,
- Adres Değişikliği Kayıt Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,
- Coğrafi İşaret Başvuru Ücreti: 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,
- Başvuruların İnceleme İçin İlgili Kuruluşa Gönderilmesi Ücreti: 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki ücreti,
- İtiraz İnceleme Ücreti: 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 8 inci maddesindeki ücreti,
- Coğrafi İşaret Tescil Belgesi Düzenleme ve Sicil Kayıt Sureti: 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 10 uncu maddesindeki ücreti,
- Coğrafi İşaret Tescil Belgesi Sureti Düzenleme Ücreti: 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki ücreti,
- Coğrafi İşaretin Türkiye’de Tescili Olduğuna Dair Avrupa Birliğine veya Diğer Ülkelere Verilmek İçin Belge Düzenleme Ücreti: 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 10 uncu ve 12 nci maddelerindeki Ücretleri,
- Coğrafi İşaret Sicil Sureti Düzenleme Ücreti: 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 12 nci maddesindeki ücreti ifade eder.

MADDE 5 - (1) Endüstriyel tasarımlara ilişkin işlemlerle ilgili olarak ödenecek ücretlerin türü ve tutarı 3 sayılı cetvelde gösterilmiştir. Cetvelde yer alan;

- Tasarım Tescil Başvuru Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaraları alt bendinde anılan ücreti,

- İlave Her Tasarım İçin Tasarım Tescil Başvuru Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaraları alt bendinde anılan ücreti,
- Siyah-Beyaz Yayım Ücreti (Her Bir 8x8 cm, Alan İçin): Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde anılan ücreti,
- Renkli Yayım Ücreti (Her Bir 8x8 cm, Alan İçin):: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde anılan ücreti,
- Yayın Erteleme Talebi Ücreti (Her Bir Tasarım İçin): Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (5) numaralı alt bendinde anılan ücreti,
- Yenileme Başvuru Ücreti (Tek Tasarım İçin): Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasında anılan ücreti,
- Yenileme Başvuru Ücreti (İlave Her Bir Tasarım İçin): Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasında anılan ücreti,
- 6 Ay Süre Uzatımı ile Yenileme Başvuru Ücreti (Tek Tasarım İçin): Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında anılan ücreti,
- 6 Ay Süre Uzatımı ile Yenileme Başvuru Ücreti (İlave Her Bir Tasarım İçin): Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında anılan ücreti,
- Düzeltilme Sicil Kayıt İlan Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 21 inci maddesinde anılan ücreti,
- Devir İşlemi Kayıt Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında anılan ücreti,

- Lisans Kayıt ve Lisans Yenileme Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasında anılan ücreti,
- Veraset ve İntikal İşlemi Kayıt Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde anılan ücreti,
- Unvan Değişikliği Kayıt Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasında anılan ücreti,
- Nevi Değişikliği Kayıt Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasında anılan ücreti,
- Birleşme veya Ayni Sermaye Koyma Borcu Kayıt Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 25 inci maddesinde anılan ücreti,
- Rüçhan Hakkı Kayıt Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde anılan ücreti,
- Tescil Belgesi Sureti ve Sicil Sureti Düzenleme Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 32 ve 33 üncü maddelerinin ikinci fıkralarında anılan ücreti,
- Rüçhan Hakkı Belgesi Düzenleme Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 32 nci maddesinin ikinci fıkrasında anılan ücreti,
- Tasarım İtiraz İnceleme Ücreti (Her Bir Tasarım İçin): Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında anılan ücreti,
- Rehin İşlemleri Kayıt ve Yayımla Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 27 inci maddesinin ikinci fıkrasında anılan ücreti,
- Adres Değişikliği Kayıt Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasında anılan ücreti ifade eder.

MADDE 6 - (1) Resmi Marka Gazetesi ile Resmi Marka Bülteni ve CD'si, Resmi Patent Bülteni ve CD'si, Resmi Endüstriyel Tasarımlar Bülteni ve CD'si abonelikleri 1 Ocak - 31 Aralık dönemi için yapılır. Dönem içinde abone olacakların aboneliği, aboneliğin yapıldığı tarih ile 31 Aralık tarihleri arasındaki dönemi kapsar.

(2) Yayınların ücreti, satışın yapıldığı yıl için belirlenmiş olan ücrettir.

(3) Enformasyon ve dokümantasyon hizmetleriyle ilgili olarak ödenecek ücretlerin türü ve tutarı 4 sayılı cetvelde gösterilmiştir. Cetvelde yer alan;

●Bir Kelime Bir Sınıf İçin Marka Benzerlik Araştırma Ücreti (Fonetik ve Detaylı):

Marka Olabilecek Bir Kelimenin, 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin onbirinci fıkrasındaki sınıflardan birisi için yapılacak benzerlik araştırma ücretini,

●İlave Her Sınıf İçin Marka Benzerlik Araştırma Ücreti:

Marka Olabilecek Bir Kelimenin, 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin onbirinci fıkrasındaki sınıflardan birden çoğu için yapılacak benzerlik araştırması ücretini,

●Unvana Göre Marka Araştırma Ücreti:

556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmelik Hükümlerine göre herhangi bir gerçek ya da tüzel kişi adına tescilli veya başvurusu yapılmış markanın olup olmadığını, var ise kaç tane olduğunun araştırması ücretini,

●Unvana Göre Tasarım Araştırma Ücreti:

Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik Hükümlerine göre herhangi bir gerçek ya da tüzel kişi adına tescilli veya başvurusu yapılmış tasarımın olup olmadığını, var ise kaç tane olduğunun araştırması ücretini,

●Unvana Göre Patent/Faydalı Model Araştırma Ücreti:

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik Hükümlerine göre herhangi bir gerçek yada tüzel kişi adına tescilli veya başvurusu yapılmış tasarımın olup olmadığını, var ise kaç tane olduğunun araştırması ücretini,

●Patent/Faydalı Model Ön Araştırma Ücreti:

Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik Hükümlerine göre verilen anahtar kelime veya bilgilere göre Türk patentlerinin veri tabanında yapılan sorgulama ile patent dökümanlarının yeni olup olmadığı hakkında yapılan ön araştırma ücretini,

- Patent Ön Araştırma (EPOQUE'li) Ücreti: Avrupa Patent Ofisi'nin (EPO) patent veri tabanlarından yapılan sorgulama ile patent dökümanlarının yeni olup olmadığı hakkında yapılan araştırma ve/veya ön araştırma raporları ücretini,
- Patent Suret Ücreti (Onaysız): Patent tescil belgesi ve dosyası fotokopisinin ücretini,
- Faydalı Model Suret Ücreti (Onaysız): Faydalı model tescil belgesi ve dosyası fotokopisinin ücretini,
- Resmi Marka Bülteni Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasındaki bültenin ücretini,
- Resmi Marka Bülteni CD Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasındaki bültene ait CD'nin ücretini,
- Resmi Endüstriyel Tasarım Bülteni Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasındaki bültenin ücretini,
- Resmi Endüstriyel Tasarım Bülteni CD Ücreti: Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasındaki bültene ait CD'nin ücretini,
- Resmi Patent Bülteni Ücreti: Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendindeki bültenin ücretini,
- Resmi Patent Bülteni CD Ücreti: Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendindeki bültene ait CD'nin ücretini,
- Resmi Marka Gazetesi Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasındaki Resmi Marka Gazetesinin ücretini,
- Resmi Marka Gazetesi CD Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasındaki Resmi Marka Gazetesine ait CD'nin ücretini,

- Resmi Marka Gazetesi (Özel Sayı) Ücreti: 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulamasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasındaki Resmi Marka Gazetesinin Koruma işaretleri ve Tanınmış Markaların yayımlandığı özel sayısının ücretini,
- TPE ve Sınai Mülkiyet Hakları Mevzuat Ücreti: Türk Patent Enstitüsünün kuruluşu ile tescil edilen Sınai Mülkiyet Hakları konusundaki kanun, kararname ve yönetmeliklerle, konu ile ilgili uluslar arası anlaşmaların yer aldığı değişken sayfalı kitabın ücretini,
- Diğer Kitap Satışları Ücreti: TPE'nin yayımladığı, Marka Tescilinin Temel İlkeleri ve Uygulamaları kitabı ve benzeri yayımların ücretini ifade eder.

MADDE 7 - (1) Patent ve marka vekilliği işlemleriyle ilgili olarak ödenecek ücretlerin türü ve tutarı 5 sayılı cetvelde gösterilmiştir. Cetvelde yer alan;

- Marka Vekilliği Sicil Kayıt Ücreti: Türk Patent Enstitüsü ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (ğ) bendindeki ücreti,
- Patent Vekilliği Sicil Kayıt Ücreti: Türk Patent Enstitüsü ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (ğ) bendindeki ücreti
- Marka Vekilliği Sicil Kayıt Yenileme Ücreti: Türk Patent Enstitüsü ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki ücreti
- Patent Vekilliği Sicil Kayıt Yenileme Ücreti: Türk Patent Enstitüsü ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki ücreti
- Marka veya Patent Vekilliği Belgesi Düzenleme Ücreti: Marka ve Patent Vekilliği Yeterlilik Sınavında başarılı olan ve ilgili vekillik siciline kaydını yaptıran vekile Türk Patent Enstitüsü Patent ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince verilen belgenin yeniden düzenlenmesinin istenilmesi halinde gerekli olan ücreti,
- Patent Vekilliği Yeterlilik Sınavı Ücreti: Türk Patent Enstitüsü Patent ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinin 8 inci maddesindeki ücreti,
- Marka Vekilliği Yeterlilik Sınavı Ücreti: Türk Patent Enstitüsü Patent ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliğinin 8 inci maddesindeki ücreti,

MADDE 8 - (1) Ücret ödemeleri, Enstitünün web sayfasında duyurulan Enstitü hesaplarından birine yapılarak, ödemeye ilişkin dekont dilekçe ekinde Enstitüye verilir.

MADDE 9 - (1) 1/1/2012 tarihli ve 28160 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Patent Enstitüsünce Uygulanacak Olan Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğ (BİK/TPE: 2012/1) yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10 - (1) Bu Tebliğ 1/1/2013 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11 - (1) Bu Tebliğ hükümlerini Türk Patent Enstitüsü Başkanı yürütür.

YASAL FAİZLER VE YÜRÜRLÜK SÜRELERİ

Yürürlük tarihleri	Faiz oranları	Süre/Gün
01.01.1998-31.12.1999	% 50	730
01.01.2000-30.06.2002	%60	911
01.07.2002-30.06.2003	%55	365
01.07.2003-31.12.2003	%50	184
01.01.2004-30.06.2004	%43	181
01.07.2004-30.04.2005	%38	304
01.05.2005-31.12.2005	%12	245
01.01.2006-31.12.2006	% 9	365
01.01.2007-31.12.2007	% 9	365
01.01.2008-31.12.2008	% 9	365
01.01.2009 – 31.12.2009	% 9	365
01.01.2010 dan itibaren	% 9	...

TİCARİ TEMERRÜT (AVANS) FAİZ ORANLARI

3095 sayılı yasanın 4489 sayılı yasa ile değiştirilmesinden önceki dönem

Yürürlük tarihleri	Faiz oranları	Süre/Gün
01.01.1990-19.09.1990	%45	262
20.09.1990-22.11.1990	%48, 25	63
23.11.1990-14.02.1991	%50, 75	83
15.02.1991-26.01.1994	%54.50	1075
27.01.1994-20.04.1994	%65	83
21.04.1994-11.07.1994	%98	81
12.07.1994-26.07.1994	%85	14
27.07.1994-30.09.1994	%75	65
01.10.1994-09.06.1995	%64	252
10.06.1995-31.07.1995	%60	91
01.08.1995-01.08.1997	%57	731
02.08.1997-31.12.1999	%80	881

3095 sayılı yasanın 4489 sayılı yasa ile değiştirilmesinden sonraki dönem

Yürürlük tarihleri	Faiz oranları	Süre/Gün
01.01.2000-30.06.2002	%70	911
01.07.2002-30.06.2003	%64	365
01.07.2003-31.12.2003	%57	184
01.01.2004-30.06.2004	%48	181
01.07.2004-30.06.2005	%42	365
01.07.2005-31.12.2005	%30	184
01.01.2006-31.12.2006	%25	365
01.01.2007-31.12.2007	%29	365
01.01.2008-30.06.2009	%27	546
01.07.2009-31.12.2009	%19	184
01.01.2010-31.12.2010	%16	365
01.01.2011- 31.12.2011	%15	365
01.01.2012 - 31.12.2012	%17,75	365
01.01.2013 - ...	%13,75	...

2013 YILI İMTİYAZNAME, RUHSATNAME VE DİPLOMA HARÇLARI
--

....

2. (Değişik: 16/7/2004-5228/37 m.) Patent ve faydalı modeller:

- a) Başvuru harcı (17,40 TL.)
- b) Patent/faydalı model başvurularında rüçhan hakkı talepleri(17,40 TL.)
(Her bir rüçhan başvurusu ayrı harca tâbidir.)
- c) Patent ve faydalı model belge düzenleme harcı (86,95 TL.)
- d) Ek patent belgesi düzenleme harcı (86,95 TL.)
- e) Enstitüce onaylı patent ve faydalı model belgesi suret harcı (86,95 TL.)
- f) Sınâî mülkiyet koruma harcı (İkinci yıldan sonra geçerlilik süresince her yıl tahsil edilir.) (86,95 TL.)
- g) Patent/faydalı model başvuruları ve patent/faydalı model belgeleri üzerinde tasarruf işlemleri;
  - Devir (86,95 TL.)
  - Veraset (86,95 TL.)
  - Lisans (99,70 TL.)
  - Rehin (86,95 TL.)
  - Mevki fiil (86,95 TL.)
- h) Rüçhan belgesi düzenleme harcı (99,70 TL.)

3. (Ek: 16/7/2004-5228/37 m.) Endüstriyel tasarımlar:

- a) Tekli tasarım başvuru harcı (27,05 TL.)
- b) Çoklu tasarım (5'e kadar) başvuru harcı (71,60 TL.)
- c) 6 ve fazlası her bir tasarım için başvuru harcı (14,85 TL.)
- d) Tasarım tescil harcı (28,65 TL.)

- e) Yenileme harcı (her bir yenilemede) (170,90 TL.)
- f) Süre uzatımı ile yenileme (6'şar aylık her bir süre uzatımı ile yenileme) (257,30 TL.)
- g) Devir şerhi tescil (86,95 TL.)
- h) Lisans işlemi kayıt harcı (170,90 TL.)
- ı) Veraset ve intikal işlemi harcı (49,45 TL.)
- i) Birleşme kayıt harcı (127,95 TL.)
- j) Rüçhan hakkı kayıt harcı (99,70 TL.)
- k) Enstitüce onaylı tasarım tescil belgesi ve sicil sureti verilmesi (28,65 TL.)
- l) Menşei memleket belgelerinden (99,70 TL.)
- m) Endüstriyel tasarım erken inceleme harcı (618,50 TL.)

4. (Değişik: 16/7/2004-5228/37 m.) Markalar1:

- a) Marka başvuru harcı (ilk üç sınıf için) (71,60 TL.)
- b) Marka başvuru harcı (ilk üç sınıftan sonraki her sınıf için ek olarak) (71,60 TL.)
- c) Marka yenileme harcı (186,15 TL.)
- d) Koruma süresi sona eren marka yenileme harcı (248,20 TL.)
- e) Marka tescil belgesi düzenleme harcı (150,85 TL.)
- f) Marka devir işlemi kayıt harcı (138,25 TL.)
- g) Lisans kayıt ve yenileme harcı (248,20 TL.)
- h) Veraset ve intikal işlemi kayıt harcı (91,25 TL.)
- ı) Rehine işlemi kayıt harcı (143,30 TL.)
- i) Rüçhan hakkı kayıt harcı (99,70 TL.)
- j) Enstitüce onaylı marka sureti ve sicil sureti düzenleme harcı (71,60 TL.)
- k) Öncelikli başvuru harcı (1.158,20 TL.)
- l) Uluslararası başvuru harcı (71,60 TL.)

5. (Ek: 16/7/2004-5228/37 m.) Coğrafi İşaretler:

- a) Başvuru harcı (17,40 TL.)
- b) Coğrafi işaret tescil belgesi ve sicil kayıt harcı (17,40 TL.)
- c) Enstitüce onaylı coğrafi işaret tescil belgesi ve sicil sureti düzenleme harcı (17,40 TL.)

6. (Ek: 16/7/2004-5228/37 m.) Marka ve patent vekillerinden:

- a) Sicil kayıt harcı (248,20 TL.)
- b) Sicil yenileme harcı (248,20 TL.)
- c) Marka ve patent vekilliği belge harcı (248,20 TL.)

¹ 16/7/2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanunun 37 nci maddesiyle "Markalar:" başlıklı (3) numaralı alt bent değiştirilmek suretiyle (4) numaralı alt bent olarak teselsül ettirilmişştir.

2013 YILI YARGI HARÇLARI

Yargı Harçları:

A) Mahkeme harçları:

(6217 sayılı Kanunun 13'üncü maddesi ile değişen fıkra, Yürürlük:14/04/2011) Hukuk, ceza ve ticaret davalarıyla, idari davalarda ihtilafsız yargı konularında, Anayasa Mahkemesine bireysel başvurularda ve icra tetkik mercilerinde

I- Başvurma harcı:

Dilekçe veya tutanakla dava açma veya davaya müdahale veya tevdi mahallinin tayini, ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tesbiti delail ile ilgili taleplerde,

1.Sulh mahkemelerinde, icra tetkik mercilerinde 11, 30

2.Asliye mahkemelerinde, idare mahkemelerinde 24, 30

3.(5235 sayılı Kanununun 52 nci maddesi ile değişen bent. Yürürlük:1/4/2005) Bölge Adliye Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde (Mahkemenin yetkisizlik veya görevsizlik kararı vermesi sebebiyle yetkili veya görevli mahkemeye yeniden başvurulması halinde bu harç alınmaz.) 37, 25

4. (6216 sayılı Kanununun 75/8'inci maddesi ile eklenen bent. Yürürlük: 03/04/2011) Anayasa Mahkemesinde 198, 35

II- Celse Harcı:

(Taraflar veya vekilleri tarafından ertelenmelerine sebebiyet verilen celselerden.)

1.Sulh mahkemeleri:

a) Konusu belli bir değerle ilgili davalarda dava konusu miktardan (13, 95 TL) 'den aşağı olmamak üzere (Binde 2, 27)

b) Belli bir değer bulunmayan davalarda 13, 95

2.Asliye mahkemelerinde, idari yargı mercilerinde (24, 30 TL) 'den az olmamak üzere (Binde 2, 27)

III- Karar ve ilam harcı:

1.Nispi harç:

a) Konusu belli bir değerle ilgili bulunan davalarda esas hakkında karar verilmesi halinde hüküm altına alınan anlaşmazlık konusu değer üzerinden (Binde 68, 31)

Bakanlar Kurulu, dava çeşitleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere bu bentte yazılı nispeti binde 10'a kadar indirmeye veya Kanunda yazılı nispete kadar çıkarmaya yetkilidir.

b) Bir gayrimenkulün hissedarlar arasında satış suretiyle şuyunun izalesine dair olan hükümler (Gayrimenkulün satış bedeli üzerinden) (Binde 11, 38)

c) Gayrimenkulün hissedarlar arasında taksimine dair olan hükümler (Taksim edilen gayrimenkul değeri üzerinden) (Binde 4, 55)

d) Nafaka verilmesine dair hükümler (Bir senelik nafaka bedeli üzerinden) (Binde 11, 38)

e) (5235 sayılı Kanununun 52 nci maddesi ile değişen bent. Yürürlük:1/4/2005) Yukarıdaki nispetler Bölge Adliye Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Danıştay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Yargıtay'ın tasdik veya işin esasını hüküm altına aldığı kararları için de aynen uygulanır.

f) (5582 sayılı Kanununun 32. maddesi ile eklenen hüküm Yürürlük:6/3/2007) Konusu belli bir değerle ilgili bulunan davalarda ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanından kaynaklanan alacaklar ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığının rehinle temin edilmiş alacaklarının takibinde, ihalenin feshi talepleri ile ilgili olarak esas hakkında karar verilmesi halinde hüküm altına alınan anlaşmazlık konusu değer üzerinden (Binde 68, 31)

Bakanlar Kurulu, dava çeşitleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere bu alt bentte yazılı nispeti binde 10'a kadar indirmeye veya Kanunda yazılı nispete kadar çıkarmaya yetkilidir.

Nispi harçlar (24, 30 TL) 'den aşağı olamaz.

2. Maktu harç:

a) 1'inci fıkrada dışında kalan davalarla, taraf teşkiline imkan bulunmayan davalarda verilen esas hakkındaki kararlarla, davanın reddi kararı ve icra tetkik mercilerinin 1'inci fıkrada dışında kalan kararlarında 24, 30

b) (5035 sayılı Kanununun 34 üncü maddesi ile değişen bent. Yürürlük:1/1/2004) (a) fıkrasında yazılı davalarda esasa taalluk eden veya tashihi karar taleplerinin reddine dair Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi kararlarında 50, 45

c) (5035 sayılı Kanununun 34 üncü maddesi ile değişen bent. Yürürlük:1/1/2004) Bölge Adliye Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin icranın tehiri kararlarında 40, 00

d) Tespiti delail, ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir kararlarında 40, 00

IV- Temyiz, istinaf ve itiraz harçları (6217 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi ile değişen şekli. Yürürlük:14/04/2011)

a) (6217 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi ile eklenen fıkrada. Yürürlük: 14/04/2011) Yargıtay hukuk dairelerine yapılacak temyiz başvurularında 119, 00

b) (Anayasa Mahkemesi'nin 20/10/2011 tarihli ve E.: 2011/54, K.: 2011/142 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.)

c) (6217 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi ile eklenen fıkrada. Yürürlük:14/04/2011) Danıştaya yapılacak temyiz başvurularında 119, 00

d) (6217 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi ile eklenen fıkrada. Yürürlük: 14/04/2011) Yürütmenin durdurulmasına ilişkin itirazlar dahil olmak üzere bölge idare mahkemelerine itirazın yapılacak başvurularında 66, 10

e) (6217 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi ile eklenen fıkrada. Yürürlük: 14/04/2011) Bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerine yapılacak istinaf yolu başvurularında 66, 10

f) (6217 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi ile eklenen fıkrada. Yürürlük: 14/04/2011) Bölge adliye mahkemeleri ceza dairelerine yapılacak istinaf yolu başvurularında 26, 45

g) (6217 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi ile eklenen fıkrada. Yürürlük: 14/04/2011) İdari yaptırımlar konusunda sulh ceza mahkemelerince verilen son karara karşı itirazın yapılacak başvurularında 26, 45

h) (6217 sayılı Kanununun 13'üncü maddesi ile eklenen fıkrada. Yürürlük: 14/04/2011) İcra mahkemelerinin kararlarına karşı itirazın yapılacak başvurularında 26, 45

(6009 sayılı Kanununun 20 nci maddesiyle eklenen fıkrada, Yürürlük:01/08/2010)

V- Keşif Harcı 170, 80

(Mahkemelerce re'sen veya istem üzerine verilen keşif ya da tespit kararlarını yerine getirmek için)

B) İcra ve iflas harçları:**I. İcra harçları:**

1. İcraya başvurma harcı 24, 30
2. Değeri belli olmayan icra takiplerinde, icranın yerine getirilmesi harcı 24, 30
3. Değeri belli olan icra takiplerinde tahsil harcı, değer üzerinden:
  - a) Ödeme veya icra emrinin tebliği üzerine hacizden evvel ödenen paralardan (Yüzde 4, 55)
  - b) Hacizden sonra ve satıştan önce ödenen paralardan (Yüzde 9, 10)
  - c) Haczedilen veya rehinli malların satılıp paraya çevrilmesi suretiyle tahsil olunan paralardan (Yüzde 11, 38)
  - d) Resmî ve özel müesseseler memur ve hizmetlilerinin maaş, ücret, gündelik ve sair hizmet gelirlerinin haczi suretiyle tahsil olunan paralardan (Yüzde 4, 55)
  - e) Takip talebi bulunmayan alacaklılara İcra ve İflas Kanununun 125'inci maddesinin 3 üncü fıkrası gereğince ödenen paralardan (Yüzde 2, 27)
  - f) Gayrimenkullerin ve gemilerin tahliye ve tesliminde:
    - aa) İcra emrinin tebliği üzerine tahliye olunduğu takdirde (Yüzde 2, 27)
    - bb) Tahliye ve teslim icra marifetiyle olduğu takdirde (Yüzde 4, 55)
    - g) Menkul tesliminde;
      - aa) İcra emrinin tebliği üzerine teslim halinde (Yüzde 2, 27)
      - bb) İcra marifetiyle teslim halinde (Yüzde 4, 55)
    - h) (5582 sayılı Kanunun 32 nci maddesi ile eklenen hüküm Yürürlük:6/3/2007) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanından kaynaklanan alacaklar ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın rehinle temin edilmiş alacaklarının takibinde, bu bentte belirtilen tahsil harçları dörtte biri oranında uygulanır.

4. İdare harçları:

(Haczedilen gayrimenkullerin idaresi, kira mukaveleleri düzenlenmesi ve hesap tutulması için) 16, 90

II. İflas harçları:**1. Maktu harç:**

İflasın açılması veya konkordato isteği ve masaya katılma harcı 40, 00

2. Konunun değeri üzerinden harç:

- a) İflasta paylaşılan para üzerinden (Yüzde 4, 55)
- b) Konkordatoda alacaklılara verilmesi kararlaştırılan para üzerinden (Binde 11, 38) (6009 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle eklenen fıkra, Yürürlük:01/08/2010)

III. Haciz, teslim ve satış harcı 56, 85

(Yukarıdaki (I) ve (II) numaralı fıkralarda yer alan icra ve iflas işlemlerinin daire dışında memur eliyle yerine getirildiği her bir işlem için)

C) Ticaret sicili harçları:**I. Kayıt ve tescil harçları:** (Ticari işletme rehni dahil)

1. Ticari işletmenin ve ünvanının tescil ve ilanında:
  - a) Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde 180, 05

- b) Şahıs şirketlerine ait işletmelerde 516, 25
- c) Sermaye şirketlerine ait işletmelerde 1.163, 20
- 2. Temsile yetkili kılınan kimselerin tescil ve ilanında (Her kişi için):
  - a) Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde 89, 35
  - b) Şahıs şirketlerine ait işletmelerde 127, 95
  - c) Sermaye şirketlerine ait işletmelerde 283, 10
- 3. Ticaret siciline tescil edilmiş olan vakalardaki değişikliklerin tescilinde: (Ticari işletme rehni ile ilgili vakalar dahil) (Muhteva ile ilgili bulunmayan düzeltmelerden harç alınmaz.)
  - a) Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde 89, 35
  - b) Şahıs şirketlerine ait işletmelerde 127, 95
  - c) Sermaye şirketlerine ait işletmelerde 283, 10
- 4. Kayıt silinmesinde: (Ticari işletme rehni kaydının silinmesi dahil)
  - a) Gerçek kişilere ve kooperatiflere ait işletmelerde 34, 90
  - b) Şahıs şirketlerine ait işletmelerde 50, 45
  - c) Sermaye şirketlerine ait işletmelerde 89, 35

Şubelerin herbiri (Yabancı müesseselerin Türkiye'deki şubeleri dahil) ayrıca aynı harca tabidir.

II. Kayıt ve belge suretleri ve tasdikname harçları:

1. Bir ticari işletmeye ait sicil esas defterindeki kayıtların tamamının veya bir kısmının veya memurlukta saklanan bütün belgelerin örneğinin beher sayfasından (Ticaret Sicili Tüzüğü Madde:11/1) 8, 95

2. Tasdiknamelerden (Ticaret Sicili Tüzüğü Madde: 11/2, 104, 105) 29, 80

D) Diğer yargı harçları (Müşterek kısım):

I. Suret harçları:

- a) İlamın her sayfasının suretinden (Tasdikli fotokopiler dahil) 1, 55
  - b) Mahkeme ve merci zabıtnameleri ve diğer evrakın beher sayfasının suretlerinden 1, 55
(Tasdikli fotokopiler dahil)
  - c) Avukatların tasdik ettiği vekaletname suretlerinden (Tasdikli fotokopiler dahil) 3, 75
  - d) Sulh hakimi tarafından tasdik edilen vekaletname suretlerinden 3, 75
(Tasdikli fotokopiler dahil)
- Re'sen verilmesi icap eden suretler hariç olmak üzere ceza mahkemelerinden alınacak suretlerden de aynı harçlar alınır.

II. Muhafaza harçları:

Adliye veznelerine tevdi olunan kıymetli eşyanın kabul ve muhafazası için, muhafaza olunan değer üzerinden:

- a) Bir yıla kadar (Binde 11, 38)
- b) Bir yılı geçen her yıl ve kesirler için (Binde 5, 69)

III. Defter tutma harçları:

- a) Alelumum, defter tutma ve tahrir işlerinde (13, 95 TL) 'den az olmamak üzere deftere kaydolunan değer üzerinden (Binde 4, 55)
- b) Miras işlerinde defter tutulmasında:
  - aa) Mevcut ve alacak bakiyesi hasıl olmuş ise bu bakiye üzerinden (Binde 4, 55)

bb) Borç bakiyesi hasıl olmuş veya mevcut ve alacaklar ile borçlar bakiyesi eşit ise 37, 25

c) İflas dairesi tarafından tutulacak defterlerden 37, 25

IV. Miras işlerine ait harçlar:

Terekenin tahrir ve tespiti, mirasın taksimi, tasfiyesi ve idaresinde, bunların konusunu teşkil eden değerler üzerinden (Binde 4, 55)

(Miras idaresinde her sene ve kesirler için harç alınır.)

V. Vasiyetname tanzimine ait harçlar:

Medeni Kanunun 479'uncu maddesine göre sulh hakimi tarafından tanzim edilen resmi vasiyet senetleri:

a) Belli bir meblağı ihtiva edenler (Binde 1, 13)

b) Belli bir meblağı ihtiva etmeyenler 50, 45

MESLEK BİRLİKLERİ MEVZUATI **LEGISLATION OF EMPLOYEE ASSOCIATION**

Ülkemizde Meslek Birlikleri, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 42'inci maddesi gereğince kurulmaktadır. Meslek Birlikleriyle ilgili temel hükümler, Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Komşu Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzük içinde yer almaktadır.

TARİHÇE

Ülkemizde meslek birliklerinin kuruluşu Dünya örneklerine baktığımızda, oldukça geç olmuştur. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunumuz 1951 yılında, meslek birliklerinin kuruluşunu öngörmüş ise de yaklaşık 30 yıl içinde ne eser sahipleri tarafından ne de hükümetler tarafından meslek birliği kurma yönünde bir girişim olmamıştır. Bunun üzerine 5846 sayılı Yasanın 42'inci maddesi 1983 yılında değiştirilmiş ve 2936 Sayılı Yasa ile 4 adet meslek birliği kurulmuştur. Bunlar; İLESAM (Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri iMeslek Birliği), MESAM (Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği), GESAM (Türkiye Güzel Sanat Eseri Sahipleri Meslek Birliği) ve SESAM (Türkiye Sinema Eseri Sahipleri Meslek Birliği)' dir. 1983 tarihli düzenlemede, eser sahiplerinin, kanunla kurulan bu meslek birlikleri dışında başka bir meslek birliği kurmasına izin verilmemekteydi. Aslen meslek birliklerinin tek olması halinde eser sahiplerinin haklarını daha güçlü olarak koruyacağı tartışmasız ise de mevcut meslek birliklerine yöneltilen eleştirilerin yoğunluğu karşısında 5846 sayılı Yasanın 42'inci maddesi 1995 yılında yeniden değiştirilmiş ve aynı alanda birden fazla meslek birliğine kuruluş imkanı tanınmıştır. Yine 1995 tarihli Yasa değişikliği ile bağlantılı hak sahiplerinin hakları da Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun koruması kapsamına alındığından, bağlantılı (komşu) hak sahiplerinin de meslek birliği kurabilmelerine imkan tanınmıştır. Meslek Birlikleriyle ilgili hükümler 2001 yılında 4630 sayılı Kanunla değiştirilmiş ve son olarak 5101 sayılı kanunla yeniden düzenlenmiştir.

KURULUŞ AMAÇ VE GÖREVLERİ

Meslek birlikleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tüzük ve tip statüye uygun olarak kurulurlar. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereği hak sahibi olan eser sahipleri ve bağlantılı hak sahipleri tarafından kurulan Meslek birliklerinin temel görevleri;

- üyelerinin ortak çıkarlarını korumak,
 - üyelerine Kanunla tanınmış haklarının idaresini ve takibini sağlamak,
 - üyeleri adına hakların idaresi ve takibiyle ilgili ücretleri tahsil etmek,
 bu ücretleri belirlenen esaslar doğrultusunda üyelerine dağıtmak, şeklinde sıralanabilir.

Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Komşu Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzük hükümlerine göre meslek birliği kurulabilecek alanlar şunlardır:

Eser sahipleri bakımından;

- İlim ve edebiyat eserleri sahipleri,
- Musiki eserleri sahipleri,
- Güzel sanat eserleri sahipleri,
- Sinema eserleri sahipleri,
- İşleme ve derleme eser sahipleri.

Bağlantılı hak sahipleri bakımından;

- İcracı sanatçılar,
- Fonogram yapımcıları,
- Radyo-televizyon kuruluşları,
- Filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcılar.

5101 Sayılı Kanunla (Sürekli olmayan yayınları çoğaltan ve yayan) Yayıncılara da meslek birliği kurma hakkı tanınmıştır.

5101 sayılı Kanunla, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 42'nci maddesinde yapılan değişiklikle, "5846 sayılı Kanunun 52 nci maddesine uygun biçimde düzenlenmiş sözleşmelerle eser veya hak sahibinden malî hakları kullanma yetkilerini devralarak bu Kanunun 10 uncu maddesine göre ilim-edebiyat eserleri üzerindeki hakları kullanarak, sürekli olmayan yayınları çoğaltan ve yayan" yayıncılara meslek birliği kurma hakkı tanınmıştır.

MEVCUT MESLEK BİRLİKLERİ

Eser Sahipleri

İlim/Edebiyat

- BESAM. Bilim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği
- İLESAM. Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği;
- EDİSAM. Edebiyat ve İlim Eseri Sahipleri Meslek Birliği

Müzik Eser Sahipleri

- MESAM. Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği
- MSG. Müzik Eseri Sahipleri Grubu Meslek Birliği

Sinema Eseri Sahipleri

- SETEM. Sinema ve Televizyon Eseri Sahipleri Meslek Birliği
- SESAM. Türkiye Sinema Eseri Sahipleri Meslek Birliği
- BSB Belgesel Sinema Eseri Sahipleri Meslek Birliği

Güzel Sanat Eseri Sahipleri

- GESAM. Türkiye Güzel Sanat Eserleri Sahipleri Meslek Birliği

Bağlantılı Hak Sahipleri**Müzik Yapımcıları**

- MÜYAP. Müzik Yapımcıları Meslek Birliği
- MÜYA-BİR Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram Yapımcıları Meslek Birliği

İcracı Sanatçılar

- MÜYORBİR. Müzik Yorumcuları Meslek Birliği
- OYUNCUBİR Oyuncular Meslek Birliği.
- SESBİR. Seslendirme Sanatçıları Meslek Birliği
- TOME B. Tiyatro Oyuncuları Meslek Birliği.

Radio - Televizyon Yayıncıları

- RATEM. Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği Film Yapımcıları
- TESİYAP. Televizyon ve Sinema Eseri Yapımcıları Meslek Birliği

MESLEK BİRLİKLERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

5101 sayılı Kanunla, Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa eklenen maddeyle Meslek Birliklerinin yükümlülükleri ve yapacakları tarifelerle ilgili esaslar ayrıntılı olarak belirlenmiştir.

Madde 42/A- Bu Kanunun 42 nci maddesinde öngörülen amaçlarla hakların idaresini sağlamak üzere kurulan meslek birlikleri;

1. Temsil ettikleri eser, icra, fonogram ve yapımlar ile üyelerine ilişkin tüm bilgileri Bakanlığa bildirmek ve ilgili kişilere açık bu bildirim her üç ayda bir güncellemekle, 2. Üyesi olan hak sahiplerinin faaliyetlerinden kaynaklanan haklarının idaresini hakkaniyete uygun koşullarda sağlamakla,

3. Üyelerinin haklarının idaresine ilişkin faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri, dağıtım planlarına uygun olarak hak sahiplerine dağıtmakla,

4. Yazılı talepte bulunan ilgili kişilere, temsil ettikleri eser, icra, fonogram ve yapımlar ile ilgili bilgileri vermekle,

5. Sözleşme yapılrken idare ettikleri haklara ilişkin olarak hakkaniyete uygun davranmakla, kendi maddî ve/veya manevî menfaatleri bakımından gerekli gördükleri indirim veya ödeme kolaylıklarını sağlamakla,

6. Sözleşme yapılabilmesi için idaresini sağladıkları haklara ilişkin ücret tarifelerini süresinde belirlemek ve belirlenen tarifeleri ve bu tarifelerdeki her türlü değişikliği süresinde duyurmakla,

7. Hesaplarını yeminli malî müşavirlere onaylatmakla, Yükümlüdürler.

Yukarıdaki fıkranın radyo-televizyon kuruluşlarının yayınları bakımından uygulanmasında Radyo ve Televizyon Üst Kurulu kayıtları esas alınır.

MESLEK BİRLİKLERİNİN TARİFELERİ DÜZENLERKEN GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURACAĞI ÖLÇÜTLER

Tarifelerin tespit edilmesinde; tarifelerin uluslararası uygulamaların ülkenin ekonomik ve toplumsal koşullarına uyarlanabilirliği göz önünde bulundurularak makul seviyede belirlenmesi ile teknolojik alandaki değişimlerin yanı sıra eser, icra, fonogram, yapım ve yayınların yaratıldığı ve kullanıldığı sektörlerin yapısını tahrip edici, üretimi ve kullanımı engelleyici ve genel kabul görmüş uygulamalara zarar verici bir etki yaratılmaması, rekabeti bozucu şartlar oluşturulmaması, yapılan sınıflandırma, ilgili sektörlerdeki ürün fiyatları ve bu sektörlerin gayrisafi millî hâsıladaki payı, eser,

icra, fonogram, yapım ve yayınların kullanım ve/veya iletim sıklığı, birim fiyat veya götürü usulü ödeme, ödeme plânı ve benzeri hususlar esas alınır.

Aynı alanda ve/veya sektörde faaliyet gösteren birlikler, tarife tespitinde, sözleşme yapılmasında ve bu Kanunun uygulanması ile ilgili diğer iş ve işlemlerde birlikte hareket edebilirler. Ortak Tarife Düzenleyen Meslek Birlikleri Arasında Kullanım Oranı Tespiti: Ortak tarife yapılmış olması halinde, aynı alanda faaliyet gösteren meslek birlikleri, tarifelere esas olmak üzere her takvim yılının başında, alandaki temsil kabiliyetleri ile temsil ettikleri eser, icra, fonogram, yapım ve yayınlara ilişkin kullanım oranlarını tespit ederek Bakanlığa bildirmek zorundadırlar. Bu oranların tespitinde anlaşma sağlanamaması ve/veya bu oranların Bakanlığa bildirilmemesi halinde, Bakanlıkça oluşturulacak bir komisyon bu tespiti yapar. Bu tespit yapıncaya kadar, sözleşme yapmış kullanıcılar, ödemeleri gereken meblağı, Bakanlığın talebi üzerine mahkemece belirlenmiş tevdi mahalline yatırır. Burada toplanan meblağ, komisyon çalışması giderleri mahsup edildikten sonra, ilgili meslek birlikleri arasında, komisyonca tespit edilen orana ya da herhangi bir aşamada, birliklerin aralarında anlaşmaları halinde, mutabakata vardıkları kullanım oranına göre paylaşılır. Komisyon Bakanlık, Rekabet Kurumu ve ilgili meslek birliklerini temsilen birer kişiden oluşur. Bakanlık temsilcisi aynı zamanda komisyon başkanıdır. Komisyon kararlarına yargı yolu açık olup, görevli mahkeme ilgili ihtisas mahkemesidir.

Bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde yapılması gereken bildirimlere ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmedeği belirlenen meslek birliklerinin dağıtımına ilişkin hesabına Bakanlıkça, mahkemeden yükümlülüklerini yerine getirinceye kadar tedbir konulması istenebilir.

Meslek birliğine üye eser veya bağlantılı hak sahiplerinin alenilemiş veya yayımlanmış tüm eser, icra, fonogram, yapım ve yayınlarına ilişkin haklarının takibi meslek birliğine verilecek yetki belgesine göre yapılır. Yetki belgesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

5101 sayılı Kanunla Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa eklenen madde ile, meslek birliklerinin denetimi özel olarak düzenlenmiştir.

MESLEK BİRLİKLERİNİN DENETİMİ

Madde 42/B- Meslek birlikleri, idarî ve malî açıdan Bakanlığın denetimine tâbidir. Bakanlık, meslek birliklerinin bu Kanunla belirlenmiş görev ve yükümlülükleri yerine getirip getirmediğini her zaman kendisi denetleyebileceği gibi bu denetimin bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırılmasını meslek birliklerinden de isteyebilir. Bu kuruluşlarca yapılan denetimlere ilişkin raporların bir örneği Bakanlığa gönderilir. Denetimler sırasında, denetim yapmakla görevlendirilenler tarafından istenecek her türlü defter, belge ve bilgilerin ibraz edilmesi veya verilmesi, kasa veya veznenin kontrol ettirilmesi, yönetim yerleri, şubeler ve eklentilerine girme gibi taleplerin yerine getirilmesi zorunludur.

Meslek birlikleri tarafından;

1. Bu Kanunun 42 ve 42/A maddeleri ile bu maddede belirlenen görev ve yükümlülüklerin yerine getirilmediği, 2. Sözleşmelere uygun tahsilat veya dağıtımın yapılmadığı ya da yanlış ve haksız dağıtım yapıldığı, 3. Tarifelerin bu Kanunun 42/A maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen esaslara göre düzenlenmediği,

Tespit edildiği takdirde, bu birlikler Bakanlıkça yazılı olarak bir defa uyarılır, uyarının tebliği tarihinden itibaren otuz gün içinde kusurun giderilmemesi halinde, meslek birliği ikinci kez uyarılır.

Yukarıdaki fıkrada bahsi geçen kusurların ikinci uyarıyı takip eden otuz gün içinde de giderilmemesi veya yapılan denetimlerde, birlik kayıtlarında ve diğer iş ve işlemlerinde mevzuata aykırılık tespit edilmesi halinde, Bakanlık en geç üç ay içinde olağanüstü genel kurul yapmak üzere üyeleri davet eder. Olağanüstü genel kurul yapılmaya kadar, birliğin iş ve işlemlerinde suistimali görülenler tedbiren işten el çekilir, Bakanlıkça yerine atama yapılır veya sırası gelen yedek üye göreve çağrılır.

Bu Kanunun 42 ve 42/A maddeleri ile bu madde hükümleri, 42 nci madde çerçevesinde kurulacak federasyonlar için de uygulanır.

DÜNYADA MESLEK BİRLİKLERİ

İlk meslek birliği, 1850 yılında Fransa'da kurulmuştur. Bu ilk adımın ardından, bir çok ülkede çeşitli oluşumlar birbirini izlemiş olup bugün dünyadaki hemen her ülkede eser sahipleri ve bağlantılı hak sahipleri, yasalardan kaynaklanan haklarını kurmuş oldukları meslek birlikleri eliyle kullanmaktadırlar. Özellikle eserleri kullanan sanayilerin çeşitlenmesi ve güçlenmesi, hakların toplu yönetimini zorunlu kılmaktadır.

Bununla beraber, fikir ve sanat eserlerinin uluslararası alandaki dolaşımı karşısında, eser sahiplerinin ve bağlantılı hak sahiplerinin haklarını koruma amacıyla ulusal düzeyde kurulmuş meslek birliklerinin, hakları korumada yetersiz kalacağı açıktır. Bu sebeple, hem bir güç birliği yaparak uluslararası gelişmeleri belirlemek hem de karşılıklı hakların takibinin yapılabilmesinin koşullarını düzenleyebilmek için ulusal meslek birliklerinin kurduğu, uluslararası nitelikte meslek birlikleri ortaya çıkmıştır. Özellikle, küreselleşme olgusunun gittikçe hızlanması ve fikir ve sanat eserlerinin son derece hızlı olarak transferi neticesi dünya ticaretindeki öneminin artmasına paralel olarak, bu uluslararası birliklerin önemini de gün geçtikçe arttırmaktadır.

Dünyadaki Bazı Meslek Birlikleri:

CISAC

IFPI

BIEM

CISAC

CISAC eser sahiplerinin haklarını tüm dünyada tanıtmak ve korumak amacıyla bu alanda çalışmalarına halen devam eden, kısaltma isminin açılımı Uluslararası Yazarlar ve Bestekarlar Topluluğu Konfederasyonu anlamına gelen bir meslek birliğidir. 2004 Ocak ayı itibarıyla CISAC, 109 ülkede yazar, besteci, söz yazarı gibi fikri hak sahiplerinin haklarını korumak üzere kurulmuş 209 meslek birliğini temsil etmektedir. Dolayısıyla CISAC bir anlamda, müzik eseri, ilim ve edebiyat eseri, görsel işitsel veya yalnızca görsel özel-liği olan eserler, grafik eserlerini kapsar şekilde sanatsal repertuara haiz yaklaşık iki milyon civarında sanatçıyı temsil etmektedir.

CISAC yukarıda da değinildiği üzere özellikle ilim ve edebiyat eseri sahipleri ile müzik eseri sahiplerinin haklarını tüm dünyada korumak, geliştirmek, daha iyi bir konuma getirmek, kolektif yönetimin tüm dünyada daha da genişlemesini sağlamaya çalışmak yönünde faaliyetlerine halen devam etmektedir. İnternet ortamında yaşanan gelişmeler sayesinde CISAC sadece üyelerine kolektif yönetim ve fikri haklar konusunda bilgi veren bir meslek birliği olma konumundan sıyrılarak, konfedere meslek birliklerinin repertuarlarını oluşturma hususunda araç ve standartlar sağlayan bir servis sağlayıcı konumuna da bugün erişmiş bulunmaktadır.

CISAC üyeleri, tüm dünyada 2000 yılı itibarıyla kolektif yönetim sistemi ile elde ettikleri geliri miktarını artırarak yaklaşık 6 Milyar EURO'ya ulaştırmışlardır. Bu gelirin %90'ını müzik eserleri oluşturmaktadır.

1926 yılında kurulan CISAC, kar amacı gütmeyen ve aynı zamanda kamu kurumu statüsünde olmayan merkezi Paris'te bulunan bir kuruluştur. Bundan başka CISAC'ın Buenos Aires ve Singapur'da bölgesel ofisleri bulunmaktadır. Fikri mülkiyet alanında yaratım sahiplerinin haklarını tüm dünyada tanıtmak ve koruma altına almak amacıyla faaliyetlerine tüm hızı ile devam etmektedir.

IFPI

IFPI uluslararası fonogram endüstrisini temsil eden bir organizasyondur. Üyeleri 76 farklı ülkeye yayılmış 1500 müzik yapımcısı ve dağıtıcısından oluşmaktadır. Bununla birlikte 46 ülkede bazı yerel grupların da temsilcisi konumundadır. IFPI'nin merkezi Londra'da bulunmakla birlikte Brüksel, Honk Kong, Miami ve Moskova'da yerel temsilciliklere haizdir. IFPI'nin kurum olarak üstlenmiş olduğu görevler arasında sırasıyla şunları saymak mümkündür.

- Müzik alanında korsanlık ile mücadele etmek
- Fikri Hakları ve adil oluşturulmuş bir pazara ulaşımı desteklemek ve geliştirmek
- Kayıt endüstrisi ile ilgili dijital alandaki fikri hak koruması ve teknolojilerin geliştirilmesi için yardımcı olmak,
- Gelişen ekonomilerde ve aynı zamanda sosyal ve kültürel hayat-ta müziğin değerini geliştirmek ve desteklemek.

IFPI'ye ses kayıt endüstrisi alanında çalışan, müzik eseri veya müzik videoları üretimi faaliyetinde bulunan şirket, firma veya kişiler üye olabilmektedir. IFPI'nin Londra'da bulunan merkezinde, organizasyonun faaliyet gösterdiği dünyadaki bazı önemli bölgeler için uluslararası fikri hak koruması amacıyla stratejiler geliştirilmekte ve bunun koordinasyonu için çalışılmaktadır. Bununla birlikte hükümet anlamında lobi faaliyetlerinin oluşturulmasında, gerekli teknolojilerin geliştirilmesinde, hukuki stratejilerin oluşturulmasında, kanunlaştırma ve halka ilişkiler alanlarında tüm dünya ile koordinasyonun sağlanması için uğraş verilmektedir. Aynı zamanda kurum merkezinde kayıt endüstrisinin tüm dünyada sahip olduğu konum ve durum ile ilgili olarak Pazar araştırmaları yapılmakta, küresel endüstri istatistiklerine göre bu alanda çalışanlara geniş kapsamlı bilgi sağlanmaktadır. IFPI'nin Asya, Latin-Amerika ve Avrupa'da bulunan bölgesel temsilcilikleri de, IFPI'nin yukarıda sayılan stratejilerini bölgesel anlamda ilgili yerel gruplarla koordinasyon sağlayarak, fikri haklarla ilgili politik alanda lobi faaliyetlerinde bulunarak kabul ettirmeye ve uygulamaya çalışmaktadır.

BIEM

BIEM, mekanik haklar ile ilgili kurulmuş meslek birliklerini temsil eden uluslararası bir organizasyondur. Bugün, bir çok ülkede mekanik haklarla ilgili olarak kurulmuş meslek birlikleri bulunmaktadır. Bu meslek birliklerinin başlıca görevleri, çoğaltılmak istenen müzik eserlerinin, işbu eserleri çoğaltmak isteyenlere lisans vermek ve bu hakkın kullanımı karşılığında elde edilecek bedeli üyelerine iletmek üzere tahsil etmektir. BIEM üyesi meslek birliklerinin üyeleri arasında besteciler, yazar ve yayıncılar yer almakta olup, hizmet verdikleri kuruluşlar arasında kayıt endüstrisi içerisinde kurulmuş yapımcı şirketler, kaydedilmiş müziklerin kullanımında faaliyet gösteren diğer kullanıcılar bulunmaktadır. BIEM'in ikinci ilgi alanı ise, internet ortamından kişisel kullanıcıların indirmiş oldukları parçaların lisanslanması ile ilgilidir.

BIEM 1929 yılında kurulmuştur ve merkezi Fransa'dadır. BIEM üyelerinin repertuarlarını kullanmaları konusunda kolaylıklar sağ-lama ve aynı zamanda repertuar kullanımı ile ilgili olarak üyelerine IFPI ile standart anlaşmalar yapmaları konusunda aracılık etme ve yardımda bulunma, meslek birliği nezdinde olan üyeleri ve bireysel üyeleri arasında çıkan uyuşmazlıklarda çözüm bulma, üyelerine teknolojik işbirliği konusunda yardımda bulunma gibi görevler icra etmektedir.

FİKRİ VE SİNİ HAKLARLA İLGİLİ WEB SİTELERİ
WEBSITES RELATED TO INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

- Kültür ve Turizm Bakanlığı: www.kulturturizm.gov.tr
- Türk Patent Enstitüsü: www.turkpatent.gov.tr
- Rekabet Kurumu: www.rekabet.gov.tr
- Fikri ve Sınai Haklar Araştırma ve Uygulama Merkezi: www.fisaum.org.tr
- Marka ve Patent Vekilleri Derneği: www.pem.org.tr
- Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu: www.etmk.org.tr
- Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO): www.wipo.int
- Avrupa Patent Ofisi: www.epo.org
- Dünya Ticaret Örgütü (WTO): www.wto.org
- Avrasya Patent Ofisi: www.eapo.org
- Avrupa Birliği: www.europa.eu

LEGAL YAYINCILIK

2013 YILI FİYAT LİSTESİ

Legalbank (Elektronik Hukuk Bankası) www.legalbank.net ☐ Bir Yıllık Abonelik Bedeli 460 ₺			
Legal Hukuk Dergisi (Aylık)			
☐ 2013 yılı 390 ₺	☐ 2011 yılı 370 ₺	☐ 2009 yılı 330 ₺	☐ 2007 yılı 260 ₺
☐ 2012 yılı 390 ₺	☐ 2010 yılı 350 ₺	☐ 2008 yılı 300 ₺	☐ 2006 yılı 240 ₺
☐ 2005 yılı 220 ₺	☐ 2004 yılı 200 ₺	☐ 2003 yılı 150 ₺	
Uluslararası Ticaret ve Tahkim Hukuku Dergisi (6 Aylık)			
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2012 yılı 90 ₺		
Tıp Hukuku Dergisi (6 Aylık)		Banka ve Finans Hukuku Dergisi (3 Aylık)	
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2012 yılı 90 ₺	☐ 2013 yılı 190 ₺	☐ 2012 yılı 190 ₺
İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi (3 Aylık)			
☐ 2013 yılı 220 ₺	☐ 2011 yılı 200 ₺	☐ 2009 yılı 180 ₺	☐ 2007 yılı 120 ₺
☐ 2012 yılı 220 ₺	☐ 2010 yılı 190 ₺	☐ 2008 yılı 145 ₺	☐ 2006 yılı 110 ₺
☐ 2005 yılı 100 ₺	☐ 2004 yılı 90 ₺		
İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Yargı Kararları ve İncelemeleri Dergisi (3 Aylık)			
☐ 2008 yılı 75 ₺	☐ 2007 yılı 65 ₺	☐ 2006 yılı 25 ₺ (2 Sayı)	
Malî Hukuk Dergisi (Aylık)			
☐ 2013 yılı 290 ₺	☐ 2011 yılı 275 ₺	☐ 2009 yılı 245 ₺	☐ 2007 yılı 190 ₺
☐ 2012 yılı 290 ₺	☐ 2010 yılı 260 ₺	☐ 2008 yılı 220 ₺	☐ 2006 yılı 175 ₺
☐ 2005 yılı 160 ₺			
Fikrî ve Sınai Haklar Dergisi (3 Aylık)			
☐ 2013 yılı 190 ₺	☐ 2011 yılı 180 ₺	☐ 2009 yılı 160 ₺	☐ 2007 yılı 120 ₺
☐ 2012 yılı 190 ₺	☐ 2010 yılı 170 ₺	☐ 2008 yılı 140 ₺	☐ 2006 yılı 110 ₺
☐ 2005 yılı 100 ₺			
Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Dergisi (4 Aylık)			
☐ 2013 yılı 145 ₺	☐ 2011 yılı 135 ₺	☐ 2009 yılı 120 ₺	☐ 2007 yılı 90 ₺
☐ 2012 yılı 145 ₺	☐ 2010 yılı 125 ₺	☐ 2008 yılı 105 ₺	☐ 2006 yılı 80 ₺
☐ 2005 yılı 50 ₺			(2 Sayı)
Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi (6 Aylık)		Regesta Ticaret Hukuku Dergisi	
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2006-2005-2004 yılları (8 Sayı) 65 ₺	☐ 2013 yılı 60 ₺ (3 sayı)	☐ 2012 yılı 75 ₺ (4 sayı)
☐ 2007 yılı 75 ₺			
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası (6 Aylık)			
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2010 yılı 35 ₺	☐ 2009 yılı 35 ₺	☐ 2008 yılı 60 ₺
☐ 2012 yılı 90 ₺	☐ 2011 yılı 85 ₺	☐ 2007 yılı 60 ₺	☐ 2006 yılı 60 ₺
Anayasa Hukuku Dergisi (6 Aylık)		Paket Abonelik İndirimleri	
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2012 yılı 90 ₺	Dergi Miktarı	İndirim
Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (6 Aylık)		2	% 2
☐ 2010 yılı 45 ₺	☐ 2007 yılı 45 ₺	3-5	% 4
☐ 2009 yılı 45 ₺	☐ 2006 yılı 45 ₺	6-9	% 6
☐ 2008 yılı 45 ₺		10+	% 10
Dergilerimizi veya Paket Aboneliklerimizi Nakit, Kredi Kartı veya Banka Havalesi ile Tek Seferde ödememiz halinde ayrıca (paket + kadem indirimi yapıldıktan sonra) % 10 indirim uygulanacaktır.		Oluşturduğumuz paketlere yandaki paket abonelik indirimleri uygulanacaktır. Abone olunan geçmiş her yıl için ayrıca + %1 kadem indirimi uygulanmaktadır. Sadece Kredi Kartına 6 Taksit yapılmaktadır	

PTT / Posta Çeki Hesap No: 1052845

BANKA ADI	ŞUBE	ŞUBE KODU	HESAP NO	IBAN NO
Yapı Kredi Bankası	Moda	217	60825788	TR81 0006 7010 0000 0060 8257 88
Garanti Bankası	Moda	124	6299549	TR39 0006 2000 1240 0006 2995 49
Akbank	Moda	256	0048668-8	TR31 0004 6002 5688 8000 0486 68
Türkiye İş Bankası	Hasanpaşa	1166	332004	TR34 0006 4000 0011 1660 3320 04

Türkiye İş Bankası'na Yapacağınız Havaleler Ücretsizdir

Legal Yayıncılık A.Ş.

Caferağa Mah. Bahariye Cad. Çam Apt. No: 63 D: 6. 34710 Kadıköy / İstanbul

Tel: (0216) 449 04 85 - 86 Faks: (0216) 449 04 87

legal@legal.com.tr

www.legal.com.tr

LEGAL HUKUK DERGİLERİ SİPARİŞ FORMU

ORDERING FORM FOR THE LEGAL LAW JOURNALS

Abonelik için Tel: (0216) 449 04 85-86 Faks: (0216) 449 02 26 - 449 04 87

www.legal.com.tr abonelik@legal.com.tr

Bahariye Caddesi Çam Apt. No:63/6 Kadıköy – İstanbul

Yapı Kredi Bankası (Moda Şubesi - 217) 60825788 (IBAN No: TR81 0006 7010 0000 0060 8257 88)

Garanti Bankası (Moda Şubesi - 124) 6299549 (IBAN No: TR39 0006 2000 1240 0006 2995 49)

Akbank (Moda Şubesi - 256) 0048668-8 (IBAN No: TR31 0004 6002 5688 8000 0486 68)

Türkiye İş Bankası (Hasanpaşa Şubesi - 1166) 332004 (IBAN No: TR34 0006 4000 0011 1660 3320 04)

Türkiye İş Bankası'na Yapacağımız Havaleler Ücretsizdir • PTT Posta Çeki Hesap No: 1052845

LEGAL SİPARİŞ FORMU			
ABONELİK BİLGİLERİ		FATURA BİLGİLERİ	
Ad Soyad / Ünvan :		Ad Soyad / Ünvan :	
Adres :		Adres :	
Telefon :		Vergi Dairesi :	
Faks :		Vergi No / TC No :	
Cep Telefonu :		E-Posta :	
Programın Adı	Abonelik Süresi	Kullanıcı S.	Fiyatı
Legalbank			
Dergi Adı	Abone Olunan Yıllar	Fiyatı	
Legal Hukuk Dergisi			
Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi			
Legal Mali Hukuk Dergisi			
Legal Fikri ve Sınai Haklar Dergisi			
Legal Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Dergisi			
Legal Uluslararası Ticaret ve Tahkim Hukuku Dergisi			
Legal Banka ve Finans Hukuku Dergisi			
Legal Tıp Hukuku Dergisi			
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası			
Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi			
Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi			
Legal Yargı Kararları ve İncelemeleri Dergisi			
Anayasa Hukuku Dergisi			
Regesta Ticaret Hukuku Dergisi			
Kitabın Adı	Yazarı	Adet	Fiyatı
☐ Nakit İndirimi % 10 ☐ Paket İndirimi % ..... ☐ Kıdem İndirimi %			TOPLAM FİYAT :

Kredi Kartı ile Ödemek İstiyorum

Kartın Üzerindeki İsim .....

Kart No: .....

Son Kullanma Tarihi : .....

CVV2 No : .....

Yukarıda belirttiğim tutarın, VISA/MASTERCARD kredi kartı hesabıma borç kaydedilerek Firmanızın hesabı bulunan bankalar nezdindeki ilgili hesaplarına Firmanız ile çalışılan bankalar arasında belirlenen koşullar çerçevesinde alacak kaydedilmesini kabul ediyorum ve bu konuda ilgili bankaları yetkili kılıyorum.

Tarih: .....

Abone İmza:

Şirket Temsilcisi:

**YÜKSEK MAHKEME
KARARLARI
ARAMA DİZİNLERİ
*INDEX OF SUPREME COURT
DECISIONS***

* Kavramlara Göre Arama Dizini
Index of Related Legal Terms

* Kanun Maddelerine Göre Arama Dizini
Index of Related Statutory Provisions

KAVRAMLARA GÖRE ARAMA DİZİNİ
INDEX OF RELATED LEGAL TERMS

Belirli Mal veya Hizmetin Rekabeti Engelleme, Bozma ya da	
Kısıtlama Amacı Taşıyıp Taşımadığının Tespiti	139
Bir Markanın Tescil Tarihinden Önce Kullanılmış Olması.....	120
Ceza Hukukunda Zaman Bakımından Uygulama.....	133
Feshin Geçersizliği ve İşe İade Davası	111
Fesih Bildirimine İtiraz ve Usulü.....	111
Geçersiz Sebep ile Yapılan Feshin Sonuçları	111
Haksız Rekabet Hükümlerinde Amaç ve İlke.....	119
Hesap Kat İhtarının Tebliğ Edilmemesi Nedeniyle İhtiyati	
Haciz Talebinin Reddi	123
Kabahatler Kanununda Zaman Bakımından Uygulama	133
Kabahatler Kanununun Genel Kanun Niteliği.....	133
Markanın Hükümsüzlüğü İle Terkini.....	124
Rekabet Kurulu Kararının İptali Talebi	131
Rekabet Yasağına Aykırı Davranışların Sonuçları	113
Rekabet Yasağının Koşulları	113
Sözleşmedeki Cezanın Miktarı, Geçersizliği Ve İndirilmesi.....	113, 117
Sözleşmenin İçeriği Ve Sözleşme Özgürlüğü.....	117
Sözleşmenin Kesin Hükümsüzlüğü	117
Sürelî Fesih	111
Tescilli Tasarımın Taklit Edilerek Üretim Yapılması	127
Ticaret Unvanına Tecavüz Edilen Kimsenin Hakları	119
Ticaret Unvanının Marka Olarak Tescili	126
Ticari Davalar, Çekişmesiz Yargı İşleri Ve Delilleri.....	113
Tüketicinin Markaları Karıştırma İhtimali Bulunup	
Bulunmadığının Tespiti	126
Vazgeçme ve Aşırı Sınırlamaya Karşı Kişiliğin Korunması	117
Yargıtay Kararlarının Tebliği	117
Yasak Koşulların Sözleşmeye Etkisi	117

KANUN MADDELERİNE GÖRE ARAMA DİZİNİ
INDEX OF RELATED STATUTORY PROVISIONS

Borçlar Kanunu (Mülga) (818)

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
19.....	117
20.....	117
155.....	117
161.....	113, 117
348.....	113
351.....	113

**Endüstriyel Tasarımların
Korunması Hakkında Kanun
Hükümünde Kararname (554)**

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
43.....	127
44.....	127

**Hukuk Muhakemeleri Kanunu
(6100)**

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
372.....	117

**Hukuk Usulü Muhakemeleri
Kanunu (Mülga) (1086)**

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
438.....	117

İcra ve İflas Kanunu (2004)

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
257.....	123

İş Kanunu (4857)

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
17.....	111
18.....	111
20.....	111
21.....	111

**İş Mahkemeleri Kanunu
(5521)**

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
1.....	113

Kabahatler Kanunu (5326)

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
3.....	133
5.....	133

**Markaların Korunması
Hakkında Kanun Hükümünde
Kararname (556)**

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
7.....	120
42.....	124
43.....	126

**Rekabetin Korunması Hakkında
Kanun (4054)**

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
4.....	131, 133, 139
6.....	133, 139
7.....	139
9.....	139
16.....	131, 133, 139
34.....	139
36.....	139

Türk Borçlar Kanunu (6098)

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
26.....	117
27.....	117
176.....	117
182.....	113, 117
444.....	113
446.....	113

Türk Ceza Kanunu (5237)	
<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
7.....	133

Türk Medeni Kanunu (4721)	
<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
23.....	117

Türk Ticaret Kanunu (6102)	
<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
4.....	113
52.....	119

54.....	119
---------	-----

Türk Ticaret Kanunu (6762)	
<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
4.....	113
54.....	119
56.....	119

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (2709)

<u>Madde</u>	<u>Sayfa</u>
48.....	117

LEGALBANK ABONELİK FORMU
SUBSCRIPTION FORM FOR THE LEGALBANK LAW DATABASE

LEGAL YAYINCILIK A.Ş.

Abonelik İçin Tel: (0216) 449 04 85-86 Faks: (0216) 449 02 26 - 449 04 87
www.legalbank.net abone@legalbank.net

LEGALBANK ABONELİK FORMU			
Mevzuat ve Kararlar Bankası (www.legalbank.net)			
Abonenin		Fatura Bilgileri	
Adı -Soyadı		Adı -Soyadı	
Firma		Firma	
Adres		Adres	
T.C. Kimlik No.		T.C. Kimlik No.	
Telefon		Vergi Dairesi	
Cep Telefonu		Vergi No.	
E-Posta (abone isminiz olarak kullanılacaktır)		Kullanıcı Adedi	
1 Yıllık (1 Kullanıcı) Abonelik Bedeli 460 ₺			
Banka Hesabına Ödeme			
☐ Yapı Kredi Bankası (Moda Şubesi - 217) Hesap No. 60825788 (IBAN NO: TR81 0006 7010 0000 0060 8257 88)			
☐ Garanti Bankası (Moda Şubesi - 124) Hesap No. 6299549 (IBAN NO: TR39 0006 2000 1240 0006 2995 49)			
☐ Akbank (Moda Şubesi - 256) Hesap No. 0048668-8 (IBAN NO: TR31 0004 6002 5688 8000 0486 68)			
☐ T. İş Bankası (Hasanpaşa Şubesi- 1166) Hesap No. 332004 (IBAN NO: TR34 0006 4000 0011 1660 3320 04) T. İş Bankası'na Yapacağınız Havaleler Ücretsizdir			
Posta Çeki İle Ödeme			
☐ PTT Posta Çeki Hesap No: 1052845			
Nakit, Kredi Kartı veya Banka Havalesi ile Tek Seferde ödememiz halinde % 10 indirim uygulanacaktır.		Sadece Kredi Kartına 4 Taksit yapılmaktadır	
Adı Soyadı		Banka	
Kredi Kart No			
☐ VISA ☐ MASTERCARD		Son Kullanma Tarihi	-
Ödeme Şekli	Tarih	Tutar	
Peşinat			Yukarıda belirttiğim tutarın, VISA/MASTERCARD kredi kartı hesabıma borç kaydedilerek Firmamızın hesabı bulunan bankalar nezdindeki ilgili hesaplarına Firmamız ile çalışılan bankalar arasında belirlenen koşullar çerçevesinde alacak kaydedilmesini kabul ediyor ve bu konuda ilgili bankaları yetkili kılıyorum. İş bu abonelik sözleşmesi, www.legalbank.net sitesindeki mevzuat kararlar bankası 1 yıllık abonelik hizmetini kapsamaktadır.
Toplam			

Legal Yayıncılık 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerini eksiksiz olarak yerine getirmeyi taahhüt eder.

Tarih ...../...../.....

Abone İmza .....

Şirket Temsilcisi İmza .....

